

JAMES FENIMORE COOPER
POSLEDNÍ MOHYKÁN

James Fenimore
COOPER

POSLEDNÍ MOHYKÁN

Vypravuje
VÍTĚZSLAV KOCOUREK

PRAHA
STÁTNÍ NAKLADATELSTVÍ
DĚTSKÉ KNIHY
1957

VÁLKA DOBYVATELŮ

Příběh, který budeme vypravovat, udál se za časů severoamerických osadnických válek, v oné době, kdy Angličané a Francouzi nelítostně a vytrvale zápasili o vládu nad nekonečnými rozlohami planin a pralesů na pomezí dnešní Kanady a Spojených států. Byla to pustá, divoká, necivilisovaná krajina. Neprostupné pralesy, divoké řeky pěníci se četnými peřejemi i vodopády, strmé průsmyky v horách, skalnaté úžlabiny, divočina bez cest i bez pěšin – taková byla země v povodí horního toku řeky Hudsonu a sousedních jezer, kudy procházela tehdy velmi neurčitá hranice mezi državami obou dobyvatelských národů. Středem většiny krvavých srážek a bitev bylo okolí jezera Champlainského, jehož protáhlá hladina sahala od kanadských osad až k hranicím newyorské provincie. Ve svém jižním cípu tato obrovská vodní nádržka přijímala vody jiného jezera, tak křišťálově čistého, že pobožní francouzští misionáři, kteří jeho vodou křtili, dali mu název *jezero Svaté Svátosti*. Angličané, méně pobožní, si mysleli, že jeho čirým hlubinám vzdají dost velkou čest, když je nazvou jménem panujícího anglického krále. Pojmenovali je tedy *jezero Jiří*. A tak se oba dobyvatelé svorně sešli v tom, že oloupili domorodé kmeny nejen o dědictví otců, o malebné a zalesněné krajiny kolem jezera, ale i o jeho původní jméno – *Hurikán*.

V době, kdy začíná náš příběh, v pozdních letních měsících roku 1757, nebyla pro anglické osadníky situace právě nejružovější. Jednoho říjnového večera se objevil v tvrzi *Eduard*, kde sídlil se svým štábem vrchní velitel anglických vojsk generál Webb, indiánský posel se znepokojující zprávou: oznámil, že francouzský generál Montcalm se objevil severně od jezera Champlainského s armádou početnou „jako listí v lese“. Velitel pevnůstky na břehu jezera *Jiří*, generál Munro, vzkazoval kromě toho ze své tvrže *Vilém Jindřich*, že potřebuje

nutně posily. Vzdálenost mezi oběma pevnostmi nebyla velká, snad sotva pět mil. Původní pěšina, spojující obě tvrze, byla později rozšířena a upravena i pro povozy, takže oddíly vojska i se zavazadly mohly tuto vzdálenost urazit během jednoho dne.

Generál Webb se rozhodl jednat rychle. Tisíc pět set mužů z jeho posádky dostalo rozkaz připravit se k odchodu, aby nazítří časně ráno mohla posila vyrazit směrem k tvrzi *Vilém Jindřich*. A tak, když se objevily první sluneční paprsky a z jitřního šera počaly zřetelněji vystupovat obrysy nejvyšších vrcholků jedlí, zavířilo nad pevností temné dunění válečných bubnů a vojenský tábor byl rázem na nohou. Každý do posledního vojáčka vstal, aby se rozloučil s kamarády nebo s přáteli a aby popřál zdar výpravě jdoucí na pomoc ohrožené tvrzi. Nejdříve vyšly přední oddíly hlídek; pak následovaly těžké povozy se zavazadly a zásobami, doprovázené strážními jednotkami; a nakonec v přesném pořádku kráčelo pevným krokem hlavní jádro vojska. Všichni šli hrdě, vzpřímeně, ukázněně a odhodlaně.

Zanedlouho potom, co v dálce lesa dozněly hlasy bubnů a píšťal, začaly se konat před sídlem generála Webba přípravy k jiné výpravě. Sluhové sem přivedli asi půl tuctu koní s nejrůznějším výstrojem. Shromáždilo se tu ovšem ihned několik zvědavců, jejichž pozornost přitahovali nejvíce dva koně, nesoucí na svých hřbetech pohodlná dámská sedla, a ušlechtilý plnokrevník, kterému právě dva vojáci připevňovali výstroj vyššího důstojníka. Zvědavci se strkali, natahovali krky, dohadovali se, co se zde chystá. Jediný, koho, jak se zdálo, přípravy nezajímaly, byl Indián, kurýr, který včera přinesl generálu Webbovi ohromující zvěst o postupu generála Montcalma. Stál tu osamocen opodál a tvářil se, jako by z celé duše pohrdal vším tím zmatkem a ruchem okolo. Ale pozornější pozorovatel by si byl přece jen povšiml, že pod maskou jeho nevšímavosti, ba netečnosti, vyšlehl tu a tam pohled plný vzdoru a podivné, divoké zloby.

Konečně se shromáždění zvědavci dočkali. Z generálova sídla vyšel mladý důstojník v stejnokroji královské pěchoty a s ním, opírajíce se o jeho rámě, dvě sličné mladé ženy, obě v

cestovním úboru. Mladší, jejíž tvář byla lehce zahalena zeleným závojem, měla mléčně bílou pleť, plavé vlasy a živé modré oči. Druhá, jen o málo starší, měla vlasy černé jako havraní perut, krásné bílé zuby, které se při každém úsměvu vesele zatřpytily, a hluboké černé oči. Důstojník pomohl dívkám dvorně do sedla, pak se sám vyhoupl na svého koně a všichni tři pokynuli – víc úsměvem než rukou – generálu Webbovi, který se s nimi vyšel rozloučit až na práh svého domu. Pak pobídl koně a zvolna vyjeli, doprovázeni služebníky, k severní bráně tvrze.

V té chvíli jako by se indiánský posel probudil ze své netečnosti. Několika skoky dostihl nepočetnou výpravu jezdců, přeběhl kolem nich a zařadil se do čela malého průvodu.

„Prosím vás, Heywarde,“ obrátila se plavovlasá dívka k důstojníkovi po svém boku, „tenhleten člověk má být naším vůdcem? Vždyť z něho jde strach, podívejte se na něho, jak vypadá!“

„Nebojte se, Alice,“ usmál se povzbudivě a sebevědomě důstojník. „Ten Indián je poslem v naší armádě a vlastně bychom ho měli považovat za hrdinu. Nabídl se, že nás dovede do tvrze *Vilém Jindřich* bezpečnou, neznámou stezkou. Bude to pro vás jistě příjemnější cesta, než kdybychom se vláčeli po silnici s hlavní kolonou.“

„Doufám, Dunkane, že ho *opravdu* dobře znáte,“ řekla plavovlasá dívka nedůvěřivým hlasem. „Ostatně – jsem asi bláhová... Kdybyste ho neznal, jistě byste se mu nesvěřil.“

„Řekněte raději, Alice, že bych mu nesvěřil *vás*!“ odpověděl důstojník. „Chcete-li, řeknu vám, co o tom člověku vím. Pochází z kanadských kmenů, ale slouží nyní Mohawkům; kteří patří k *Šesti národům*, k našim indiánským spojencům. Vytratilo se mi už z hlavy, proč se vlastně stal Mohawkem; vím jenom, že v tom hrál nějakou roli i váš otec, generál Munro, a že se s Indiánem tenkrát jednalo ne zrovna přátelsky.“

„Jestliže byl nepřitelem mého otce, pak se mi už vůbec nelíbí, majore Heywarde!“ zvolala Alice, zřejmě čím dál tím znepokojenější. „Poslyšte, řekněte mu něco, ať promluví.“ Pohlédla s prosbou v očích na důstojníka. „Snad si myslíte, že

to je ode mne pošetilé – ale já bych chtěla slyšet jeho hlas. Vy víte, jak důvěřuji zvuku lidského hlasu...”

„To by byla zbytečná námaha, Alice. Neodpověděl by a tvářil by se, že nerozumí... Ach! Pohleďte, právě zastavil a dává znamení rukou. Zde asi odbočuje ta tajná stezka.“

Skutečně – Indián stál na kraji vojenské silnice a ukazoval prstem na mýtinu, která se k ní po jedné straně těsně přimykala. Na jejím konci bylo vidět úzkou stezku, kudy se stěží mohl protáhnout samotný jezdec.

„Nedávejte na sobě nic znát,“ zašeptal rychle Heyward Alici. „Nedávejte najevo žádnou nedůvěru k tomu chlapíkovi. Zbytečně byste přivolávala nebezpečí, kterého se, myslím, bojíte úplně zbytečně.“

„Co tomu říkáš, sestro Koro?“ obrátila se plavovláska k druhé dívce. „Nebylo by bývalo lepší, kdybychom byli všichni jeli s vojáky? Snad by to pro nás nebylo zvlášť příjemné, ale rozhodně by to bylo bezpečnější, než se dát vést nějakým divochem.“

„Vidíte strašáky tam, kde nejsou,“ uklidňoval Alici Heyward. „Uvědomte si, že o cestě vojenského oddílu jistě ví i náš nepřítel. Kdo ví, zda se nepokusí o útok. Ale o naší cestě neví naprosto nikdo.“

„A proč bychom tomu Indiánu vlastně neměli důvěřovat? Snad jen proto, že jeho způsoby a mravy jsou jiné než naše? Anebo proto, že má jinou pleť než my?“ namítla druhá dívka, červovlasá Kora.

Po těch slovech už Alice neváhala. Švihla lehce bičikem svého koně a první odhrnula větve houštiny a vjela za indiánským vůdcem na pěšinu, skrytou v temnotě lesa.

Několik minut se prodírali houštinami, ale potom se dostali mezi stromy a tu již mohli koně jet pohodlněji. Indián teď přidal do kroku, chvílemi dokonce běžel drobnými, pravidelnými skoky, takže koně šli skoro neustále poklusem.

Major Heyward se obrátil, chtěl oslovit Koru, ale náhle uslyšel dupot koňských kopyt. Trhl rychle otěžemi, sáhl po zbrani a obezřetně se rozhlížel po okolí.

„Hleďte!“ zvolal překvapeně a ukázal rukou do lesa.

Mezi stromy bylo vidět hříbě. Poskakovalo divoce a na jeho hřbetě se klátila prapodivná vyčouhlá postava. Při každém kroku zvířete se ta vysoká postava vztyčovala ve třmenech a zase se rychle skrčovala, jako by to byla loutka s nataženým perem. Když se podivný pocestný přiblížil, musil se dát major Heyward mimoděk do smíchu.

Dlouhán na koni měl velikou hlavu, úzká ramena, dlouhé klátivé paže, nohy vyhublé na kost a kolena veliká jako dva neforemné balvany. Nevalný oblek jen ještě zvyšoval podivnost jeho vzhledu. Světlemodrý kabát vlál svými nesmírně širokými šosy, kalhoty ze žlutého nankinu byly pod koleny spjaty odřeným bílým podvazkem. Nohy vězely v pestrých punčochách a ve výstředních, úzkých střevících, z nichž jeden měl stříbrnou ostruhu. A z ohromné kapsy ušpiněné vesty čouhala trubka, kterou by nezkušení divoši mohli lehce pokládat za nějakou tajemnou zbraň.

„Hola! Muži!“ zvolal Heyward na směšného jezdce pobaveně. „Něco jste tu ztratil nebo snad někoho hledáte?“

„Tak jest!“ odvětil dlouhán, sňal s hlavy svůj třírohý klobouk a zamával jím na pozdrav. „Hledám vás! Bylo mi řečeno, že se ubíráte do tvrze *Vilém Jindřich*. Mám tam také namířeno, a tak jsem si myslel, že příjemná společnost v podobě mé osoby vám nebude proti mysli. Víte, že jsem za ten týden, který jsem strávil v tvrzi *Eduard*, málem ochraptěl od neustálého vyptávání, kudy se dostanu do *Viléma Jindřicha*? A

ochraptět – to znamená konec s mým povoláním! Tak jsem si řekl, že bude nejlépe, když se přidám k vám.“

„To jste se rozhodoval trochu neuváženě,“ řekl náhle chladně major Heyward. Nelíbilo se mu, že by s nimi měl jet naprosto neznámý člověk. „Ostatně, smím se zeptat, když jste už hovořil o svém povolání, čím vlastně jste...?“

„Já?“ udiveně se zeptal vyčouhlý cizinec. „Prozradím vám rád, co poutá moje srdce. Má ctižádost platí sborovému zpěvu, a že jména zpěvu nábožných žalmů. Jsem zpěvák, vážený pane!“

„Ach, tedy žák samého Apollona,“ vmísila se do hovoru Alice. Obrátila se k Heywardovi, kterého se zmocnily rozpaky: „Beru toho pána pod svou ochranu, Dunkane! Nu, nemrače se na mne. Chcete-li mi způsobit radost, nechte ho, ať jede s námi. Je to jistě civilisovanější a spolehlivější člověk než ten Indián.“

Heyward chvíli váhal, pak se lehce uklonil, přikývl hlavou, švihl bičíkem koně a zajel po bok Koře.

„Děkuji vám,“ směšně se Alici ukláněl dlouhán. „Doufám, že se vám budu moci odvděčit pěknou duchovní písní. Ujišťuji vás, že Davidovy žalmy převyšují svou krásou každou světskou píseň. Hled'te, nehnu se bez nich, ať jdu kamkoliv!“ Tu podivný muž hbitě vytáhl z kapsy knížku, nasadil na nos okuláry a rozevřel svazek před sebou na hřbetě koně. Pak bez dalšího vysvětlování řekl jen: „Poslyšte!“ vyňal z kapsy svůj nástroj, vyloudil na něm vysoký, pronikavý tón a začal zpívat hlasem ku podivu příjemným:

*„Ach, jakou slast to duši dává,
kdy i žije bohabojné, tiše!
Hleď, kterak Aronovi na hlavu
pozvolna kane s výše
na bradu, na tvář, na prsa
posvátný olej z číše.“*

Zpíval a při tom zvedal a zase spouštěl pravici, dotýkáje se po každé na několik vteřin své knihy žalmů. Byl by své pěvecké

číslo provozoval patrně kdovíjak dlouho, kdyby byl nezasáhl major Heyward.

„Poslyšte, Alice,“ vrátil se s koněm k usmívající se plavovlásce, „myslím, že tu není nikde žádné nebezpečí, ale to neznamená, že bychom se neměli chovat co nejbezpečněji. A tenhle zpěv... ten by si měl pan zpěvák ušetřit pro příhodnější dobu! Domluvte mu!“

Pak švihl bičíkem koně a rozjel se zase kupředu za Korou. Kdyby se však byl zdržel vzadu a rozhlédl se aspoň trochu po okolí, nebylo by mu ušlo, že v křovině se pohnuly větve a za nimi se objevila pomalovaná tvář Indiána.

2

PŘÁTELE

Téhož říjnového odpoledne se zastavili u břehu dravé říčky, která tekla asi hodinu cesty od Webbova tábora, dva statní muži, Indián a běloch.

Slunce se už sklánělo pomalu k obzoru a hustá lesní klenba po obou stranách proudu vrhala temné stíny na jeho pěníci se vlny. Les mlčel. Jen tu a tam se ozvalo zaklepání datla anebo skřehotavý křik doupňáka.

Indián se posadil na pařez obalený mechem. Byl to urostlý bojovník, téměř nahý, a jeho tělo bylo pomalováno bílou a černou barvou. Na hlavě – jinak oholené – měl jen chumáč vlasů ke skalpování s jedinou ozdobou: s velikým orlím perem, které se lehce dotýkalo jeho levého ramene. Za pasem měl zasunut tomahavk a skalpovací nůž. Na obnažená, svalnatá kolena si položil krátkou vojenskou karabinu.

Běloch – to mohl každý poznat na první pohled – byl člověk, který už v životě leccos zkusil a zažil. Jeho svalnaté tělo bylo spíš šlachovité a vyhublé než zavalité. Ale z každého pohybu se dalo soudit, že to je muž, který je zvyklý každé námaze. Byl oděn v loveckou bluzu z temně zeleného sukna, zdobenou vybledlým žlutým třepením, a na hlavě mu seděla opelichaná letní kožešinová čepice. Tomahavk neměl, zato mu

trčel za opaskem z mušlí, ostatně podobným tomu, kterým byl opásán Indián, veliký nůž. Mokasíny měl pestře vyzdobeny, tak, jak si je zdobívají Indiáni; lýtko obepínaly kamaše, po stranách zašněrované a nad koleny utažené jelení šlachou. Výstroj doplňovala lovecká brašna a růžek na prach. U nejbližšího stromu byla opřena o peň jeho dlouhá puška, zbraň, kterou tehdy Indiáni považovali za nejvražednější nástroj.

Lovec – nebo snad to mohl být zvěd – stál na kameni nedaleko Indiána, a jak by se povrchnímu pozorovateli zdálo, klidně a soustředěně s ním rozprávěl. Ale jeho malé, bystré, neklidné oči se při tom neustále rozhlížely kolem, jako by slídily po zvěři nebo pátraly po skrytém nepříteli.

„Nedávají mi za pravdu i pověsti vašich otců?“ zahovořil běloch v nářečí, kterým mluvily domorodé kmeny, usazené v končinách mezi řekami Hudsonem a Potomakem. „Vaši otcové, Čingašgúku, přece přišli od západu slunce, překročili Velkou řeku, přemohli domorodé obyvatele a sami se stali vládci nového území. A moji otcové, kteří přišli od východu slunce, ze zemí za Solným jezerem, jak vy říkáte, nedělali přece nic jiného než vaši předkové. Kdo z nás je tedy povolán být soudcem?“

„Sokolí oko však neuvážilo, že moji rudí otcové přemohli v boji jiné rudé muže stejnými zbraněmi,“ odpověděl Indián a v jeho hlase zazněl tón hrdosti. „Či snad Sokolí oko neví, jaký je rozdíl mezi kamenným šípem rudého bojovníka a mezi olovem, jež vypouští pušky bílých mužů?“

Lovec se na okamžik odmlčel a pak namítl:

„Čingašgúk mluví pravdu; ale vzpomenu-li si na to, co jsem viděl u rudých mužů tam dole při lovu daňků a veverek, musím

řící, že puška v rukou mých předků byla méně nebezpečná zbraň nežli luk a šíp s kamenným hrotem, který vypustil rudý bojovník.“

Indián udělal pohrdavý posunek rukou.

„To opakují rády všechny bledé tváře,“ řekl. „Ale vypravují také svým bojovníkům o tom, že jejich obličej, když se setkali s rudými muži, nebyly pomalovány válečnými barvami, jimiž se potře každý bojovník, který se ozbrojil válečnou sekýrou?“

„Nechci se zastávat nepravostí, ať je spáchal kdokoliv,“ řekl lovec. „Vím, že moji krajané učinili mnohé věci, s kterými poctivý člověk nemůže souhlasit. Avšak každá historie má svůj líc a svůj rub. Ptám se proto Čingašgúka, co se stalo, když se v těchto krajích setkali moji předkové s jeho předky?“

Indián chvíli mlčel, neodpovídal. Pak, pln důstojnosti, pravil vážným, slavnostním hlasem:

„Nechť mi naslouchá Sokolí oko pozorně a jeho uši nebudou, piti lži. Uslyší, co říkali moji otcové, a dozví se, co vykonali.“ Indián se znovu na okamžik odmlčel a potom pokračoval: „Přišli jsme z té krajiny, kde se slunce ukrývá na noc, šli jsme přes velké roviny, kde se pásli bisoni, až jsme stanuli u Veliké řeky. Tam jsme statečně bojovali s kmeny Alligewů a země byla rudá jejich krví. Od břehů Veliké řeky až k břehům Solného jezera jsme pak už nenašli žádný kmen. Mužové Maquajů nás zpovzdáli sledovali. My však jsme řekli, že všechna země odtud až k řece, vzdálené dvacet sluncí na jih, patří nám, a Maquaje jsme zahnali do lesů k medvědům. Neokusili nikdy ani špičkou jazyka soli ze Solného jezera, ani nelovili ryby ve Velikém jezeře. My jsme potom žili jako pokojní mužové v zemi, které jsme dobyli jako udatní bojovníci.“

„Slyšel jsem to už vypravovat několikrát,“ řekl běloch, když se Indián opět na okamžik odmlčel, „a věřím, že to je pravda. Stalo se to však už dávno, dávno před tím, než Angličané přistali u břehů této země.“

„Ano. Tenkrát ještě rostl smrk na místě, kde dnes vrhá stín tento kaštan. První bledé tváře, které k nám přišly, nemluvily anglicky. Tito lidé připluli na velikém člunu v době, kdy moji

rudí předkové zakopali válečnou sekeru a žili všichni ve štěstí a v hojnosti. V Solném jezeře jsme lovíli ryby, v lesích jsme stíhali daňky a ze vzduchu jsme sestřelovali ptáky. Mužové si vybírali ženy, aby jim dávaly děti, a všichni jsme vzývali Velikého ducha. Maquajové se neodvažovali ani přiblížit k našim lovištím, směli jen z dálky poslouchat naše vítězné zpěvy.“

„Víš snad Čingašgúk něco o svých předcích z té doby?“ zeptal se lovec.

„Můj rod Sagamorů je nejstarší ze všech rodů a já jsem jeho přímým potomkem,“ odpověděl tiše Indián – a po chvíli pokračoval:

„Když připluly k našim břehům první bledé tváře, daly pít mému lidu ohnivou vodu. Mí předkové ji pili, a když se dotýkala jejich hrdla, tu se jim zdálo, že nebe splývá se zemí, a věřili, že našli Velkého ducha. Bylo to však jen blouznění a klam. Nenalezli Velkého ducha, ale byli oloupeni o svou zemi a bílé tváře, hovořící holandský, zahnały je daleko od břehů Solného jezera. Já, Sagamor a náčelník, proto jsem již nikdy nespátril mohyly svých předků na jeho březích.“

„Avšak Čingašgúkův národ se přišel shromáždit před jistou dobou ke svým bratřím Delawarům?“

„Kde jsou květy těch let?“ potřásl hlavou Indián. „Opadaly dávno jeden po druhém, a tak jako ony opadaly, zmizeli jeden po druhém i všichni, kdož patřili k mému lidu. Odebrali se na věčnost do říše duchů. I já stojím na vrcholu hory a ubírám se dolů do údolí. Až sestoupím a můj syn Unkas přijde za mnou, nebude na světě již ani jediné kapky sagamorské krve. Neboť můj syn je poslední z rodu Mohykánů.“

V té chvíli se ozval za Čingašgúkem hrdelní hlas. Zazněl mladě a líbezně, byla v něm svěžest a ušlechtilost.

„Unkas je zde. Co má vykonat Unkas?“ ozvalo se z křoví.

Lovec sebou trhl a znepokojen sáhl po opřené pušce; ale starý Indián seděl klidně dál, ani se nepohnul, ani neotočil hlavu směrem, odkud hlas zazněl.

Rozhrnulo se křoví a před nimi stanul mladý indiánský bojovník. V ruce držel pušku, přes plece měl zavěšen luk a za

pasem vedle dlouhého nože trčel tomahavk. Mladý Indián se usadil mlčky na břehu říčky, tak klidně a samozřejmě, jako by to byla nejpřirozenější věc na světě. Čingašgúk stále na sobě nedával znát ani nejmenší známku překvapení. Chvilí bylo ticho. Běloch rozpačitě položil zase pušku a vyčkával. Konečně pootočil Čingašgúk oči k Unkasovi a zvolna, rozvážně pravil:

„Odvažují se snad Maquajové zanechávat v tomto lese otisky svých mokasinů?“

„Sledoval jsem jejich stopy,“ odpověděl mladý Indián, „a shledal jsem, že jich zde je tolik, kolik je prstů na obou mých rukou. Ukrývají se však jako zbabělci.“

„Ti lotři slídí po skalpech a po loupežích!“ zahučel lovec. „Montcalm pošle své maquajské vyzvědače až do našeho

tábora, jen aby se dověděl, jakou jsme se dali cestou...“ Čingašgúk vrhl pohled po zapadajícím slunci a řekl: „Vyplašíme je z jejich houštin jako daňky! Navrhuji Sokolímu oku, abychom povečeřeli; zítra ukážeme Maquajům, že nemají co činit s babami, ale s muži.“

„Jsem srozuměn a připraven,“ zabručel Sokolí oko. Chtěl ještě něco dodat, ale tu náhle pokynul bradou lehce před sebe a tlumenějším hlasem dodal: „A zdá se mi, že večeři dokonce už vidím před sebou. Takový krásný párek daňků, jako se vrtí tamhle v té houštině pod kopečkem, letos jsem ještě neviděl. Vsadím se, Unkasi,“ zasmál se polohlasem, „že trefím to zvíře přesně mezi oči.“ Při těch slovech pozvedl pušku a zamířil. V té chvíli se ozval hlas starého Indiána:

„Chce Sokolí oko potřit Maquaje? Potom nechť raději nenechá svou pušku hovořit.“

„Pravda,“ řekl lovec a sklonil zbraň, kterou předtím už přiložil k líci. „Rána z pušky by jim řekla víc než naše stopy. Šíp by byl pro tuto chvíli věru vhodnějším nástrojem.“

Čingašgúk pokynul lehce rukou a Unkas se vrhl k zemi. Plazil se tiše a opatrně k zvířeti. Několik kroků před houštinou se zastavil. Zvíře pozvedlo znepokojeně hlavu, větrilo ve vzduchu cizí pach. Tu najednou bylo slyšet ostrý praskot tětiny, křovinou švihla bílá rýha a šíp se zabořil zvířeti do hrudi. Daněk se vzepjal a vrhl se vpřed, tam, kde tušil útočníka. Unkas odskočil stranou, vytrhl z pasu nůž a mocným máchnutím jej vrazil zvířeti do hrdla. Daněk udělal ještě poslední mohutný skok a pak klesl na břehu říčky. Voda se zbarvila červenou krví.

„To je přece něco pro Indiána!“ zasmál se pochvalně Sokolí oko. „Statečnost, obratnost, pohotovost...“ Chtěl pospíšet za Unkasem, ale vtom starý Indián vzrušeně vykřikl: „Uff!“

Překvapený lovec si všiml, že Mohykán se sklání k zemi, téměř se jí dotýkáje svým uchem, a pozorně naslouchá.

„Co slyší můj přítel Čingašgúk? Pro mé ušije les němý...“ řekl překvapený lovec.

„Slyším hlas kroků.“

„Snad to jsou vlci, kteří sledovali daňka a teď přicházejí po jeho stopě?“

„Nikoliv,“ řekl Indián. „Slyším kroky koní. Jsou to běloši, krajané Sokolího oka, kteří na nich jedou... Chce s nimi Sokolí oko promluvit?“

„Proč ne?“ odpověděl lovec. „Promluvím s nimi angličtinou, za kterou by se nemusel stydět sám král.“ A potom si zabručel sám pro sebe: „To bych opravdu rád věděl, podle čeho ti Indiáni poznají příchod bělocha... Člověk má za ta léta života v přírodě také nějaké zkušenosti, považují ho ostatně někdy za polovičního rudocha, ale tohle nedokáže... Ale pozor! Teď něco prasklo! Jsou patrně už v křovinách... už je slyšet dupot koní... Už se blíží... Jsou tu!“

3

ZRADA

První z těch, které zaslechlo ostrážitě ucho Čingašgúkovo, objevil se právě při posledních slovech Sokolího oka.

Stezkou, kterou si k řece vyšlapali z nedaleké úžlabiny daňkové, blížila se skupina jezdců. Jeden z nich v důstojnické uniformě se oddělil a přijel až k místu, kde stál Sokolí oko. Lovec postoupil o dva tři kroky před oba Indiány, opřel si nedbale pušku o levici a pravou ruku si položil – zdálo se, že lhostejně – na kohoutek.

„Kdo tam?“ zavolal na neznámého jezdce.

„Dobří křesťané, přátelé zákona a krále,“ odpověděl onen muž, zřejmě hlava skupiny. „A k tomu lidé, kteří od východu slunce jsou na cestě bez pořádného sousta, a proto klesají únavou.“

„Zkrátka lidé, kteří zabloudili,“ přerušil ho lovec.

„Bohužel! Ale mohl byste nám snadno pomoci, vyznáte-li se v těchto končinách. Můžete nám říci, jak daleko je odtud ke královské tvrzi *Vilém Jindřich*?“

„Ha, ha, ha,“ rozesmál se tlumeně lovec. „Hledáte tvrz *Vilém Jindřich*? Od té jste tak daleko jako pes, který šťve daňka

a má mezi sebou a jím celý Hurikán! Kamaráde, jste-li přáteli krále a hledáte-li vojsko, pak uděláte nejlíp, pojedete-li podél této řeky – přímo až k tvrzi *Eduard*! Můžete tam říci Webbovi, aby nemařil zbytečně čas v pevnosti vyčkáváním a zahnal Francouze soutěskami přes Champlain zpátky do jejich děr!“

Cizinec se zarazil. „Jak daleko je tedy vlastně odtud do tvrze *Eduard*?“ zvolal rozčileně. „Vždyť jsme z ní dnes časně ráno vyjeli a chtěli jsme se dostat co nejrychleji k hořejším břehům jezera *Jiří*!“

„To jste mohli jet přímou cestou přes planinu, ta přece je pohodlná jako kterákoliv silnice vedoucí do Londýna.“

„Měli jsme své důvody pro to, abychom volili jinou cestu. Svěřili jsme se vedení indiánského vůdce, měl nás vést bezpečnou oklikou... ale, jak se zdá, příliš jsme spoléhali na jeho znalost krajiny. Zabloudil i s námi!“

„Pěkný Indián, který zabloudí v lese!“ Sokolí oko potřásl nedůvěřivě hlavou. „A to ještě v době, kdy mech na prvním buku mu řekne, na které straně v noci svítí polárka! A co stezky daňků, které bezpečně vedou k řece? Zabloudí-li Indián mezi Hurikánem a zátočinou řeky, je mi to při nejmenším podezřelé... Poslyšte, ten váš vůdce je Mohawk?“

„Není, ale Mohawkové jej prý přijali do kmene, on sám náleží k Indiánům kmene Huronů.“

„Uff!“ ozvalo se v té chvíli neočekávaně z míst, kde dosud seděli klidně a bez hnutí oba indiánští druzi lovcovi, tváříce se svrchovaně lhostejně, jako by se jich celý výstup ani v nejmenším netýkal. Ale teď ze sebe vyrazili výkřik údivu a oba naráz povstali.

Lovec na ně pohlédl, znovu potřásl nedůvěřivě hlavou a zamračil se:

„Tedy Huron! Nu, je-li tomu tak, potom se věru divím, že je to zatím jediný Huron, s kterým jste se setkali!“

„Zapomínáte na to, co jsem vám právě řekl,“ poznamenal muž v důstojnické uniformě. Zdálo se, že je trochu popuzen. „Náš vůdce se stal Mohawkem a slouží pod naším praporem.“

„Pch!“ přerušil ho zostra Sokolí oko. „Já vám povídám, že Huron je Huron, to jest zrádce a darebák, ať ho přijmou do kmene Mohawkové nebo kdokoliv jiný!“

„Myslím, že o povaze našeho vůdce není třeba v této chvíli mluvit. Pochybují, že mně můžete povědět něco o člověku, kterého neznáte. Neřekl jste nám zatím, jak daleko máme k tvrzi *Eduard*?“

Důstojník odměřoval chladně svá slova.

Lovec si ho zkoumavě prohlédl, pokrčil rameny a odpověděl:

„To právě záleží na tom, jakého budete mít vůdce. Váš kůň by tu cestu mohl urazit mezi východem a západem slunce.“

„Abychom tu dlouho a zbytečně nehovořili,“ řekl cizinec, snaže se zřejmě, aby přemohl své rozladění a aby dodal svému hlasu co nejvíc laskavosti. „Kdybyste nám ukázal cestu, nezůstala by vaše námaha bez odměny.“

„Hm... A kdo mi ručí za to, že bych tím neposloužil nepříteli, řekněme zvědu Montcalmovu? Uznáte přece, že nestačí mluvit anglicky, aby člověk byl už věrným poddaným anglického krále?“

„Dobrá. Vy zřejmě patříte k průzkumným strážím naší armády. Znáte tedy Šedesáté, jeden z královských pluků?“

„Není v koloniích pluku, kterého bych neznal, pane!“

„Znáte snad i velitele toho pluku, majora Heywarda?“

„Slyšel jsem o něm,“ řekl stručně lovec. „Je to prý výtečný voják a muž na svém místě.“

„Ať je jaký je, rozhodně v této chvíli stojí před vámi a hovoří s vámi tváří v tvář.“

V lovcově tváři se objevil výraz úžasu. Prohlížel si chvíli mladého důstojníka, potom smekl čepici a řekl hlasem, na kterém bylo znát, že ještě trochu pochybuje:

„Slyšel jsem však, že oddíl vojska pod velením majora Heywarda vyrazil dnes ráno k jezeru?“

„Řekl jsem vám již, že jsem spoléhal na indiánského vůdce.“

„Ten Indián vás oklamal a potom opustil?“

„Ne, ne. Je s námi...“

„Rád bych se na toho chlapa podíval. Až uvidím, jak vypadá a jak je pomalována jeho tvář, řeknu vám hned, co je to zač.“

Sokolí oko rozhrnul houští. V hustém porostu se skrývaly obě dívky, Alice a Kora, obě trochu znepokojené dlouhým jednáním. Za nimi opodál stál opřen o strom indiánský vůdce a lhostejně se díval před sebe. Ani nepohnul brvou, když Sokolí oko vrhl do jeho očí ostrý, zkoumavý pohled. Stál stejně lhostejně a netečně jako předtím. Lovec si pro sebe tiše cosi zabručel a vrátil se zpátky k majoru Heywardovi.

„Mingo zůstane vždycky Mingem,“ řekl majorovi nespokojeně. „Toho nepřemění nikdo na světě... Nu dobrá! Ale vy se teď musíte dostat do tvrze *Eduard*. Škoda, že nejste sami, mohli byste tam být za hodinu. Ale s ženami to je nemožné.“

„A proč?“ namítal Heyward. „Jsou sice unaveny, to je pravda, ale ujet ještě těch několik mil, to docela dobře snesou.“

„Vyloučeno!“ trval na svém Sokolí oko. „V těchhle lesích a ve společnosti vašeho indiánského průvodce se nehnu dál, ani kdybyste mi za to nabízel nejlepší karabinu celé kolonie. Vsadím se, že kolem dokola se to jen hemží Irokézy. A ten váš falešný Mohawk ví až příliš dobře, kde je má hledat, aby nám tu cestu udělali trochu zábavnou!“

Heyward se zneklidněně otočil v sedle a mimoděk ztišil hlas: „Myslíte?“ zašeptal. „Upřímně řečeno... teď... když ztratil směr... trochu podezření jsem k němu cítil.“

„Poslyšte, majore Heywarde, tvářil jsem se před těmi dámami na oko, že s tím rudým chlapíkem je všechno v pořádku. Ale vám říkám, že to je ničema. Podívejte se teď na něj, jak si tam sedí a opírá se zády o javor. Vidíte, jak má pravou nohu volně nataženou podél stromu? Ideální posice, abych mu poslal kulku pod koleno! To by si pak aspoň dva měsíce musel nechat zajít chuť na to, aby dělal lidem vůdce v lese a ztrácel cestu. Kdybych se k němu vrátil, bylo by mu to nápadné, sebral by se a zmizel by nám. Nu, nedá se nic dělat, pošlu mu pod kůži...“

Lovec pozvedl pušku, ale Heyward ho rychle zarazil: „Počkejte, nestřílejte! Možná, že nás podvedl, ale přece jen... hledejme jiný prostředek, jak ho zneškodnit.“

Sokolí oko pohlédl vyčítavě na majora, ale pak sklonil pušku a přikývl. Po chvilce přemýšlení se obrátil k svým dvěma indiánským přátelům, kteří stáli stále ještě mlčky opodál. Lovec s nimi cosi hovořil delawarsky a něco jim naznačoval rukama. Indiáni mlčky poslouchali, potom oba odložili svoje pušky a zmizeli v houštinách, každý opačným směrem.

„Vraťte se teď k němu,“ obrátil se Sokolí oko k Heywardovi, „a dejte se s ním do hovoru. Mí přátelé, Mohykáni, které jste právě viděl, zatím se ho zmocní.“

„Proč oni?“ zvolal Heyward. „Zmocním se ho sám!“

„Budete honit Indiána v houštinách na koni?“

„Slezu ovšem dolů,“ řekl Heyward.

„Sotva vytáhnete nohu ze třmenu, zmizí vám někde v křoví!“

Heyward mlčel. Cítil, že lovec má pravdu.

„Příčí se mi to,“ zahučel nakonec a ukázal posunkem na lovcovu pušku.

„Kdo musí jednat s takovými lidmi, jako je váš Mingo, musí se také naučit jejich způsobu jednání. Jinak sám prohraje. Běžte, běžte, majore! Promluvte s tím darebákem a nezapomeňte se při tom tvářit, že ho považujete za svého nejlepšího přítele!“

Čas kvapil. Slunce už mizelo za obzorem a les se začal nořit do tmy. Heyward pobídl koně a zajel k místu, kde dosud stál bez pohnutí zamračený indiánský vůdce.

„Poslyš, Maguo,“ oslovil major Indiána a snažil se při tom, seč byl, aby dodal svému vzezření i svému hlasu co největšího zdání lhostejného klidu, „máme už skoro noc a nejsme tvrzí *Vilém Jindřich* o nic blíž, než jsme byli dnes ráno, když jsme vyjžděli z Webbova tábora. Ty jsi ztratil cestu... a já jsem byl nyní trochu šťastnější. Dohovořil jsem se s mužem, na kterého jsme tu náhodou narazili, že nás zavede na místo, kde budeme moci v úplném bezpečí vyčkat zítřejšího rána. Vyzná se prý v tomto lese jako doma.“

Indián upřel na důstojníka pronikavé oči a zeptal se svou špatnou angličtinou:

„Jest on sám?“

„Sám...“ přisvědčil poněkud váhavě Heyward. „Ovšem ne zcela sám, Maguo, protože jsme s ním my.“

„Pak tedy Svižná liška odejde,“ řekl Indián a uchopil malý vak, který ležel u jeho nohou. „Bledé tváře neuvidí nikoho než lidi své barvy.“

„A jakou zprávu podá Svižná liška veliteli tvrze *Vilém Jindřich* o jeho dcerách? Odvází se říci, že ponechal jeho děti bez vůdce, ač slíbil, že je povede?“

„Šedivá hlava má hřmotný hlas a dlouhou ruku, avšak Svižná liška neuslyší jeho hlas a nepocítí jeho ruce, bude-li v lesích!“

„A co řeknou Maguovi Mohawkové? Ušijí mu sukně a přinutí ho, aby setrval s ženami ve vlgamu, protože nebude hoden, aby mu byly svěřovány úkoly mužů.“

„Svižná liška zná cesty vedoucí k velikým jezerům a shledá se tam s kostmi svých otců,“ odpovídal Indián, stále stejně nehybný a zamračený.

„Jakým jazykem hovoří Magua?“ zvolal udiveně Heyward. „Což mu neslibil Munro odměnu za vykonané služby? Což se inu nehodlám odměnit i já? Není zvykem mužů, aby mařili čas řečí podobnou hašteření žen. Nechť se ženy i Svižná liška obcerství a potom všichni budeme pokračovat v cestě.“

„Bledé tváře dělají ze sebe psy svých žen,“ řekl na to Indián. Pozvedl oči, pohlédl majorovi do tváře, ale zase je rychle sklopil. Položil potom vak vedle sebe, posadil se na zem a vyňal z vaku zbytky posledního jídla.

„Svižná liška nyní nabude opět síly a jeho zrak se zostří. Ráno zajisté nalezne pravou cestu...“ řekl uspokojen Heyward.

Sotva to však dořekl, zpozoroval, že Indián přestal jíst. Ruka s jídlem klesla k boku, jeho chřípí se rozšířilo, chvělo se, Heywardovi se zdálo, jako by se Indiánu vztyčily i uši, jako by se celá jeho bytost, každý sval, každá žilka soustředily na cosi neznámého. Heyward uviděl, že Svižná liška opatrně, tiše povstal a že jeho oči těkají s napjatou pozorností po celém okolí. Rozhodl se, že nyní bude jednat. Uvolnil nohu ze třmenu, přehodil ji přes sedlo a pomalu slezl s koně.

„Svižná liška nejí,“ řekl přívětivým hlasem. „Vidím, že jeho chléb je špatný a suchý. Snad v mých zásobách najde se pro něho lepší.“

Magua natáhl ruku, aby přijal nabídnutý pokrm. V tu chvíli jej Heyward uchopil za zápěstí. Avšak Indián se mu vytrhl, prudce odmrští majorovy ruce, vyrazil ze sebe pronikavý výkřik a jediným skokem proklouzl Heywardovi pod rukou do protější křoviny.

V témže okamžiku se objevila za stromem pomalovaná tvář Čingašgúkova.

Zazněl pronikavý výkřik Unkasův.

A les se na vteřinu osvětlil náhlým zábleskem. To třesla rána z karabiny Sokolího oka.

4

ÚKRYT VE SKALÁCH

Náhlý útěk indiánského vůdce a divoký pokřik jeho pronásledovatelů Heywarda ochromily. Teprve za okamžik se také pustil za uprchlíkem. Ale už po několika krocích jej zastavili oba Indiáni a Sokolí oko, kteří se vraceli zpátky.

„Proč se tak rychle vzdáváte pronásledování?“ zvolal Heyward. „Ten lotr se jistě ukrývá někde mezi stromy. Musíme se ho zmocnit. Dokud bude pobíhat na svobodě, do té doby nám půjde o krk!“

„A jakpak to chcete zařídit, aby mráček dohonil vítr?“ odpověděl Sokolí oko. „Slyšel jsem, jak ten chlap proklouzl mezi listím jako had. Zahlédl jsem ho ještě tamhle za tím velkým smrkem a poslal jsem za ním ránu z pušky. Ale nejspíš jsem chybil! Ačkoliv – mířil jsem dobře: podívejte se, že tenhle sumachový strom má červené listí. Každý lesák vám poví, že v červenci takové nebývá...“

„To je krev!“ vykřikl vzrušeně major. „Magua byl zraněn! Možná že někde nablízku umírá...“

„To sotva,“ potřásl hlavou lovec. „Asi jsem ho trochu škrábl, to je všechno. Utíkal jako postřelená zvěř. A na prchající zvíře působí koule, kterou dostalo, jako ostruha na koně. Povzbudí je k tak rychlému běhu, že je nikdo nedohoní. A zasáhne-li naplno, pak udělá sotva dva tři skoky. Dál se nedostane, ať je to jelen nebo Indián.“

„Jsme čtyři muži – a máme se bát jednoho zraněného Indiána?“ namítl Heyward.

„Poslyšte, majore Heywarde, vás mrzí, že jste na živu?“ přerušil rozčileného majora lovec. „Ten rudoch vás vyláká mezi tomahavky svých Huronů, ani se nenadějete! Stejně mě mrzí, že jsem po něm zbytečně vystřelil... Na člověka, který už tak často slyšel válečný pokřik Indiánů, to bylo neopatrné až dost!“

Říkám vám, majore, člověk se nikdy nemá dát strhnout sebelákavějším pokušením... Ale co dělat! Už se stalo a nám nezbyvá než co nejrychleji odtud zmizet. Jinak neručím za to, že se nebudou zítra touhle dobou před Montcalmovými stany houpat naše ctěné skalpy!“

Sokolí oko to řekl chladně, jako člověk, který ví, že jedině klid a rozvaha ho zachrání před svrchovaným nebezpečím. Heyward si teprve v této chvíli uvědomil, že má na starosti dvě svěřenky. Rozhlédl se kolem sebe. Jeho oči se marně snažily proniknout houstnoucí šero temného lesa. Představil si, že za několik hodin možná bude on i dívky v rukou nepřátel, bez naděje na záchranu, bez vyhlídky na něčí pomoc. A jak se tak rozhlížel kolem sebe, zdálo se mu, že za každým pařezem je skryt divoký Huron a že za křovinou, která se pohnula větrem, připravuje si Indián svou vražednou zbraň.

„Co si počneme?“ obrátil se k lovcí a najednou v jeho hlase zazněla úzkost. „Pomůžete-li nám, dostanete jakoukoliv odměnu.“

Ale Sokolí oko už dávno nedbal na jeho řeč. Rozmlouval tlumeným hlasem s oběma Indiány. Zdálo se, že mladý Mohykán vzrušenými slovy něco vysvětluje svému otci. Heywardovi blesklo hlavou, že snad se dohadují o tom, co mají žádat jako odměnu. Chtěl se vmísit do hovoru a nabídnout jim slušnou peněžní částku, ale v tom okamžiku se lovec otočil, mávl rukou a řekl opět anglicky, jakoby napůl sám k sobě:

„Unkas má pravdu! Není důstojné mužů, aby ponechali bezbranné ženy osudu, i když tím prozradí svou skrýš. Ale rozhodneme-li se tak, potom je nutno jednat rychle.“

„Poslyšte,“ vpadl mu Heyward rychle do řeči. „Nabízím vám...“

„Nezajímá nás nikoho, co nabízíte,“ přerušil ho tvrdě Sokolí oko. „Oba Mohykáni i já uděláme všechno, abychom zachránili tyto ženy, i kdybyste nám nenabídl vůbec žádnou odměnu. Nejdříve však musíte slíbit, že splníte, oč vás požádáme.“

„Mluvte! Ujišťuji vás, že...“

„Počkejte! Nemáme čas,“ zarazil majora Sokolí oko. „Především slibte, že budete tiše jako pěna, ať se bude dít

cokoliv. A za druhé slibte za sebe i za své přátele, že před žádným člověkem se nikdy ani slovem nezmíníte o tom, kde jste byli a co jste viděli.“

„Dostojíme vašim podmínkám! Slovo důstojníka!“ slíbil slavnostně Heyward.

„Dobrá, to mi stačí. A teď neztrácejme ani minutu! Kupředu!“ řekl lovec.

Heyward si pospíšil k dívkám a v rychlosti jim vysvětlil, oč jde. Přijaly zprávy znepokojeně, ale souhlasily s jeho rozhodnutím. Seskočily s koní a spěchaly, podpírány Heywardem, k řece, odkud na ně mával lovec. Vyjevený a postrašený zpěvák žalmů klopýtal za nimi.

Když se zastavili na břehu, Čingašgúk, stojící opodál, zvedl ruku a řekl:

„Koně.“

„Pravda,“ zahučel lovec. „Co si s nimi počneme? Necháme-li je zde, domyslí si Mingové, že jejich majitelé nejsou asi daleko...“

„Nechte je, ať volně odběhnou do lesa!“ navrhl Heyward. Ale lovec na to jen zavrtěl hlavou:

„Můžeme je ještě potřebovat. Lépe by bylo Hurony nějak oklamat...“

„Sokolí oko nechť o to nemá obavu,“ ozval se Čingašgúk. Pokynul Unkasovi, oba vzali koně za uzdy a sestoupili s nimi do řeky. Vedli je vzhůru proti proudu a za chvíli zmizeli za skalním výstupkem.

Lovec zatím vytáhl z úkrytu pod pobřežní dutinou, ukrytou porostem divokých křovin, člun ze stromové kůry a mlčky pokynul dívkám, aby se do něho posadily. Poslechly obě bez váhání, jen se několikrát starostlivě ohlédly do tmy lesa a po Heywardovi. Povzbudil je pohledem a pak na pokyn lovce i on sestoupil do vody a přidržel se člunu na jednom konci. Na druhém už stál Sokolí oko a mlčky kynul. Tak oba dva, doprovázeni zpěvákem žalmů, postupovali s člunem tiše proti proudu. Obešli několik skalisek, vyhnuli se vírům, o nichž lovec dobře věděl, a jen občas se zastavili, když lovcovo bystré ucho zaslechlo z lesa podezřelý šramot. Po chvíli se Heywardovi

zdálo, že uviděl na druhé straně řeky mezi skalami skupinu podivných, temných předmětů. Tiše zakašlal a posunkem upozornil lovce.

„Bud’te klidný,“ zašeptal Sokolí oko. „Tam schovali Mohykáni naše koně. Jsou chytrí! Voda nezanechává stop a v té tmavé díře je nenajdou ani soví oči.“

Heyward přikývl a rozhlédl se. Řeka tu byla sevřena po obou stranách strmými skalami. Jedna z nich byla tak mohutná, že přesahovala až daleko nad člun, takže nad ním vytvořila jakousi klenbu. Nahoře na skalách se tyčily k černému nebi mohutné kmeny jedlí. Zdálo se, že člun pluje hlubokou, úzkou roklí. Ale vpředu, právě před nimi, jako by se přímo z nebe valil mohutný sloup vody a propadal se do země, odkud zaznívalo podivné hučení a dunění.

Zastavili člun a lovec požádal obě dívky i Heywarda a zpěváka žalmů, aby se posadili na příď. Sám pak poklekl na zadní konec člunu a prudkým pohybem jej odrazil od břehu.

Naráz se octli uprostřed bouřící a hučící vody. Kolem nich se vzdouvaly pěnící se vlny, dorážel proud, točily se víry. Alice se rozechvěla hrůzou, už už se jí několikrát zdálo, že je prudký vír neodvratně vtáhne do sebe nebo že je proud strhne pod vodopád, ale v poslední chvíli lovec vždy vyvedl člun z hrozícího nebezpečí. Poslední, houževnaté, a jak se dívkám zdálo, skoro marné úsilí lovcovo vedlo člun kolem bouřícího se toku – a pojednou stáli v naprosto klidné tišině vedle skalní plošiny, jen o málo vyšší než hladina vody.

„Kde to jsme?“ byla první Heywardova otázka, když viděl, že nebezpečná cesta skončila.

„Na úpatí Glenského vodopádu,“ křičel lovec, aby přehlušil jekot a dunění bouřícího přívalu spadávajících vod. „Počkejte zde, musím zajet ještě jednou zpátky – pro oba Mohykány – a pro zvěřinu. Abychom tu nezemřeli hladem!“ dodal.

Vyskočili z člunu, lovec odrazil a zmizel v neproniknutelné tmě tam, kde hučely proudy vodopádu.

Chvíli tu stáli bezradně, neodvažující se ani pohnout, aby se snad v té tmě někam nezřítili. Připadlo jim na mysl, že snad padli do nepřátelské léčky, a na okamžik se jich zmocnil pocit strachu a úzkosti. Ale zanedlouho se objevil opět člun a v něm lovec a oba Mohykáni. Pozdravili je radostně jako staré přátele. Lovec a Indiáni vystoupili z člunu a beze slova zmizeli v temnotě. Vypadalo to, jako by je byla pohltila skála, která se vypínala nad hladinou řeky.

HLAS VE TMĚ

Heyward i obě dívky znovu pocítili obavy a strach. Pravda, proti lovcově počínání nemohli mít do této chvíle ani nejmenší námitky, ale přece jenom jeho drsná řeč a jeho podivní mlčenliví přátelé vzbouzeli znovu podezření v myslích, dosud rozjitřených nedávnou zradou Maguy. Stáli a bezmocně pohlíželi do tmy, zatím co zpěvák žalmů se uvelebil na blízkém balvanu a pobroukával si nápěv nějaké nábožné písně.

Ale to ticho a nejistota netrvaly dlouho. Ozvaly se temné, duté hlasy – jako by na sebe volali pod zemí nějakí muži – a pak najednou zableskl do tmy jasný, oslňující paprsek. Tu spatřili, jak před nimi stojí lovec a v ruce drží hořící smrkovou větev. Plameny osvětlovaly jeho tvář i jeho podivný oděv – vypadal jako přízrak, za jehož zády se najednou rozevřela skála. Černala se tam za ním temná jeskyně.

Nedaleko lovce stál Unkas. Jeho postava byla po způsobu bělochů zahalena zelenou loveckou kazajkou; v září hořícího ohně viděli klidné, smělé rysy jeho tváře, jeho temně rudou lesknoucí se kůži, jiskřící oči, hrdě vztyčenou hlavu, oholenou až po skalpový chochol vlasů v týle. Urostlý Mohykán, stojící tu tak klidně a pevně, vzbuzoval v Heywardovi i v obou dívkách mimoděk pocit důvěry.

„Kdybych věděla, že tento Mohykán je na stráži, spala bych docela klidně a bezpečně i v nejdlehlější pustině,“ řekla tiše Kora majoru Heywardovi.

Sokolí oko pozvedl hořící větev a ukázal rukou do jeskyně:

„Pojďte,“ vyzval je, „oheň už začíná hořet příliš jasně. Mohl by snadno ukázat Mingům naši stopu. Spust' závěs, Unkasi!“

Heyward, Alice, Kora i zpěvák žalmů vešli. Unkas spustil nad vchodem do jeskyně závěs. Dunění vodopádu znělo sem nyní vzdáleným hřměním.

Sokolí oko se obrátil k Heywardovi:

„Nebudeme mít dnes večeri, která by mohla uspokojit majora královských vojsk... ale vím ze zkušenosti, jak chutná

člověku, když má hlad. Zvěřina bude co nevidět připravena.“ Usmál se na obě dívky: „Posaďte se – tato čerstvá sasafrasová chvoj sice není tak pohodlná jako pohovka ve vašem domově, ale příjemně voní a dobře si na ní odpočinete. A vy, přáteli,“ obrátil se ke zpěvákovi, „pojďte mezi nás a posaďte se také.“ Heyward se zvědavě rozhlížel po jeskyni.

„Jsme tu bezpečni?“ tázal se trochu nedůvěřivě. „Co kdyby nás někdo přepadl? Jediný muž, který se objeví u vchodu a bude mít zbraň, má nás ve své moci...“

V té chvíli se vynořil ze stínu Čingašgúk. Vzal hořící větev a beze slova přistoupil na druhý konec jeskyně, kde visel, jak si teprve nyní povšimli, také závěs. Indián jej odhrnul a ukázal dovnitř. Za ním byla druhá jeskyně, asi stejně veliká jako ta první; nahoře však ústila v dlouhou, úzkou rozsedlinu, která vedla na volný vzduch.

„Co si o nás myslíte?“ smál se Sokolí oko. „Staří lišáci, jako jsem já nebo Čingašgúk, ti se přece nedají chytnout v doupěti s jedním východem! Ale doufám, že teď jste uklidněni.“

„A kde vlastně jsme?“ zeptal se Heyward.

„Jak vidíte, tahle skála je vápenec. Má už svá léta – a kdysi to bývala plošina zrovna taková, jako je kterákoliv z těch, které dnes můžete vidět kolem Hudsonu. Ale ve skalách se udělaly trhliny, vnikla tam voda, ta si vyhloubila hluboké dutiny, a tak vodopády jsou dneska jinde, než bývaly kdysi.“

„V které jejich části jsme?“ zajímal se dále Heyward. „Vpravo i vlevo od nás byla skála měkkší, tam zanechala voda střed řečiště prázdný a suchý. Ale dříve vyhloubila tyhle dvě jeskyně, kde jsme našli úkryt.“

„To znamená, že jsme na jakémsi ostrově?“ zeptala se Kora.

„Zcela správně. Po obou stranách máme vodopád a pod námi i nad námi je řeka. Ve dne by stálo za to vylézt nahoru na skálu a podívat se kolem sebe, jak se tu ta voda míchá. Podivný pohled! Chvillemi skáče a vystřikuje vzhůru, jinde se jen tak líně váli nebo zas padá prudce k zemi, jinde se žene vpřed jako vystřelený šíp. A ty barvy! Na jednom místě je čirá, jinde zelená, na třetím místě kalná... Jednou se valí do prohlubní a jam, že to až otrásá zemí a všude to hromově duní, na jiných

místech šumí a bublá jako potůček. Divná, zmatená řeka! Nejdřív teče klidně, jako by nechtěla jít jinudy, než jak to příroda předurčila, potom se najednou vzbouří, bije čelem do břehů, a pak najdete místa, kde jako by se ohlížela zpátky, lítostivě, že opouští tak krásnou divočinu. Ach, milé slečny, mohl bych vám tu ukázat tak kouzelná místa, že krásnější jste v životě neviděly!“

Obě dívky i Heyward poslouchali nadšený popis lovcův, ale plné porozumění pro něj neměli. Jak by se mohli kochat přírodními krásami, když se co chvíli přistihli při myšlence na Indiány, na nebezpečí, číhající na ně uprostřed této divoké přírody. Ale aspoň pro tuto chvíli jim připadalo, že nyní jsou chráněni a v bezpečí. Snad také proto byli všichni teď přece jen klidnější, že Sokolí oko neustával ani při přípravě večere básnit

o krásách zdejší přírody s nadšením člověka, který nemá nic jiného na starosti, než se obdivovat krásám vodopádů.

Začali večeřet. Heyward nabídl společnosti několik lahůdek, které vzal s sebou, když slezl s koně. Unkas obsluhoval dámy a zdálo se, že to dělá s velikou pečlivostí a vážností. Heyward se tomu v duchu podivoval. Tolik věděl ze zkušenosti, že se tím mladý Mohykán prohřešuje proti nepsaným indiánským zvyklostem, podle kterých se rudí bojovníci nesmějí snížit k jakékoliv domácí práci. Ale pak si všiml, že Mohykán nabízel Koře zvěřinu na talíři ozdobně vyřezaném ze suku pepřovníku zcela jinak než plavovlasé Alici. Zadíval se totiž na Koru vždy zvláštním něžným pohledem, a několikrát dokonce promluvil dvě nebo tři anglická slova. Jeho hrdelní hlas zněl příjemně a zvukně. Když jej dívky po prvé uslyšely, byly zcela zřejmě mile překvapeny.

Jen Čingašgúkova vážnost se za celou tu dobu nijak nezměnila. Posadil se trochu blíž k ohni a plameny ozařovaly pomalovanou tvář, na které hosté v jeskyni začali poznenáhlu rozeznávat pod nánosem barev její přirozenou podobu. Divoký výraz ustoupil teď klidné lhostejnosti, do jaké upadá Indián vždycky, když jeho duševní klid není ničím zvláštním rušen.

Sokolí oko nebyl ovšem v klidu ani okamžik. Jedl a pil sice s chutí, ale bdělost, jak si dobře povšimli, ho neopouštěla. Snad dvacetkrát během večeře odtrhl láhev od úst nebo nepolkl ukousnuté sousto a s nakloněnou hlavou nehybně naslouchal zvukům, jež sem odkudsi zalétly. A ta náhlá, ostrá pozornost vždy znovu připomněla Heywardovi i dívkám, že dosud nevyvázli z nebezpečí.

Když se navečeřeli, vyvalil Sokolí oko z tajného úkrytu v koutu jeskyně malý soudek a zavolal zpěváka žalmů:

„Co jste tak zamlklý, příteli? A proč sedíte stranou? Pojd'te mezi nás a okuste aspoň trochu piva z mlází! Připijeme si na přátelství! Nu tak! Jakkak se vlastně jmenujete?“

„Škála. David Škála,“ zněla tichá odpověď.

„Škála? To je výborné jméno! Jsem ctitelem dobrých jmen! Bohužel v tomhle směru jsou na tom divoši lépe než křesťané. Největší zbabělec, kterého jsem kdy poznal, jmenoval se Lev!

To by se u Indiánů nemohlo stát. Víte-li pak, že jméno mého přítele Čingašgúka znamená Veliký had? Upozorňuji ovšem, že to jméno nedostal proto, že by měl zmíjí povahu, ale protože je chytrý jako had a jako had dovede napadnout nepřítele v pravé chvíli. A vy, přáteli Škalo, řekněte, čímpak se vlastně živíte?“

„Jsem zpěvák žalmů a učím tomuto krásnému umění výkvět mládeže v Connecticutě.“

„A hrom a cucký! To byste se tedy měl chytit něčeho pořádného!“ řekl upřímně lovec. „Umíte se aspoň trochu ohánět kordem nebo vzít do ruky pušku?“

„Bůh chraň!“ zvolal pohoršen zpěvák žalmů. „V životě jsem neměl zapotřebí ohánět se tak vražednými nástroji! Jsem hudebník, pane! Učitel svátého zpěvu!“

„To tedy máte hodně divné zaměstnání,“ bručel Sokolí oko posměšně. „Trávit život tím, že člověk výská nebo bručí – nu, pro mne by to nebylo. Ale doufám, že aspoň z toho, co umíte, dáte něco k lepšímu. Ať se slečny trochu rozptýlí, než ulehnou ke spánku. Mimochodem – ráno na nás čeká obtížná cesta. Musíme vyrazit dřív, než se Maquajové proberou...“

„Máte-li zájem o duchovní zpěv, rád vyhovím!“ řekl zpěvák a hned sáhl po své knížce žalmů a nasadil na nos brýle.

Zazněl táhlý slavnostní zpěv, klidný a vyrovnaný, doprovázený vzdáleným šuměním vodopádu. Zaposlouchali se všichni. Cítili se pojednou v klidu a pokoji.

A tu náhle do té smírné, utěšující melodie zazněl zvenčí výkřik. Byl to skřek tak pronikavý, že zpěvák ihned zmlkl a všichni se naráz zachvěli. A potom bylo ticho, tak hluboké ticho, že se zdálo, jako by i hučení vodopádu ustalo.

„Co to bylo?“ zašeptla první Alice, bázně se otáčejíc.

„Co to bylo?“ opakoval Heyward, vzpřímen, připraven ihned vyskočit.

Nikdo neodpovídal.

Sokolí oko i oba Mohykáni seděli bez pohnutí, jako by je vytesal z kamene. Čekali, bude-li se zvuk opakovat. Čingašgúk a Unkas mezi sebou vyměnili několik delawarských slov a Unkas jako blesk zmizel. Pak se obrátil lovec k Heywardovi:

„Co to bylo? Třicet let se potloukáme s Čingašgúkem po těchhle lesích, majore, a ještě nikdy jsme nic takového neslyšeli. Myslil jsem si, že poznám každý zvuk, který vydá zvíře nebo Indián – a vida, ukázalo se, že jsem starý bláhovec!“

Alice se celá třásla a Heyward jí tiše domlouval. Zato Kora, která se zahalila úže do svého šálu, zdála se docela klidná.

„Není to snad válečný pokřik rudých bojovníků? Křičí tak přece, když chtějí zastrašit nepřítele...?“ zeptaly se.

„Ne, ne!“ odpověděl rychle lovec. „Ten zvuk se vůbec nepodobal lidskému hlasu! Ostatně, kdo jednou slyšel válečný pokřik jako já, nikdy na něj nezapomene!“

Rozhrnul se závěs a objevil se opět Unkas. Čingašgúk i Sokolí oko s ním chvíli delawarsky rozmlovali a pak se lovec obrátil k hostům:

„Nejlépe bude, když se půjdete vyspat do druhé jeskyně. Ráno se musíme dát před svítáním na cestu, abychom dorazili k tvrzi *Eduard*, než se Mingové probudí.“

Kora se zvedla první, klidná, rozvážná. Alice, ohlížejíc se po Heywardovi, šla pomalu za sestrou. Unkas povstal a rozhrnul závěs, aby sestry mohly projít, a Heyward jim svítil hořící louči na cestu. Na chvíli osaměli.

„Dunkane, nesmíte nás opustit!“ zašeptala Alice, rozhlížejíc se po místě, které jí mělo poskytnout přístřeší pro dnešní noc. „Slyším stále v uších ten strašný výkřik. Neusnu asi...“

„Nejdříve se přesvědčíme, jsme-li zde v bezpečí, a pak teprve budeme mluvit o spánku,“ odpověděl Heyward.

Šel na konec jeskyně, odhrnul závěs a zadíval se do temnot. Ovanul jej osvěžující proud vzduchu od vodopádu. Jedno rameno řeky se valilo dole přímo pod jeho nohama hlubokou, úzkou úžlabinou a tvořilo tak přirozenou ohradu proti každému nebezpečí s této strany. A několik metrů nad nimi se pěnila voda v peřejích a v divokých vírech.

„S téhle strany nám vytvořila příroda tu nejdokonalejší obrannou hradbu,“ zahučel Heyward a ukázal na hučící proud vody. Spustil závěs a obrátil se k dívkám. „A s druhé strany vás budou hlídat spolehliví přátelé. Myslím, že to nejlepsi, co

můžete udělat, je poslechnout rady našich hostitelů. Koro, Alice, uznáte, že máme všichni zapotřebí se trochu prospat.“

„Ano, ano...“ řekla tiše Alice. Zvedla zrak k Dunkanovi. Byla v tom pohledu až dětinská vroucnost a oddanost.

Heyward se pousmál.

A v tu chvíli prořízl vzduch onen strašlivý skřek po druhé. Projel všemi jako nůž. Zachvěli se a otočili se k závěsu, který se rozhrnul.

Uviděli lovce, který sem nahlížel z přední části jeskyně, a všimli si, že jeho tvář prozrazuje zneklidnění nad záhadou, kterou si nedovedl vysvětlit ani se všemi svými zálesáckými zkušenostmi.

6

BOJ ZAČÍNÁ

„Teď se už nesmíme rozmýšlet. Mařit v této chvíli čas by znamenalo nebrat vážně výstrahu, kterou jsme dostali,“ řekl do napjatého ticha Sokolí oko. „Majore, dívky zůstanou zde v úkrytu. Mohykáni a já se postavíme na stráž u skály. Doufám, že mohu počítat také s vámi.“

„Jsme ve velkém nebezpečí?“ zašeptla Alice.

„To nikdo z nás nemůže vědět,“ odpověděl lovec.

„Možná, že se strachujeme zbytečně,“ řekla odvážná Kora. „Možná, že to nebylo nic než několik náhodných, podivných zvuků...“

Sokolí oko zavrtěl hlavou a řekl jakýmsi slavnostním hlasem: „Slečno, už třicet let závisí můj život na tom, rozeznám-li či nerozeznám zvuky kolem sebe. Neoklame mě zařvání panthera ani pískání sedmihláška; slyšel jsem nescíslněkrát, jak sténá vítr ve větvích pralesa a jak praská hořící roští při lesním požáru; a nesesdnu na lep ani žádnému Mingovi. Ale ten skřek, který jsme prve slyšeli, nedovedu si vysvětlit ani já, ani Mohykáni. A kdo ví, není-li to nějaké výstražné znamení...“

„Ať to je znamení, nebo není, já jdu, přátelé, s vámi!“ zvolal Heyward.

Všichni vystoupili na volné prostranství před jeskyní. Chladný, příjemný vítr od vodopádu osvěžoval jejich tváře. Vyšel právě měsíc, jeho světlo se rozlévalo do daleka po vodní hladině. Poslouchali hučení vodopádu a jejich oči marně pátraly po protějších březích. Nerozeznávaly nic než temné, nehybné stíny skal a stromů.

„Nic nevidím,“ zašeptal Heyward.

Lovec přiložil varovně prst k svým ústům.

A tu do tmy zazněl opět onen divoký skřek. Nesl se táhle vzduchem, dutý, temný, ponurý, jako by vyvěral odněkud z nitra země.

„Přátelé!“ vzkřikl pojednou Heyward. „Už to mám! Víte, kdo vydává takové zvuky? Kůň, kterého zachvátil největší strach! Slyšel jsem takové skřeky mnohokrát v bitvě. V jeskyni mě ten zvuk oklamal, ale tady jej rozeznávám bezpečně. To znamená, že naši koně se stali obětí lesních šelem. Anebo snad větří nějaké nebezpečí?“

Lovec a oba Indiáni na sebe pohlédli.

„Uff!“ vyrazili ze sebe Mohykáni a v tom jediném výkřiku bylo vyjádřeno, že domněnka Heywardova se jim zdá správná.

„To by mohlo být...“ přisvědčil pomalu Sokolí oko. „Je docela možné, že ve skalách se objevili vlci a koně je ucítili. Unkasi, skoč do člunu a hoď tam mezi tu vlčí sběr hromádku hořících větví! Jinak budeme do rána bez koní. A to by se nám pak špatně prchalo před Mingy...“

Mladý Mohykán seběhl k člunu a v mžiku zmizel ve tmě. Skřek se ozval ještě jednou, ale zdálo se, že z větší dálky, jako by m zel v lese. Uklidnilo je to trochu, avšak Sokolí oko trval na tom, že on a Indiáni zůstanou až do rána na stráži. Heywarda a zpěváka žalmů, který se k nim také přidružil, ale celou tu dobu jen mlčky naslouchal, poslal lovec k dívkám, aby se uklidnily a připravily ke spánku. Bylo třeba načerpat sil na zítřejší cestu.

Dlouhé hodiny stáli tu bez pohnutí na stráži oba Mohykáni a Sokolí oko. Zdálo se, že splynuli se skalami, že přestali dýchat.

Když zašel měsíc a nad vrcholky stromů začal prosvítat bledý pruh světla, zvedl se lovec a šel do jeskyně probudit spící přátele. Heyward byl už vzhůru a také David Škála se připravoval na cestu.

„Vzbudte dívky,“ pravil Sokolí oko. „Musíme vyrazit.“ Heyward zašel do druhé jeskyně, kde spala Alice a Kora, a mistr Škála vyšel před jeskyni, aby se po ránu porozhlédl po okolí. V té chvíli, kdy se objevil na rovince před slují, strhl se pojednou ryk a hluk a vzápětí zarachotily výstřely z pušek. Ozvěny výstřelů se nesly přes vodu, ozvěna je zdesateronásobila, byl to pekelný hluk. Zpěvák žalmů klesl k zemi. Na druhém břehu poskakovali a vřeštěli Indiáni.

„Huroni! Mingové!“ vykřikl Sokolí oko a plazil se vpřed, aby ukryt za skalou se pokusil odtáhnout Davida Škálu zpátky do jeskyně. Oba Mohykáni už byli přikrčeni za balvany poblíž vchodu a pálili ze svých ručnic přes řeku. Jeden z Huronů na protějším břehu byl zasažen kulí a Indiáni se po této ztrátě stáhli zpět mezi stromy.

Sokolí oko využil přestávky ve střelbě a odvedl zpěvákovo tělo do jeskyně. Heyward i obě sestry se kolem něho nahrnuli, chtějíce mu pomoci ošetřit zraněného. Ukázalo se, že David Škála je na štěstí jenom zcela lehce škrábnut. Odnese hurónský útok vlastně víc leknutí, z kterého na několik minut omdlel. Sokolí oko ho prohlédl, ošetřil mu ránu, přiloživ na ni listí, a potom řekl:

„Zachránil si skalp a má aspoň pro podruhé ponaučení, že není radno se tak po ránu volně procházet (před očima nepřátel! Divím se, že to odnesl jen tímhle.“

„Zaplať Pánbůh, že není mrtev,“ oddychla si Kora. „Odpočine si a bude zase v pořádku,“ ujišťoval ji lovec. „Domníváte se, že Huroni znovu zaútočí?“ zeptal se Heyward.

Sokolí oko se tomu musil usmát. Potrásl hlavou:

„Myslíte si snad, že lačný vlk se spokojí jedním soustem, které nadto ani nepolkl? Indiáni nemají ve zvyku ustupovat, příteli! Uvidíte, že za chvíli je tady budeme mít znovu. Nepřestanou na nás útočit, dokud budou mít naději, že se zmocní našich skalpů.“

„A jakou my máme naději, že se ubráníme?“ zeptala se Kora.

„Naše největší naděje je, že se udržíme tady v té skále do té doby, dokud nám nepřijde pomoc od generála Munra,“ odpověděl lovec. „Prosím vás, zůstaňte zde v jeskyni a buďte zatím klidné! Spolehejte na nás. Uděláme všechno, co je v lidských silách, abychom všichni vyvázli. A vy se chvíli věnujte zpěvákovi.“

Nečekal ani na odpověď, zanechal Koru a Alici o samotě s Davidem Škálou a pospíšil s Heywardem k stanovišti Mohykánů.

Oba si vyhlédli kryté místo za skalisky, a chránění křovinami a balvany, pozorovali bedlivě protější břeh. Bylo ranní, ničím nerušené ticho. Jen vzdálený hukot vodopádu se sem nesl, jinak se nepohnul ani lísteček. Heyward a Sokolí oko se přidružili k Mohykánům a pozorovali tiché okolí.

Uplynula hodina, uplynuly dvě, a kolem dokola bylo všechno stále stejně tiché jako předtím.

„Nemyslíte, že jsme je zahnali?“ šeptal Heyward lovcí. „Možná, že jsou už pryč?“

„Neznáte Mingy!“ potřásl lovec hlavou. „Podle toho ryku, který jsem slyšel, bych odhadl, že jich je nejméně čtyřicet. A protože jistě vědí příliš dobře, kolik je nás, nevzdají se své kořisti jen tak lehce.“ Najednou lovec ostře zasykl: „Pst! Podívejte se tam dolů na vodu – tam, kde naráží na skálu! Vidíte? Ti ďáblové sem plavou... pst! Buďte tiše, nebo budete mít na hlavě jedním mávnutím nože dokonalou lysinu!“

Heyward vysunul opatrně hlavu ze svého úkrytu a to, co spatřil, chtěl nechtěl musil pokládat za div odvahy a dovednosti. Několik Indiánů se vrhlo do proudu a nechalo se nést mezi skalisky a peřejemi k jejich ostrůvku. Za několika kmeny, které ležely porůznu dole při kraji řečiště, objevili se postupně čtyři Huroni. Poslední, pátý, těžce zápasil s proudem, aby se dostal k bezpečnému břehu. Jeden z Indiánů natáhl ruku, chtěl mu pomoci, zdálo se, že Indián už se jeho pravice chytil, když tu pojednou, stržen vírem, zmizel pod vodou. Ještě jednou se objevila jeho hlava ozdobená pery mezi rozpěněnými vlnami –

a pak s rozpjatýma rukama a s vytřeštěnýma očima se znovu potopil. A potom už bylo slyšet jen jediný, zoufalý výkřik, který přerušil hukot vodopádu – a bylo zas ponuré ticho jako dřív.

Heywardovi unikl tlumený výkřik.

Lovec ho uchopil za rameno a hněvivě zašeptal:

„Chcete nás prozradit Mingům? Buďte tiše a připravte si zbraně!“

„Uff!“ vyrazil ze sebe tichounce Unkas, skrývající se opodál za svým skaliskem.

Lovec mu pokynul rukou:

„Vidím, Unkasi. Chystají se k útoku a jsou si jisti – jinak by se lépe kryli! Nu, přivítáme je, jak náleží!“ řekl a pohladil dlaní svou pušku. „A kdyby to byl i sám Montcalm...“

Vzduchem zazněl ryk Huronů. Jako jeden muž vyskočili ze svých úkrytů za balvany a hnali se proti křovinám u vchodu do jeskyně. Heyward by se jim byl nejraději vrhl vstříc, ale když viděl, že lovec i oba Mohykáni čekají klidně a soustředěně na svých místech, zůstal.

Indiáni se hnali mohutnými skoky kupředu. Vzdálenost mezi nimi a mezi balvany, za nimiž byli skryti naši přátelé, se zkracovala každým zlomkem vteřiny.

Najednou zarachotila puška Sokolího oka. První Huron se zapotácel v běhu, vymrštil se do výše a s rozpraženými rukama klesl k zemi.

„Unkasi!“ zvolal lovec. „Teď je řada na tobě! Vezmi si na mušku toho ječícího chlapíka vzadu, s ostatními se už vypořádáme!“

Vyrazili z úkrytů.

Heyward vytrhl jednu ze svých pistolí, namířil a vystřelil. Rána šla mimo, Indián, divoce vřeště, běžel přímo k nim.

„Vždyť jsem to věděl,“ zahučel lovec a vytrhl z opasku nůž. „Tak pojď, rudý mládenečku, uvidíš, že běloch se umí s vámi chytnout do křížku!“

Skočil k Huronovi a oba se navzájem chytili za ruce, v nichž třímali nože. Od tohoto okamžiku Indián ze sebe nevydal ani hlásku. Zápasili tvrdě, beze slova, supíce námahou a rozčilením. Konečně po několika minutách zápasu začala pod železným lovcovým stiskem Indiánova ruka klesat. Jediným trhnutím pak Sokolí oko vyprostil svou pravici a vzápětí Indián se smrtelnou ranou v hrudi klesl do pěnících se vln řeky.

Zato Heywardovi se vedlo v boji mnohem hůř. Pokusil se zasadit svému nepříteli ránu šavlí, ale čepel se hned po první ráně zlomila a Heyward tu stál odkázán jen na své pěsti. Nechybělo mu sice nic na síle ani na odvaze, avšak Huron byl zřejmě zkušenější v boji. Ztratil sice v zápase svůj tomahavk, ale podařilo se mu zatlačit Heywarda až ke kraji skalního srázu. Tam oba zápasili na skalnaté výspě, zuřivě, úporně, neúprosně. A stačilo malé Heywardovo zaváhání a Huronovi se podařilo uchopit protivníka za hrdlo. Před Heywardovým očima se objevila rozšklebená tvář. Cítil, že mu už ubývají síly... A v tomto okamžiku se pojednou před jeho očima mihla temná paže, svírající dlouhý nůž. Ruce svírající jeho hrdlo naráz povolily a Heyward před sebou uviděl Unkase. Se zrakem ještě plným vlastního úděsu stačil zahlédnout zoufalou tvář Hurona, který se v příštím okamžiku skácel dolů do propasti. Neměl čas si nic víc uvědomit, protože v téže chvíli zaznělo k jeho uším mocné lovcovo volání:

„Zpátky! Do skrytu! Do jeskyně!“

A tu Unkas ze sebe vyrazil vítězný výkřik a vlekl za sebou Heywarda vzhůru po svahu k jeskyni, odkud před několika minutami vyrazili k boji. Teprve tam Heyward pořádně vydechl a uvědomil si jasně, že Unkas jej vyrval jisté smrti.

7

OSUDNÝ OBRAT

Varovný křik Sokolího oka nebyl bezdůvodný.

Dokud hurónští bojovníci zápasili, sledovali jejich boj Indiáni z protějšího břehu bez dechu. Rychlé pohyby a těsné objetí zápasících jim bránily, aby svým druhům pomohli byť i jediným výstřelem z pušky. Bylo nebezpečí, že místo nepřítele zasáhnou své vlastní bojovníky. Sotva však zápas skončil, rozlehl se z druhé strany mohutný křik a vytí a Huroni zasypali skaliska na protějším břehu krupobitím kulí.

Ale to už na štěstí byli Unkas, Heyward i lovec dávno v bezpečí, schováni za skalami a připraveni na další útok nepřátel.

„Jen ať si vystřílejí prach!“ posmíval se Sokolí oko, kdykoliv se rozpleskla kulka o skálu. „S takovouhle muškou nás nedostanou ani do soudného dne!“

Heyward seděl ukryt vedle Unkase. Teprve teď měl čas, aby mu stiskl ruku a poděkoval za to, že mu zachránil život.

„V pustině se často stane, že přátelé si navzájem zachrání život,“

vykládal lovec a tvářil se, jako by se ho střelba kolem vůbec netýkala. „I mně takovou službu Unkas prokázal už nejednou. Tříkrát v zápase s Mingy, jednou při přechodu přes Hurikán a jednou... hrome, tahle střela byla docela dobře namířena!“ přerušil svůj výklad Sokolí oko. Zvedl se země neforemný kov, chvíli jej prohlížel a potom zavrtěl nedůvěřivě hlavou: „To není možné... Tahle koule byla vystřelena odněkud shora...“

Rozhlížel se kolem sebe a tu najednou zpozoroval, jak Unkas významně ukazuje puškou na druhý břeh řeky k dubu, jehož větve se skláněly hluboko do vln řeky. Bylo vidět i odtud, jak nahoře v koruně se usídlil Huron. Pokoušel se skrýt za pnem, ale kdykoli vystřelil, objevila se jeho zvědavá hlava, pátrající, zda zasáhl cíl.

„Ti d'asi by se posadili třeba i na mrak, jen aby se nám dostali na kobytku,“ zahučel lovec a ušklíbl se. „Unkasi, pozor!“

Huron právě zalícil a vypálil ze svého úkrytu novou salvu. Neměl tolik času, aby mohl dobře zamířit, ale koule dopadly přece jenom v nebezpečné blízkosti.

„Toho se musíme zbavit stůj co stůj!“ rozhodl Sokolí oko a pokynul Unkasovi. Oba se skrčili v úkrytu a pozorně číhali. Huron střílel dál, ale ani Sokolí oko, ani Unkas neodpovídali.

Pak najednou bylo vidět Huronovu nohu, jak se chtěl

vyklonit na větvi, aby se znovu přesvědčil, zda jeho střely někoho zasáhly. Tu zarachotily naráz dva výstřely –lovcův a Unkasův. Huron vykřikl a sklonil se k zraněné noze. Teď skýtal dobrému střelci na vteřinu znamenitý cíl. Sokolí oko neváhal. Třeskl druhý výstřel, Huron pustil pušku, sklouzl s větve, ale v poslední chvíli se s vypětím všech sil přidržel přece jenom za jednu ruku větve. Visel tam, zmítal se, zakrvavený, těžce zraněný, lapající po dechu. Vítr cloumal jeho tělem, v jeho rysech bylo i z dálky vidět přemáhanou bolest. Jeho měděná tvář byla znetvořena posledním, zoufalým utrpením. Ale s jeho rtů nepřešel ani výkřik...

Po třetí se ozval výstřel z pušky Sokolího oka. Huronova hlava poklesla, zazmítal se celý jeho trup, ruka povolila a mrtvola Indiánova se zřítila do pěnící se vody.

„Udělal jsem klukovský kousek,“ zahučel lovec.

„Byly to poslední koule z mé zásoby a já je vyplývám na Indiána. Jako by nebylo jedno, spadne-li do vodopádu živý nebo mrtvý... Unkasi, sejdi dolů do člunu a přines mi velký růžek s prachem! To je poslední, co mám, a zdá se mi, že ho vypotřebujeme do poslední špetky.“

Unkas mezitím už zmizel. Lovec si mrzutě prohlížel svou pušku, když najednou bylo slyšet výkřik Unkasův.

„Co se stalo?“ vykřikl rozčileně Heyward.

Několika skoky se octli na kraji skály.

„Hleďte!“ vykřikl zuřivě Sokolí oko.

Dole v proudu bylo vidět jejich člun, jak se vzdaluje, řízen jakousi neznámou silou, od břehu.

Lovec zvedl pušku k líci, ale hned ji zas sklonil. „Pozdě, pozdě!“ zahučel. „Ten lotr se dostal už příliš daleko do proudu... Kdybych měl i kilo prachu, má kulka by ho nedostihla.“

Prázdný člun plul po řece a po jeho boku se na okamžik objevila hlava Hurona. Indián ze sebe vyrazil vítězný pokřik, oznamující, že se mu věc podařila. Na druhé straně na pobřeží mu odpovědělo divoké zaječení hurónských bojovníků.

„To se smějete, čerti!“ rozmrzele bručel lovec a hodil zlostně ručnici na zem. „Teď nám naše pušky nejsou na nic!“

„Co uděláme?“ vyptával se zaraženě Heyward.

Sokolí oko pokrčil rameny a místo odpovědi nakreslil nad svou hlavou do vzduchu malý kroužek. Všichni pochopili, že tak naznačuje beznadějnost jejich postavení. Vraceli se zpátky k jeskyni. Kora a Alice jim vycházely vstříc.

„Tak zcela bez vyhlídek přece nejsme!“ nevzdával se Heyward naděje. „Huroni se ještě nedostali na ostrůvek. Můžeme zatarasit jeskyni... Můžeme jim zabránit, aby tu přistali...“

„Jak?“ odbyl ho krátce lovec. „Jak to chcete udělat? Unkasovými šípy? Nebo slzami našich žen?“

Na ta slova nikdo nic neřekl. Jen mlčenlivý Čingašgúk se posadil s důstojným klidem na skalním svahu, odložil nůž i tomahavk, sňal s hlavy orlí pero a hladil si svůj vrkoč vlasů. Přípravoval se k tomu poslednímu, co zbývalo. Jeho bronzová tvář byla nehybná, zádumčivé klidná. Z jeho rysů vyprchal výraz sveřepé bojechtivosti. V jeho jiskrných očích nebylo nic než výraz odevzdané lhostejnosti.

Heyward jako by teprve teď zplna pochopil, co je čeká. „Ale naše postavení přece není tak zoufalé!“ naléhal znovu. „Někdo nám přijde na pomoc. A nepřátele není nikde vidět...“

„Může to trvat hodinu, může to trvat dvě hodiny, než přijdou,“ řekl klidně Sokolí oko. „Ale že nás Mingové najdou a přepadnou, o tom nepochybujte, Heywarde! Můj přítel Čingašgúk“ obrátil se pak k Mohykánovi, přecházejícímu do delawarského nářečí, „ví, že jsme spolu bojovali mnohokrát. Mingové budou jásat nad smrtí dvou Mohykánů a jedné bledé tváře, jejichž očím byly den i noc stejně jasné.“

„Ať ženy Mingů oplakávají své mrtvé!“ odpověděl důstojně Čingašgúk. „Mingové budou jásat, ale přes rty Čingašgúkovy nepřejde ani jediný výkřik. Nechť přijdou a vytasí nejostřejší nůž a nechť se rozmáchnou prudce tomahavkem! Unkas, můj syn, poslední z rodu Mohykánů, zavolá posměšně na hurónské skety, aby si pospíšili, jinak že se jejich srdce obměkčí a stanou se ženami.“

Sokolí oko pokývl hlavou a pravil už anglicky:

„Brzy budeme žádat Mingy, aby vše co nejrychleji ukončili. Já jsem připraven umřít, jak se sluší na muže, bez trpkosti a bez dlouhého naříkání!“

„Proč tak mluvíte?“ ozvala se najednou Kora. „Vy byste měli odejít, zachránit se. Proč máte zbytečně obětovat své životy? Najdete jistě ještě volnou cestu a je zbytečné, abyste sdíleli náš osud. Jsme vám všichni i tak zavázáni za vaši statečnost a pomoc.“

„Neznáte Irokézy, jestliže si myslíte, že nechali někde volnou třeba skulinu, kudy bychom mohli uprchnout,“ odpověděl lovec.

„Můžete přece utéci po řece! Proč váháte? Zbytečně jenom zvětšíte počet obětí našich nemilosrdných nepřátel.“

„Vy se ptáte proč?“ řekl lovec, napřímil se a rozhlédl se kolem. „Řeknu vám to: Protože pro muže je lépe, aby zemřel spokojen sám se sebou, než aby žil s výčitkami svědomí. Co bychom odpověděli generálu Munrovi, až by se nás ptal, kde a jak jsme nechali jeho dcery osudu?“

„Jděte k němu a řekněte mu, že vás posílám s prosbou, aby nám přispěl na pomoc. Možná, že bude pozdě, pak mu aspoň vyřídíte poslední pozdrav od jeho dětí. A řeknete mu, aby je neoplakával, že zemřely, jak se na dcery generála Munra sluší.“

Lovec pozorně poslouchal vášnivou řeč černovlasé dívky. Podepřel si bradu, zamyslíl se a po chvíli řekl:

„Možná, že na vašich slovech něco je. Co se pokládá za dobré a správné u muže rudého plemene, nemusí být správné u bělocha. Čingašgúku! Unkasi! Slyšeli jste, co řekla tato dívka? Slyšeli jste a souhlasíte?“

Čingašgúk chvíli mlčel, potom prohodil několik delawarských slov. Vzal nůž a tomahavk, zastrčil obě zbraně za pás a potom mlčky kráčel ke kraji skály, která byla nejvíc kryta před slídívy zraků Huronů. Tam se zastavil, významně ukázal k lesům za vodopádem, pokynul rukou – a pak se ponořil do vody a naráz zmizel očím svých přátel.

Sokolí oko stiskl pravici Heywardovi a oběma dívkám:

„Máte přátele, kteří za vámi půjdou kraj světa. Neztrácejte naději, uděláme všechno, co je v lidských silách, abychom vás

co nejdřív osvobodili. Povedou-li vás do lesů, nezapomeňte lámat při chůzi větvičky na křoví, abychom našli co nejdřív vaši stopu.“

Ještě jednou potřásl všem rukou a pak i on se vnořil do vln a zmizel jejich očím.

U skály stál už poslední z těch tří – Unkas. Vzpřímen se díval na řeku a v jeho pohledu byl tichý, vyrovnaný klid.

Kora se k němu obrátila:

„Vaši přátelé jsou už na cestě do bezpečí, nikdo je zatím nezpozoroval. Je čas, abyste je následoval.“

„Unkas zůstane,“ odvětil Mohykán klidně svou poněkud neobratnou angličtinou.

„Proč? Aby zvětšil hrůzy našeho zajetí? Aby zmenšil naši naději na vysvobození? Prosím vás, muži, jděte, jděte také! Vyřídte mému otci, ať vám dá prostředky, abyste nás mohli vykoupit ze zajetí. Jděte – přeji si, abyste šel – *prosím* vás o to!“ Poslední slova řekla Kora skoro šeptem.

Klidné čelo mladého Indiána se lehce zamračilo. Neodpověděl, ale otočil se a klidně, rozvážně sestoupil i on k řece a bez jediného pohledu nazpět zmizel ve vlnách. Dlouho se všichni mlčky dívali v místa, kde ho naposled viděli.

„Jsme sami,“ řekl Heyward.

Alice se mu vrhla do náručí a rozplakala se.

8

V ZAJETÍ

V tom zlověstném tichu, které je náhle po zuřivém zápase s Hurony obklopilo, připadalo Heywardovi všechno jako sen. Divoký řev Indiánů, ještě před chvílí se rozléhající z lesa přes vodu na všechny strany, ustal a jenom vodopád hučel svou jednotvárnou píseň. Lesnatý břeh řeky byl pustý. Říční sokol, odpočívající na nejvyšší větvi uschlého smrku, snesl se nad hladinu a kroužil nad vodou, pátraje po kořisti. Straka, jejíž skřehotavé volání zanikalo v bojovném pokřiku Mingů, znovu

se ozvala z lesního douště. Vypadalo to, jako by daleko široko nebylo živého člověka.

„Po Huronech ani stopy!“ řekl Heyward, rozhlížeje se po okolí. „Pojďte, jediné, co můžeme udělat, je vrátit se do jeskyně a čekat, co přijde.“

Byli stísněni. Heyward navrhl před vchodem do jeskyně několik otepí sasafrasů, aby přístup do sluje byl co nejvíce ukryt, a spustil závěsy. Ve skrýši se setmělo. Alice se teď držela Kory křečovitě za ruce a potichu vzdychala. Zpěvák žalmů se už aspoň trochu vzpamatoval a pomáhal Heywardovi.

„Věříte, že jsem myslel, že nastal soudný den?“ řekl majorovi. „To škrábnutí nebylo nic tak strašného – ale takový ryk! Jako když začne vřeštět tisíc ďáblů!“

„Nu, daleko k svému soudnému dni jste věru neměl!“ potrásl hlavou Heyward. „Stálo však při vás štěstí.“ Obrátil se ke Koře a k Alici: „Neztrácejme ještě naději...“ zahučel, posadil se doprostřed jeskyně a sevřel v ruce poslední pistoli. „Jen ať si nemyslí, že nás dostanou tak lehce...“ Pak si opřel hlavu o skálu a upřel oči na rozsedlinu zakrytou závěsem.

Rozhostilo se znovu ticho. Od řeky sem skulinami mezi závěsy zavanul příjemný ranní vánek. Míjela minuta za minutou, nic se nedělo, byl klid.

Nevěděli, jak dlouho už tak mlčky a nepohnutě všichni seděli, když se znovu ozval známý divoký pokřik. Projel tichem jeskyně jako nůž; všichni se mimoděk zachvěli.

„Jsme ztraceni!“ zvolala Alice.

„Ještě ne, ještě ne!“ zahučel Heyward a sevřel pevněji zbraň ve svých rukou. „Ten pokřik zní odněkud z prostředka našeho ostrova. Patrně našli mrtvolu svých druhů. Ale ještě stále můžeme doufat, že naši skrýši neobjeví...“

Byla to slabá naděje a Duncan Heyward to věděl. Ale i ten stín naděje dokázal vzpružit obě sestry. Vděčně se na majora usmály.

Netrvalo dlouho a ozval se další výkřik a pak následovalo rychle za sebou několik skřeků, které jako by se blížily čím dál tím víc, až byly docela blízko. Pak se ozval řev z druhé strany a ten se také poznenáhlu přibližoval. Výkřiky se křížovaly,

doléhaly do jeskyně, rvaly uši ubohých bezmocných zajatců. Pak zavřeštěl nějaký Huron docela blízko vchodu. Heyward se zachvěl. Nalezli asi vchod do sluje!

Až do jeskyně bylo slyšet, jak se Huroni dorozumívají. Heyward si domyslel, že pravděpodobně objevili odhozenou lovcovu pušku. A skutečně – mezi jejich rozčilenými hlasy bylo možno rozeznat volání: „Dlouhá karabina! Dlouhá karabina!“ To bylo jméno, které, jak Heyward věděl, Huroni dali Sokolímu oku, pověstnému lovcovi a vyzvědači anglického vojska.

„Tento okamžik rozhodne o našem osudu!“ zašeptal major sestrám, které se k sobě tiskly plny úzkosti. „Ujde-li jeskyně jejich pozornosti, jsme zachráněni. Rozhodně však teď víme, že naši přátelé Huronům šťastně unikli. Za dvě hodiny tu může být pomoc od Webba.“

Minuty, které následovaly, vlekly se jako hodiny. Několikrát slyšel Heyward kroky Huronů těsně u sasafrasových otepí. Neodvažovali se skoro ani dýchat, jen aby neprozradili svůj úkryt. Potom se ozval výkřik a vzápětí vítězné vytí. Indiáni našli vchod do vedlejší jeskyně.

Kora k sobě přitiskla polekanou a chvějící se Alici. Heyward vyskočil rychlostí blesku a postavil se před obě dívky, jako by je chtěl chránit svým tělem. Zpěvák žalmů se vzpřímil a ruka s knihou žalmů se mu zachvěla. Chvíli tak všichni zůstali bez pohnutí. Pak se major odvážil a skulinou mezi závěsem se pokusil pohlédnout, co se děje v druhé části sluje.

Na dosah ruky, obrácen zády k Heywardovi, stál obrovitý hurónský bojovník, volající velitelsky na ostatní jakési příkazy. Indiáni rozmetávali lovcovo lože ze sasafrasového listí, snad že se domnívali, že se tam jejich nepřítel ukryl. Když objevili na zemi malou krvavou skvrnu, stopu zpěvákovy zranění, zvedl se znovu divoký pokřik, až se všechno kolem otřásalo. Jásající Huroni volali: „Dlouhá karabina! Dlouhá karabina!“ Pak brali jeden za druhým sasafrasové listí, větve, všechno, co tu bylo po ruce, a házeli to na jednu hromadu, tam, kde dříve bylo lovcovo lože; netušili, že právě tam vzadu jsou skryti ti, které hledají. Potom najednou, jako by poslušní nějakého neslyšitelného povelu, všichni do jednoho zmizeli.

V jeskyni bylo opět ticho. A pak se už ozval žalostný řev odkudsi zvenčí od řeky.

„Teď našli mrtvolu svých bojovníků!“ zašeptal vzrušeně Heyward. „Koro, Alice, odešli! Jsme zachráněni!“

„Dunkane, kéž by tomu tak bylo –“ vydechla Alice, šťastně se usmívajíc. Ale v tom okamžiku, kdy zvedla oči, ztrnul jí úsměv na rtech. Přímo proti ní, v trhlíně jeskyně nad východem k řece, šklebila se škodolibě divoká tvář Svižné lišky.

Na vteřinu Heyward zadoufal, že Svižná liška je ve tmě nerozezná. Ale záblesk divoké radosti v Indiánových očích prozradil, že je už spatřil.

Heyward zvedl pistoli a vystřelil. Jeskyní otřásla mohutná rána, jako kdyby tu vybuchla sopka. Když se rozptýlil kouř, bylo místo, kde se objevila Indiánova hlava, prázdné.

Heyward vyběhl rychle k východu z jeskyně. Zahlédl rychle běžící postavu Indiána.

Vzápětí se ozval divoký ryk Huronů a Heyward, obě dívky i zpěvák žalmů byli v mžiku obklopeni tlupou jásajících rudokožců.

VÝSLECH

Huroni se proti svým zvyklostem zajatců skoro nedotkli. Jen několik bojovníků, zvědavě ohmatávalo bohaté ozdoby a knoflíky majorova stejnokroje. Jinak se neodvážili na čeho. Zřejmě se rozhodli své zajatce šetřit k nějakému zvláštnímu účelu.

Mladší bojovníci hlídali, starší prohledávali jeskyni. Trvalo to dlouho, nekonečně dlouho, a nakonec se vrátili nespokojeni. „Dlouhá karabina! Dlouhá karabina!“ volali všichni zlostně.

Heyward se tvářil, že nerozumí. Doráželi na něho, vykřikovali znovu a znovu přezdívku lovce, hrozili mu. Jen Svižná liška stál opodál zcela klidně, tváře se velmi spokojeně. Ale výraz jeho očí přes všechn vnější klid byl strašlivý. Když se Heywardův zrak střetl s Huronovým pohledem, odvrátil se major s hrůzou stranou. Pojednou mu však bleskl hlavou nápad. Přemohl svůj odpor a oslovil svého někdejšího průvodce.

„Svižná liška je bojovník hodný svého jména,“ řekl, snaže se, aby jeho hlas zněl co možná lhostejně. „Nebude se zdráhat povědět bezbrannému muži, co hovoří jeho nepřátelé.“

„Vypyťávají se na lovce, který chodí po lesích,“ odpověděl svou lámanou angličtinou Magua. Přitom s mstivým výrazem v tváři ukázal na krvavou ránu na svých plecích, kde měl přiložen obvaz z listů. „Rudí bojovníci jej nazvali Dlouhá karabina. Jeho oči jsou bystré a jeho puška hovoří rychle, ale neublíží Svižné lišce, tak jako mu neublížila krátká puška bílého náčelníka.“

„Má to být výčitka? Svižná liška utržil své rány v mužném boji“

„Byl to mužný boj, když Svižná liška odpočíval u stromu a chtěl sníst svůj chléb? Kdo měl na rtech přátelská slova, ale v duši vymýšlel krvavé činy?“ zasyčel Huron.

Major by byl rád připomenul Indiánovi jeho vlastní zradu, ale opanoval se. K tomu teď rozhodně nebyla vhodná chvíle.

Mručící Huroni stáli kolem a vykřikovali už vztekle: „Dlouhá karabina! Dlouhá karabina!“

„Slyší bílý náčelník?“ pravil Magua. „Hurónští mužové si přejí smrti Dlouhé karabiny. Jinak budou žádat krev těch, kdož ho ukryli.“

„Lovec už dávno odešel. Unikl z dosahu Huronů,“ odpověděl Heyward.

Svižná liška se opovržlivě usmál:

„Rudí mužové vědí, jak zničit i ducha svých nepřátel. Kde jest tělo lovcovo? Nechť Huroni spatří jeho skalp, pak uvěří řeči bledé tváře.“

„Mýlíte se, on není mrtev. Uprchl.“

Magua zavrtěl nedůvěřivě hlavou.

„Cožpak je Dlouhá karabina pták, aby mohl rozevřít křídla a vyplout vzhůru k nebesům? Anebo je snad ryba, která nepotřebuje vzduchu a může se ponořit až ke dnu vod? Bílý náčelník čte ve svých knihách a Hurony považuje za nerozumné chlapce.“

„Třebaže Dlouhá karabina není ryba, přece umí plavat tak, že unikl očím hurónských mužů,“ pravil Heyward. „Když vystřílel prach a mráček obestřel oči Huronů, odplul po řece.“

Magua si chvíli nejistě prohlížel majora a potom řekl:

„A proč zde zůstal bílý náčelník? Je snad kámen, který padá ke dnu? Anebo je mu lhostejný skalp na jeho hlavě?“

„Že nejsem kámen, který padá do vody, to by mohl Huronům povědět jejich spolubojovník, jenž sám spadl do vody jako kámen,“ pravil Heyward na oko sebevědomě. Věděl dobře, že tento způsob řeči platí na Indiány. „Ale každý bílý bojovník si myslí, že jen psi a zbabělci opouštějí ženy, hrozí-li nebezpečí.“

Magua cosi zabručel a vyptával se dál.

„Což umějí Delawaři plavat tak dobře, jako se umějí plazit křovinami? Nechť bílý náčelník poví, kde je Čingašgúk, Veliký had!“

Heyward si uvědomil, že Huroni vypátrali o jejich skupině vše. Odpověděl, krče rameny:

„I on odplul po vodě.“

„Mé oko nevidí ani Bystrého jelena,“ pokračoval Magua.
„Nevím, komu říkáte Bystrý jelen.“

„Bystrý jelen je Unkas.“

„Mladý Delawar odplul také po vodě.“

„Uff!“ vyrazil ze sebe hněvivě Magua a obrátil se k Huronům stojícím v kruhu kolem nich.

Několika slovy jim vysvětlil, co se dozvěděl. Když ukázal rukou na řeku, vypukli Huroni znovu v ďábelský řev. Někteří se úprkem hnali ke břehu a mávali tam divoce pěstmi. Jiní plili pohrdavě do řeky a hlasitě spílali jejím vlnám. A část, ti nejdivočejší, stíhali zajatce krvelačnými pohledy. Jistě by se na ně byli už vrhli, kdyby nebylo příkazu jejich mohutného náčelníka. V jednom okamžiku se dokonce jeden z Huronů pokusil přitočit k Alici. Chopil ji za vlasy, otočil si je kolem ruky a mávnutím nože naznačil, že již brzy ji připraví o tuto ozdobu dívčí hlavy. Heyward se snažil Alici přiskočit na pomoc, ale poněvadž mu svázali ruce, byl každý pokus o obranu marný. Na štěstí sám indiánský náčelník zasáhl, a tak zatím Alici nebyl zkřiven ani vlasek.

Alespoň nakrátko si zajatci oddychli, když náčelník svolal hurónské bojovníky k poradě. Neradili se však dlouho. Heyward si všiml, že se Huroni často obraceli směrem, kde ležel Webbův tábor. Soudil z toho, že se odtud obávají nějakého nebezpečí, a to v něm posilovalo naději, že není snad ještě všechno ztraceno.

Když porada skončila, nařídil indiánský náčelník zajatcům, aby sestoupili dolů k řece. Každý odpor už dávno ztratil smysl, a proto dal Heyward příklad svým přátelům a sešel první a podle příkazu Huronů vstoupil do člunu. Vedle něho se potom usadily obě sestry i zpěvák žalmů David. Jeden z Indiánů si sedl k nim, ostatní sestoupili do vody a vedli člun podél břehu. Počínali si obratně a tak se v krátkém čase dostali k místu, kde všerejšího večera přistali.

Zde se Huroni po krátké poradě rozdělili. Z úkrytu přivedli koně, na kterých přijeli Heyward a jeho přátelé, náčelník si vybral Heywardovo zvíře, nasedl na ně, a doprovázen skupinou

bojovníků, dal se přes řeku a zmizel se svým oddílem v lese. Šest Huronů a Svižná liška zde zůstali.

Major Heyward sledoval počínání nepřátel starostlivě. Zdrženlivost Indiánů v něm však stále vzbuzovala naději. „Snad se chystají dopravit nás k Montcalmovi,“ myslil si. „Ten by jistě využil toho, že má v rukou dcery generála Munra, a snažil by se donutit generála, aby se zpronevěřil své vojenské povinnosti.“ Jak přemýšlel, bleskla mu hlavou myšlenka, že by se mohl pokusit nabídnout Maguovi odměnu za to, když je pustí na svobodu. Přemohl znovu svůj odpor ke zrádci a oslovil ho pokud možno vlídně:

„Rád bych řekl Svižné lišce něco, co má slyšeti pouze ucho velkého náčelníka.“

Magua se nezdál nijak polichocen tím, že jej major nazval velkým náčelníkem. Opovržlivě se jen ušklíbl a pobídl Heywarda:

„Kdo chce hovořiti, nechť hovoří! Stromy nemají uši.“

„Avšak hurónští muži uši mají a moje slova, určená jen náčelníkovi, opojila by nezkušené bojovníky. Nechce-li však Magua poslouchat, bílý bojovník umí rovněž mlčet.“

Svižná liška se přiblížil k Heywardovi a pravil drsně:

„Mluv! Mluv tedy, jsou-li to slova důstojná Maguy.“

„Svižná liška dokázal, že si zaslouží jméno, které mu dali jeho kanadští otcové!“ začal Heyward lichotivě. „Poznal jsem, že je to moudrý bojovník, a nezapomenu na to, až udeří hodina odměny. Ano, Svižná liška dokázal, že je velkým náčelníkem, který dovede klamat nepřátele.“

„Co učinil Svižná liška?“ řekl Indián klidně a zkoumavě se podíval na majora.

„Co udělal? Což on neviděl les černající se nepřátelskými Hurony, takže pod jejich šípy by nemohla uklouznout ani mrštná ještěrka? Nezbloudil s cesty jen proto, aby zaslepil oči Huronů? Netvářil se, jako by se vracel k svému kmeni, který jej zapudil od svých vigvamů? A když jsme my poznali, co Svižná liška zamýšlí, nepomáhali jsme mu snad dobře tím, že jsme klamali Hurony, předstírajíce, že bílý muž má svého přítele za nepřítele? A když Svižná liška zaslepil svou chytrostí oči svým

druhům, což ho nenechali hurónští bojovníci na jižní straně řeky se zajatci, zatím co sami se pošetile ubírají cestou k severu? Což neumí Svižná liška udělat totéž, co dělá rezavá liška v lesích? Nepůjde jako ona po své vlastní stopě, aby přivedl bohatému bílému muži jeho dcery? Víím, že moudrost a prozíravost, jakou ukázal Magua, je třeba odměnit. Velitel tvrze *Vilém Jindřich* učiní Svižnou lišku bohatým. Ozdoby Maguovy nebudou již z cínu, ale z lesklého zlata. Jeho růžek nikdy nepozná nedostatek prachu. Bude mít v kapse mnoho dolarů a jeleni na březích Hurikánu mu budou lízati ruce, neboť pochopí, že je marné prchat před puškou, kterou bude nositi Svižná liška. A také já ocením moudrost Maguy.“

„Co chce dát Svižné lišce mladý náčelník, který přichází od východu slunce?“ přerušil pohrdavě Heywarda Huron.

„Nechám téci ohnivou vodu, až srdce Maguovo bude lehké jako pírkó kolibříka a jeho dech bude sladší než květ lučního jetele. , , Indián poslouchal majora s napětím. Když Heyward hovořil o lsti, které Indián použil proti Huronům, zamračila se Maguova tvář, ale když mluvil o tom, že Svižnou lišku vypudili Huroni ze svého kmene, tu šlehl Maguovou tváří divoký výraz vzteku a pomstychtivosti. Potřásl hlavou a ukázal rukou na svůj obvaz z listí, přikrývající ránu:

„Jsou snad takové rány důkazem přátelství?“

„Což by Dlouhá karabina nedovedl zasáhnout svého nepřítele, kdyby opravdu chtěl?“

„A Delawaři se plazí jako hadi k těm, které ctí, aby je uštknuli?“

„Ozval by se uším rudého bojovníka Čingašgúk, Veliký had, kdyby si přál, aby zůstaly hluché?“

„A střílí bílý náčelník svému bratru do tváře?“

„Což někdy chybí, má-li v úmyslu zasáhnout cíl?“ odpověděl Heyward s hranou hrdosti.

Indián na to nic neřekl. Heyward viděl, že váhá. Chtěl ještě něco dodat, aby Hurona zviklal, ale Magua v tu chvíli udělal prudký pohyb rukou a pravil:

„Dost! Svižná liška již nechce slyšet žádná slova bílého náčelníka. Svižná liška je moudrý a uvidí, co učiní. Nechť bílý muž odejde a mlčí. Až promluví Magua, pak nechť odpovídá!“

Heyward viděl, že Magua si prohlíží ostatní Hurony. Aby nevzbudil předčasně podezření, uposlechl ihned.

Na Maguův pokyn usedly obě dívky na koně. Heyward a David Škála se k nim přidali. Pro ně Indiáni neměli koně, šli tedy pěšky.

Směřovali na jih, v opačném směru od tvrze *Vilém Jindřich*. Míle za mílí mýjela v nekonečném, únavném pochodu hlubokými, hustými lesy. Někdy celé hodiny nepadlo mezi zajatými slovo. Jen pohledy povzbuzoval Heyward Alici i Koru, která nezapomněla na pokyn Sokolího oka a snažila se čas od času ulomit větvíčku, aby tak zanechala stopu přátelům. Ale podařilo se jí to jen jednou. Když to Huroni zjistili, zohýbali všechny ostatní větvíčky na keři a jeden z nich ukázal významně na keř a potom na svůj tomahavk.

Magua za celou tu dobu na zajatce ani nepohlédl. Mlčky, spoléhaje na svůj instinkt, vedl družinu smrkovými porosty, soutěskami, úžlabinami s potoky a říčkami, s travnatými svahy a srázy, a šel tak jistě, jako letí pták, kterého vede pud do jeho hnízda. Kdykoliv unavení a zemdlení zajatci pozvedli oči, uviděli před sebou temnou postavu, která, lehce skloněna, kráčela neochvějně vpřed, – zatím co pero ve vlasech se ztrácelo a objevovalo mezi stromy pralesa.

„K čemu ten spěch a ta horlivost?“ tázal se sám sebe často Heyward, který se stále nemohl smířit s myšlenkou, že by se Huron tak lehce vzdal toho, co mu nabídl v rozhovoru. Ale nezbývalo než čekat a doufat...

10

V PRAVÝ ČAS

Z hlubokého údolí, kterým protékal malý bystrý potůček, vystoupili na svah tak strmý a neschůdný, že i ženy musely sestoupit s koní. Nahoře na vrcholku se octli na malé planině, řídce porostlé stromy. Pod jedním z nich se Magua zastavil a usedl. Po něm i všichni ostatní.

Nebylo to místo příliš pohodlné k odpočinku, ale zato nepravidelný sráz pahorku chránil každého, kdo se zde usadil, před nenadálým přepadem.

Jednomu z Indiánů se podařilo zastřelit za pochodu šípem laň. Teď se Huroni kolem úlovku sesedli a bez jakékoliv úpravy odřezávali ze zabitého zvířete kusy masa a s chutí zaháněli hlad.

Jen Magua seděl stranou, zamyšlen, dívaje se podmračeně do krajiny.

Heyward byl přesvědčen, že uvažuje o jeho nabídce. Přistoupil proto k němu a vlídným tónem, jako by byli nejlepšimi přáteli, pravil:

„Nepozoroval dnes Magua dosti dlouho slunce, aby unikl nebezpečí se strany Kanaďanů?“ ptal se, jako kdyby úmluva byla už hotovou věcí. „Nebude veliteli tvrze *Vilém Jindřich*

milejší, když obejmeme své dcery, než uplyne ještě jedna noc, dřív než přivykneme jejich ztrátě? Bojím se, aby pak nebyl méně štědrý, až bude odměňovat!“

„Miluji bledé tváře své děti méně ráno než večer?“ řekl Magua stroze, aniž pohlédl na majora.

„To nikoliv, ale nechť Svižná liška uváží, že čím dříve se otec setká s dítětem, které považoval za ztracené, tím větší je jeho radost! A tím větší bude i odměna!“

„Srdce Šedivé hlavy je citlivé. Vzpomíná na děti, které mu darovaly jeho ženy. Je však tvrdý k rudým bojovníkům a jeho oči jsou z kamene,“ řekl pomalu Magua.

„Je přísný k lenochům a k darebákům, to je pravda; ale k mužům statečným a k těm, kteří konají svou povinnost, chová se jako laskavý otec.“

Heyward se odmlčel. Huronovou tváří se mihl podivný stín; drsný výraz zlomyslnosti se zableskl v jeho očích; koutky jeho rtů se sevřely a jeho hlas zazněl najednou podivným přemáhaným vzrušením:

„Ať přijde k Svižné lišce černovlasá dívka,“ vyrazil ze sebe. „Otec splní, co slíbí jeho dítě.“

Heyward byl překvapen. Chvilí váhal, ale pak se beze slova obrátil a šel ke Koře. Byl přesvědčen, že Magua si přeje dalších záruk, aby bylo dodrženo, co mu major sliboval.

„Dovedete si představit, co si asi Indián bude přát,“ vysvětloval Koře. „Střelný prach, vlněné pokrývky, lihové nápoje a takové věci. Buďte, prosím vás, štedrá, nešetřete sliby, slibte mu třeba ještě i nějaký vlastní dar jako odměnu za jeho služby. Uvažte, že máte v rukou osud nás všech – i osud své sestry...“

„I váš, Heywarde...“ připomněla Kora.

„Na tom záleží nejméně, Koro! Patří mému králi. Ale pozor, Indián poslouchá!“

Vskutku. Magua povstal a několika důstojnými kroky se přiblížil k majorovi a k dívce. Mlčky si oba prohlédl a potom pokynul Heywardovi rukou, aby odešel stranou.

„Mluví-li Huron k ženám, zavře jeho kmen uši,“ řekl. Heyward váhal, ale Kora se na něho usmála a povzbudila ho pohledem:

„Jen běžte, Heywarde! Nemějte o mne strach a potěšte zatím Alici!“

Major se lehce uklonil a vzdálil se. Kora počkala, až zašel, a potom se obrátila k Indiánovi:

„Co chce říci Svižná liška dceři generála Munra?“

„Magua se narodil jako příští bojovník a náčelník rudých Huronů,“ začal Indián rozvláčně. „Dvacetkrát viděl zářit slunce nad jezerem a dvacetkrát viděl, jak se proměňuje sníh. Nežli uzřel první bílou tvář, byl šťasten. Avšak potom přišli do lesů bílí kanadští otcové a naučili ho pít ohnivou vodu. Když pil

ohnivou vodu, nevěděl Magua, co činí. Nečinil věci dobré, a proto ho Huroni vyhnali od hrobů jeho otců, jako by štváli divokého buvola. Magua tedy běžel podél břehu jezer až k ústí řek, kde dlouho lovil zvěř a chytal ryby. Ale Huroni jej opět dostihli a vyhnali z lesů do rukou nepřátel. Tak se náčelník, který byl Huronem, stal bojovníkem Mohawků.“

„Slyšela jsem o tom,“ řekla Kora, pozorujíc Indiána, kterého se při hořkých vzpomínkách zřejmě zmocnilo prudké vzrušení.

„Je snad vinen Svižná liška tím, že jeho hlava není z kamene? Kdo mu dal pít ohnivou vodu? Kdo z něho učinil darebáka, jemuž se vyhýbají jeho bratři? Byly to bledé tváře! Lidé, jejichž kůže je zbarvena stejně jako kůže dcery Šedivé hlavy!“

Indián hovořil vášnivě a vzrušeně. Prudce oddychoval. Ostré rysy jeho tváře ještě více ztvrdly, chřípí jeho nosu se chvělo. Kora namítla klidně:

„Jsem odpovědna za zlé činy jiných lidí jen proto, že jejich kůže má stejnou barvu jako má?“

„Nikoliv. Magua je muž, a ne blázen. Z vašich mužů nepije žádný ohnivou vodu, neboť Veliký duch dal bílým tvářím moudrost.“

„Proč mi to tedy Svižná liška říká?“

„Když otcové Maguovi vykopali válečnou sekeru,“ pokračoval Indián už klidněji, „stal se Magua Mohawkem a vytáhl proti vlastnímu kmeni. Bílé tváře zahnalý rudé muže z jejich lovišť a slavný náčelník Šedivá hlava stal se náčelníkem Mohawků. Když řekl: »Udělejte toto!«, tedy to udělali. Šedivá hlava ustanovil zákon, který pravil, že bude potrestán každý Indián, jenž se napije ohnivé vody a vejde do plátěných vigvamů jeho bojovníků. Magua otevřel pošetile svá ústa a ohnivý nápoj ho dovedl do chaty Šedivé hlavy. Co učinil stařec Munro? Ať poví jeho dcera sama, co učinil!“

„Patrně učinil zadost spravedlnosti a dodržel dané slovo. Dal provinilce potrestat,“ řekla hrdě Kora.

Indián se ušklíbl a vyrazil ze sebe vzrušeně:

„Tomu říkají bílé tváře spravedlnost? Je snad spravedlivé nejdříve svádět k pití ohnivé vody a pak za to trestat? Což

hovořil v chatě Šedivé hlavy Magua? Nikoliv, to za něho mluvila a jednala ohnivá voda. Ale Munro tomu nevěřil, dal náčelníka Huronů přivázat ke stromu a bílí bojovníci ho bili jako psa!“

Kora mlčela. Nevěděla, jak vysvětlit v této chvíli otcovu přísnost.

„Nechť se dcera Šedivé hlavy podívá,“ pokračoval Indián a rozhalil lehký kabátec, který sotva zakrýval jeho divoce pomalovaná prsa. „Zde jsou jizvy od nožů a kulí, kterými se může Magua chlubit před rudými bojovníky, neboť je utržil v boji. Jeho záda však poznamenal Šedivá hlava tak, že je Magua musí skrývat pod bělošskou pokrývkou jako žena!“

„Myslila jsem, že indiánský bojovník je vytrvalý a že jeho duch neví nic o bolesti, kterou trpí jeho tělo,“ pravila Kora. Indián ukázal na jizvu na svých prsou:

„Když Čippivejové přivázali Maguu ke stromu a způsobili mu tuto ránu, smál se jim Huron do tváře a vykřikoval, že jenom ženy bijí tak něžně. Duch jeho byl tehdy v oblacích. Ale když cítil Magua rány bojovníků Šedivé hlavy, svíjel se v prachu. Avšak duch Huronů není nikdy opojen, a proto nikdy nezapomíná.“

„Snad jej lze alespoň usmířit,“ řekla rychle Kora. „Ukřivdil-li můj otec, ukažte mu, že indiánský bojovník umí odpouštět. Přiveďte mu nazpět jeho dcery a uvidíte, že vás –“ Magua prudce, hněvivě potřásl hlavou.

„Co tedy chcete?“ zvolala Kora.

„To, co Huron miluje. Za dobré dobro, za zlé zlo.“

„Chcete urážku, kterou vám způsobil můj otec, pomstít na jeho bezbranných dětech? Nesluší se muži a bojovníku, aby si vyrovnal svůj účet v otevřeném boji?“

„Zbraně bílých tváří jsou dlouhé a jejich nože jsou ostré,“ zasmál se zlomyslně Magua. „Proč se má Svižná liška vystavovat puškám bojovníků, když drží v rukou duši Šedivé hlavy?“

„Chcete nás zavléci do lesů?“ vykřikla pobouřeně Kora. „Nebo co vůbec chcete? Copak vás nelze ničím usmířit? Pusťte tedy k otci aspoň mou sestru, žádejte za ni výkupné, ale aspoň

ji ušetřte! Vždyť to mému otci zlomí srdce, přijde-li najednou o nás obě! A co tím vyzískáte, když zabijete obě dvě?“

„Světlé oči se budou moci vrátit k Šedivé hlavě a budou mu moci vyprávět, co se stalo, bude-li černovlasá dívka přísahati při Velikém duchu svých otců, že nepromluví lživého slova.“

„Co mám slíbit?“

„Když Magua opustil svůj kmen, dali jeho ženu jinému náčelníkovi. Nyní se usmířil s Hurony a vrátí se na břehy jezera k hrobům svých otců. Ať jede dcera bílého náčelníka s ním a přebývá s ním v jeho vigvamu,“ řekl zvolna, rozmyslně Huron.

Něco takového dívka nečekala. Návrh Indiánův se jí zdál tak strašlivý, že by byla nejraději vykřikla, obrátila se a utekla pryč – ale v posledním okamžiku se ovládla. Na jejím klidu a sebeovládání závisel teď osud všech.

„Jaké potěšení z toho bude mít Magua,“ odpověděla, snažíc se, aby její hlas zněl co nejklidněji, „jestliže bude v jeho vigvamu žena jiné pleti a jiného jazyka? Mnohem lépe bude, když od bílého náčelníka přijme zlato a svou šlechtností a dary si získá srdce hurónské dívky.“

Indián hned neodpověděl. Díval se pronikavě a drze na Koru a teprve po chvíli řekl:

„Když dopadaly na Huronův hřbet rány bičem, věděl, která dívka bude trpět za jeho bolest. Dcera Šedivé hlavy bude Maguovi nosit vodu, obdělávat kukuřici a péci zvěřinu. Šedivá hlava bude spát v bezpečí ve své tvrzi, ale dívka – jeho srdce – zůstane v moci Maguova nože...“

„Nestvůro!“ vykřikla Kora rozlícené. „Dábel by si nemohl vymyslet takovou krutost! Ale počkej, poznáš, že srdce Munrovo umí vzdorovat!“

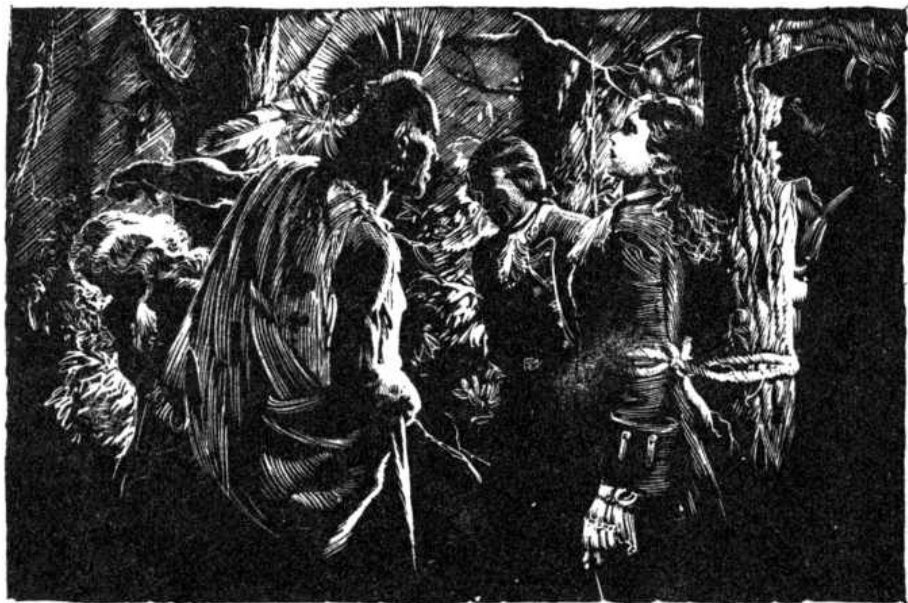
Obrátila se a běžela k svým druhům. Indián ji pozoroval se zlým úsměvem. Potom se i on obrátil, a hlasitě se chechtaje, odešel k hurónským bojovníkům, kteří se povalovali v trávě.

„Přistoupil na náš návrh?“ ptal se Heyward nedočkavě Kory, sotva se k nim opět přidružila. Dívka však jenom němě zavrtěla hlavou. Nechtěla zbytečně ještě víc děsit Alici, která na Koře lpěla vyděšenýma očima, jako by se v tomto okamžiku mohla nadít záchrany jen od ní.

Zatím Magua přistoupil ke svým Huronům a začal mluvit. Zřejmě ho všichni uznávali za náčelníka, protože už při prvních slovech podle indiánského zvyku do jednoho povstali.

Z počátku hovořil Magua klidně. Jeho posunky, kterými doprovázel svou řeč, byly pomalé, rozvážné. Potom několikrát ukázal směrem k jezeru a jeho posluchači projevili spokojený souhlas hlasitě vy ráženým, „Uff!“. Svižná liška jim připomněl, jak se vydali na dlouhou? a namáhavou cestu, jak opustili rozsáhlá loviště a vesnice, aby se vydali do boje s nepřáteli svých kanadských otců. Vypočítával všechny bojovníky, chválil jejich udatnost, velebil jejich statečnost a hrdinské činy a jmenoval počet skalpů, které kdy ukořistili. Co chvíli zazářila tvář toho či onoho Hurona a jeho hrdlo vyrazilo souhlasný, pochvalný výkřik. To tehdy, když se zmiňoval o jeho zásluhách a přednostech. Po chvíli se ozvalo jméno Dlouhá karabina. Svižná liška ukázal směrem ke Glenskému vodopádu a na jeho slova se ozval strašlivý povyk všech přítomných Indiánů. Pak ukázal prstem na majora Heywarda a líčil víc posunky než slovy, jak byl zastřelen hurónský bojovník ve větvích stromu před jeskyní lovce a obou Mohykánů, a vychvaloval znovu statečnost těch, kteří dobyli jejich skrýše. Pak ztišil hlas a hovořil žalostně-jeho hlas zněl v tom okamžiku jako smutná píseň – o ženách a o dětech padlých mužů. Huroni doprovázeli jeho řeč žalostným tlumeným mručením. A najednou zvedl Magua opět hlas a zahřměl divoce: „Což jsou Huroni psi, aby všechno snášeli? Kdo se odváží říci ženě utopeného bojovníka Menugy, že jeho skalp mají ryby a že kmen nepomstil jeho smrt? Co řekneme starcům, kteří na nás budou žádati skalpy bílých tváří, a my jim nebudeme moci podati ani jediného vlásku? Ženy si na nás budou ukazovat prstem! Na jméno Huronů lpí temná skvrna a musí být smyta krví!“

Výbuch vzteklého řevu přehlušil jeho další slova. Podle jeku a vytí Huronů to vypadalo, jako by se tu shromáždil celý kmen, nejen několik jeho bojovníků. Vyskakovali, rozjitřeni Maguovou řečí, mávali divoce tomahavky a několik se jich přímo vrhlo k zajatcům. Snad by je byli na místě usmrtili, kdyby v té chvíli nezazněl zase velitelský hlas Svižné lišky:

„Odejmul Veliký duch rozum hurónským bojovníkům, že se vrhají na bílé tváře? Anebo jim chtějí zkrátit muka, která si zaslouhují? Což nemusí zajatci trpět desetkrát víc než naši bratři, kteří ztratili život jejich vinou?“

Maguova slova byla přijata se souhlasným řevem. Dva bojovníci se okamžitě vrhli na Heywarda, tři jiní se zmocnili zpěváka žalmů. Koru vlekli k jednomu stromu a Alice, už přivázána u kmene, téměř omdlévala hrůzou. Marně se Heyward i David Škála bránili. Dva útočníky sice srazili k zemi, ale přesila byla příliš velká. Za několik minut byli všichni připoutáni vrbovými houžvemi ke stromům.

Huroni se pak rozběhli po lese a přinášeli dříví a stavěli hranici. Jeden nařezával smrkové třísky, aby je mohl zapálené vbodávat zajatcům do těla. Několik jich ohýbalo vrcholky dvou mladých, statných stromů k zemi. Chtěli mezi ně za větve přivázat Heywarda a pak stromy uvolnit, aby svou pružností vymrštily nešťastníkovu tělo do výše.

Magua sám se připrav neúčastnil. Přistoupil k spoutané Koře, posměšně si ji prohlížel a potom jí začal klidnými slovy líčit, co zajatce čeká.

„Co tomu říká dcera Šedivé hlavy?“ chechtal se posměšně. „Její hlava je příliš vznešená, aby byla poduškou ve vigvamu Svižné lišky. Bude jí snad lépe, až se skutálí dolů s tohoto pahorku a stane se hračkou vlků?“

Kora neodpovídala. Heyward volal od sousedního stromu: „Co chce ten netvor? Co vám říká, Koro?“

„Nic! Je to divoch, ukrutný, nevědomý divoch, který neví, co činí, Dunkane!“ Obrátila se znovu k Maguovi, ukazujíc posunkem hlavy na Alici. „Hleďte, jak pláče! Je to ještě dítě, pošlete ji k otci aby mu byla oporou v posledních dnech stáří...“

„Paměť Huronova je delší nežli zbraň bílých tváří a jeho milosrdenství je kratší než jejich spravedlnost,“ odpověděl Magua. „Půjde-li dcera Šedivé hlavy s Maguou do jeho vigvamu na březích jezer, uvidí oči starcovy dívku se světlými vlasy.“ Kora se zachvěla. „Odejďte!“ zašeptala. „Odejďte!“ Pak si povzdechla a podívala se na Alici, která tiše úpěla u svého stromu.

„Alice,“ zavolala tiše. „Heywarde – vy také – řekněte mi, mám udělat, co na mne žádá Huron, abych vás vyrvala smrti?“

„Co po vás chce?“ křičel Heyward.

„Chce, abych ho následovala do jeho vigvamu, abych tam zůstala – zkrátka abych se stala jeho ženou!“

„Koro, jak se vůbec můžete na tohle ptát?“ zvolal Heyward a bezmocně sebou zazmítal ve svých poutech. „Už ani slovo o tom nestydatém návrhu. Pouhé pomyšlení na něco takového je horší než sto smrtí!“

„A ty, Alice? Co ty říkáš?“

Alice už neměla skoro sil. Pozvedla hlavu a zašeptala: „Nikdy, Koro, nikdy ne! Spolu jsme žily, a musí-li to být, spolu také zemřeme!“

„Zemři si tedy!“ zařval v tom okamžiku Magua, stojící opodál. Vytrhl od pasu tomahavk a vztekem bez sebe nad neočekávanou srdnatostí té, kterou považoval za nejslabší, vrhl svou zbraň po dívce. Sekera proletěla kolem Heywarda a zasekla se do kmenu těsně nad Kořinou hlavou.

Heywarda rozlítíl Maguův čin k poslednímu zoufalému odporu. Vší silou, jíž byl schopen, přetrhal vrbové houžve pout

a skočil na nejbližšího Hurona, který se právě chystal vrhnout svůj tomahavk po Alici. Oba klesli k zemi, ale mrštnější Indián vyklouzl ze sevření, klekl Heywardovi na prsa, a rdouse ho, tlačil jej obrovskou silou k zemi. Heyward uviděl, jak Indián sahá po noži, pak se zableskla čepel ve vzduchu – a vtom bylo slyšet ránu z pušky. V Indiánově tváři jako by ztuhly všechny rysy. Sevření povolilo a Heyward k svému nesmírnému údivu uviděl, jak se tělo Indiána, zkrouceno smrtelnou křečí, kácí do trávy.

MUŽ PROTI MUŽI

Po této nečekané ráně Huroni na okamžik ztrnuli. Vzápětí však se počal ozývat žalostný křik:

„Dlouhá karabina! Dlouhá karabina!“

U nízkého křoví, kam si neopatrní Huroni složili střelné zbraně, stál Sokolí oko a v ruce držel svou opět nalezenou pušku. V témže okamžiku proběhla středem Huronů druhá postava. S pokřikem a mávaje nad hlavou tomahavkem, stanul vedle Kory Unkas. A po jeho boku se vynořil z lesa Čingašgúk.

Huroni, překvapení, ohromení, zvolna se vzpamatovávali, ustupovali a vykřikovali udiveně i poděšeně:

„Bystrý jelen! Veliký had!“

Magua se však nemínil jen tak lehce dát připravit o kořist. Vytrhl od pasu nůž a první ze všech vyrazil s bojovným výkřikem proti Čingašgúkově.

To bylo znamení k všeobecnému boji, ke krutému, nelítostnému zápasu na nůž, protože ani jedna strana neměla nabitých střelných zbraní.

Unkas odpověděl na Maguův válečný pokřik, přiskočil k jednomu z Huronů a jedinou dobře mířenou ranou tomahavku mu rozpoltil lebku. Heyward vytrhl ze stromu Maguův tomahavk a vrhl jej po nejbližším Indiánu. Zranil ho na čele, Indián zakolísal a Heyward na něho zaútočil holýma rukama. Sevřel ho pevně, ale Huron vzdoroval a snažil se zasáhnout

Heywarda svými
pěstmi. Major se
snažil
přitisknout mu
ruce k tělu, ale
jeho protivník
měl neobyčejnou
sílu. Už už
Heyward
ochaboval, když
zaslechl docela
blízko sebe hlas
Sokolího oka:

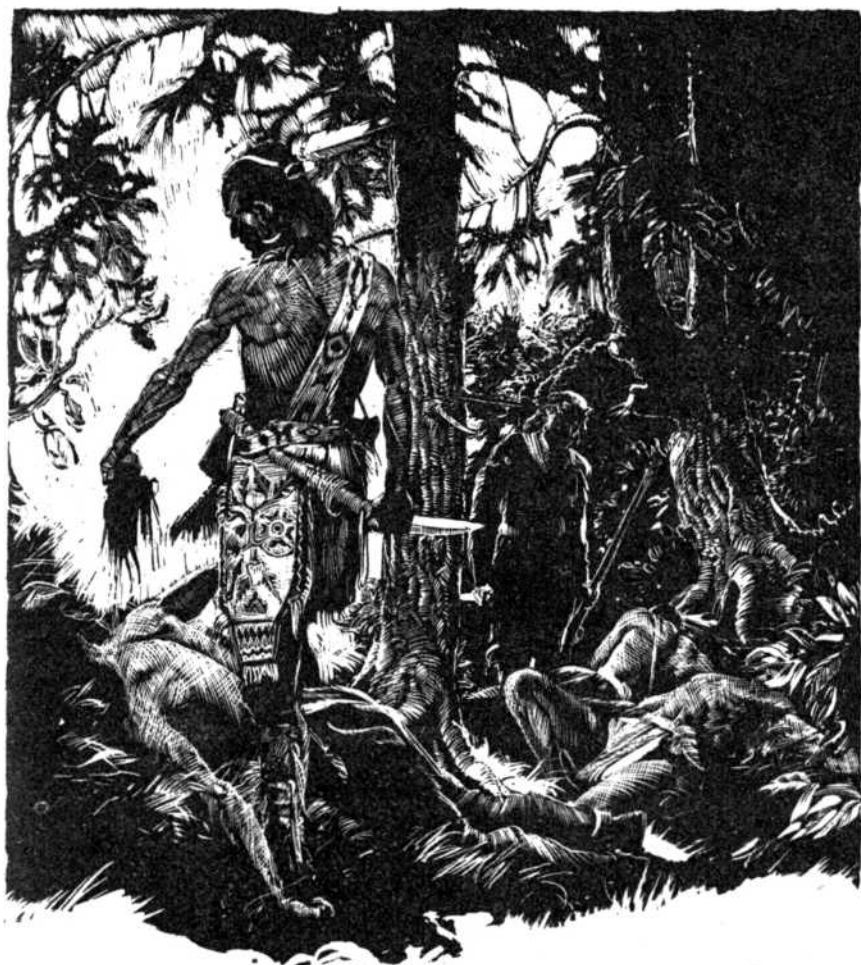
„Zabijte toho
padoucha!
Žádnou milost
prokletým
Mingům!“

Hned nato
dopadla ručnice
lovce na hlavu
Indiána a
Heywardův

protivník omráčen klesl bezvládně k zemi.

V té chvíli Unkas zpozoroval, jak jeden z Huronů, který stál dosud opodál, číhaje, na koho se vrhnout, vyrazil ze sebe divoký výkřik a vrhl se ke Koře. Sotva několik kroků před ní se zastavil a vzduchem zasvištěl jeho tomahavk. Kora se stačila uhnout tak, že sekera zavadila jen o její rameno a přesekla vrbové houžve, které ji spoutávaly. Dívka se rozběhla k Alici, aby ji zbavila pout, ale Huron se hnál za ní, uchopil její bohaté, husté vlasy a strhl ji k sobě na kolena. Znovu se ozval výkřik uspokojení a rudoch pozvedl svůj nůž, aby nešťastnou Koru na místě skalpoval. Než to však mohl učinit, skočil mu na záda Unkas. Huron a Mohykán spolu zápasili v trávě, až Heywardův tomahavk a Unkasův nůž učinili Huronovu životu konec.

Opodál dosud zápasil Svižná liška s Velikým Hadem, Čingašgúkem. Vrhali se bez ustání na sebe, svírali se v náruči, svíjeli se a kroutili v zápase po zemi, propleteni mezi sebou jako dva zápasící hadi. Pokryti prachem a krví, tvořili oba zápasníci takřka jediné tělo. Zmítali se v takové spleti a s takovou rychlostí, že Unkas i lovec, kteří chtěli Čingašgúkoví přispět na pomoc, nemohli nijak zasáhnout. Nakonec se oba zápasící muži skutáleli od středu planiny až k okraji srázu. Zde Maguovo sevření pojednou ochablo a Huron klesl nazpět, jako by byl bez života. „Sláva Delawarům! Vítězství Mohykánů!“

zvolal Sokolí oko, spěchající sem s ručnicí, kterou právě nabil. Ale v té chvíli sebou lstivý Magua prudce škubl a jeho tělo se skutálelo rychlostí blesku po srázu dolů. Dopadl na nohy a jedním skokem zmizel v nízkém houští dole na úbočí svahu.

„Uff!“ zvolali současně oba Mohykáni a vyrazili vpřed, aby Hurona pronásledovali.

Avšak lovec je zadržel.

„Nechte ho běžet!“ zvolal. „Je sám, beze zbraně a k svým lidem má odtud daleko! Je to jedovatý chřestýš, který přišel o zuby. Nemůže nám už ublížit. Než by se sem vrátil s posilou, budou otisky našich mokasínů dávno pryč.“

Unkas pokynul na souhlas hlavou a spěchal ke Koře, aby jí pomohl vysvobodit Alici z pout. Sokolí oko zatím už stál u zpěváka žalmů a také rozplétal uzly z vrbových houžví jeho pout.

„Tak, nyní jste zas pánem svých údů,“ řekl mu, když uvolnil poslední houžev. „A dáte-li něco na mínění rozumného člověka, zahodte svou píšťalku a kupte si pořádnou zbraní. Ta vám v těchto končinách víc prospěje.“

David Škála podal lovcovi s usazeným zrakem svou hubenou, jemnou ruku:

„Příteli, děkuji vám, děkuji vám... Nebýt vašeho statečného boje, neměl jsem už na hlavě ani špetku vlasů...“

„To byla maličkost,“ zahučel lovec a mávl rukou. Byl dojat zpěvákovou upřímně projevovanou vděčností. „Hlavně, že mám v ruce zase svou starou přítelkyni,“ ukázal na svou pušku. „To znamená v každém boji půlku vítězství. Nu, Irokézové jsou chytrí, ale tentokrát příliš chytrí nebyli. Odložit stranou zbraně i prach... to by našinec nikdy neudělal!“ David Škála vytáhl z kapsy zpěvník, rozevřel jej a chystal se ke zpěvu. „Jako díkůvzdání bychom si měli zazpívat nábožný žalm!“ vysvětlil. Přiložil ke rtům píšťalu, zapískal melodii a pak zanotoval. Zpíval sám, sestry si dosud ležely v náruči a usedavě plakaly nad svým osvobozením a lovec si prohlížel pušku. Heyward s Čingašgúkem a s Unkasem sbírali zbraně přemožených Huronů. Muži si pak zbraně mezi sebou rozdělili a lovec

přerušil Davidův zpěv podotknutím, že už je na čase, aby se dali na cestu.

Heyward a Unkas pomohli oběma dívkám sejít dolů po úbočí. Spatřili tam v trávě své koně, jak se klidně a spokojeně popásávají. Nasedli na ně a po krátké jízdě je přivedl Sokolí oko k potůčku, který přebrodili. Zanedlouho se zastavili v úzkém údolíčku, kde stála skupina jilmů.

„Tady si chvíli odpočineme a trochu se posilníme,“ řekl Sokolí oko a pokynul přátelům, aby sesedli s koní. „Unkas vzal s sebou úlovek Huronů – prvotřídní naše pečeně nebude, ale přijde vám snad k chuti.“

Lovec a oba Indiáni pak rozhrnuli listí na zemi a počali rýt noži v jílovité hlíně, až se z ní prodrál křišťálově čistý pramének vody. Unkas podal Sokolímu oku dyňovou láhev, která tu byla pověšena na stromě, lovec ji naplnil vodou a dal ji přátelům, aby zahnali žízeň. Unkas už zatím rozdělával oheň k přípravě večere. Heyward pomohl dívkám, aby se pohodlně usadily, a potom vyhledal lovec.

„Prosím vás, jak je to možné, že jste se tu objevili tak brzy? A kde zůstala vlastně pomoc z tvrze *Eduard*?“ vyptával se.

„Kdybychom byli šli až do tvrze, byli bychom se vrátili asi zrovna tak včas, abychom nahnuli na vaše mrtvolky listí,“ vysvětloval lovec. „Ne, ne, tady se nedalo plýtvat časem, číhali jsme prostě na Hurony na březích Hudsonu.“

„Takže jste viděli všechno, co se dalo?“

„Všechno ne!“ řekl Sokolí oko. „Nezapomínejte, že Indiáni mají oči bystré jako zvěř. Museli jsme se pěkně držet v úkrytu – a dalo to práci, když jsme měli udržet tamhletoho mladého bojovníka. Unkasi, Unkasi... tentokrát ses choval spíše jako zvědavá žena než jako válečník, který jde po stopě nepřítel.“

Unkas zaslechl své jméno, obrátil se k lovcovi a zpytavě se zahleděl do jeho očí. V jeho pohledu nebylo ani trochu lítosti nad výtkou Sokolího oka. Spíš se zdálo, že je na jeho slova hrdý.

„Viděli jste, jak nás zajali?“ vyptával se dále Heyward.

„Slyšeli jsme to!“ odpověděl lovec. „Člověk, který žije léta v lesích, dovede rozeznat, co znamená indiánský řev. Když jste

přistali ke břehu, nezbývalo nám než se odplazit. Pak jsme vás docela ztratili s očí. Až nakonec jsme vás zase uviděli, jak jste přivázáni ke stromům.“

„To je zázrak, že jste se nedali nesprávnou cestou!“ zvolal Heyward. „Huroní se přece rozdělili a každá tlupa měla své koně.“

„Kdyby nebylo Unkase, snad bychom byli zabloudili,“ řekl Sokolí oko. „Rozhodli jsme se jít stezkou nazdařbůh. Tušili jsme správně, kterým směrem vás Huroní povedou. Ušli jsme však hezkých pár mil a nikde jsme nenarazili na zlomenou větvíčku – a to nás mátl. Kromě toho všechny stopy měly podobu mokasínů.“

„Indiáni byli opatrní. Obuli nás všechny po svém způsobu,“ vysvětlil major a ukázal při tom na nohu, obutou do mokasínu.

„Chytrá irokézská lest!“ zabručel lovec. „Ale my jsme se do ní nedali lapit.“

„Jak jste nás tedy našli?“

„Za to můžete poděkovat Unkasovi,“ odpověděl Sokolí oko. „Vlastně jsem na to měl přijít já... ale upozornil nás Unkas. Zkrátka a dobře – tvrdil, že koně, na kterých seděly vaše svěrenky, dostupují vždy zároveň oběma nohama na téže straně, což, pokud vím, ze čtvernožců nedělá žádný jiný než medvěd. Nyní jsem se o tom přesvědčil na vlastní oči...“

„To je zvláštní vlastnost těchto koní,“ vysvětloval major. „Pocházejí z Narragausetského zálivu a jsou proslaveni svou otužilostí a vytrvalostí.“

„Rád věřím,“ řekl lovec. „Zkrátka – Unkas tento krok vypátral a stopa koní nás přivedla až k olámanému křoví. Všiml jsem si, že hoření větev u keře vedle stopy je ulomena nahoru, jako když někdo trhá květinu. Všechno ostatní bylo zpřelámáno – nu, divošsky! Řekl jsem si, že ti slídíví Huroní uviděli, jak jste ohnuli větvíčku, a aby zničili stopu, přelámali všechno kolem.“

„Přesně tak!“ vykřikl s netajeným obdivem Heyward.

Lovec pokývl hlavou a mávl rukou, jako by už o tom nechtěl dál mluvit:

„A teď je čas, abychom se trochu posilnili na další cestu,“ řekl. „Zvu vás na hostinu.“

Zakrátko se vydali opět na cestu. Alice a Kora usedly na koně, vpředu kráčel Sokolí oko, za dívkami šel Heyward s Davidem Škálou, oba teď ozbrojeni puškami.

Čingašgúk a Unkas šli poslední.

Rychle se ubírali úzkou stezkou k severu, ponechávající za sebou na pahorku nepohřbená těla padlých Huronů – příliš obyčejný osud bojovníků z pralesů, než aby budil soustrast či pozornost...

12

NOCLEH VE SRUBU

Sokolí oko vedl celou skupinu písčitou rovinou, přerytou tu a tam pahorkem nebo údolíčkem, touž cestou, kudy družina prošla ráno, když ji vedl zrádce Magua. Slunce se klonilo k vzdáleným horám a ve stínu lesní klenby se všem šlo pohodlně a příjemně. Než se začalo šerit, urazili pěkných pár mil.

Sokolí oko nebyl ani na chvíli na rozpacích, kudy jít. Stačil rychlý, zběžný pohled na mech stromu, na směr říčního proudu, kterým se brodili, anebo k slunci nad vrcholky stromů – a určil neomylně směr putování. Les zatím začal měnit barvu, přecházel z živé, pestré zeleně v mdlou šed', ohlašující sklonek dne. Kolem slunce se obloha i mraky zabarvily rubínovou červení.

„Hledte, znamení, abychom se oddali odpočinku a posílili jídlem,“ obrátil se lovec k družině, ukazuje na rudou zář oblohy. „Naše noc bohužel nebude zrovna dlouhá. Jakmile vyjde měsíc, musíme se vydat na další cestu. Jestli se nemýlím, někde v těchto místech musíme narazit na srub, který jsme tu před lety vybudovali. Už je to pěkných pár let – tehdy jsem po prvé bojoval proti Maquajům.“

Sokolí oko rozhrnul houštinu z mladých kaštanů a postupoval asi sto kroků v bujném mlází. Paměť ho neklamala. Na otevřeném prostranství tu stál na nízkém zeleném pahorku

polorozvalený, zanedbaný srub. Střecha z kůry se už dávno zřítíla, ale mocné pně ze stromů dosud držely a mohly poskytnout družině vítané přístřeší. Oba Mohykáni i lovec si prohlíželi stavení se zřejmým zájmem. Sokolí oko zkoumal každý kout srubu, zatím co Čingašgúk tiše vypravoval Unkasovi v delawarské řeči krátkou historii šarvátky, kterou v těchto místech v mládí svedl s nepřáteli kmene. V tom tichu pozdního večera zněl jeho hrdelní, ale melodický hlas velmi příjemně.

Dívky sestoupily s koní a byly rády, že si konečně mohou aspoň trochu odpočinout. Ale Heyward byl s místem budoucího noclehu nespokojen.

„Nebylo by bezpečnější, kdybychom si zvolili k nočnímu odpočinku méně známé místo?“ ptal se lovec.

„Myslíte, že o tomto srubu ví tolik lidí?“ usmál se poněkud zádumčivě lovec. „O takových malých válkách mezi Mohawky a Mohykány se nepíší knihy... kdopak by se tedy mohl o srubu dovědět? Tenkrát jsem byl mladík...“ zadumal se Sokolí oko, „držel jsem s Delawary, protože byli pronásledováni a utlačováni. Čtyřicet dní a čtyřicet nocí tady číhali Mohawkové a nakonec z nich zbyl jeden jediný bojovník. Ano, ano... byl jsem tehdy mlád a při pohledu na lidskou krev mně bylo špatně. Nesnesl jsem tehdy ani myšlenku, že by nepřátelé měli zůstat nepohřbeni. Vlastníma rukama jsem je zahrabal tam pod tím pahorkem... Nu, nechme vzpomínek! Co tam, to tam...“ mávl lovec smutně rukou. „Ze všech Mohykánů, a co jich tu bojovalo, jsou na živu už jen dva, Čingašgúk a Unkas.“

Oči Heywardovy i oči obou dívek se otočily bezděky po Mohykánech. Obrisy jejich postav se rýsovaly v temném příšeří srubu, kde syn stále ještě naslouchal vyprávění otcovu o dávno minulých dnech slávy mohykánského kmene.

„Myslíš jsem, že Delawaři jsou pokojný kmen,“ řekl Heyward. „Domníval jsem se, že nikdy neválčili a svou obranu že přenechávali právě Mohawkům...“

„To je pravda jen částečně,“ odpověděl Sokolí oko. „K takové smlouvě kdysi došlo, ale byla to jen lest Holanďanů. Ti by byli nejraději viděli všechny domorodce odzbrojené. Mohykáni, kteří byli částí kmene Delawarů, na tuto smlouvu

nikdy nepřistoupili a hájili svou zem jako muži. Ostatním Delawarům se později také otevřely oči.“ Lovec se na chvíli odmlčel a potom ukázal rukou k Mohykáňům. „A dnes vidíte tamhle náčelníka slavných Mohykáňů. Kdysi jeho kmen mohl honit zvěř na míle daleko, všechna loviště a pastviny široko daleko byly jejich. A co z toho všeho zbylo jejich potomkům?“ řekl hořce. „Nu, nemluvme o tom, je to příliš smutné...“

Oba Mohykáni očistili studánku, nabrali vodu a společně s lovcem připravili jídlo. Potom upravili jeden kout srubu, nastlali tam chvojí a suché listí. Kora a Alice si zde měly odpočinout. A ačkoliv obě ujišťovaly, že necítí únavy, usnuly, sotva se položily na nezvyklé lůžko.

Heyward se hlásil o stráž. „Usnul jsem na hlídce předešlé noci, mohu tedy dnes zůstat vzhůru,“ řekl lovcí, ale ten s majorovým návrhem nesouhlasil.

„Jen si lehněte jako já, majore,“ odpověděl. „Pro takovouhle stráž jsou oči bělocha příliš těžké a slepé. Kdybychom leželi mezi stany šedesátého pluku a proti nám stáli Francouzi, přijal bych ochotně vaši nabídku, ale tady v pustině by vaše bdění nemělo smyslu. Hleďte, čingašgúk bude na stráži a my všichni si můžeme v bezpečí odpočinout.“

Heyward na oko souhlasil, opřel se tak jako David Škála a lovec o stěnu srubu a předstíral, že spí. V duchu si však umíňoval, že bude bdít.

Ještě dobrou hodinu potom, co ostatní již usnuli, Heyward byl vzhůru. Pozoroval večerní stíny a za svitu hvězd rozeznával kolem sebe odpočívající druhy i obrysy postavy Čingašgúkovy, stojící bez pohnutí u jednoho z těch stromů, které tvořily hradbu kolem srubu. Slyšel, jak několik kroků od něho oddechují obě dívky. Rozeznával ponuré noční zahoukání sov, které se ozývalo z hloubky lesa. Ale víčka se mu čím dál tím více klížila. Únava se hlásila o své. Hlava mu klesla na prsa a mladý důstojník upadl v tvrdý spánek.

Nevěděl, jak dlouho už tu leží, když pocítil dotyk na rameni. Polekal se, vyskočil bystře na nohy, připomínaje si matně, že si přece pevně umíňoval, že bude bdít.

„Kdo to?“ vykřikl.

„Přítel,“ odpověděl Čingašgúk. který se k němu skláněl a ukazoval rukou vzhůru k nebi. Bledý měsíc vyplul nad mraky a ozařoval svým stříbrným světlem srub. „Měsíc vychází a tvrz bílého náčelníka je daleko. Mladý náčelník a bílé ženy se musí dát na cestu, dokud spánek zavírá Francouzům oči.“

Heyward vyskočil a pospíchal probudit Alici a Koru. Obě byly už vzhůru a chystaly se k další cestě. Spánek je osvěžil a dodal jim naděje, že se přece jenom brzy setkají s otcem.

Byli už skoro připraveni k odjezdu, když Čingašgúk tiše vykřikl. Zahleděl se pozorně do tmy a také Unkas na vteřinu ztrnul. Zdálo se, že poslouchají celým tělem.

„Psst! Mohykáni slyší nebezpečí!“ upozorňoval Sokolí oko. „Nechtěl bych znovu prolévat krev,“ řekl tiše Heyward, ale přesto sáhl po ručnici. Obrátil se k lovcí a tázal se: „Není to nějaká lesní zvěř, která tu slídí po úlovku?“

„Psst!“ napomínal znovu lovec a šeptem, že ho sotva bylo slyšet, dodal: „To jsou lidské kroky, Heywarde! Ačkoliv můj sluch se nemůže rovnat indiánským smyslům, rozeznávám docela jasně lidskou chůzi. Magua patrně potkal některou z předních hlídek Montcalmova vojska a přivedl je na stopu – Ať se ženy schovají ve srubu! Rychle!“

Zvuky blížících se kroků bylo teď slyšet tak zřetelně, že je rozeznal i Heyward. Po chvíli se ozvaly i hlasy. Domněnka Sokolího oka byla patrně správná, neznámí mluvili hurónským nářečím. Podle hlasů se zdálo, že se shromáždilo asi dvacet mužů. Hlučně se radili, vyměňovali si názory, dohadovali se, jak najít a kde hledat ztracenou stopu.

Pojednou hlasy umlkly. Podle šustění listů a trávy se dalo soudit, že se Huroni rozprchli na všechny strany, aby našli ztracenou stopu. Ale na štěstí světlo měsíce neproniklo husté koruny stromů a pod jejich klenbou byl stále temný stín. Pátání Huroni. zřejmě zůstávalo bezvysledné.

Heyward se ohlédl a uviděl, jak chvějící se dívky se schoulily do koutku srubu, zatím co oba Mohykáni stáli ve stínu, nehybní jako dvě štíhlé skály, ale připraveni v nejbližším okamžiku k boji. Přemohl svou netrpělivost a pozoroval houští, v němž se, jak bylo vidno, někdo prodíral vpřed. Dvě ruce rozhrnuly křovinu a u mladých kaštanů se objevil statný, dobře ozbrojený Huron.

„Už jsou tu!“ vydechl tiše Heyward a pozvedl ručnici.

„Ještě ne!“ zašeptal lovec a položil ruku na jeho zbraň.

Huron vzrušeně zahoukl. Stál a díval se na srub, osvětlený svitem měsíce. Za chvíli se kolem něho shromáždilo několik bojovníků a všichni mezi sebou vzrušeně rozmlouvali. Pak se začali blížit volným, nejistým krokem ke stavení. Co krok se zastavovali a ohlíželi, připomínající zneklidněnou, polekanou zvěř. Když přišli na pahorek, o kterém mluvil večer lovec, sklonil se jeden z Huronů k zemi. Prohlížel tam cosi a potom pohybem ruky přivolal své druhy. Šeptali mezi sebou dlouhé, nekonečně se vlekoucí vteřiny. Byli tak blízko, že prudší vydechnutí nebo hrábnutí koňského kopyta mohlo uprchlíky naráz prozradit. Po krátké poradě se Huroni, upírajíce bázlivě oči na zříceninu, začali plížit zpět. Došli zvolna až k houští, jež vroubilo prostranství před srubem, a jeden po druhém zmizeli zase v lese.

„Ctí mrtvé, Heywarde, a to je tentokrát zachránilo – a nás možná také,“ zabručel lovec.

Několik okamžiků ještě všichni bez pohnutí čekali, co bude dál.

Po chvíli Čingašgúk dal rukou znamení Sokolímu oku. Znamenalo to, že Huroni jsou mimo doslech.

Sokolí oko pokynul Heywardovi, aby vyvedl koně a pomohl dívkám do sedel.

„Vpřed!“ zavelel, stále ještě mimoděk ztišuje hlas, a všichni mlčky Vyšli polosesutou branou ze srubu.

Dali se opačným směrem, než kterým přišli.
Pohltila je tma hustého lesa.

13

SHLEDÁNÍ

Brali se tichým, hlubokým lesem. Sokolí oko a oba Mohykáni se co chvíli zastavovali, radili se mezi sebou, prohlíželi kůru stromů a zkoumali, v kterých místech stojí měsíc. V neznámých, pustých hvozdech bylo třeba dvojnásobné opatrnosti.

Pak uslyšeli z dálky tiché šumění vzdálené říčky. Tvář Sokolího oka se rozjasnila. Zřejmě šli správnou cestou.

Netrvalo to dlouho a zastavili se na břehu bystrého kamenitého toku. Sokolí oko si zul mokasíny a němým pokynem hlavy vyzval Heywarda a Davida Škálu, aby učinili totéž. Potom všichni vstoupili do řeky a brodili se asi hodinu řečištěm.

Když opět vyšli z mělké vody na písčitou, mírně zalesněnou planinu, zastavil se lovec a ukázal před sebe ke skalistým vrchům, které se před nimi tyčily v husté temnotě noci.

„Tamtudy půjdeme! Kolem jezera *Krvavá louže*... kdysi jsem tam bojoval s Francouzi.“

Cesta byla teď namáhavější, kamenitější. S obou stran se svažovaly útesy srázných skalních stěn. Širokou roklí se zanedlouho dostali k tiché hladině malého jezírka, v jehož čiré, nikým nečeřené vodě se odrážely svítící hvězdy. Heyward se obdivoval lovcovu umění najít tak bezpečně cestu.

„Znát stezky a umět najít v pustině prameny a řeky, to není tak velké umění. Těžší je vědět, nepotulují-li se někde v těchto lesích a skalách vojáci...“

„Znamená to tedy, že jsme už blízko tvrze *Vilém Jindřich*?“ vyptával se major.

„Máme před sebou ještě namáhavou cestu,“ odpověděl lovec. Chtěl ještě něco povědět, ale najednou se zarazil a dotkl se Heywardovy ruky. „Psst!“ zašeptal. „Nezdá se vám, že se tamhle na břehu jezera něco hýbe?“

„Myslíte, že by to mohl být člověk?“ zapochyboval Heyward, dívaje se upřeně do tmy a snaže se rozeznat podivné obrysy. „Nebesa!“ zvolal najednou. „To je lidská postava – a míří k nám!“

Do ticha lesa zazněl náhle prudký, silný hlas:

„*Qui vive?*“

„Co říká?“ zašeptal lovec Heywardovi. „Nemluví anglicky ani indiánsky.“

„*Qui vive?*“ opakoval hlas naléhavěji.

Heyward se v mžiku rozhodl k smělému činu. Vystoupil ze stínu stromů k břehu jezírka až na několik kroků od francouzské stráže.

„*Francez*“ zvolal a pozvedl ruku jako na pozdrav.

„Odkud přicházíte a kam jdete tak časně?“ zeptal se muž a sklonil pušku, kterou už držel připravenou k výstřelu.

„Byl jsem na výzvědech a vracím se zpátky,“ odpověděl Heyward.

„Královský důstojník bezpochyby?“ vyptával se Francouz.

„Tak jest, kamaráde! Jsem setníkem u myslivců. Zajal jsem v druhé tvrzi dcery velitele pevnosti a vedu je ke generálovi. Doufám, že jsi o tom slyšel, příteli?“

Mladý granátník se dotkl čapky a obrátil se s úklonou k dívkám:

„Je mi vás líto, mladé dámy, na mou čest! Ale válka je válka... Nemějte však strach! Náš generál je k dámám zdvořilý.“

„Dobrou noc, příteli!“ řekl Heyward. „Pospícháme...“

V několika okamžicích zmizeli z dohledu stráže, kterou jistě ani ve snu nenapadlo, že právě mluvila s nepřítelem. Chvilí jeli mlčky, než se dostali z doslechu francouzské hlídky. Pak se Sokolí oko obrátil k Heywardovi:

„Provedl jste to znamenitě! Unikli jsme mu a víme teď, na čem jsme. Francouzi se zřejmě rozložili kolem tvrze... Bude to oříšek, proniknout mezi nimi...“

„Mnoho času nám k tomu nezbyvá,“ řekl Heyward a ukázal na nebe plné mraků, za které se právě schovával měsíc.

„Opravdu, času je málo...“ opakoval lovec. „A my se musíme rozhodnout pro jeden ze dvou způsobů, jak se dostat ke generálovi.“

„Co navrhuje?“ zeptal se netrpělivě major.

„Můžeme požádat dívky, aby sestoupily, a pustit koně na svobodu. Mohykány pošleme napřed, aby nám razili cestu mezi strážemi, a my toho využijeme a probijeme se do tvrze.“

„To je nemožné,“ přerušil lovce major. „Tak si může prokletit cestu voják, ale my, máme-li s sebou ženy, nemůžeme se toho odvážit.“

„Dobrá, máte pravdu,“ připustil lovec. „Pak bude ale nejlépe jít po vlastní stopě zpátky do hor – a tam vás ukryji tak dobře, že ti ďábelští Montcalmovi Huroni vás nenajdou, ani kdyby se...“

„Souhlasím!“ přerušil Heyward znovu Sokolí oko. „A pospěšme si!“

Ubírali se stejnou cestou, jakou přišli, až ke *Krvavé louži*, ale pak se Sokolí oko odchýlil od původní stopy a vedl společnost příkrými stezkami nahoru do skal. Mezi skalisky se šlo všem obtížně. Postupovali krok za krokem mezi stromy a mohutnými balvany jakousi dávno zapomenutou stezkou. Když se vyšplhali na ploché omšelé skalisko, které tvořilo vrchol hory, pozdravilo je ranní slunce. Vycházelo právě z druhé strany nad zelené smrky hurikánského úbočí.

„Sestupte s koní,“ řekl lovec dívkám, a když to udělaly, odvedl zvířata stranou a pustil je do lesa.

„Nebudeme je potřebovat?“ zeptal se Heyward.

Sokolí oko zavrtěl hlavou.

„Podívejte se!“ řekl.

Stáli na vrcholku mohutného kuželovitého skalního útesu. Přímo pod jejich nohama se táhlo v širokém polokruhu jižní pobřeží Hurikánu. Směrem k severu se třpytily nesčetné zálivy

Svatého jezera s mnoha ostrůvky, poloostřůvky a malebnými výspami. A vzadu mezi horami se hladina jezera ztrácela v stoupající mlze, kterou povíval čerstvý jitřní vánek.

Přímo u břehu jezera, víc u jeho západního než východního kraje, vystupovaly rozsáhlé náspy a nízké budovy tvrže *Vilém Jindřich*. Dvě z bašt vyčnívaly přímo zvody, ostatní strany tvrže byly chráněny hlubokými příkopy a rozlehlými bařinami. Bylo odtud vidět hlídky přecházející se zbraněmi na rameni po valech.

Nepřítel ležel při západním pobřeží jezera a jeho tábor bylo odtud znamenitě vidět. Na úzkém pruhu země, který se táhl od břehu *Hurikánu* až k úpatí horského hřebenu, bělaly se v ranním slunci nespočetné stany francouzské armády. V popředí stály připravené baterie děl a v té chvíli, kdy lovec a jeho družina pozorovali tábor, zadunělo právě jedno z nich a burácející hřmění se neslo, opakováno ozvěnou, od jednoho horského úbočí k druhému.

„Ranní budíček pro mužstvo obou stran!“ řekl Sokolí oko. „Myslím, že jsme se o několik hodin zpozdili. Montcalm už naplnil lesy těmi proklatými Irokézy.“

Zazněla nová rána z děla. Alice se vrhla do náručí Koře a chvěla se rozčilením.

„Heyward!“ ozvala se Kora. „Což kdybychom šli k Montcalmovi a požádali ho, aby nás propustil mezi hlídkami do tvrže. Je to snad čestný muž a neodepře, aby v rozhodném boji měl otec své dcery po boku.“

„Nedošla byste k němu!“ drsně odpověděl Koře Sokolí oko. „Přišla byste o skalp, dítě, a k otci byste se stejně nedostala. – Ach, kdybychom měli aspoň jediný z těch člunů, které leží tamhle na břehu.“

Lovec se odmlčel a chvíli pozoroval blížící se mlhu. Potom se ťukl prstem do čela a obrátil se k svým druhům:

„Poslyšte, vystupuje mlha, a to znamená, že brzy skončí palba děl. Jestliže máte odvahu, mohli bychom se pokusit prorazit pod její ochranou k tvrzi. Chcete?“

„Jsem odhodlána ke všemu!“ souhlasila rozhodně Kora.

„Dobře, pojďme tedy,“ řekl lovec. „Držte se všichni mne, a kdyby se mi něco přihodilo, pak běžte tak, abyste cítili vánek na levé straně obličej. Anebo ještě lépe – držte se Mohykánů, ti větrí cestu jako zvířata... Ale teď, prosím vás, rychle! Mlha se už valí a je tak blízko, že budeme mít právě čas, abychom se do ní skryli.“

Rychle sestoupili se skály dolů. Ještě asi čtvrt hodiny musili vyčkat, až se mlha přiblíží docela a přikryje nepřátelský tábor. Mohykáni toho využili a odplížili se s lovcem do lesa na výzvědy. Vrátili se zanedlouho se zprávami. Sokolí oko byl nespokojen.

„Zatracení Francouzi!“ odlehčoval si hněvivě. „Postavili nám hlídky zrovna do cesty. A kdo ví, zda jim nepadneme v té mlze přímo do ruky.“

„Nemůžeme je obejít?“ ptal se Heyward.

„Můžeme, můžeme...“ odpovídal rozmrzele lovec. „Ale kdo nám zaručí, až se odchýlíme od pravého směru, že jej zase v pořádku najdeme? Mlhy na Hurikánu nejsou kotoučky kouře z dýmky míru...“ Povzdechl. Co dělat, musíme vpřed! Mlha už padla, pojďme!“

„Stůjte ještě!“ zadržel ho Heyward. „Vysvětlete nám nejdřív, co máme dělat. A řekněte nám, máme-li nějakou naději, že prodeme?“

„Už jsem vám řekl: Pojd'te za mnou a dlouho neuvažujte!“ odpověděl lovec. „Naděje je malá; ale lepší malá naděje než vůbec žádná. Vpřed!“

Heyward uchopil obě sestry za ruce a všichni tři vykročili za lovcem. Major nespouštěl oka s lovcovy postavy. Šli rychle, mlha je na chvíli odřízla od okolního světa. Sokolí oko měl pravdu, když mluvil o její síle. V některých okamžicích Heyward stěží rozeznával lovcovy obrysy, třebaže Sokolí oko krácel dva nebo tři kroky před ním. Zatočili nejdříve maličko vlevo, pak se dali na druhou stranu, a to podle Heywardova odhadu urazili už skoro polovici cesty k tvrzi. Tu najednou před nimi zaznělo ostře:

„*Qui va lá?*“

„Kupředu!“ zašeptal lovec.

Heyward uchopil sestry pevněji za ruce a vlekl je vpřed.
„*Qui va lá?*“ zazněl drsný hlas znovu a několik dalších se k němu přidalo.

„Já, já to jsem...“ vykřikl Heyward francouzský.

„Kdo já – hlupáku!“

„Přítel Francie!“

„Zdá se mi, že spíš nepřítel! Stůj! Stůj, nebo tě pošlu k ďasu! Stůj! Kamarádi, palte! *Palte!!*“

Mlhou zahřmělo naráz asi padesát výstřelů. Rány třaskaly na všech stranách, dívkám se zdálo, že kulky sviští přímo vedle jejich uší, ozvaly se nové povely a nová salva výstřelů.

„Za mnou!“ křikl Sokolí oko a změnil směr.

Celá skupina utíkala, jak mohla nejrychleji. Za nimi se ozýval křik, klení a nesrozumitelné volání. Pojednou se mocně zablesklo, mlha se rozestoupila a nad planinou zahřměla dělová salva.

„To střílejí z tvrze!“ zvolal překvapen Sokolí oko. „A my se ženeme jako diví přímo pod nože Maquajů! Zpátky, zpátky!“

Vrhli se opačným směrem, Heyward podporoval a chránil Alici, Unkas pomáhal Koře. Francouzi jim byli v patách a křičeli jeden přes druhého: „Nešetřte je! Nešetřte je!“

Tu se ozval skoro přímo nad hlavami prchajících ostrý hlas:

„Šedesátníci, pozor! Buďte připraveni, a jakmile uvidíte nepřítele, bez rozkazu palte!“

„Otče! Otče!“ vykřikla z mlhy Alice, která první poznala otcův hlas. „To jsme my, Alice a Kora, zachraň nás!“

„Proboha, zastavte palbu!“ ozval se znovu velitelův hlas plný úzkosti. „Otevřete dokořán výpadní bránu – rychle! A na bodáky proti Francouzům, kdyby se sem odvážili!“

Heyward uslyšel, jak vrzají dveře. Podpíraje Alici, spěchal po zvuku a po několika krocích uviděl řadu vojáků v červených kabátcích svého pluku. Hrnuli se ven vstříc nepříteli.

„Alice! Koro! Běžte k otci!“ vykřikl a bez rozmýšlení nechal stát obě sestry v bráně.

Vmísil se mezi své vojáky, aby s nimi vyrazil proti Francouzům.

„Kupředu! Bijte je!“ volal už v jejich čele.

A zatím Alice a Kora stály v bráně pevnosti a se slzami v očích spatřily, jak k nim spěchá vysoký, statný, šedovlasý muž – jejich otec.

Padly mu do náručí.

VZDEJTE SE!

Dny, které následovaly, byly naplněny strádáním a napětím z neustálého nebezpečí. Francouzi se rozložili kolem tvrze, ostřelovali obleženou pevnost a pokoušeli se unavit obránce místními výpady, šarvátkami i dělostřeleckou palbou. Generál Munro neměl dost prostředků, aby se mohl s úspěchem dlouho bránit. A generál Webb, k němuž po dvoudenním oddychu poslal velitel tvrze *Vilém Jindřich* Sokolí oko s žádostí o rychlou pomoc, ležel se svými vojáky dosud nečinně někde na březích Hudsonu. A v okolních lesích pobíhali Montcalmovi Irokézové a jejich válečný ryk a křik pronikal den co den k obráncům tvrze a oznamoval jim, že očekávaná posila dosud nepřišla.

Uplynuly čtyři dny od té doby, co se generál shledal se svými dcerami. Nad ležením se snášel vlahý podvečer, od vod jezera vál příjemný osvěžující vánek a slunce ozařovalo zeleň lesů. Děla a pušky umlkly, byl klid, dopřávající odpočinku obléhajícím i obhájcům pevnosti. Heyward využil chvíle příměří a vyšel na hradby jedné z vodních bašt. Byl sám, kromě jediné hlídky, která tu procházela sem a tam, bděle pozorující nepřátelské ležení. Okouzloval ho pohled na početné ostrůvky, které vystupovaly na širé hladině Hurikánu. Bylo mezi nimi vidět loďky a na nich vojáky z obležené tvrze, chytající pokojně ryby. Na druhé straně se před ním třepetaly ve větru dva bílé praporce – jeden na hradbách pevnosti, druhý na přední baterii oblehatelů – a za těmi znameními dočasného klidu se těžce zdvíhaly obě nepřátelské korouhve: anglická a francouzská.

Také Francouzi si v té chvíli počínali ne jako vojáci, ale jako nejpokojnější vesničané někde doma u horského jezera. Na sta jich přitahovalo síť ke kamenitému břehu v přímém dostřelu teď mlčících pevnostních děl a radostným pokřikem vítalo úspěšný rybolov. Druzí se drápali po okolních skalách, volali na sebe, seskupovali se v hloučky a pozpěvovali si veselá,

rozpustilé písni. Strážé obou stran hleděly na ten ruch s úsměvem, tu a tam některá z hlídek neodolala a přidala se také ke zpěvu. A Indiáni zvědavě pozorovali, jak několik vojáků v kruhu tančilo a výskalo.

Major Heyward stál na hradbách a díval se na ten veselý ruch ve francouzském ležení. Pojednou však zostřil zrak. Od Montcalmova stanu vyšel parlamentář. Mával kolem sebe bílým praporečkem na znamení, že je pověřen vyjednáváním, ale co Heywarda více překvapilo, bylo, že vedl jakéhosi člověka s rukama spoutanýma na zádech. Když se přiblížili, poznal Heyward k svému úžasu, že to je Sokolí oko. Sokolí oko šel se sklopenou hlavou, jako by ho cosi tížilo, zato francouzský důstojník se pyšně a sebevědomě rozhlížel jako člověk, kterému se vydařila znamenitá věc. Došli až k hlavní bráně a tam je strážé propustily. „Patrně jdou ke generálovi,“ blesklo Heywardovi hlavou. Netrvalo však dlouho a parlamentář se objevil znovu a sám. To bylo podivné, nevysvětlitelné. Teď Heyward neváhal ani okamžik. Pospíšil rychle za velitelem pevnosti.

Generál jej očekával. Přecházel nepokojně po místnosti, a když Heyward vstoupil, vyšel mu vstříc až ke dveřím: „Jsem rád, že přicházíte. Právě jsem chtěl pro vás poslat.“ Heyward se zdvořile uklonil:

„Je mi líto, pane, že posel, kterého jsem vám doporučil, vrátil se jako zajatec Francouzů. Doufám, že není příčiny pochybovat o jeho věrnosti?“

„Ach ne,“ mávl odmítavě rukou starý generál. „Znám Dlouhou karabinu velmi dobře, toho nelze podezírat z nečestnosti. A tentokrát ho prostě opustilo štěstí. Montcalm ho dopadl a poslal mi ho teď zpátky do tábora. Vzkázal mi, že prý si ho nedovoluje zadržet, poněvadž ví, jak si toho muže vážím... Taková nehoráznost! Rád bych věděl, co za tím vězí...“

„A kde je generál Webb s posilou?“

* Starý generál se hořce pousmál:

„Vždyť jste se sám díval s hradeb dolů na jih. Neviděl jste je?“

„Tak tedy přicházejí?“ zvolal radostně major. „Sokolí oko řekl, že přicházejí?“

„Nevím kudy bohužel,“ odpověděl unaveně generál. „Snad je to v dopise, který si generál Montcarm ze samé dvornosti ponechal. Aspoň soudím, že kdyby v něm byly nějaké nepříjemné zprávy, byl by mně dopis poslal i s lovcem.“

„Montcarm si ponechal Webbův list a posla propustil?“ podivil se Heyward. „Ale co tedy říká posel? Vždyť má oči, uši a jazyk. Jaká je jeho zpráva?“

„Obávám se, že mu smysly už dobře neslouží...“ zahučel generál. „Celá jeho zpráva zní: na břehu Hudsonu je královská tvrz jménem *Eduard* a je plná ozbrojených mužů, jak se na pevnost sluší a patří.“

„Cože?“ vykřikl Heyward. „Cožpak se nepřipravují, aby nám pomohli? Cožpak se ještě nedali na pochod?“

„Hm... byla prý ranní a večerní cvičení... trochu palby na slepo... a to je vše...“ odpověděl generál a náhle vybuchl: „Kdybych aspoň věděl, co je napsáno v tom listě!“

„To je velmi zlé, pane,“ řekl tiše Heyward. „Vy sám víte nejlíp, že zákopy už nebudeme moci dlouho hájit. A v pevnosti bohužel na tom nejsme o nic lépe. Polovina děl není k potřebě.“

„Co chcete, když několik jich bylo vyloveno z vody! Nestarali jsme se bůhvíjak dlouho o obranu a teď budeme sklízet ovoce. Nebo chcete vykouzlit nějaké nové dělostřelectvo, tady, tři tisíce mil od břehů Británie?“

„Také naše zásoby se tenčí... A myslím, že v mužstvu se začíná objevovat nespokojenost.“

„Majore Heyward“ obrátil se pojednou generál Munro se vši důstojností své hodnosti na mladého důstojníka, „byl bych podivným velitelem, kdybych po půlstoleté službě králi dávno nepoznal všechno to, co mi říkáte. Ale vím, co je pro vojáka povinnost, majore! Za všech okolností, i za těch nejméně příznivých, chci hájit tuto pevnost – a kdybych měl třeba po Francouzích házet kamení z těchto hradeb!“ Generál se na okamžik odmlčel a pak řekl už klidnějším hlasem: „Musíme se dozvědět, co je v listě generála Webba.“

„Mohu vám v tom něčem prospět?“ řekl Heyward, stržen generálovou bojovností.

„Proto jsem vás chtěl zavolat!“ odpověděl Munro. „Generál Montcalm mne pozval k osobní schůzce. Chce prý mi sdělit nějakou důležitou věc. Nemyslím, že by bylo moudré, abych šel na schůzku já sám. Ale místo sebe chci poslat vyššího důstojníka, a to vás!“

„Rád přijímám!“ zvolal major. „Udělám všechno, co bude v mých silách.“

Generál mu stiskl pevně ruku:

„Můžete udělat pro naši věc ještě víc, než si myslíte,“ řekl. Jakmile obdržel potřebné instrukce, vydal se Heyward do francouzského ležení. S malým bílým praporečkem v ruce prošel za víření bubnů výpadní branou pevnosti a dal se odvést francouzským důstojníkem, který ho už očekával, do hlavního stanu generála Montcalma.

Generál přijal Munrova vyslance uprostřed svého štábu. Bylo tu několik vyšších důstojníků a několik náčelníků různých indiánských kmenů, francouzských to spojenců. Mezi nimi objevil Heyward mimoděk i tvrdý a nelítostně vyhlízející obličej Maguův. Trochu se zarazil, ale nedal na sobě nic znát, naopak pohlédl sebevědomě a klidně na Montcalma a zdvořile se mu uklonil.

Francouzský velitel byl urostlý muž vysoké postavy, v plné mužné síle a na vrcholu své slávy. Hovořil uhlazeně, s blahosklonným sebevědomím a zakládal si na svém dvorném jednání.

„Jsem rád, že jste přišel, pane,“ uvítal zdvořile Heywarda. „Doufám, že.“ Obrátil se k pobočníkovi: „Zavolejte tlumočníka!“

„Nebude ho třeba,“ pravil Heyward. „Mluvím trochu francouzsky.“

„Velmi dobře!“ zaradoval se Montcalm. Vzal majora důvěrně za rameno a šeptal mu s posunkem po Indiánech: „Pojďte dál, trochu stranou. Nemám zrovna rád tyhle lidi, člověk nikdy neví, na čem s nimi je.“ Pak pokračoval zas hlasitějším tónem: „Byl bych ovšem hrdý, kdyby mne navštívil

sám generál Munro, nicméně cítím se poctěn tím, že vyslal tak příjemného a znamenitého důstojníka, jako jste vy.“ Heyward se mlčky uklonil a neodpověděl. Montcalm ihned pokračoval:

„Váš velitel je statečný muž. Ujišťuji vás, že o tom ani v nejmenším nepochybuji. Ale táži se vás, majore, není-li čas, abyste víc než na statečnost pomýšleli na lidskost? Hrdinu, pravého hrdinu, ctí stejně jedna i druhá vlastnost.“

„Považujeme obě vlastnosti za neoddělitelné,“ odpověděl s úsměvem major.

Montcalm se uklonil, několik vteřin přemýšlel a pak řekl: „Možná, že mne moje oči klamou a že vaše děla odporují mým útokům lépe, než jsem měl zato. Ale... znáte, pánové, naši sílu?“

„Opatřili jsme si nějaké zprávy,“ řekl Heyward se stejně nedbalou zdvořilostí, s jakou hovořil Francouz. „Soudíme, že máte nanejvýš dvacet tisíc mužů.“

Montcalm se zahryzl do svých rtů a ostře se podíval na Heywarda. Ale hned se zas ovládl a pokračoval stejně lehkým tónem dál, jako by souhlasil s číslicí, kterou uvedl major a která úmyslně zdvojnásobovala stav francouzského vojska:

„Je to špatná poklona pro ostražitost našich vojáků, že nejsme s to zatajit před nepřítelem početní stav své armády. Jste možná přesvědčeni, že je příliš brzo myslet v našem zápase na lidskost. V tom případě vy jako muž měl byste myslet alespoň na dvornost vůči ženám. Nemýlím-li se, podařilo se dcerám generála Munra proniknout do tvrze k otci?“

„Ujišťuji vás, že dcery generála Munra jsou stejného názoru jako vojáci, kteří hájí pevnost,“ řekl Heyward.

„Věřím, věřím...“ podotkl suše Montcalm. „Ale každá odvaha a srdnatost má své meze, pane! Jste, prosím, zplnomocněn jednat se mnou o podmínkách, za kterých by byl generál Munro ochoten složit zbraně?“

„Shledala snad Vaše Excelence, že náš odpor je tak slabý, že musíme pomýšlet na to, abychom se vzdali?“ odpověděl se vši diplomatickou obřadnou zdvořilostí Heyward.

„Hm... bylo by mi líto, kdyby se vaše obrana nadlouho prodloužila. Obávám se, že by to poněkud rozlítlo naše

indiánské spojení,“ řekl Montcalm vyzývavě. „I tak nám dá dost práce, abychom je udrželi v náležitých mezích. Víte snad ze své vlastní zkušenosti, že ti pánové se neznají, když se jich zmocní válečná vášně. Pak je těžko je ovládnout... Nuže, nepohovoříme si o podmínkách vaší kapitulace?“

„Vaše Excellence není patrně zpravena o síle tvrze a o možnostech posádky!“

Montcalm se zadíval ostře na majora a suše odpověděl: „Hm... já vlastně, příteli, neobléhám pevnost, ale hromadu hliněných náspů, které hájí dva tisíce mužů.“

„To je pravda, že naše náspy jsou z hlíny,“ nevzdával se ještě stále Heyward. „Ale nejsme sami. Posila není tak daleko.“

„Vaše posila čítá nanejvýše sedm nebo osm tisíc mužů,“ řekl zdánlivě lhostejně Montcalm. „A její velitel pokládá za bezpečnější zůstat s nimi za hradbami tvrze.“

Na to Heyward neodpověděl. Skousl rty a pokrčil lehce rameny.

„Myslím, že dalším hovorem bychom zbytečně mařili čas,“ pokračoval Montcalm. „Prosím, vyřídte svému veliteli, že bych se s ním rád osobně sešel. Buďte zdrav...“

Francouz vyprovodil Heywarda až k východu ze svého stanu. Zdvorně se ještě jednou majorovi uklonil a na prahu opakoval svůj vzkaz generálu Munrovi.

Venku očekával Heywarda francouzský důstojník a ten ho dovedl zase zpět k anglickým strážím. Zanedlouho stál Heyward opět před svým velitelem. Generál byl právě zabrán do živého hovoru se svými dcerami, ale jakmile vstoupil major, vykázal je žertem ven:

„Běžte, běžte,“ vyháněl je s laskavým úsměvem. „Máme si s majorem co vypravovat.“

Když dívky odešly, přicházel generál chvíli mlčky po pokoji, hlavu skloněnou a ruce složené za zády. Na jeho čele se objevily dvě hluboké vrásky. Zdálo se, že o něčem důležitém přemýšlí. Potom se zastavil před majorem, podíval se mu zpřímá do očí a řekl dojatě:

„Jsou to výborné dívky, majore! Člověk může být na takové děti opravdu hrdý!“

„Znáte mé mínění o vašich dcerách už dávno, generále,“ řekl major. Bylo mu trochu divné, že generál nezačíná hned hovor o tom, co vyzvěděl u Montcalma.

„Ovšem, ovšem,“ přerušil ho šedovlasý generál. „Mluvil jste o tom.“. nebo lépe řečeno: chtěl jste o tom mluvit hned týž den, co jste přišli do tvrze s vašimi průvodci. Nu, nezdálo se mi, že to je vhodná doba pro rozhovory o svatbě. Vidíte, teď uznávám, že to nebylo správné. Chcete-li si o těch věcech pohovořit, jsem připraven vás vyslechnout.“

„Je to pro mne velká čest, pane,“ odpověděl Heyward. „Byl jsem však vyslán k Montcalmovi...“

„Pusťte teď na chvíli Francouze z hlavy, pane! Montcalm zatím ještě není za našimi hradbami, a ukáže-li se Webb jako muž na svém místě, nikdy se nepřítel do tvrze *Vilém Jindřich* nedostane. Ne, ne, pane, ještě na tom nejsme tak špatně, aby si generál Munro nemohl v klidu pohovořit o rodinných záležitostech. Tak je to,

Dunkane!“

Heyward věděl, že starý muž z celého srdce nemá rád Montcalma. Nic na světě by ho teď nepřinutilo, aby o něm začal mluvit.

„Nemusím vám ani říkat, pane, že po ničem netoužím víc, než abych se stal vaším zetěm,“ odpověděl.

„Mluvil jste o té věci s dcerou?“

„Nechtěl jsem využít situace, která se mi naskytla,“ zavrtěl hlavou Heyward. „Ale přesto se domnívám, že slečna Alice poznala mou náklonnost a že jí nejsem lhostejný...“

Generál zamyšleně přikývl, začal přecházet znovu pokojem, po několika krocích se posadil do křesla a řekl:

„Vážím si vás, Heywarde. Jste dobrý důstojník a hodný chlapec. Pro dnešek vám chci říci jen tolik, že vašemu citu přeji a že se z něho upřímně raduji.“ Potřásl hlavou, a změniv hlas, obrátil rozhodně k majorovi: „A teď, prosím, majore, podejte mi zprávu o svém jednání s Montcalmem.“

„To bude jednoduché,“ řekl Heyward. „Montcalm mne přijal velmi zdvořile, se všemi poctami, ale dal přitom jasné najevo, že chce jednat přímo s vámi, generále!“ Potom podal major podrobnou zprávu o tom, co mu Montcalm řekl.

„Dost, dost!“ přerušil ho po chvíli hněvivě generál. „Začínám už mít po krk té francouzské uhlazenosti. Proč trvá tak tvrdošíjně na tom, abych s ním vyjednával přímo já? Snad si nakonec nemyslí, že se ho bojím? Mám chuť přijmout jeho nabídku jen proto, abych mu dokázal opak. Jaký je váš názor, pane?“

„Myslím, že generál Montcalm neřekne mně ani žádnému jinému vyjednávači víc, než co už řekl. Ale vy, generále, vy byste se od něho možná mohl dozvědět i něco o generálu Webbovi a o jeho dopise,“ odpověděl major.

„Máte pravdu,“ přisvědčil Munro a povstal. „Majore Heywarde, pošlete trubače a jednoho posla, aby oznámili Francouzům, že navštívím jejich velitele. Bude mne provázet malá osobní stráž, tři lidé. A vy, Dunkane, postaráte se o to, aby byl připraven oddíl, který by mohl ihned zasáhnout, kdyby došlo k něčemu nepředvídanému.“

„Zařídím to ihned,“ odpověděl Heyward a spěchal, aby dal rozkazy podřízeným.

Zakrátko stál u výpadní brány oddíl, který měl doprovázet generála Munra. Starý velitel kráčel vážným a důstojným krokem a před ním šel důstojník, mávající v ruce bílým praporkem. Když došli na sto kroků od tvrze, uviděli před sebou oddíl Francouzů, uprostřed něhož šel generál Montcalm.

S obou stran zavířily bubny a oddíly se zastavily. Generál Munro podal Heywardovi ruku a pravil: „Řekněte hochům, ať jsou ostražití. Nesmí nás nic překvapit. Rozuměl jste?“ Když Heyward mlčky přikývl, vykročil Munro kupředu vstříc francouzskému veliteli.

Montcalm se před starým generálem hluboko uklonil a smekl, až se bílé pero na jeho klobouku dotklo země. Munro lehce sklonil hlavu na pozdrav a zasalutoval.

V první chvíli nechtěl žádný z obou velitelů začít rozmluvu.

Stáli před sebou, měřili se navzájem trochu zvědavě očima a čekali, kdo z nich přeruší mlčení. Konečně Montcalm se odhodlal oslovit svého soupeře:

„Jsem potěšen, že se s vámi setkávám, generále. Chci vás ujistit, že si velmi vážím vašich schopností. Dosvědčím kdykoliv a komukoliv, že jste udělal všechno, co jste mohl, pro čest své vlasti a svého krále. Že jste hájil pevnost do posledního okamžiku, dokud byla naděje.“

„Vážím si vašeho svědectví, generále,“ odpověděl důstojně Munro. „Ale myslím si, že bude pravdivé teprve tehdy, až si je plně zasloužím.“

Francouzský velitel se usmál a odpověděl:

„Ctím vždy a ve všem odvalu, ale často tvrdošíjnost připraví statečného člověka o její ovoce. Nabízím vám, generále, abyste navštívil v mém doprovodu francouzský tábor a přesvědčil se na vlastní oči, v jaké jsem přesile. Uznáte, že další odpor je marný a zbytečný.“

„Nepochybují o tom, že francouzští vojáci jsou dobře vybaveni,“ řekl Munro a jeho tvář byla stále stejně důstojná, vážná, jako vytesaná z kamene. „Ale generál Montcalm jistě připustí, že můj král má vojáky stejně dobré a stejně věrné...“

„Je jich však málo a pomoc na neštěstí pro vás není nablízku!“ přerušil ho Montcalm. „A to někdy rozhoduje ve válce osud i nejstatečnějších vojáků. Generále, vím stejně dobře jako vy, že tvrz *Vilém Jindřich* je v žalostném stavu.“

„Máme spojence,“ řekl krátce s hrdotí Munro. „Na břehu Hudsonu leží generál Webb se svou armádou, která nám táhne na pomoc.“

„Obávám se, že se mýlíte,“ odpověděl Montcalm. Sáhł do kapsy, vytáhl list papíru a podal jej Munrovi. „Ať mluví ostatně sám generál Webb.“

Munro po prvé za celou schůzku porušil své důstojné chování. Až příliš rychle sáhł po dopise, aby se konečně dozvěděl, co obsahuje. Podíval se dolů na podpis a zvolal:

„Ano – to je list od generála Webba!“

„Zcela správně,“ uklonil se Montcalm. „Čtěte, prosím...“ Bylo to truchlivé psaní. Webb oznamoval Munrovi, že mu nemůže přijít se svými oddíly na pomoc, a radil mu, aby zanechal marného odporu proti francouzské přesile a aby se vzdal.

Když dočetł, podal generál Munro chvějící se rukou list Montcalmovi a v jeho tváři se objevil rys hluboké bolesti. Těžce zvedl hlavu a tiše, sám pro sebe si zamumlal:

„Ten člověk mne zradil. Vrhł hanbu na mou starou, poctivou, šedivou hlavu...“

„Generále Munro,“ oslovil Montcalm znovu anglického velitele, „znáte mne špatně, domníváte-li se, že chci využít znalosti tohoto listu, abych pokořil vaše statečné vojáky. Chcete-li, sdělím vám své podmínky.“

„Poslouchám,“ řekl zlomeně Munro.

„Tvrz v žádném případě udržet nemůžete,“ řekl zvolna Montcalm. „Zájem mého krále žádá, aby byla zničena a rozmetána. Na tom musím trvat. Pokud však jde o její obránce, nechci klást nesplnitelné podmínky.“

„Naše prapory?“ zeptal se krátce Munro.

„Zůstanou vám. Můžete je odnést do Anglie a ukázat králi.“

„Naše zbraně?“

„Ponecháme vám je. Patří do rukou tak statečných obránců.“

„Náš odchod z tvrze?“

„Stane se tím nejčestnějším způsobem.“

Munro ještě chvíli mlčel a rozvažoval. Co však se tu dalo vymyslet? Situace byla beznadějná. Nebylo rozumného východiska.

Generál zvedl pomalu hlavu a těžce ze sebe vypravil: „Budiž, pane... Souhlasím. Pošlu vám plnomocníka, aby s vámi dojednal ostatní.“

Uklonil se a těžkým krokem se vracel nazpět ke svým vojákům, aby jim oznámil smutnou zprávu. Když se znovu setkal s Heywardem, měl slzy v očích:

„Dnes jsem se dožil věcí, o kterých jsem nikdy nemyslel, že se jich dožiji. Poznal jsem Angličana, který je zbabělý, když má pomoci příteli, a Francouze, který je příliš poctivý, aby těžil z výhodného postavení. Heywarde, to se nemělo stát!“ Ještě téhož večera se Heyward vrátil z francouzského ležení s podmínkami kapitulace.

Posádka si měla podržet zbraně, prapory a zavazadla, to znamená podle vojenských zásad i čest, a druhého dne zrána měla odevzdat pevnost francouzskému vojsku.

Montcalm dodržel slovo.

A přesto, když podepisoval úmluvu, slzel starý generál Munro tak, jako by podepisoval svůj vlastní rozsudek smrti.

15

KRVAVÝ ÚTOK

Bylo ještě hluboké ranní šero, když se u jednoho francouzského stanu odhrnul závěs a do jitřního chladu vystoupila postava zahalená v plášť. Neznámý muž si jej přitáhl úže k tělu, jako by se tak chtěl chránit před dotěrným chladem a jako by chtěl, aby ho nikdo v táboře nepoznal. Šel zvolna tichým, dosud spícím ležením, šel mezi stany, jejichž obyvatelé včera večer dlouho jásali nad zprávou o kapitulaci Munrově, která se mezi nimi roznesla rychlostí blesku. Muž v plášti krácel směrem k tvrzi *Vilém Jindřich*. Několikrát ho zastavila stráž. Tu řekl heslo, stráž vzdala čest a důstojník, rozhlížeje se po táboře, pokračoval v cestě. Konečně došel k poslední hlídce. Mladý voják, který se tu procházel, strhl pušku s ramene a vykřikl:

„*Qui vive?*“

„France,“ zněla odpověď.

„Heslo?“

„Vítězství!“

„V pořádku,“ upokojil se strážný a dodal důvěrně, téměř sousedsky: „Proč nespíte, pane? Takhle brzo po ránu se procházet.“

Muž se usmál a poodhrnul s obličeje vysoký límec pláště.

„Musíme být ostrážiti, brachu! To je železný příkaz pro každého vojáka!“ řekl.

Vojákova zbraň prudce zaduněla o zem, jak se postavil k přísnému pozoru. Stál jako svíce, vzpřímen, podle předpisu, ale to už byl důstojník pryč. „Opravdu, člověk musí být ostrážitý,“ bručel si pro sebe mladý voják. „Máme velitele, který snad ani nespí.“

Muž v plášti zatím šel dál. Když přišel k břehu jezera, odkud bylo docela blízko k pevnostní baště, která se tu hrozivě tyčila proti nebi, zastavil se a rozhlédl se kolem sebe. Uviděl opodál strom, opřel se o jeho silný peň, a jak se zdálo, jeho zrak se upjal k hradbám anglické tvrze. Dlouho se tak pátravě díval a stál bez pohnutí, soustředěn jen na tvrz, jako by čekal, že tam na hradbách se stane něco nepředvídaného. Konečně – uplynula už nejméně půlhodina – upoutalo jeho pozornost cosi na pevnostním náspu. Bylo šero, ale i tak bylo lze poznat, že postava, která vyšla na hradby, není nikdo jiný než generál Munro. Muž v plášti se ještě chvíli díval, pak pokývl hlavou, zašeptal si něco sám pro sebe a obrátil se, chystaje se vrátit

nazpět. Pojednou se však zarazil. Odkudsi zblízka se ozvalo zašplouchání vody a zarachotilo několik kamínek. Zřejmě někdo přistal a drápe se nahoru po břehu. Muž v plášti ucouvl do stínu. Ozvaly se kroky, oddychování a vedle důstojníka stanul Indián. Rozhlédl se pozorně po hradbách. Jakmile uviděl postavu na pevnostní baště, bleskurychle sáhl po pušce a namířil. Ale než mohl stisknout kohoutek, muž v plášti mu srazil ruku.

„Uff!“ vykřikl Indián překvapeně.

Muž v plášti položil ruku na jeho rameno a pokynem hlavy mu naznačil, aby šel s ním. Po několika krocích se zastavil a rozhrnul plášť. Bylo pod ním vidět generálskou uniformu a na prsou řád svátého Ludvíka. Před Indiánem stál Montcalm.

„Co znamená počínání mého syna?“ ptal se Montcalm přísně. „Což můj syn neví, že je zakopána válečná sekýra mezi Angličany a jeho kanadskými otci?“

„Co mají činiti Huroni, když bledé tváře uzavřely mír? Ani jeden z jejich bojovníků neulovil skalp! Ženy ve vigvamech se jim budou posmívat!“ odpověděl drsně Indián.

„Svižná liška jeví příliš velkou horlivost, ačkoliv sám bojoval ještě nedávno proti našim zbraním. Kolikrát zašlo slunce od té doby, co Svižná liška je v táboře Francouzů?“

„Kde je to slunce?“ tázal se vzdorovitě mračící se Huron. „Je za horami a zde je nyní tma a chlad a zima. Až se slunce vrátí, bude teplo. Svižná liška je sluncem svého kmene. Mezi ním a jeho kmenem byly mraky a mnoho vrchů. Nyní však slunce jasně svítí a obloha je jasná.“

„Vím, že Svižná liška požívá velké vážnosti u bojovníků svého kmene,“ řekl posměšně Montcalm. „Včera se ještě honil za jejich skalpy, ale dnes mu naslouchají u poradního ohně.“

„Magua je veliký náčelník,“ řekl Huron.

„Nechť to Svižná liška dokáže a poučí své bratry o tom, jak se mají chovat.“

„K čemu tedy přivedl kanadský náčelník své mladé bojovníky do těchto lesů? Proč hřměla jeho děla na hradby, které jsou před námi?“

„Udělal to proto, aby jich dobyl,“ odpověděl Montcalm. „Můj pán mi nařídil, abych vyhnal Angličany. Oni slíbili, že odejdou, a od té chvíle nejsou našimi nepřáteli.“

„To učinil bílý náčelník. Magua však vykopal válečnou sekeru, aby ji zbarvil krví. Nyní je čistá. Až bude rudá, Magua ji zakope,“ vzdoroval Indián.

„Ale Magua slíbil, že bude poslušen svých kanadských otců. Nesmí poskvřnit jejich prapor. Jejich nepřátelé jsou Maguovými nepřáteli a jejich přátelé jsou i přáteli Huronů.“

„Přáteli?“ vyrazil ze sebe Indián opovržlivě. „Nechť podá bílý náčelník Maguovi ruku.“

Montcalm si byl vědom toho, že je třeba trpělivosti a vlídnosti, má-li Indiána přesvědčit. Násilím by tu ničeho nedosáhl. Podal tedy Maguovi pravici. Ten ji uchopil a vložil prsty Montcalmovy do hluboké jizvy na svých prsou.

„Zná toto můj otec?“ zeptal se.

„Který bojovník by nepoznal, že to je jizva, kterou způsobila olovená kulka?“

Magua se pootočil a ukázal svá záda.

„A ví můj otec, co je toto zde?“

Montcalm uviděl stopy po bičování.

„Hm...“ řekl zvolna. „To jsou stopy potupení bojovníka. Kdo to Svižné lišce učinil?“

„Magua spal dříve v anglických vigvamech a pruty zanechaly stopy na jeho zádech,“ odpověděl Huron. Zasmál se divoce, vztekla. Pak se naráz ovládl a řekl opět s indiánskou důstojností: „Nechť můj kanadský otec jde ke svým bojovníkům a zvěstuje jim, že je zakopána válečná sekera. Avšak Magua ví, jak má promluvit k Huronům!“

Otočil se, pověsil si pušku přes rameno a zamířil k lesu, kde tábořili Huroni.

Montcalm se za ním zamyšleně díval. Byl stísněn a znepokojen. Teď se nejvíce ze všeho obával, co učiní jeho hurónští spojenci. Cítil, že od této chvíle bude mít na jejich rozhodování pramalý vliv. A to kalilo jeho radost z vítězství.

Po chvíli se vytrhl z myšlenek a vrátil se rychle do svého stanu. Nařídil, aby při prvním rozbřesku slunečních paprsků byl zatrouben poplach.

V tvrzi byly přípravy k odchodu od časného rána v plném proudu.

Zasmušili vojáci s puškami, které – podle dohody s Francouzi – nebyly nabity, přecházeli sem a tam, čekajíce, až dostanou povel k nástupu. Na vozy se nakládaly zásoby a skromný majetek obyvatel tvrze. Ženy tu pobíhaly s dětmi z místa na místo, křičely, sháněly se po přátelích, hledaly zavazadla. Munro procházel mezi svými vojáky zmlklý a pobledlý, třebaže stejně rozhodný jako kdykoliv jindy. Dcery svěřil hned ráno péči Dunkana Heywarda. „Postarejte se o průvod pro Alici a Koru,“ uložil majorovi. „Já mám na starosti víc lidí...“

Heyward zastihl Alici už připravenou, ale s očima opuchlými od slz. Kora, bledá a úzkostlivá, snažila se sestru povzbuzovat. Obě uvítaly Heywarda s netajenou radostí.

„Tvrz jsme sice ztratili,“ řekla Kora, „ale doufám, že nikoliv vojenskou čest.“

„Je bez poskvrny,“ odpověděl Heyward. „Přijel jsem k vám s Davidem Škálou. Pojedete s ním v předním voji, který povedu já. Doufám, že vám pomůže – a ostatně já se budu snažit být neustále nablízku.“

„Budte ujištěn, že slečny budu ve všem chránit,“ zvolal David, směšně se ukláněje.

„Možná, že tu a tam se někdo pokusí, aby dámy znepokojoval, Davide,“ řekl vážně Heyward. „Nebudu-li nablízku, zakročte! Myslím, že postačí, když v takovém případě připomenete podmínky kapitulace. Anebo když pohrozíte, že vše ohlásíte generálu Montcalmovi...“

„Nedostačí-li moje slovo,“ zvolal David Škála a pozvedl svou knihu žalmů, „pak zpěv nábožné písně poučí každého zcela nepochybně.“

„S tím raději nepočítejte!“ zarazil ho Heyward. „Doufám, Alice, Koro, že všechno dobře dopadne. Slyšte – Francouzi troubí signál! Je čas!“

Ozval se signál francouzských trubek a potom vřískot skotských píšťal. To vyrazily na pochod první oddíly anglické armády. Všechno se dalo do pohybu. Nejdříve královští střelci, vedení Heywardem, potom povozy se zásobami, pak jiné vozy se zraněnými a s ženami a s dětmi – dlouhý průvod tří tisíc vojáků a obyvatel ztracené tvrze *Vilém Jindřich*.

Čtyřstupy přecházely zvolna planinou mezi rozestavenými skupinami francouzských vojáků směrem k cestě na Hudson, která se hned za táborem ztrácela v lese. Kráčeli mlčenlivé, s hlavami sklopenými k zemi, s hořkým pocitem porážky v hrudi.

V lese, kde tábořili Indiáni, došlo k tomu, čeho se Montcalm obával.

Srážka vznikla z pranepatrné příčiny. Jeden z Indiánů, který sledoval odchod anglických vojáků, skočil do řady a vytrhl zraněnému vojákovi, vlekoucímu se při okraji cesty, jeho vak. Ubohému vojákovi přispěchali na pomoc kamarádi. Nato Indián ze sebe vyrazil divoký výkřik. Deset, dvacet hlasů mu odpovědělo divokým zavytím. Na všech stranách se objevovali Huroni s tomahavky v rukou. Řev a válečný pokřik sílil, rostl, ozýval se ze všech stran lesa. Noví a noví Indiáni se objevovali. Byly jich už stovky; v několika okamžicích obklopili Indiáni celý voj odcházejících vojáků. Pak zazněl do řevu Huronů ještě jeden divoký hlas. Byl to Magua. Pobíhal tu od skupiny ke skupině a pln divoké nenávisti volal:

„Vyšli rudí bojovníci ze svých stanů proto, aby se procházeli lesními stezkami, anebo proto, aby získali skalpy nepřátel? Jsou Huroni kmenem skuhravých bab, kterým se třesou ruce, anebo kmenem bojovníků, kteří nosí orlí pera ve vlasech? Nechají hurónští bojovníci mlčet své zbraně a ponechají své tomahavky za pasy, aniž nepřátelé poznají, že jimi umějí zacházet jako muži?“

Hrozivé vytí odpovědělo Maguovi. A vzápětí, jako by na povel, vyrazily zástupy Huronů proti odcházejícímu voji. Nad hlavami Indiánů se zableskly tomahavky. Vzduchem zasvištěly s příšerným hvízdáním oštěpy. Třesly rány z indiánských pušek. Krveprolití začalo.

Za čtvrt hodiny bylo prostranství poseto mrtvými vojáky, naříkajícími ženami, sténajícími raněnými. Mezi nimi pobíhali Huroni a vítězně pokřikovali. Jednotlivé hloučky se ještě tu a tam bránily, ale jejich odpor byl beznadějný. Neměly nabitě zbraně a Francouzi jen přihlíželi. A útěk do lesů nedával o mnoho větší naději na záchranu...

Alice a Kora byly od počátku přímo uprostřed krvavé řeže. Stály celou tu dobu jako přikovány k zemi, neschopny jediného pohybu, chromeny hrůzami, které se děly kolem. Marně se otáčely kolem sebe, neuvidí-li majora Heywarda. Alice volala v nejvyšším zoufalství otce a David Škála, jehož ochraně byly obě dívky svěřeny, neviděl podniknout nic jiného než vytáhnout svůj zpěvník a rozvášněným Huronům začít zpívat jeden ze svých milovaných žalmů. Snad se domníval, že nadchází konec jeho života, a chtěl se tím zpěvem rozloučit se světem, snad si myslel, že zpěvem odvrátí Hurony od jejich krvavého útoku – kdo ví. Ale nejpodivnější bylo, že na Indiány jeho zpěv zapůsobil. Hubený, vytáhlý David Škála stál uprostřed zuřícího boje po boku Kory a Alice, v ruce držel svou knihu žalmů a zpíval a zpíval. Desetkrát dvacetkrát se k nim rozběhl některý z Huronů, aby jeho i obě sestry připravil o skalp, a vždycky se zastavil, když spatřil Davida, stojícího tu jako skála a zpívajícího podivné neznámé písně. Boj se už téměř schyloval ke konci, když se u této skupinky objevil Magua. Na něho jediného nezapůsobil Škálův žalm. Sotva spatřil dívky, zachechtal se divoce, zamával nad hlavou tomahavkem a vypukl v divoký, vítězný ryk.

„Pojď!“ vyrazil ze sebe a uchopil Koru svou svalnatou rukou, v té chvíli celou zakrvavenou. „Vigvam Huronův jest otevřen!“

„Jdi pryč!“ zasténala Kora a zakryla si mimoděk oči, „Nechci tě vidět, ty jsi způsobil to krveprolití!“

„Magua je velký náčelník,“ odpověděl pyšně Huron.

„ – Stůjte – stůjte!“ volal zase za ní David Škála, který si v tomto okamžiku s hrůzou připomněl, že mu dívky byly svěřeny do ochrany.

„Půjde Černý vlas do jeho vigvamu?“

„Nikdy!“
vykřikla Kora.

Magua se ušklíbl, potom
přiskočil k Alici, uchopil ji do
náručí a prchal s ní mohutnými skoky k

lesu.

„Stůj! Stůj! Stůj!“ křičela Kora a jako smyslů zbavená se hnala za Maguou.

„Stůjte – slečno Koro – kam běžíte.“

Ale Kora, jako by ho neslyšela, hnala se stále vpřed za Huronem unášejícím její sestru.

Tu Škála sklapl knížku žalmů a pustil se za ní. Dostihl ji několika skoky svých dlouhých nohou a pak běželi společně vedle sebe, přes houští a křoviny až k mýtince, kde měl Magua schovány dva své koně. Přiběhli na místo právě v okamžiku, když Indián přivazoval Alici, která zatím upadla do mdlob, na sedlo.

„Nedělej to! Neber ji! Pust' Alici!“ vykřikla Kora a vrhla se k Maguovi se sepjatýma rukama.

Magua se po ní otočil, přeměřil si ji divokým pohledem, odvázal koně od stromu a ukázal jí mlčky, velitelsky na hřbet koně. Kora se zachvěla, na okamžik zaváhala, ale potom vyskočila do sedla a sevřela Alici do náručí.

Magua vzal koně za uzdu a beze slova se dal do lesa.

A David Škála, který to vše pozoroval a kterého jako by nikdo z přítomných nebral na vědomí, hbitě odvázal druhého koně, přehodil své dlouhé nohy přes jeho hřbet a pobídl jej, aby je následoval.

Po chvíli zmizeli v hlubinách lesa.

Ale divoký křik vítězů i žalostný nářek poražených se ještě dlouho, dlouho nesl za nimi.

PO STOPÁCH ÚNOSCE

Toho dne bylo nevlídné, sychravé počasí. Neproniknutelná, těžká šedá mračna se válela nad vrcholky hor a bouřlivý severní vítr se hnal v divokých poryvech přes planiny a strhával se stromů listí. Tichá, líbezně klidná hladina Hurikánu zmizela. Na *Svatém jezeře* se vysoko vzdouvaly nazelenalé vlny, hnaly se proti břehům a s divokým jekotem a hučením se tříštily o břehy.

Před třemi dny se tu ještě ozývaly lidské hlasy, vojenské písně, polnice troubící večerky... Ted' nikde nic než ticho a pustota. Z pevnosti zbyly jen kouřící se rozvaliny, začouzené trámy, rozbořené hradební zdi. Tu a tam se povalovaly kusy puklých děl, rezivějící zbytky odhozených zbraní.

A dál za planinou a směrem k lesu, kudy se ted' ubírala skupina pěti mužů, naskýtal se pohled ještě truchlivější. Bylo to jako neúprosné pole smrti. Sta a sta lidských mrtvol leželo pod

chladným, nevlídným,
zamračeným nebem, sta
nepohřbených lidských těl,
ponechaných na pospas
krkavcům, kteří tu kroužili v
hustých hejnech pod
olověnými mraky.

Těch pět mužů
procházelo tiše a bez
jediného slova hrůzyplnou
planinou. Zastavovali se nad
mrtvými těly, skláněli se k
nim a pohlíželi do jejich
nehybných lící, zatím co
chladný vítr, šlehající do
tváří, narážel s pronikavým
hvízdáním na strmá skaliska

okolních úbočí.

Ach, Koro, Alice, kde jste, kam jste se poděly? Ležíte zde mezi pobitými, nebo se vás Indiáni zmocnili a odvěkli vás někam do svých sídlišť? Najde někdo z vašich přátel stopu,

kudy jste byly vlečeny, anebo se váš otec jenom bezmocně v pláči zhroutl nad vašimi chladnými, nehybnými těly? Kdo vypátrá, jaký osud vás stihl...?

Dlouhé hodiny pátrali osamocení muži, jediní živí mezi tolika mrtvými, po obou dívkách. Ale marně slídl Unkasův a Čingašgúkův rysí zrak po celé planině i v okolním lese, marně prohlížel Sokolí oko každou křovinu, nadarmo Heyward a starý generál hledali, naplnění děsem a hrůzou, mezi bezvládnými těly.

K večeru, když slunce se už sklánělo k obzoru a na údolí začaly lehat dlouhé stíny, stáli tu všichni se svěšenými hlavami, bezmocní, zdrcení hrůzným pohledem na pole mrtvých i obavami o osud Kory a Alice.

„Viděl jsem už nejedno bojiště po bitvě,“ šeptal se staženým hrdlem Sokolí oko, rozhlížeje se kolem, „ale něco tak hrůzného jsem ještě nikdy nespatriil. Ach, pomsta, pomsta! To je indiánská zásada a já jsem pro ni nikdy nehoroval – ale říkám vám: když teď pohlédnu kolem na tyhle všechny nevinné nešťastníky, vaří se ve mně krev; a kdybych teď potkal Francouze, pátil bych do jejich kožichu jednu kulku za druhou.“ Odmlčel se a pokýval hlavou. „A co praví Čingašgúk, Veliký had?“ obrátil se k mohykánskému náčelníkovi. „Budou se moci Huroni vychloubat tímto vítězstvím, až napadnou hluboké sněhy a oni budou ve svých vlgvamech vypravovat při hořících ohních svým ženám?“

Přes temnou tvář mohykánského náčelníka přeletěl výraz opovržení a tlumené nevole. Tiše odvrátil hlavu stranou.

„Náčelník Mohykánů odvrací svou tvář,“ pokyvoval hlavou lovec, „ale bílý náčelník Montcalm dopustil, aby krev nevinných tekla proudem. Montcalme, Montcalme! Přijde den, kdy za to budeš platit! Tolik hrozných obětí! Tolik nevinně utracených životů...“

„A mezi nimi... kdo ví, zda mezi nimi není...“ zašeptal generál Munro. Jak tu stál, shrbený, s výrazem bolesti v každém rysu svého obličeje, vypadal, jako by naráz zestárnul o několik let.

„Neztrácejme ještě naději,“ zahučel Heyward, ale i v jeho tváři bylo vepsáno zoufalství.

Jak tu tak stáli, neodvažující se pohlédnout si zpřímá do obličeje, aby neviděli znovu a znovu ten výraz smutku a zdrcení, ozval se pojednou výkřik:

„Uff!“

Všichni se ohlédlí. U nedalekého křoviska stál Unkas a ukazoval vzrušeně na jeho větve. V ruce držel kus zeleného závoje.

„Unkasi! Co je? Co to máš?“ zvolal Sokolí oko.

„Kořin závoj!“ vykřikl Heyward. „Generále – vidíte, co našel Unkas? To je Kořin závoj!“

Všichni spěchali k Mohykánovi. Nahrnuli se kolem něho, každý se chtěl podívat na ten kus látky, který byl svědectvím, že tu byla Kora. Unkas jej však zdvihl nad hlavu a vyrazil ze sebe ještě jednou radostně: „Uff!“

„Ano, ano... to je Kořin závoj,“ volal Munro. „Koro, kde jsi? Unkasi, najdi mi mé dcery!“

Unkas stál a prohlížel si pozorně závoj. Potom se rozhlédl, obešel pozorně křovisko, kde jej našel, zkoumal kolem dokola bedlivě zemi a stručně řekl:

„Unkas jde hledat Černý vlas.“

A zmizel.

„Kéž by se mu poštěstilo něco vypátrat!“ povzdychl si generál Munro.

Také lovec prohlížel půdu kolem křovisek s neobyčejným zájmem.

„Vypadá to, že Kora touto cestou běžela do lesa,“ bručel. „To by znamenalo, že z toho nejhoršího mohla snad utéci... Nu, doufejme, že tomu tak bylo! Snad Unkas ještě něco objeví. Ten Mohykán umí najít i stopu kolibříka ve vzduchu!“

Sotva to dořekl, ozval se nový výkřik Unkasův. Po několika krocích ho uviděli, jak stojí na kraji lesa a ukazuje na dolejší

větve mladého buku. Vlál na nich zbytek zeleného Kořina závoje.

„Tudy utíkala! Musíme rychle po jejích stopách!“ zvolal Heyward a on i generál se chtěli vrhnout vpřed.

„Počkejte!“ zadržel je Sokolí oko. „Ne tak zbrkle, ne tak zbrkle. To bychom lehce mohli smazat stopy! Jediná ukvapenost – a může nás to stát hodiny hledání! Buďte rádi, že jsme objevili stopu, a ostatní zatím nechte na nás!“

„Kéž byste měl pravdu!“ volal rozčileně Munro. „Kam asi prchly? Myslíte, že je najdeme? Prosím vás, udělejte vše, abychom je našli...“

„Dobrá, dobrá.“ zahučel lovec. „Jestli utekly samy, přijdeme na ně asi brzy. V takovém případě asi budou bloudit v kruhu. Tak je to vždycky u těch, kdo se nevyznají v divočině. Ale jestli se dostaly do rukou Huronů... pak budou asi někde blízko kanadských hranic. Nu, na tom teď nezáleží. Hlavní je, že Mohykán našel stopu,“ usoudil Sokolí oko. „Teď je najdeme, i kdyby byly sto mil daleko. Ale potřebujeme hlavně rozvahu!“

„Uff!“ zvolal Čingašgúk, který ohledával půdu opodál při nízkém křoví. Mohykán se vztyčil a ukazoval prstem k zemi s takovým výrazem hnusu a ošklivosti, jako by narazil na odporného hada.

Heyward, stojící opodál, sklonil hlavu k místu, kam ukazoval Indián. Vykřikl překvapeně:

„To vypadá jako otisk mužské nohy!“

„Ano,“ přisvědčil lovec, který si také pozorně prohlížel stopu, „je tady zřetelná šlápota na kraji kaluže. To znamená, že dívky jsou zajaty.“

„Proboha...“ zděsil se generál.

„Neztrácejte mysl, generále,“ povzbuzoval starce Sokolí oko. „Je snad lepší, když jsou zajaty, než kdyby o hladu bloudily divočinou. Aspoň máme větší naději, že je vypátráme. Víc lidí zanechá víc stop.“ Obrátil se k Heywardovi: „Chtěl bych se vsadit o padesát bobřích kůží, že nás ty stopy vkrátku zavedou až k nim. Vidíte, to není stopa střevíce, to je mokasín! Unkasi, co ty říkáš?“

Mladý Mohykán už seděl skloněn nad stopou, odhrnoval listí, naváté kolem, opatrně zkoumal, zda není o kus dál jiná stopa. Pak povstal a řekl rozhodně:

„Svižná liška!“

„Cože!“ zvolal lovec. „Ten zloduch! Nenechá svých zločinných kousků, dokud mu nepošlu z karabiny pár kulí pod kůži...“

„To přece nemusí být pravda...“ zapochyboval Heyward. „Mokasín jako mokasín. Můžete se mýlit.“

„Mokasín jako mokasín!“ uchichtl se Sokolí oko. „To byste tomu dal, příteli! To byste zrovna tak mohl říci – noha jako noha. A víte, že někdo má nohy krátké, někdo dlouhé, někdo úzké, někdo široké, někdo s prsty u sebe, někdo s prsty roztaženými, ne? A s mokasíny, příteli, to je stejné. Podívám se také, víc očí víc vidí. To platí v divočině dvojnásob.“

Lovec se sklonil ke stopě, prozkoumal ji a potom se obrátil k Unkasovi:

„Chlapče, měl jsi pravdu. Tuhle stopu jsme v poslední době už nejednou viděli. A ten chlap, který ji zanechává, pije, jak zákon káže. Jinak by nenašlapoval tak ze široka. Není tomu tak? Co praví můj přítel Čingašgúk?“

Mohykán potvrdil jediným slovem, co řekl Unkas a lovec:

„Magua.“

„To znamená, že tudy šel Magua s Korou...“ zabručel lovec.

„A co Alice?“ uděšeně se zeptal Heyward.

Lovec se rozhlédl po křovích a stromech kolem a pokrčil lehce rameny:

„Její stopy jsme zatím nenašli...“

„Uff!“ zazněl nový výkřik Unkasův. Unkas stál opodál a v ruce držel píšťalu Davida Škály, která si vysloužila už tolik posměchu od Sokolího oka. Smál se po indiánském způsobu, tiše, tlumeně, nicméně spokojeně.

„Unkas našel v trávě pištící zbraň velkého bílého zpěváka,“ řekl.

„Výborně, Unkasi!“ pravil Sokolí oko. „Teď máme stopu, že by po ní mohlo jít dítě. Určitě tady najdeme někde otisk jeho střevíce.“

„Tady je!“ vykřikl Heyward.

Lovec se zběžně podíval na stopu v trávě.

„Vy byste tomu dal!“ řekl. „To je stopa, kterou tu zanechala Kora. Cožpak nevidíte, že je jen lehce vytlačena a že je úzká... Nu, víme v každém případě jedno: Šel tu Magua, šla tu Kora a šel tu David Škála. Ale co Alice? Jak to, že jsme dosud nenarazili na její stopu?“

Lovec se na chvíli zamyslel. Šel zpátky, prohlédl si ještě jednou všechny stopy, potom se vrátil a rozhodl:

„Budeme hledat dál, a jestliže nenajdeme, co hledáme, vrátíme se nazpět na planinu a poženeme se po jiném větru. Unkasi, dávej pozor na listí! Já budu pozorovat keře. A Čingašgúk poběhne s očima u země. Vpřed, nemáme mnoho času. Slunce zapadá.“

„A co já? Pro mne nemáte žádný úkol?“ ozval se Heyward. „Nebojte se, dostane se na vás,“ odpověděl lovec s úsměvem. „Ale teď byste nám mohl chtít nechtít smazat stopy. Běžte opatrně za námi...“

Postupovali pomalu lesem. Po několika krocích se Indiáni zastavili u skupiny stromů a vzrušeně mezi sebou začali hovořit. Ukazovali na zem, pak za sebe ke generálovi, pokývali hlavou a volali cosi v delawarském jazyku na lovce. Sokolí oko přispěchal, prohlédl si zblízka stopu a radostně se zatvářil.

„Heywarde, generále, pojděte sem!“ volal. „Našli stopu malé nožky... a zde... vidíte... stopu koní! A podle těchto stop poznáte i vy, že to byli ti koně se zvláštním krokem – jak jste jim říkal, majore?“

„Narragauzetští...“ napověděl Heyward.

„Tak – a teď je celé to tajemství rozluštěno!“ přikývl lovec. „Vsadil bych se o svou věrnou pušku, že koně tu byli ukryti. U tohoto smrku byli přivázáni, vidíte odřenou kůru? Pak nasedli na koně a jeli... kam? Tou cestou, co je před vámi – do Kanady!“

„Ti tři? A co Alice?“ řekl Heyward.

„Alice... Alice... Nu... po té stále ještě nemáme znamení...“ opakoval lovec nejistě a mnul si v rozpacích bradu. Náhle se

sklonil k zemi a cosi zvedl. V jeho prstech se to zatřpytilo. Podal věc Heywardovi a pravil: „Ledaže by tohle... náleželo jí.“

Heyward pohlédl na svou dlaň. Ležela na ní malá stříbrná spona.

„To je Alicin šperk!“ vykřikl vzrušeně.

„Hm... stárnu, stárnu,“ zabručel Sokolí oko a přestal hrabat svou puškou v suchém spadalém listí. „Taková blýskavá věcička – a já ji málem přehléd! Alespoň že mi slouží oči, když mám na mušce nějakého Minga!“

„Kde jsou? Kam jeli?“ vyptával se Heyward nedočkavě. „Kam? Do Kanady nepochybně. V této chvíli je mezi nimi a námi řeka svátého Vavřince a možná, že i velká jezera...“ odpověděl lovec.

„Nemařme tedy čas a pojďme co nejrychleji za nimi!“ vyskočil Heyward. „Prosím vás, rychle, přátelé, rychle!“

„Mladá krev, horká krev – znáte to přísloví?“ řekl Sokolí oko. „Nejdeme na daňky ani na veverky, majore! Poputujeme pustinou, kam málokdy vůbec vkročí lidská noha, a na takovou cestu se vám nevydá žádný Indián dřív, dokud nevykouří dýmku u poradního ohně. Já sice nejsem Indián, ale tenhle zvyk je dobrá, rozumná věc, a tak se ho přidržím. Vratíme se, majore, do rozbité tvrze, rozděláme si tam na noc oheň a ráno odpočati vyrazíme. Jako řádní chlapi, a ne jako nedočkaví holobrádci. Co tomu říkáte?“

Heyward měl na jazyku tisíc důvodů pro to, aby vyrazili ihned, bez čekání a bez dlouhých porad, ale věděl, že lovec by tak jako tak k ničemu nepohnul. Svěsil tedy hlavu a přikývl: „Jste zkušenější – podřizuji se vám tedy,“ povzdychl. „Vezměte si na starost generála,“ řekl Sokolí oko. „Trochu ho rozptylte a dodejte mu důvěry. Potřebuje klid.“

Heyward mlčky přikývl. Vzal starého muže za rámě a vedl ho za lovcem a za Mohykány.

V pozdním šeru večera se před nimi tyčily černé obrysy rozbořené pevnosti.

NOČNÍ PŘÍHODY

Hned po západu slunce se začali připravovat ke spánku. Unkas pokryl chvojím několik trámů, které se vzpříčily o ohořelou, zčernalou zeď, a když svou práci dokončil, přivedl k tomu prostému přístřeší Heywarda s generálem. Starý Munro byl zemdlen nejvíc ze všech. Znavilo ho celodenní pátrání po stopách Alice a Kory. Pobyt na místech, kde ještě před čtyřmi dny velel svým statečným vojákům, pln naděje na úspěšnou obranu, nesmírně ho skličoval. Na Heywardovo naléhání ulehl, aby se posílil spánkem. Ale major sám byl příliš rozčilen, příliš naplněn očekáváním zítřejší cesty, než aby mohl usnout. Ponechal generála v jeho přístřeší a sám vyšel pod širé nebe, na rozvalené pevnostní hradby, odkud bylo vidět na hladinu hurikánského jezera.

Vítr se ztišil a vlny byly teď mírnější, v pravidelných nárazech šuměly tiše dole u Heywardových nohou. Mraky – jako by je znavil divoký let – zvolna se protrhávaly a srážely se v těžké, olověné chumáče. Tu a tam se mezi nimi prodrala hvězda, rudá a oslnivá, zářící svým třpytivým světlem. Okolní skály a vrcholky hor byly už zahaleny neproniknutelnou temnotou, která pozvolna přikrývala milosrdným pláštěm i nešťastnou planinu pod tvrzí.

Duncan Heyward stál zamyšlen. Pod nedalekým stromem rozdělali oba Indiáni a Sokolí oko oheň a večeřeli skromně trochu uzené medvědinu. Plameny vyšlehovaly, míhaly se, ozařovaly vážné tváře všech tří mužů, kteří jen tu a tam vyměnili slovo. Duncan Heyward je chvíli pozoroval, ale pak jeho pozornost přivábila opět planina, pohřížená už v černou tmou. Stál tam už hezky dlouhou dobu, když se mu pojednou zdálo, že k němu doléhají jakési podivné, nezřetelné zvuky. Zahnal tu myšlenku, avšak zvuky se zanedlouho znovu vrátily, rozeznával docela zřetelně tlumený, chvatný dupot. Zavolal

tlumeně na lovce. Sokolí oko se zvedl, ale tvářil se téměř lhostejně, když mu Heyward vzrušeně zašeptal:

„Slyším tu stále z planiny nějaký podivný dupot. Nemyslíte, že Montcalm odtud přece jenom tak docela neodtáhl a že tu někoho zanechal?“

Lovec nedůvěřivě potrásl hlavou.

„Nebo to je snad nějaký Huron, který ještě pase po kořisti? Měli bychom uhasit oheň a postavit stráž, aby nás... Slyšte! Ted' znovu! Slyšíte ten zvuk?“

„Huroni...?“ bručel potichu lovec. „Indiáni bývají sveřepí v boji, ale mrtvým vždy dopřávají klidu.“

Naslouchali bedlivě, čekajíce, zda se podivný zvuk opět ozve. Za několik okamžiků stiskl Heyward Sokolímu oku ruku. „Slyšíte? Opět se to ozvalo.“

Ted' lovec pozorně naslouchal.

„Dáme znamení Unkasovi,“ zašeptal. „Má indiánské smysly, pozná víc.“

Sokolí oko zahoukal jako sova.

Mladý Mohykán rozmlouval právě se svým otcem. Když uslyšel soví zahouknutí, lehce sebou trhl, řekl cosi Čingašgúkovi a rychle a opatrně se připlížil k lovcovi a Heywardovi. Sokolí oko mu několika slovy rychle vysvětlil, co mladý důstojník zpozoroval. Unkas ho vyslechl, a sotva lovec skončil, vrhl se do trávy, a jak se Heywardovi zdálo, zůstal tam bez hnutí ležet. Heyward se na něho díval, Unkas se nehýbal, ležel tam stále nepohnutě ve stínu.

„Nač čeká?“ zašeptal Sokolímu oku.

„Je pryč,“ odpověděl také šeptem lovec.

Heyward udělal dva tři kroky vpřed, a teprve ted' s údivem zjistil, že Indián zmizel a na jeho místě že není nic než temný obrys výstupku na hrázi. Užasle couvl zpátky.

„Kam se Mohykán poděl?“ tázal se. „Viděl jsem ho přece, jak tam padl do trávy. Byl bych přísahal, že sebou za tu dobu ani nepohnul!“

„Pst! Mluvte tiše...“ varoval Heywarda lovec. „Nevíme, čím uši nás poslouchají. A Mingové mají dobré uši!“

„Myslíte, že tu jsou Mingové?“ šeptal zděšeně Heyward. „Pojďme tedy honem upozornit své přátele. Je nás pět, musíme se připravit na obranu...“

„Pst – už ani slovo!“ zasykl ostře lovec. „Podívejte se na Čingašgúka, jak tam sedí nepohnutě při ohni. Jestli se tu kolem potuluje nějaký slídil, nepozná z náčelníkovy tváře, že víme o nebezpečí.“

„Ale vždyť ho ozařuje oheň! Kdyby tu někdo číhal, vystavuje se mu jako dokonalý terč!“

„Máte pravdu, ale co můžeme dělat? Stačí jediný náš pohled, kterým prozradíme, že něco víme, a bude tu útok dřív, než budeme připraveni. Čingašgúk slyšel mé znamení Unkasovi a ví, že cítíme nebezpečí. Řeknu mu teď, že to snad jsou Mingové.“

Sokolí oko přiložil prsty k ústům a zasyčel na ně tiše, až Heyward mimoděk uskočil stranou, protože si v té chvíli myslel, že se k němu plazí had. Čingašgúk seděl zamyšlen a podpíral si rukou hlavu. Když uslyšel varovný sykot, zvedl hlavu, trochu se vzpřímil a jeho oči přejely několikrát temnotu kolem ohně. Ale to byla jediná známka překvapení nebo úleku. Třebaže po jeho boku ležela puška, Čingašgúk se jí ani nedotkl, ba ani se na ni nepodíval. Naopak zdálo se, že jeho pozornost náhle ochabuje. Jeho postava se celá pohodlně sesula, jako když člověk už už podléhá únavě, pak se protáhl, vzpamatoval se a seděl zas tak vzpřímeně jako předtím, jen s rukama rozhozenýma dál od těla – a blíž k pušce. A Heyward, sledující každý Čingašgúkův pohyb, uviděl, jak Indiánova chřípí se chvějí a jak jeho oči těkají bystře z místa na místo.

„Vidíte,“ zašeptal lovec. „Je to chlapík! Pochopil, že jediný neopatrný pohyb by zkazil naše plány a vydal nás na pospas těm lotrům.“

Oslivý záblesk a štěknutí rány z pušky ho přerušily. Z ohniště vylétl vzhůru roj jisker. Heyward na dvě nebo na tři vteřiny přimhouřil oči. Když je opět rozevřel a podíval se k ohništi, nebylo už Čingašgúka vidět.

Sokolí oko stál připraven s prsty na spoušti a vyhlížel do tmy. Útočník se však spokojil s jedinou ranou. Bylo ticho.

Jednou nebo dvakrát se lovci zdálo, že slyší nějaký šramot. Potom se ozvalo šplouchnutí vody a opět rána z ručnice.

„Tentokrát vystřelil Unkas...“ zabručel lovec. „A hleďte...“ Ukázal k ohni. Z temnoty vystoupil opět Čingašgúk a usadil se klidně, jako by se nebylo vůbec nic stalo, na svém místě.

„Co to všechno, proboha, znamená?“ tázal se zmaten Heyward. „Někdo po nás střílí, jsme stopováni, nebo snad obklíčeni – co je?“

„Pojďte,“ řekl lovec a táhl Heywarda k ohništi. „Ten první výstřel je svědectvím, že se tu na nás cosi chystalo. A Čingašgúk, jak vidíte, zase dokazuje, že teď už se nemáme čeho bát.“ Lovec se obrátil k Mohykánovi, který rozhrabával pozorně ohniště a hledal kulku: „Zjistil Veliký had, že Mingové vypátrali naši stopu, anebo se zde plazí jako kojoti mužové, kteří touží skalpovat mrtvé muže, aby se doma pochlubili ženám vítězstvím nad bleďými tvářemi?“

Čingašgúk klidně prohrabával ohniště a neodpověděl, dokud nevyhrabal kulku, která jej málem zasáhla. Pak zdvihl prst a odpověděl stručně:

„Jeden!“

„To jsem si myslil,“ přisvědčil lovec. „Dostal se asi k jezeru dřív, než ho Unkas dopadl. Až se vrátí, bude si kdovíco vymýšlet... ah, Unkas se vrací,“ přerušil se Sokolí oko.

Unkas se vynořil téměř nepozorovaně z temnoty a s lhostejným klidem se také usadil na svém starém místě u ohniště. Kdyby byl na jeho místě Evropan, ještě by ani nedosedl a už by začal vyprávět, co vypátral a na koho narazil, vychloubal by se vším možným, aby ukázal své hrdinství. Indián by snad nebyl řekl ani slovo, kdyby se ho nebyl Heyward zeptal přímo: „Co odkryl Unkas? Objevil snad nepřítele? Zasáhl ho ranou ze své pušky?“

Unkas beze slova odhrnul cíp své lovecké haleny. Heyward uviděl, že tam visí známý chochol vlasů – skalp, dokazující jeho vítězství.

Čingašgúk jej vzal do ruky, pohlédl na něj a vzápětí jej s výrazem ošklivosti pustil z prstů:

„Uff! Oneida!“

„Oneida...“ opakoval lovec a vzrušeně pokyvoval hlavou. Zdálo se, že pozbyl svého klidu. „Oneidové jsou nám na stopě? Oči bělochovy nepoznají rozdíl mezi kůží Indiána toho nebo onoho rodu. Praví-li však čingašgúk, že skalp náležel Mingovi, má patrně pravdu. Co praví k tomu Unkas?“

„Oneida.“

„Pak je to Oneida. Řekne-li něco Indián, bývá to obyčejně pravda. Ale potvrdí-li to druhý, můžete na to dát krk!“

„Měl nás patrně za Francouze,“ řekl Heyward. „Jinak by přece nestřílel po členu spojeneckého kmene...“

Lovec se útrpně usmál:

„Co vás nemá! Oneida – a nepoznat Mohykána v jeho nejpestřejším pomalování! To je tak, jako kdybyste si vy popletl bílé kabáty Montcalmovy a červené kazajky královských střelců! Ten věděl dobře, po kom střílí... Ale Mingové se s Delawary nemají rádi, ať jejich jednotliví kmenové bojují na té či na oné straně bělochů. V tom to vězí, Heywarde. Proto bych byl i já sám vystřelil na toho Oneidu, třebaže se Oneidové hlásí k témuž Jeho Veličenstvu jako já.“

Heyward zvedl udiven obočí:

„To by znamenalo porušení smlouvy...“

„Nevíte, co všechno zde běloši způsobili,“ usmál se bolestně Sokolí oko. „To oni rozdmýchali nenávist mezi kmeny, takže Huroni a Oneidové, kteří mluví stejnou řečí, jsou úhlavními nepřáteli... Ani Delawarové nežijí ve shodě. Jedni, usedlí při břehu řeky, bojují v týchž řadách jako Mingové, kdežto druhí, a těch je většina, žijí v Kanadě a Mingy nenávidí... Ach ano, přáteli, mnohé z toho zavinili běloši...“

Lovec mávl rukou a obrátil se k ohni, jako by tím chtěl dát najevo, že o těch věcech už nechce dál hovořit. Oheň teď vysoko šlehal a Čingašgúk vytáhl dýmku, jejíž hlavička byla vyřezána z měkkého kamene. Nastávala chvíle porady. Heyward, rozrušený událostmi, netrpělivý před zítřejší cestou a rozčilený noční přestřelkou, se zvedl a odešel opět na hradby. Věděl, že když Indiáni zasedají k poradě kolem ohně, jsou všichni v bezpečí. Chtěl se trochu uklidnit před obtížnou zítřejší cestou.

Zatím lovec, Čingašgúk a mladý Unkas seděli za ohněm a kouřili vonné byliny. Tříkrát kolovala dýmka od Čingašgúka k Sokolímu oku a k Unkasovi a nikdo nepromluvil ani slova.

Konečně Čingašgúk jako nejstarší vyslovil své mínění. Lovec odpovídal. Heywardovi, jenž je mohl z dálky pozorovat, se zdálo, že nesouhlasí. Vyměňovali si názory živě, doprovázeli řeč výraznými posunky. Čingašgúk ukazoval rukou směrem k řece, ke skalnatým vrcholům hor. Lovec odporoval, jeho ruka se často obracela k jezeru a k přístřeší, kde spal generál Munro. Po celou tu dobu Unkas seděl a mlčel. Potom ho otec vyzval pokynem, aby řekl své mínění. Jeho řeč byla přijata se stejnou pozorností, jako když mluvili oba starší muži. Unkas, zdálo se, podporoval návrh svého otce. Ale přesto lovec nesouhlasil. Naznačoval namáhavost cesty přes horské hřebeny, kterou navrhovali oba Indiáni, upozorňoval na stáří generálovo. Oba Mohykáni mu odpovídali, lovec znovu ukazoval na vodu, napodoboval pohybem rukou lehký chod lodice, naznačoval, že lodice nezanechává stopy, a nakonec ukázal na skalp Oneidův za pasem Unkasovým. Mohykáni vyměnili ještě několik slov mezi sebou a potom, jak se zdálo, vyslovili s lovcovým míněním souhlas.

Když skončili, ještě dobrou hodinu se mezi sebou bavili. Čingašgúk odložil všechnu svou vážnost a důstojnost a hovořil se svým synem jemným a měkkým hlasem. Oba se často a upřímně smáli, byli šťastně a přirozeně veselí. I válečné pomalování jejich těl a tváří vypadalo v této chvíli spíš žertovně než hrůzně. Před půlnocí dal čingašgúk najevo synovi, že je ospalý. Zabalil si hlavu do příkrývky, natáhl se vedle ohniště a naráz usnul. Unkas pozorně shrabal hořící dříví tak, aby hřálo otcovy nohy, a pak si našel lůžko pro sebe opodál v jedné pevnostní zřícenině. Zanedlouho všichni pokojně a tvrdě spali.

PŘES JEZERO

V hladině jezera se ještě třpytily hvězdy, když Sokolí oko probouzel Heywarda a generála Munra. Oba se sebe rychle shodili pokrývky a v mžiku byli připraveni na cestu. Mohykáni je již očekávali. Prošli mezi rozvalinami, sestoupili dolů do příkopu, jenž kdysi obkličoval ze tří čtvrtin celou pevnost, a mezi ssutinami sešplhali dolů k břehům *Hurikánu*.

„Tuhle stopu nevyčenichá nikdo,“ řekl s uspokojením Sokolí oko. „Tráva – to je zrádný koberec pro uprchlíky, ale na dřevě a na kamení mokašiny nezanechávají stopy. Přistrč, Unkasi, člun ke břehu!“

Unkas učinil, jak lovec žádal. Sokolí oko pak položil přes písek prkno a pobídl oba muže, aby nasedli do lodi. Potom smazal všechno, co by mohlo sloužit jako stopa jejich cesty, a usadil se rovněž v člunu z březového kmene. Munro mlčel. Heywardovi se zdálo, že lovcova opatrnost je přehnaná, a když Indiáni odveslovali poněkud dále od tvrze do temného stínu, který padal na hladinu z východních hor, otázal se:

„Proč vlastně odtud odjíždíme tak potajmu a spěšně?“

„Zapomněl jste na toho hada, kterého zabil Unkas?“ odpověděl lovec.

„Ne, ne, ale slyšel jsem od vás, že šlo o jediného muže. A jednoho *mrtvého* Indiána se přece nebude pět mužů obávat?“

„On byl sám, pravda.“ řekl Sokolí oko. „Ale Oneidové ho najdou a potom... Jeho kmen je tak početný, že nemusí mít strach o to, že jeho smrt zůstane nepomstěna.“

„Ovšem Oneidové jsou naši spojenci. Kdyby k nim promluvil generál Munro...“

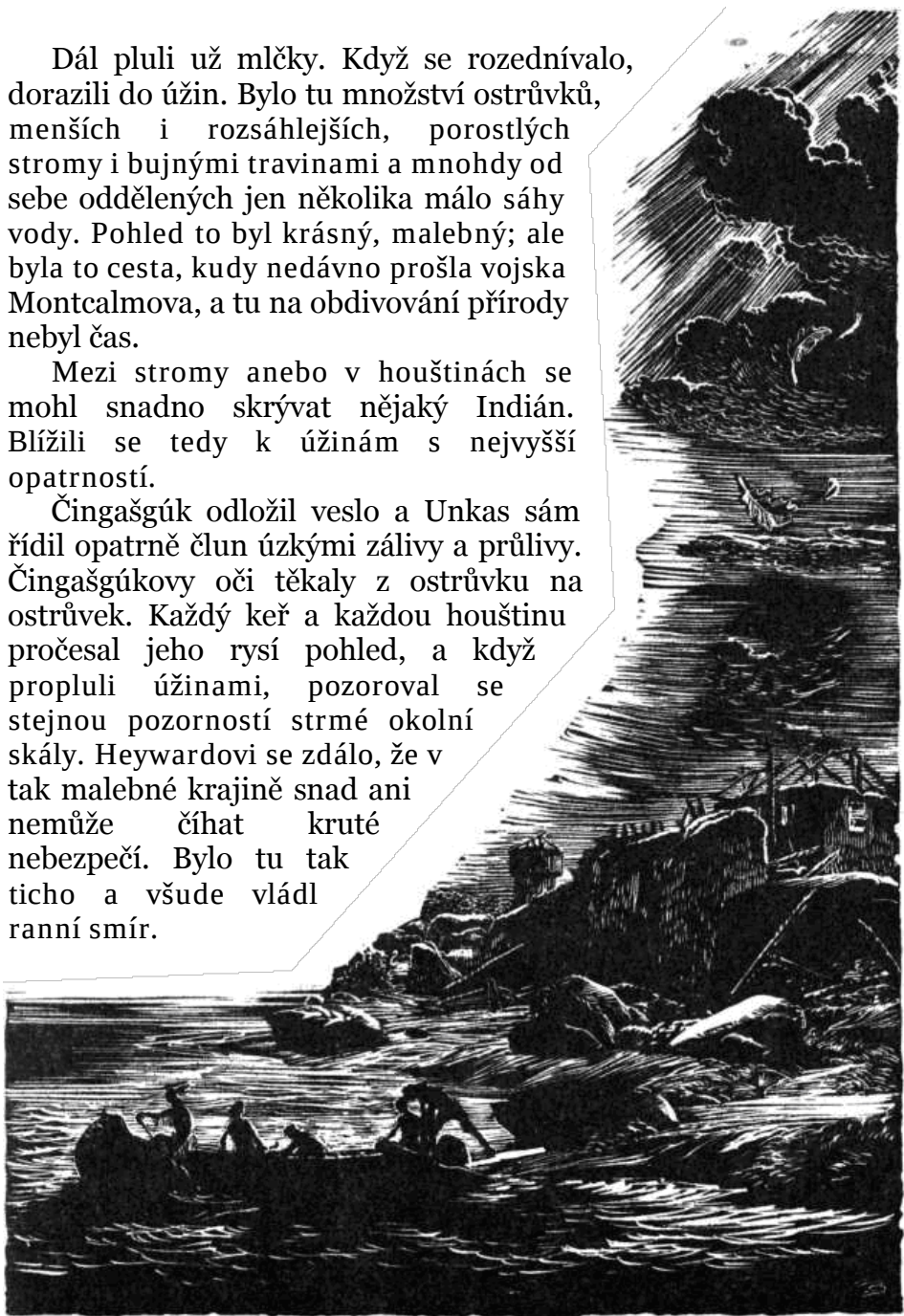
Lovec se zasmál a dokončil místo Heywarda:

„... tak by se nic nezměnilo. Pročpak tedy Montcalm nezarazil Hurony v jejich útoku, když jediné slovo bělocha účinkuje podle vás tak mocně na Indiány?“ Položil ruku majorovi na rameno a řekl: „Buďte rád, že ve vodě nezanecháváme stopy.“

Dál pluli už mlčky. Když se rozednívalo, dorazili do úžin. Bylo tu množství ostrůvků, menších i rozsáhlejších, porostlých stromy i bujnými travinami a mnohdy od sebe oddělených jen několika málo sáhy vody. Pohled to byl krásný, malebný; ale byla to cesta, kudy nedávno prošla vojska Montcalmova, a tu na obdivování přírody nebyl čas.

Mezi stromy anebo v houštinách se mohl snadno skrývat nějaký Indián. Blížili se tedy k úžinám s nejvyšší opatrností.

Čingašgúk odložil veslo a Unkas sám řídil opatrně člun úzkými zálivy a průlivy. Čingašgúkovy oči těkaly z ostrůvku na ostrůvek. Každý keř a každou houštinu pročesal jeho rysí pohled, a když propluli úžinami, pozoroval se stejnou pozorností strmé okolní skály. Heywardovi se zdálo, že v tak malebné krajině snad ani nemůže číhat kruté nebezpečí. Bylo tu tak ticho a všude vládl ranní smír.

Náhle se ozvalo plesknutí vesla o vodu. To Unkas upozorňoval na blízké nebezpečí.

„Co je?“ tázal se překvapen Heyward, ale mimoděk ztišil hlas. „Jezero je jako zrcadlo, daleko široko nevidím nic podezřelého.“

Čingašgúk s vážnou tváří zvedl veslo a ukázal před sebe. Heyward sledoval jeho pohyb a zadíval se směrem, kam Indián ukazoval.

Nedaleko před nimi ležel malý lesnatý ostrůvek, tak tichý a klidný, jako by na jeho půdu dosud nevstoupila lidská noha.

„Nic nevidím... jen vodu a klidnou přírodu,“ zašeptal major.

„A mlhu, která se zdvíhá nad ostrůvkem, nevidíte?“ vmísil se do hovoru lovec.

„Nu, o trochu vodní páry...“ zabručel Heyward.

„Tu by poznalo i malé dítě. Ale podívejte se na ten černější pruh, který sahá až k houštinám. Víte, co to je? To je kouř od ohně, a to od dohořívajícího ohně...“

„Přistaňme tedy, ať se o tom přesvědčíme. Na takovém kousku země nemůže být mnoho lidí...“ navrhl Heyward.

„Neznáte lstivost Indiánů! Kdybyste takhle uvažoval, mohl byste na to jednou lehce doplatit. Teď nám zbývá dvojí: buď se obrátit a vzdát se pronásledování Huronů...“

„To nikdy neudělám,“ zahučel sám pro sebe Heyward.

„... anebo,“ pokračoval Sokolí oko, „prorazit si cestu a proplout úžinami, i kdyby tam sedělo tisíc Huronů. Co praví můj přítel Čingašgúk?“

Mohykán místo odpovědi ponořil veslo do vody a začal zase zabírat.

Jeli tiše, pozorně upírajíce zrak na severní břeh ostrůvku, který byl jejich očím až dosud ukryt.

„Podle všeho budou zde.“ zašeptal lovec a pokynul lehce před sebe. Na břehu ostrůvku ležely dva čluny. Teď bylo zřetelně vidět, jak z houštiny vystupuje vzhůru úzký proužek kouře. „Máme štěstí, že je mlha, jinak by nás ti padouši už odkryli. Jsme skoro z jejich dostřelu, opřeme se do vesel! Vpřed!“

Nedomluvil. Z ostrova se pojednou ozval divoký ryk a křik a vzápětí za nimi prásklo několik ran z ručnice. Několik Indiánů se řítilo k člunu, rychle do něho naskákali a ve vteřině letěla jejich kocábka, poháněná prudkými údery vesel, po vodě, jako by měla křídla.

Mohykáni a lovec ihned zvýšili úsilí. Zabírali do vody prudce, stejnoměrně, vyrovnaně. Loď udržovala od indiánského člunu stále stejnou vzdálenost.

„Jeďte! Jeďte stále stejně rychle...“ vykřikl lovec. „Huroní nemají v celém kmeni pušku, která by dostřelila na tuhle vzdálenost. Ale na mou karabinu je spolehnutí. Ukážu jim, co si o nás mají myslet!“

Sokolí oko pozvedl svou ručnicí a zalícil. Ve chvíli, kdy se chystal zmáčkнуть spoušť, zazněl nečekaně Unkasův výkřik. Lovec se otočil a uviděl, že se k nim od skalnatého břehu blíží jiný člun, také s Indiány. Unkas změnil poněkud směr. Sokolí oko odhodil pušku na dno člunu, uchopil veslo a začal prudce veslovat. Pluli teď spíše západním směrem, pronásledování zuřivým křikem Huronů.

„Chystají se střílet,“ vykřikl Heyward.

„Položte se do člunu, ať se zbytečně nevystavujete zásahu!“ volal Sokolí oko.

Všichni tři byli teď soustředěni na veslování.

„Jsme vojáci – co si o nás myslíte!“ odpověděl na lovcovo zvolání Heyward.

V téže chvíli zaprásklo několik výstřelů. Dvě nebo tři kulky letěly těsně vedle Unkasovy hlavy. Heyward, sedící přímo proti němu, si všiml, že v tváři mladého Mohykána se nepohnul ani sval. Pocítil k němu v té chvíli znovu hluboký obdiv.

Ozvalo se několik dalších ran. Jedna z nich zasáhla Čingašgúkovo veslo. Vypadlo mu z ruky. Huroni ze sebe vyrazili vítězný pokřik, ale Unkas bleskurychle zahrnul směrem, kam veslo odplouvalo, a Čingašgúk se ho opět zmocnil. Zamával jím, ponořil je do vody a odpověděl Huronům mohykánským pokřikem.

Loď opět letěla vpřed, unikajíc svým pronásledovatelům.

„Dlouhá karabina! Veliký had! Bystrý jelen!“ křičeli Huroni na obou člunech.

Tu a tam se pokusili po prchajících vystřelit. Mířili špatně, ale jedna z kulí přece jen zasáhla člun na boku. Heywardovi se stáhlo úzkostí hrdlo. Když se však podíval na Mohykány, viděl, že veslují dál, jako by se jich to ani v nejmenším netýkalo. Na jejich přísných, soustředěných tvářích se nejevila ani naděje, ani obavy. Lovec hodil Heywardovi veslo a sáhl po ručnici:

„Heywarde, veslujte chvíli místo mne,“ zvolal. „Ti šibalové rádi slyšejí bouchat své ručnice, ale neumějí pořádně mířit!“

Zazněla rána. Jeden z Huronů, stojící v rohu člunu, klesl s výkřikem ke dnu člunu. Indiáni zavylí, na chvíli zakolísali a srazili své lodě dohromady.

Heyward na místě Sokolího oka se opíral ze všech sil do vesla. Člun tiše klouzal po hladině a unikal nepřítelům každým zabráním vesel.

„Zůstali stát,“ řekl spokojeně Sokolí oko, obraceje se k majorovi a k starému generálovi. Oba si oddychli, ale Heyward vesloval dál se stále stejným úsilím.

Čingašgúk a Unkas se po sobě ohlédlí. Těmi dvěma letnými, kradnými pohledy se chtěli přesvědčit o tom, že se žádnému z nich nic nestalo. Několik krůpějí krve stékalo po plecích Čingašgúkových. Mohykán, vida, že syn pozoruje jeho ránu, nabral do dlaní vody a smyl si krvavou skvrnu, uspokojen, že tak může ukázat, za jak nepatrné považuje své poranění.

Jezero se teď začalo rozšiřovat. Stále je sice vroubily vysoké strmé skály, ale ostrůvků tu bylo už málo a bylo snadné se jim vyhnout. Zvolnili tempo, údery vesel byly pomalejší, volnější. Heywardovi na okamžik připadlo, že to nebyl závod na život a na smrt, který právě skončil, ale napínavá sportovní hra.

Čingašgúk řídil člun podél vysokých pahorků, vzdalujících se neustále západnímu břehu jezera. Tudy, těmito průsmyky a údolími, táhl Montcalm se svými bělokabátníky do pevnosti Tikonderogy. Plavili se tak několik hodin, až dospěli k chobotu poblíž severního cípu ostrova. Přirazili ke břehu a Sokolí oko a

Heyward se vyšplhali na strmý sráz, který tu spadl do vody. Z vrcholu bylo vidět na celou širokou hladinu jezera.

„Tam!“ řekl lovec a ukázal před sebe na malý černý bod pohybující se v průlivu vzdáleném několik mil odtud. „Co myslíte, že vidíme?“

„Cožpak to lze rozeznat na takovou vzdálenost?“ potřásl hlavou major. „Řekl bych, že to je nejspíš nějaký pták.“

„Je to člun z březové kůry a v něm sedí naši věrní Mingové,“ ušklíbl se lovec. „V téhle chvíli, příteli, jsme obklíčeni. Čekám, že se za námi pustí jako honící psi, jen co se setmí.“

„A ten dým, který vystupuje tam za skalami nad člunem?“ upozornil Heyward lovce. „Co ten znamená?“

„Rozhodně nic dobrého,“ usoudil Sokolí oko. „Jak mám jen jeden krk, chtěl bych se o něj vsadit, že ten kouř vidí i jiné oči než naše... a ty vědí určitě až příliš dobře, proč byl oheň zapálen.“

Po těch slovech se vrátili oba dolů a Sokolí oko oznámil Mohykánům, co uviděli. Následovalo obvyklé rokování a úrada. Rozběhli se pak ke člunu, vytáhli jej z vody ven a odnesli jej hluboko do lesa. Heyward se podivil, že ani lovec, ani Mohykáni nedbali na to, aby zahladili stopy. Naopak zdálo se, že se snaží, aby stopy byly co nejzřetelnější.

Zakrátko přišli k malé říčce. Přebrodili ji a šli pak dál až k divoké skalnaté holině. Na skále se obrátili a ve svých vlastních stopách se vrátili zase nazpět k proudu. Potom kráčeli řečištěm, vlekouce za sebou člun, až touto cestou dospěli zpět k jezeru. Všichni nasedli, a kryti hustými, převislými křovinami, kterými tu byl lemován břeh celého jezera, plavili se těsně podél pevniny směrem na západ.

Byla už tma, v které se daly stěží rozeznat obrysy skal a útesů, když Čingašgúk zajel s člunem do malé zátoky, ukryté mezi stromy. Zde vzali člun opět na ramena, odnesli jej do lesa a nahrnuli tam na něj hromadu chrastí.

Konečně tedy dorazili do drsné neúrodné divočiny, oddělující přítoky jezera Champlainského od přítoků Hudsonu a řeky svátého Vavřince!

Sem někam, do těchto pustých krajín, byly uneseny obě dívky...

NOVÉ STOPY

Na další pouť vyrazili časně zrána, sotva trochu oschla rosa.

Šli neznámou krajinou. Postupovali zvolna, obezřetně stezkami mezi pustými skalisky, zkoumali opatrně každou houštinu, zastavovali se u každé říčky a zkoušeli hloubku i spád její vody. Všímal si stop zvěře, prohlíželi bedlivě stromy a jejich kůru, dívali se po travinách, nespátří-li otisk neznámého mokasínu. Byla to únavná cesta, než urazili několik mil.

Brzy po poledni objevil Unkas u malého vršku místo, které vypadalo, jako by je prohrábla kopyta koně. Čingašgúk, v jehož očích se v tom okamžiku zableskl výraz hrdosti nad Unkasovou stopařskou bystrostí, prozkoumal spolu se Sokolím okem otisk. Oba potvrdili, co Unkas oznámil. Tudy, těmito končinami, šla před nedávnem Kora, Unkasův Černý vlas.

„Obdivuhodné, jak si vede ten chlapec,“ zabručel pochvalně lovec, když sděloval radostnou zprávu Heywardovi a generálovi. „Ohař by nedovedl jít po stopě bezpečněji než on! Máme štěstí, veliké štěstí! Ten Huron jezdí jako generál na přehlídce. Půjde-li to tak dál, objeví za chvíli Unkas stopy kol. Ten blázen je schopen se tu projíždět v kočáře!“

Lovec byl v dobré náladě. Stopy, které našli, dávaly nečekanou naději, že už brzy dostihnou únosce.

Ted' zrychlili chůzi. Postupovali tak rychle, jako by šli po volné silnici. Jen tu a tam volili okliku, aby se vyhnuli příliš prudkému stoupání, často se brodili přes říčku či bystřinu, všude bezpečně vedeni stopami a bystrým Unkasem. Několikrát se Huron pokusil zmást je nepravými stopami. Ale Unkas, Čingašgúk a lovec dovedli vždy po společné úradě rozeznat Indiánovu lest.

K večeru minuli jezírko *Skaroon* a pokračovali v cestě směrem k západu slunce. Sestoupili s menšího pahorku do nehlubokého údolíčka, kterým protékala bystrá kamenitá říčka. Našli tu poblíž studánky ohořelé větve a zbytky zvěřiny. Na keřích bylo patrné, že je okusovali ještě před nedávnem koně. V půdě byly známé otisky kopyt. Zřejmě zde únosci odpočívali a nabírali sil na další cestu.

Ale co bylo podivnější – ačkoliv země tu byla ušlapána a kolem dokola bylo množství šlépějí, všechny stopy na tomto místě náhle končily!

Unkas a Čingašgúk sledovali otisky koňských kopyt do blízkého okolí, ale brzy se vrátili, poněvadž zjistili, že koně tu bloudili bez vůdce – zřejmě je zde pustili na svobodu. Stopy byly ostatně čerstvé. Unkas zmizel po tomto zjištění v lese a zanedlouho se vrátil a vedl obě zvířata. Měla rozedrané postroje a zašpiněná sedla.

„Co si o tom máme myslet?“ znepokojil se Heyward, ohlížeje se nejistě kolem, jako by už v příštím okamžiku měl z křoví vyskočit divoký Huron s tomahavkem nad hlavou.

„Nic víc a nic méně, než že jsme na konci našeho putování,“ odpověděl mu Sokolí oko. „Jsme na půdě nepřítele, milý Heywarde! A podle všech známek zatím nezkřivil Mingo dívkám na hlavě ani vlas. Asi se domnívá, že je úplně bezpečný. Naše výhoda! Huroni tu zřejmě měli nedávno svůj tábor, nechali tu koně a odešli pryč. Teď se musíme trochu porozhlédnout, abychom zjistili kam.“

Na pokyn Sokolího oka utvořili všichni široký kruh, v němž každý měl určen svůj vlastní díl, který měl prozkoumat. Prohlédli všechny šlépěje a otisky, co jich tu bylo, ale ani po nejpřesnější prohlídce nebyli o nic moudřejší než na počátku.

„Dábelská lest!“ bručel Sokolí oko, když spatřil zklamané tváře svých druhů. „Prohledáme znovu půdu píd' za pídí.“

Jiného nezbývá.“ Obrátil se k Mohykánovi a řekl delawarsky: „Nechť se Huron nedomnívá, že má nohu, která nezanechává stop!“

Lovec se první sklonil k zemi a začal znovu zkoumat půdu. Nebylo snad lístečku trávy, který by neobrátil a důkladně

neprohlédl, odvaloval dokonce kameny, aby se podíval, nejsou-li pod nimi ukryty stopy – ale marně.

Konečně Unkase napadlo zahradit běh potůčku trochou hlíny. Když voda odtekla, sklonil se s napjatou zvědavostí ke struze. A ihned radostně vykřikl. Na vlhké půdě byl zřetelný otisk mokasínu.

„Ten hoch bude jednou chloubou svého kmene,“ zvolal Sokolí oko, sotva prohlédl stopu, kterou Unkas objevil. „Ale tahle stopa, to není stopa Indiána!“ vykřikl překvapeně. „Na to je tíha příliš vzadu na patě! A ty rozplácené prsty – jako kdyby tu tancoval nějaký Francouz!“ Náhle se lovec ťukl do čela: „Počkat! Zpěvák! Unkasi, běž a přeměř otisk tam u skály!“

Unkasovi nebylo třeba říkat dvakrát. Jako blesk se obrátil a v mžiku byl zase zpátky. Míra se shodovala zcela přesně.

„Nuže, Svižná liška nás chtěl oklamat!“ řekl Sokolí oko a tleskl si do dlaní. „Myslím, že poručili zpěvákovi, aby šel první, a oni pak kráčeli v jeho stopách.“

„A co Kora a Alice?“ zeptal se znepokojeně Heyward.

„Řekl bych, že je nesli až tam, kde si mysleli, že jsou už v bezpečí. Dám krk na to, že se s nimi shledáme, jen co ujdeme pár set metrů.“

Postupovali dál podle toku potůčku. Voda prorazila Unkasovu hráz z hlíny, valila se zase svým korytem a někde tam dole pod hladinou zurčící vody byly ukryty hledané stopy. Zastavili se asi po půl míli cesty, v místech, kde potůček obtáčel veliký skalní balvan. Opatrný Unkas prohledal okolí a v nedalekém mechu objevil stopu mokasínu.

„Vida!“ řekl spokojeně lovec. „To bylo nalíčeno s pravým indiánským důvtipem. A leckdo by se dal možná na tu lest chytit...“

„Nepůjdeme dál?“ tázal se nedočkavý Heyward.

„Pomalu, pomalu,“ krotl ho lovec. „Musíme uvažovat, to je má hlavní zásada, majore! Zatím je mi všechno jasné, jenom jedno nechápu: jak ten padouch dopravil obě dívky dál...“

Heyward se shýbl k zemi. Jeho pozornost upoutaly větve spletené a navzájem spojené jakýmsi houžvemi. Zvedl je a ukázal Sokolímu oku.

„Co je to?“ tázal se překvapen.

„Hleďme, stává se z vás zálesák, majore!“ vykřikl lovec. „Všiml jste si, zdá se mně, důležité věci! Nu ovšem, tak to je...“ Sokolí oko ukázal několik metrů před sebe: „Tady už máme plný počet stop. Tři páry mokasínů a dvě malé dívčí stopy. Pohleďte!“

Všichni se sklonili nad otisky, které jim lovec ukazoval. Generál Munro, celou cestu mlčenlivý a uzavřený do sebe, žalostně povzdchl:

„Stopy, stopy... obávám se, abychom zanedlouho nenašli jen mrtvá těla mých drahých dcer.“

„Proč myslit zrovna na tohle, generále?“ řekl lovec a zavrtěl rozhodně hlavou. „Co říkají stopy? Černý vlas, jak říká můj přítel Unkas, tedy slečna Kora, tu skákala od pařezu k pařezu. Tady... tady byla jedna z dívek jaksepatří unavena. A tady je stopa zpěváka žalmů. Hleďte, v těchto místech uklouzl – a tady už pořádně vrávorál, jako by škobrtal na bruslích! Inu, to není jako zpívat žalmy mladým panáčkům v Connecticutě!“

Lovec navrhl, aby se trochu občerstvili, než se vydají na další cestu. Oba Mohykáni i Sokolí oko si zavdali řádně, ale generál i Heyward polkli sotva několik soust masa. Netrpělivě čekali, až se znovu vydají po stopách za dívkami.

Asi po hodině další chůze uzavřeným údolím zmírnil Sokolí oko krok a nedůvěřivě se začal rozhlížet ze strany na stranu. Zastavil se, čekal, až ho všichni dojdou, ukázal na kouř stoupající nad vrcholky stromů a řekl:

„Větrím tu někde Hurony. Myslím, že se blížíme k jejich táboru. Nechť můj přítel Čingašgúk se dá cestou vpravo a můj mladý přítel Unkas cestou vlevo! Kdyby se stalo komukoliv z nás něco neočekávaného, dáme znamení trojnásobným zakrákáním vrány. Ti ptáci se tu podezřele hojně proletují. Důkaz, že ležení nemůže být daleko.“ Indiáni se rozešli a Sokolí oko s generálem a s Heywardem pokračovali v cestě, až se dostali na kraj lesa, vroubeného – jako obvykle v těchto končinách – hustými křovinami. Sokolí oko a Heyward se připlížili k houští a snažili se proniknout zrakem houstnoucí šero. Heywardovi se před očima naskytl neobyčejný, dosud nikdy neviděný pohled. Na rozsáhlé ploše tu byly pokáceny stromy a zář vycházejícího měsíce ozařovala mýtinu ležící přímo před nimi. Nedaleko místa, kde stál Heyward, rozšiřoval se potok v malé jezírko a z této přirozené nádržky spadávala voda malým šumícím vodopádem do úzké úžlabiny. Kolem jezírka stálo asi sto hliněných příbytků. Zakulacené střechy, zabezpečující obyvatele proti nepohodám a nepřízni živlů, svědčily o péči, kterou osadníci věnovali svým chatrčím. Bylo tu všude čisto a klidno, ba působilo to dojmem pustoty, jako by ty příbytky byly zcela opuštěné. Alespoň Heywardovi to tak připadalo.

Teprve po chvíli, když jeho oči už přivykly podivnému šeru, smíšenému se slabým měsíčním světlem, uviděl Heyward několik postav, které se náhle vyrojily z chýší a rychle pobíhaly sem a tam. Chvíli pozoroval nezvyklý ruch, ale ať napíнал pozornost sebevíc, nedovedl si vysvětlit, co se tam mezi chatrčemi děje. Zmaten a znepokojen couvl a tu pojednou jej překvapilo zašustění listů. Zvedl hlavu a zděšením ztrnul. Ani

ne na sto kroků od něho stál Indián, který, jak se alespoň zdálo, na štěstí rovněž pozoroval podivný ruch mezi chatrčemi. Heyward nemohl rozeznat rysy jeho tváře, která byla pestře pomalována, ale její výraz připadal majorovi spíše zádumčivý než divoký. Na hlavě měl zastrčeny v chocholu vlasů tři čtyři zplihlá, zašlá sokolí pera. Přes ramena mu splýval napolo rozedraný kalikový plášť, pod kterým bylo vidět košili, z jejíchž rukávů měl chudák zhotoveny kalhoty. Nahá stehna byla do krve rozpíchána trním a jenom mokašiny, v nichž byl obut, byly z dobré jelení kůže.

Heyward se opatrně připlazil k lovcovi a ukázal mu žalostně vypadajícího Indiána. Sokolí oko si ho skrze houští prohlédl, potom sklonil připravenou pušku a zavrtěl hlavou:

„Ten chlap není Huron,“ zašeptal, „a dokonce není ani z žádného kanadského kmene. Sebral si to Montcalm pěknou čeládku! Viděl jste, kam odložil pušku nebo luk?“

„To ne! Stojí zde celou dobu bez hnutí a pozoruje, co dělají ti rudoši tamhle dole u vody.“

Lovec vytřeštil na Heywarda oči, nechápavě otevřel ústa a potom se dal do tichého, potlačovaného smíchu:

„Ti rudoši dole – říkáte? Majore, majore, tak mluví ten, kdo chodil do školy v osadách a neví zbla o životě v lesích. Nu! Počkejte tady! Podívám se na toho šelmu s dlouhýma nohama a chytím ho živého!“

Nečekaje na Heywardovu odpověď, zmizel Sokolí oko v houštině. Heyward čekal, netrpělivý a napjatý, a každá vteřina se mu zdála věčností. Viděl, jak se lovec plíží po zemi až na několik kroků k Indiánu, jak se tam tiše a pomalu vztyčuje, jak pozvedává nad jeho hlavu pěst...

A v tom okamžiku se stalo cosi podivného. Dole u jezírka to zašplouchalo a Heyward uviděl s úžasem, jak všechny postavy, pobíhající do té chvíle sem a tam mezi chatrčemi, vrhají se jedna po druhé do vody. Indián udělal zvědavě dva tři kroky kupředu, natáhl krk a s poněkud přihlouplým výrazem v obličeji sledoval jejich počínání.

A v téže chvíli klesla i lovcova ruka a ozval se jeho polohlasitý, srdečný smích. Místo aby Indiána uchopil za hrdlo, vzal ho za rameno a pobaveně zvolal:

„Příteli Škálo, copak tu děláte? Snad nechcete ty bobry naučit zpívat vaše žalmy?“

20

STARÝ ZNÁMÝ

To bylo pro Heywarda neočekávané překvapení! Ukázalo se, že jeho Indiáni jsou čtvernohá zvířata, jezero že je rybníček bobrů a vodopád že spadá s hráze, kterou tato pilná zvířata stavějí všude, kde se usadí na řece. A místo krajně podezřelého nepřítele tu stál starý známý, zpěvák žalmů David Škála.

Sokolí oko se celý otrásal veselým smíchem. Neustále otáčel Davidem na všechny strany, nemohl se vynadívat na jeho vystrojení a stále jen opakoval, že tímhle jeho kostýmem se Huroni skutečně vyznamenali. Tiskl Davidovi ruku, pak se znovu smál svým tichým smíchem, až slzel, a vyptával se zpěváka, zda neměl pro bobry připraveny partesy. Pak však přece jenom aspoň na okamžik zvažněl, i když v koutku úst mu to ještě šelmovsky cukalo, a řekl:

„Počkejte, příteli, já vám také něco zazpívám. Jen se bojím, že ta muzika pro vaše uši nebude znít zrovna líbezně!“ Přiložil ruce k ústům a vyrazil ze sebe mistrně napodobené vraní zakrákorání, tak pronikavé, že David Škála sebou trhl a zacpal si honem uši. „Vám se to nelíbí?“ pokračoval lovec. „Věřte mi, že to je dobrá muzika. A prospěšná, protože mi přivede na pomoc dvě dobré pušky, nemluvě o nožích a tomahavcích. Nu což – hlavně, že tu stojíte před námi živ a zdrav. A teď nám řekněte, co se stalo s dívkami?“

„Jsou v pohanském zajetí,“ odpověděl důstojně David Škála, potřásaje upřímně rukama svým přátelům, „ale nemějte o ně obav. Vyvázly bez pohromy. Jsou živы a zdravы jako já.“

„Obě?“ vykřikl radostně generál Munro.

„Obě. Měli jsme sice velmi obtížnou cestu a nad jídlem, které nám dávali, obracel se nám žaludek, ale jinak se k nám ti divoši chovali dobře...“

„Objímám vás za tuto zprávu,“ radoval se Munro. „Pánové, mám naději, že své dcery už brzo uvidím!“

„Bude-li to brzo...“ řekl rozpačitě zpěvák žalmů „to bych tedy nechtěl tvrdit. Ten indiánský náčelník je snad posedlý ďáblem, neplatily na něj ani moje žalmy!“

„My to zkusíme s něčím jiným,“ přerušil ho drsně lovec. „Kde je ten lotr?“

„Dnes je na honu losa. Chtějí ho ulovit a zítra odtáhnout jinam, blíž ke kanadským hranicím, rozuměl-li jsem jim dobře. Slečna Kora byla dopravena k sousednímu kmenu, který sídlí tam za tou černou skálou. Slečna Alice však je zde mezi hurónskými ženami. Není to daleko odtud, snad dvě míle, na mýtině v lese.“

„Alice, má ubohá Alice...“ zašeptal Heyward.

„A jak to, že vám dovolili pohybovat se volně po lesích?“ divl se Sokolí oko.

„Mé žalmy, pane dokázaly ten zázrak!“ vzpřimil se hrdě David. „Zpíval jsem jim a oni mě za to nechají přicházet a odcházet, jak se mi zlíbí.“ Lovec se usmál:

„Mají vás asi za pomateného – a takovému člověku nikdy žádný Indián neublíží. Ale když jste se mohl volně pohybovat, proč jste, u všech všudy, nešel zpátky po vlastní stopě a nepřinesl zprávu nám nebo do tvrze *Eduard*?“

„Má povinnost mi velela, abych neopustil slečny svěřené mé ochraně,“ odpověděl David Škála s nesmírnou důstojností. Tvářil se při těch slovech nesmírně sebevědomě.

Pohlédli na něho s obdivem a pochopením. Mohykáni ze sebe vyrazili své: „Uff!“ – tentokrát to byl výraz spokojenosti nad tím, co od zpěváka právě uslyšeli. Lovec cosi zabručel, hrabal se chvíli v kapsách své kazajky, pak odtamtud vylovil píšťalu a podal ji Škálovi se slovy:

„Chtěl jsem s ní rozdělat oheň, ale poněvadž ji máte tak rád, pískejte na ni, jak nejlíp dovedete.“

„Děkuji vám, pane!“ vykřikl radostně Škála a hned na místě několikrát zkusil zvuk svého oblíbeného nástroje. Chtěl zazpívat nějaký žalm, ale Heyward i lovec – a hlavně generál – naléhali, aby vypravoval, co všechno se událo za tu dobu, co byl s dívkami. A tak po dlouhém vyptávání se dověděli od zpěváka alespoň to nejdůležitější:

Magua na horách vyčkával vhodný a bezpečný okamžik ke zpáteční cestě. Šel cestou, kterou dobře znal, podél západního břehu jezera *Hurikánu*. Věděl, že se nemusí obávat překvapení, a proto na pochodu příliš nespíchal. Staral se o zajaté dobře a zejména v noci dbal, aby se žádný z nich nenachladil. U studánky – to správně lovec vyčetl ze stop – pustil koně na svobodu. Když přišli do ležení, odloučil obě dívky ihned od sebe. Koru poslal k jinému kmeni, ale jak se onen kmen jmenoval, o tom Škála nemohl říci nic. Jen to se o něm dověděl, že se jeho muži neúčastnili poslední výpravy proti tvrzi *Vilém Jindřich*. Avšak Huroni i Montcalm je prý přesto považují za své přátele.

Mohykáni naslouchali s velkým zájmem vypravování Davida Škály. Když se zmínil o druhém indiánském kmeni, lovec ho rychle přerušil:

„Viděl jste jejich nože? Byly francouzské nebo anglické výroby? Neslavili obžínky? Nevšiml jste si jejich *totemů*?“

„Nezajímají mne takové věci!“ zvolal Škála téměř pohoršeně a pozvedl obě ruce nad hlavu. „Hleděl jsem spíš utěšovat dívky. Ale počkejte... všiml jsem si, že ti Indiáni měli na tělech namalovány různé prapodivné zvířecí kresby.“

„Jaké to bylo zvíře?“ vpadl rychle lovec. „Snad had?“

„Podobalo se to spíš plazící se želvě.“

Oba Mohykáni na sebe pohlédli a vyrazili:

„Uff!“

Lovec potřásl mlčky hlavou a zvedl obočí, jako by se dověděl něco kromobyčejně zajímavého a důležitého.

Čingašgúk pozvedl ruku a řekl cosi delawarsky svému synu. Jak při těch prudkých posuncích poodhalil záhyb svého lehkého přehozu, který kryl jeho hrud', uviděl Heyward na Mohykánových prsou vytetovanou modrou želvu. Potlačil

výkřik údivu, ale dřív než mohl požádat lovce o vysvětlení, obrátil se Sokolí oko k přátelům a pravil:

„To, co jsme se dověděli, může nám buď nesmírně pomoci, anebo nás to může přivést do záhuby. Abyste věděli – Sagamor, Čingašgúk, pochází z urozené krve těchto Delawarů a je sám velkým náčelníkem jejich želvy. Podle toho, co řekl mistr Škála, jsou mezi tím kmenem lidé z rodu modré želvy. Škoda, že jim nevěnoval tolik pozornosti jako svým žalmům. Věděli bychom aspoň v téhle chvíli, kolik jich je. Máme před sebou nebezpečnou cestu. Víte, že přítel, který se od nás odvrátil, bývá krvelačnější než dávný nepřítel.“

„Nerozumím tomu za mák,“ zavrtěl hlavou Heyward. „Vysvětlete nám to blíž!“

„To je dlouhá a neradostná historie,“ povzdechl Sokolí oko. „Nerad o tom mluvím, protože začátek všeho zla je tu... u bělochů. Zkrátka konec té historie je takový, že bratři stejné krve se vrhli navzájem na sebe a že dnes Delawaři chodí po stejných stezkách jako Mingové.“

„A vy myslíte, že Koraje u tohoto kmene?“

Lovec jen krátce přikývl. Nechtěl už o tom zřejmě hovořit.

„Mysleme raději na to, jak vysvobodit dívky,“ řekl a obrátil se k Davidu Škálovi. „Poslyšte, vy byste se měl vrátit nazpět ke Koře a k Alici do tábora a říci jim, že jsme tady. Pak vás zavoláme ujednaným znamením k poradě. Příteli, rozeznáte aspoň krákorání vrány od kukaččina volání?“

„Kukačka je velice roztomilý pták,“ odpověděl Škála.

„Když zpívá, má pěknou tichou, smutnou notu, ale tempo bývá někdy nepravidelné a příliš rychlé!“

„Měl byste jí dávat hodiny!“ zabručel si lovec sám pro sebe. „Ale teď vážně: kukaččino zavolání bude znamením pro vás, mistře. Až je uslyšíte třikrát za sebou, přijďte ke křoví.“

„Počkejte,“ přerušil lovce Heyward. „Půjdu s ním. A bude to bez vysvětlování.“

„Příteli,“ řekl zvolna, ale důrazně Sokolí oko, „vás mrzí, že vidíte denně zapadat a vycházet slunce?“

„David je živým dokladem toho, že Huroni nejsou tak zcela nemilosrdní...“ namítl major.

„Vůči těm, které považují za pomatené.“

„A to snad ještě svedu – sehrát potřestěnce, který to nemá v hlavě v pořádku! Budu hrát blázna, hlupáka, hrdinu, koho chcete, jen když to pomůže, abychom dívky rychleji osvobodili. A nepokoušejte se mne přemlouvat. Jsem pevně rozhodnut. Neustoupím.“

Sokolí oko se chvíli díval na Heywarda v němém úžasu. Major, který se až dosud bez odmluvy podroboval každému rozhodnutí lovce, pojednou si počínal tak rozhodně, že vzbudil jeho úctu, třebaže lovec pochyboval, zda úmysl mladého důstojníka je rozumný. Heyward zatím rozčileně pokračoval:

„Znáte přece všelijaká přestrojení. Namalujte mne tedy, přeměňte mne, jak chcete, udělejte ze mne blázna, a já půjdu. Věc je jasná. Jsou tu dvojí Indiáni. Kora je v moci jedněch, u toho kmene, který se považuje za Delawary. Alice je zřejmě u Huronů. Dobrá, vypravím se tam. Moje mládí a můj stav žádá, abych se toho odvážil. Zatím co vy budete vyjednávat se svými přáteli o podmínkách, za kterých by propustili jednu z Munrových dcer, pokusím se vyrvat jim z drápů druhou. Buď ji vysvobodím, anebo...“ mladý důstojník se na chvíli odmlčel a potom dodal rozhodně: „... nebo zemřu!“

Heywardův zrak planul odvahou, touhou po činu. Bylo zřejmé, že ho nic neodvrátí od jeho předsevzetí. A tak Sokolí oko, třebaže věděl, s jakým nebezpečím je spojen majorův odvážný úmysl, po krátkém přemýšlení přikývl.

„Budiž – chcete-li,“ svolil. „Čingašgúk má u sebe dost barev, aby z vás udělal dokonalého blázna. Pojd'te!“

Zakrátko se změnila Heywardova tvář k nepoznání. Čingašgúk ji rychle a obratně pomaloval několika fantastickými kresbami, které domorodé kmeny považují za projev přátelské a veselé mysli. Z bojechtivého, nadšeného majora se naráz stal jakýsi šaškovský, prostomyslný mladík. Takové zjevy nebyly mezi Indiány řídkou zvláštností, a protože Heyward uměl výtečně francouzský, mohl spoléhat na to, že Huroni ho budou považovat za nějakého kejklíře z Tikonderogy, který se potlouká mezi spojeneckými a spřátelenými kmeny.

Když Čingašgúk dokončil svou práci, rozloučil se Heyward s generálem Munrem, který mu dlouho a vřele tiskl ruku a se slzami v očích mu přál mnoho zdaru v jeho nebezpečném podnikání. Lovec si potom vzal majora stranou a svěřil mu, že ponechá generála někde v bezpečí pod ochranou Čingašgúka a že se s Unkasem pokusí získat zprávy o Delawarech. Mnohokrát mu opakoval a kladl na srdce, aby byl svrchovaně obezřelý, a nakonec ani on nemohl zakrýt své dojetí.

„Bůh s vámi, příteli,“ řekl a jeho hlas zněl přes všechnu drsnost podivně sevřeně. „Ukázal jste, že máte odvahu, a to je známkou vašeho šlechetného srdce. Nu, budete mít příležitost, abyste svou odvahu a bystrost ukázal. Není to lehké, přelstít Mingy! Ale věřím, že se vám to podaří! A kdyby... nu, kdyby se snad Huroni zmocnili vašeho skalpu... člověk nikdy neví, co se může stát... spolehněte na moje slovo, že za každý váš vlásek zaplatí životem dva hurónští čerti.“

Oba muži si stiskli ruku a Heyward s Davidem Škálou se počali vzdalovat. Dlouho tu stál Sokolí oko, pohlížeje za odcházejícími muži, pomalovanými divokými barvami bláznů, dokud mu nezmizeli s očí mezi stromy. Pak potřásl hlavou a obrátil se, aby odvedl generála Munra do bezpečné lesní skrýše.

MEZI HURONY

Cesta, kudy šli Heyward se Škálou, vedla přímo přes bobří sídliště kolem jejich jezírka vzhůru po mírné stráni. Bylo šero, divoká pustina se v temnotě lesa zdála ještě nevlídnější, hrozivější. Ne bez úzkosti myslil Heyward na nejbližší hodiny. Napadlo mu náhle, že se pustil do příliš odvážné hry, a na okamžik se ho zmocnil pocit beznaděje. Ale zaplašil hned zlé myšlenky a přinutil se k tomu, že se soustředil jen a jen na pozorování cesty.

Za malou půlhodinku došli k malé vyvýšenině. Nedaleko ní, poblíž místa, kde potůček, spadající přes nevysoké skalisko, vytvořil vodopád, rozprostírala se mýtina a na ní stálo v

půlkruhu asi padesát nebo šedesát chatrčí z hlíny, ze stromových kmenů a z roští. Heyward rozeznal v temnotě dvacet nebo třicet postav, které se co chvíli vztyčovaly a zase náhle křečovitě přikrčovaly do trávy, jako by chtěly srůst se zemí. V temnotě to vypadalo příšerně jako rej nadpřirozených bytostí. V jednom okamžiku spatřil Heyward vyzáblou malou postavu, která divě pohazovala rukama, ale hned mu zmizela s očí. Za chvíli se objevila zase – na opačném konci vesnice.

„Čeládka ďáblov!“ rozhorleně řekl David Škála. „Třikrát jsem je shromáždil, abych jim vštípil základy žalmového zpěvu, ale oni raději maří čas v darebných hrách!“

„Kdo? O kom to mluvíte?“ nechápal Heyward.

„O těch malých zlotřilcích,“ zlobil se zpěvák žalmů. „Mezi těmi rudochy nenajdete u dětí trochu kázně! Neviděl jsem, že by tu otec našlehal nezvedenému synu proutkem!“ Duncan udiveně pohlédl před sebe, ale než si stačil uvědomit, že tajemné postavy, které mu připomínaly nadpřirozené zjevy, byly indiánské děti, obklopil je ze všech stran houf křičících chlapců. Jejich nahá těla poskakovala kolem nich, kácela se do trávy a mizela v ní a zase se před nimi vynořovala a při tom tropily děti takový pekelný ryk, že zaléhaly uši. Heywarda se na okamžik zmocnilo pokušení obrátit se a zmizet co nejrychleji v lese – ale tu náhle byli sami, jako by se mladí Indiáni propadli do země. A když se ohlédl, uviděl Heyward, že ze tmy světélkují jejich zvědavé oči.

Křik dětí vyvábil před chatrče asi tucet bojovníků. David, který se zde už trochu vyznal, vedl majora s naprostou jistotou k chýši, v níž se konaly porady Indiánů. Heywardovi stydla krev v žilách, ale šel za Davidem, přemáhaje rozčilení. Na jeho duchapřítomnosti teď záležel zdar jeho posláni a jeho život i smrt. Vešel za Davidem do chýše, zřejmě nejlepší a nejčistší z celé osady, a po jeho příkladu si vytáhl z hromady sasafrasů v koutě jednu větev a mlčky se na ni posadil.

Jakmile cizinec vešel do chýše, vnikli Indiáni do stanu, obklopili neznámého muže a mlčky, nechtíce dát najevo zvědavost, očekávali, až cizinec promluví. Dva nebo tři z nich – patrně náčelníci – se posadili bez rozpaků doprostřed na zem,

ostatní postávali kolem, opírajíce se o sloupky nesoucí chatrný krov.

Hořela tu pochodeň a její rudá zář osvětlovala tváře Indiánů, všechny stejně nevýrazné, na oko lhostejné. Heyward po nich mrkl, ale z jejich neproniknutelného výrazu nemohl ani v nejmenším vyčíst, jak ho tu přivítají. Náčelníci, kteří seděli vpředu na zemi, upírali oči před sebe a o Heywarda sotva zavádili pohledem. Muži ve stínu se chovali méně zdrženlivě, ale i tak Heyward nevěděl, zda tím vším projevují Indiáni úctu anebo nedůvěru.

Konečně se z temného kouta zvedl Indián s prošedivělými vlasy, šel vzpřímen a ku podivu pevným, pružným krokem.

Zastavil se před Heywardem a pronesl několik slov. Major nerozuměl, ale z Indiánových posunků se mu zdálo, že starý bojovník hovoří spíš vlídně a zdvořile než nepřátelsky. Zavrtěl tedy lehce hlavou, aby dal najevo, že nemůže odpovědět.

„Nemluví žádný z mých bratrů anglicky nebo francouzský?“ zeptal se francouzský Heyward, prohlížeje si napjatě tváře rudochů, kteří pokročili o trochu vpřed, jako by chtěli lépe porozumět. Když žádný z nich neodpověděl, pokračoval: „Bylo by mi líto, kdyby žádný z mužů tohoto statečného kmene nehovořil jazykem, kterým promlouvá Veliký vládce, když se obrací k svým dětem.“

Následovalo dlouhé, vážné mlčení. Heyward ani z jediného mrknutí, ani z jediného pohybu ruky nepoznal, jakým dojmem zapůsobila jeho první slova. Věděl, že Indiáni považují mlčení za ctnost, odmlčel se tedy a zatvářil se důstojně. Konečně se ozval opět onen starý bojovník s bílými vlasy:

„Což mluví Veliký otec k bílým mužům v jazyku Huronů?“

„On nezná rozdíl mezi svými dětmi, ať jejich kůže je rudá, černá anebo bílá, ačkoliv si mezi rudými muži zvláště zamiloval statečné Hurony.“

„Co však řekne Veliký otec, až jeho zvědové spočítají skalpy, které ještě před pěti nocemi seděly na hlavách Angličanů?“

„Nepochybně řekne, že Huroni statečně bojovali,“ odpověděl Heyward, a pocítil, že ho lehce zamrazilo. „Byli to jeho nepřátelé.“

„Náš kanadský otec si to nemyslí,“ potřásl hlavou Indián. „On místo aby hleděl vpřed a odměnil své Indiány, obrací oči dozadu a vidí mrtvé Angličany. Co to znamená?“

„Tak veliký náčelník, jako je on, má víc myšlenek než jazyků. Ohlíží se, zda mu nejdou po stopě nepřátelé,“ řekl Heyward.

„Člun mrtvého bojovníka již nepopluge po *Hurikánu*,“ pravil zasmušile Indián. „Jeho uši jsou otevřeny Delawarům, našim nepřátelům, a ti mu je plní lžemi.“

„To nemůže být,“ zavrtěl hlavou Heyward. „Veliký otec mne poslal, abych se vydal k jeho dětem, Huronům od Velikých

jezer, a abych svým uměním vyléčil neduhy, které sužují statečné bojovníky.“

Nastalo hluboké mlčení. Indián pohlédl pátravě do Heywardovy tváře a řekl pomalu:

„Malují si snad bílí mužové své tváře barvami? Slyšeli jsme vždy, že se pyšní svou bledou kůží!“

„Přijde-li rudý náčelník ke svým bílým otcům,“ odpověděl pevně Heyward, „tu odloží buvolí plášť a vezme oblek, který mu nabídnou. Mí bratři mne pomalovali těmito barvami, proto je nosím!“

Kolem se roznesl pochvalný šum. Lichotka zaúčinkovala. Bělovlasý náčelník projevil svou spokojenost posunkem. Heyward si v duchu oddychl. Byl přesvědčen, že nejtěžší část své zkoušky má za sebou.

Po krátkém mlčení vystoupil z řady Huronů jiný bojovník. Chystal se – aspoň Heyward tak soudil podle jeho obřadných gest – odpovědět na jeho řeč, ale nedostal se k tomu. Pojednou se totiž ozval křik a jek, podobající se divokému vytí vlků. Heyward nevěděl, co se děje, mimoděk sebou trhl a vyskočil, ale v témž okamžiku se všichni Huroni, co se jich ty v chatrči shromáždilo, hnali jeden přes druhého ven. Ve vteřině byla chýše prázdná.

Heyward vyběhl také. Octl se uprostřed zmateného davu. Všechno, co bylo v táboře živé, zmítalo se tu v nepochopitelném zmatku. Muži, ženy, děti, starci, všichni pobíhali a divoce pokřikovali, výskali, tleskali si do rukou, naplnění jakýmsi nepochopitelným rozechvěním.

Tu se objevila mezi stromy nad vesnicí skupina bojovníků. Blížili se zvolna k obydlím a vpředu krácel Indián držící v ruce dlouhou tyč. I na dálku rozpoznal Heyward, lehce se zachvívaje, že na ní jsou pověšeny lidské skalpy. Uvědomil si, že to, co slyší, je onen proslulý *křik smrti*, který oznamuje kmeni, že nepřátelé jsou zasvěceni smrti.

Několik kroků před chatrčemi se příchozí zastavili. Pokřik Huronů opět zesílil, mísil se v něm jásot nad vítězstvím s divokým nářkem nad mrtvými a oběťmi kmene. Potom muž nesoucí tyč se skalpy pozvedl ruku a naráz všichni zmlkli.

Promluvil několik slov. Po nich se rozpoutala po celém táboře pravá bouře povyku. Bojovníci tasili nože a divoce jimi mávali nad hlavami. Ženy se chápaly seker a palic, anebo prostě chytily, co bylo po ruce. A i chlapci, většinou skoro ještě děti, se zarputilým výrazem v tváři sekali kolem sebe tohamavky, které vytáhli od pasů svých otců. V několika okamžicích se všichni s neobyčejnou rychlostí postavili do dvou řad a vytvořili tak uličku od přicházejících bojovníků až ke středu osady.

Najednou kolem dokola celé mýtiny vzplanuly vysokým plamenem hromady chrástí. V ponurém, načervenalém světle těchto dýmajících hranic bylo vidět dva muže, kteří kráčeli jako zajatci mezi Hurony. Jeden z nich šel se sklopenou hlavou, druhý však kráčel hrdě a rozhlížel se pohrdavě po křičících Indiánech.

Řev na chvíli utichl a vzápětí, jakoby na něčí povel, vyrazil z hrdel Huronů s ještě větší silou znovu. První muž stál stále nepohnutě se svěšenou hlavou, ale druhý v tom okamžiku poskočil jako mrštný jelen. A místo aby běžel uličkou mezi Hurony, rozrazil na jednom místě jejich řetěz, přeskočil hlavy dětí, které přihlížely, a hnál se dlouhými, pružnými skoky k lesu. Znovu se strhl pekelný povyk. Všichni se hnali za uprchlíkem. Zdálo se, že už už dostihne lesa, když tu mu několik Indiánů nadběhlo a odřízlo cestu k záchraně. Muž se obrátil a prchal nazpět. Přeskočil hořící hranici a octl se na druhé straně mýtiny. Vynořila se před ním jiná skupina Huronů a nešťastnému zajatci nezbylo než prchat zase nazpět. Všichni se za ním řítily. Vzduchem svištěly nože, sekery, kyje, tomahavky, ale žádná ze zbraní prchajícího muže nezasáhla. Nebylo však v lidské síle už dál vzdorovat. V nejbližších vteřinách, obklíčen kolem dokola celou osadou, musel uprchlík padnout do rukou svých zuřících a ječících nepřátel. Vtom se neznámý muž otočil, změnil směr běhu a jako blesk se mihl kolem Heywarda, který to vše pozoroval ze stínu, skryt za chatrčí, do které ho zavedl Škála. A v příštím okamžiku se pronásledovaný muž opíral zcela klidně o veliký pomalovaný sloup právě nedaleko Heywardovy chatrče. Stál tam teď bezpečně podle nepsaného pradávného indiánského zvyku,

který chránil každého nepřítele před smrtí tak dlouho, dokud o jeho osudu nerozhodla porada celého kmene; stál tam s pohrdavým úsměvem ve tváři, neodpovídaje ani posunkem na divoký křik a posměšné nadávky rozdrážděných nepřátel.

„Hej, Delaware, máš lepší nohy než ruce! Jaké je tvé jméno? Měl by ses jmenovat Zaječí noha, to by slušelo tvé zbabělosti!“ volali na něho. „Jsi bojovník anebo baba, že nesaháš po noži, anebo jsi nedospělý chlapec, kterému se točí hlava, když uvidí krůpěj krve?“

Následovaly nové výbuchy řevu. Chlapci, bojovníci i ženy ječeli až do ochraptění, spílali zajatci, plivali před ním na zem, hrozili mu tomahawky – ale nedotkl se ho žádný.

Stařena, která první zapálila hranici při příchodu bojovníků, přibelhala se až před zajatce, natáhla proti němu své špinavé kostnaté ruce a zavřeštěla:

„Hej, Delaware! Tvůj kmen je kmenem bab! Vaší zbraní by měla být motyka, protože puškou neumíte vládnout! Kdyby se mezi vámi zrodil medvěd nebo lstivá kočka, utekli byste všichni strachem! Hej, Delaware, hurónské dívky ti ušijí sukni a najdou ti ženicha!“

Výbuch smíchu přerušil posměšnou řeč stařeny, ale muž u sloupu stál klidně a pohrdavě se usmíval. Ani stín strachu se neobjevil v jeho očích a to rozběšňovalo Hurony až do nepřičetnosti.

Konečně přistoupil ke sloupu jakýsi statný bojovník a jediným pokynem ruky utišil spílající a křičící zástup. Naznačil ženám i chlapcům, aby odstoupili stranou, pak vzal muže za ruku a vedl jej ke dveřím poradní chatrče. Jak kráčeli kolem Heywarda, který ze stínu celý výjev bez dechu pozoroval, pocítil major, že se mu na několik vteřin zastavilo srdce. Ten muž, kterého vedli, byl Unkas! Jejich pohledy se na okamžik setkaly. Unkas přivřel maličko svá víčka a potom se díval dál lhostejně před sebe. Heyward Indiány z dálky následoval a podařilo se mu nepozorovaně vklouznout do chatrče.

Huroni se rozestoupili a rozsadili ve stejném pořádku jako před nedávnem, když sem přivedli Heywarda. Starší muži a vyšší náčelníci seděli v popředí skoro přímo pod velkou

pochodní, osvětlující sporým světlem chýši. Mladší bojovníci seřadili se vzadu a jejich tváře tvořily ve stínu jedinou černou hmotu.

Ve středu chýše, přímo pod otvorem, kudy bylo vidět ven na temně modrou oblohu se zářícími hvězdami, stál hrdě a klidně Unkas. Jeho neohroženost, jak se zdá, zapůsobila i na ty, kdož měli rozhodnout o Mohykánově osudu. Ačkoliv jejich zrak nebyl o nic méně drsný, přece jen tu a tam byl v tom pohledu i obdiv nad jeho srdnatostí.

Druhý muž stál nedaleko Unkase se svěšenou hlavou, se sklopenýma očima. Nikdo mu nevěnoval pozornost. Heyward se z počátku obával, zda v neznámém muži nepozná některého ze svých přátel, ale zde v chýši i při sporém světle louče se přesvědčil, že druhý zajatec je hurónský bojovník. Huron se posadil stranou, z jakéhosi důvodu sklíčen, přikrčuje se všecek do sebe, jako by si přál, aby vzbudil co nejméně pozornosti.

Když všichni usedli na svá místa, povstal bělovlasý náčelník a oslovil Unkase v řeči Lenapů:

„Delawarský muž pochází ze zženštilého kmene,“ promlouval vážným, pomalým hlasem, „ale přesto ukázal, že je mužem. Dostal by pokrm z našich misek, avšak ten, kdo chce jisti s Huronem, musí být jeho přítelem. Nechť si delawarský bojovník odpočine, než se znovu objeví slunce. Potom uslyší opět naše slova.“

„Sedm dní a právě tolik nocí jsem ničeho nepojedl, když jsem byl Huronům na stopě,“ odpověděl Mohykán klidně. „Děti delawarských Lenapů umějí kráčet po stezkách spravedlnosti, aniž se zdržují jídlem.“

„Dva z našich bojovníků stíhají Delawarova bratra,“ odpověděl bělovlasý náčelník, nevšímaje si hrdých slov Unkasových. „Až se vrátí, vyřknou moudří otcové našeho kmene rozsudek. Delawar se dozví, zemře-li či bude-li dál žít.“

„Což Huron nemá uši?“ řekl opovržlivě Unkas. „Dvakrát od té doby, co je Delawar v moci Huronů, uslyšel výstřel ze známé pušky. Hurónští mladí mužové se nikdy nevrátí.“

Po těch slovech se rozhostilo ticho. Heyward pochopil, že Unkas má na mysli lovcovu pušku. Byl zvědav, jak Indiáni

přijmou Mohykánova slova; očekával nový křik, spílání, kvílení. Nikdo však ani nehlesl. Náčelník pokračoval stále stejně rozvážným, nevzrušeným hlasem:

„Jsou-li Lenapově tak obratní v boji, proč jeden z jejich nejstatečnějších je nyní zde?“

„On stíhal prchajícího zbabělce a upadl do léčky,“ odpověděl Unkas. „I chytrý bobr se může chytit.“

Mohykán ukázal na osamělého Hurona. Indiáni se po něm zamračeně ohlédli. Mezi Hurony, kteří stáli v pozadí, zvedl se tlumený šepot. A ten, na kterého Mohykán ukázal, zvedl pomalu hlavu.

Muži vpředu se radili krátkými, přerývanými větami. Netrvalo to dlouho. Bělovlasý náčelník opět povstal, přešel kolem hrdě vzpřímené postavy Unkasovy a zůstal stát před osamoceným Huronem. Ukázal na něho prstem a poodstoupil. Teď se objevila v kruhu stařena, která držela v ruce vysoko plápolající větev. Její pohyby byly rytmicky vláčné, pohybovala pažemi a mumlala při tom jakási nesrozumitelná slova. Provozovala svůj tanec, až se přiblížila k Unkasovi. Zastavila se před ním a pozvedla hořící větev přímo k jeho tváři. Mladý Mohykán stál pevně a bez pohnutí, nevěnoval jí jediný pohled. Upřeně se díval někam do dálky, nepřítomný svým pohledem, jakoby zahleděný do neznámé budoucnosti.

Stařena se odvrátila od Mohykána, a mumlajíc své nesrozumitelné věty, přešla pomalu k Huronovi. Pozvedla planoucí větev a v její záři se objevil mladý bojovník, celý pomalovaný válečnými barvami. V jasů pochodně bylo možno rozeznat každý sval jeho tváře. Heyward s údivem spatřil, že v Indiánově tváři se zračí nesmírná hrůza; celé jeho tělo počalo sebou pojednou trhat v nevýslovné úzkosti. Stařena žalostně zaskučela. Tu k ní náčelník přistoupil a jemně ji odstrčil stranou. Potom oslovil mladého bojovníka:

„Veliký duch tě stvořil na pohled krásným, Klátící se třtino,“ řekl zvolna, „ale pro tebe by bývalo bylo lépe, kdyby ses byl vůbec nenarodil. Tvůj jazyk je zvučný v osadě, ale umlká v bitvě. Nepřítel ví, jak vypadají tvá záda, nikdy však nespatrił barvu tvých očí. Třikrát tě vyzývali, abys přišel, a třikrát jsi neodpověděl. Tvé jméno bude zapomenuto u tvého kmene. Nebude již nikdy vysloveno. Domluvil jsem.“

Když bělovlasý Indián končil, odmlčuje se po každé větě, zvedl Huron hlavu a pohlédl v jeho tvář. V obličejí mladého bojovníka spolu zápasil strach, stud a zoufalé odhodlání. Pohlédl plaše na bojovníky kolem sebe. A jako by mu ten pohled náhle dodal síly, postoupil o několik kroků vpřed, pomalým pohybem rozhalil svůj šat na prsou a zadíval se odhodlaně na lesknoucí se nůž, kterým na něho mířil jeho neúprosný soudce. A když se zbraň ponořila až po čepel do jeho hrudi, usmál se dokonce maličko, jako by se radoval z toho, že smrt není tak hrozná, jak se obával. Pak zachroptěl a klesl těžce k Unkasovým nohám.

Stařena pronikavě a žalostně zaječela, pustila hořící větev k zemi a všechno naráz zahalila neprostupná tma.

Po několik okamžiků se Heyward domníval, že zůstal v chatrči sám.

Ozval se dupot nohou a všichni Huroni, jak usoudil podle zvuku, vyřítili se ven.

V té náhlé tmě a hlubokém tichu se však kdosi dotkl rukou jeho ramene. A Heyward uslyšel u svého ucha tichý Unkasův šepot:

„Huroni jsou psi. Pravý bojovník se nikdy nezachvěje při pohledu na zbabělou krev. Šedivá hlava a Čingašgúk jsou v bezpečí. Ručnice Sokolího oka neusnula. Unkas a Otevřená ruka jsou si nyní opět cizinci. Nechť bílý muž odejde!“

Unkasova ruka ho přistrčila k východu z chýše.

Téměř proti své vůli se octl Heyward zase venku na mýtině. Uhasínající ohně vrhaly svou slábnoucí zář po postavách Indiánů, přebíhajících vzrušeně osadou sem a tam. Kmen byl zjevně rozechvřen.

Snad by byl nyní Heyward mohl využít okolností a uprchnout zpět ke svým druhům, ale na to ani nepomyslel. Chtěl zůstat kvůli Alici – a teď už také kvůli Unkasovi, o jehož osud se začal rovněž strachovat. Ve tmě obešel celou osadu od chatrče k chatrči, pátraje, není-li tu někde ukryta Munrova dcera. Ale nedopátral se ničeho. Nevěděl, co jiného v této chvíli podniknout, vrátil se tedy k chýši, kde byl svědkem strašného soudu.

Bojovníci seděli opět pohromadě, pokušovali klidně ze svých dýmek a vyprávěli si o své nedávné výpravě na břehy *Hurikánu*. Když Heyward vešel a posadil se s vážností, jakou viděl u Indiánů, nevzbudil svým příchodem nejmenší vzrušení. Jediným pohledem se přesvědčil, že Unkas stojí stále na svém místě. Opíral se o veřej při úzkém vchodu, stál tam sám, hrdě vztyčen a střez jen bdělým pohledem mladého Hurona po jeho boku. V té nehybnosti podobal se spíš krásné bronzové soše než živému člověku z masa a krve.

Heyward se posadil do stínu. Nechtěl k sobě vábit pozornost, doufal, že čím méně si ho budou Indiáni všímat, tím spíše se třeba náhodou dozví, kde je skryta Alice. Ale netrvalo dlouho a jeden z Indiánů, starší bojovník a jeden z náčelníků, obrátil se k němu a oslovil ho lámanou francouzštinou:

„Můj kanadský otec nezapomíná na své děti,“ řekl. „Díky mu! Ženu mého mladého syna trápí zlý duch. Může ho velký cizinec zapudit?“

Heyward byl kdysi svědkem zaříkávání, kterým zahánějí Indiáni v pomatených zlé duchy, a tu ho napadlo, že by se snad tímto způsobem mohl dostat blíž k cíli. Byl proto Huronovu návrhu docela rád. Chránil se ovšem, aby to dal nějak najevo. Věděl, že musí zachovat důstojnost, přiměřenou svému stavu. Přinutil se tedy k chvilce mlčení a potom odpověděl, jak náleží tajemně:

„Vím, že jsou různí duchové. Někteří ustupují moudrým slovům, ale jiní jsou příliš mocní a nelze je zahnat z těla.“

„Můj bílý bratr je veliký lékař!“ pravil chytře Huron. „Snad se o to aspoň pokusí...“

Heyward souhlasně přikývl. Indián se s tím spokojil, uchopil znovu svou dýmku a vyčkával vhodné chvíle k odchodu. Heyward byl netrpělivý, proklínal v duchu indiánské obyčeje a každý okamžik mu připadal dlouhý jako hodina. Ale navenek zachovával stejnou lhostejnost jako Huron a tvářil se, že je pohroužen do svých myšlenek.

Konečně muž odložil dýmku a zahalil se do své pokrývky. A právě v tom okamžiku, kdy se chystal povstat, objevila se ve dveřích do chatrče čísi postava. Ve stínu u vchodu bylo vidět, že dovnitř mlčky vešel urostlý bojovník a usadil se na hromadě chrastí nedaleko Heywarda. Major vrhl netrpělivý pohled po svém novém sousedu. V té chvíli jako by do něho udeřil blesk.

Vedle něho seděl Magua.

Ted' ovšem na odchod k nemocné nebylo pomyšlení. Všichni Huroni si opět zapálili dýmky, jistě byli zvědaví na zprávy Maguovy, ale do jednoho si nasadili zase své masky lhostejnosti a nezájmu. Jako by Magua ani nebyl plné dva dny na lovu. Čtvrt hodina, která uplynula v naprostém mlčení, zdála se Heywardovi věčností.

„Magua nechť je vítán,“ řekl konečně jeden ze starších mužů. „Nalezl můj přítel losa?“

„Muži vrávorají pod tíhou svého břemene,“ odpověděl na to Magua. „Nechť Klátící se třtina jim vyběhne naproti po lesní stezce a pomůže vléci úlovek.“

Když Magua vyslovil toto jméno, poklesly dýmky všech Indiánů, jako by všichni naráz vdechli cosi nesmírně odporného. Kouř se točil v malých kotoučcích nad jejich hlavami a stoupal vzhůru otvorem ve střeše k tmavému nebi. Všichni seděli se sklopenýma očima. Bělovlasý náčelník, na kterého občas některý z Huronů s výrazem úcty pohlédl, sklíčeně, sotva znatelně pokynul hlavou. Bělovlasý Indián se rozhlédl po shromážděných bojovnicích, a když uviděl, že všichni na něho upírají svůj zrak, povstal a řekl:

„To byla lež! Neměl jsem nikdy syna! Ten, kterému říkali Klátící se třtina, je zapomenut. Jeho krev byla bledá a nepocházela ze žil Huronů. Veliký duch řekl: »Ať vymře rod Visentušy!« Šťasten je ten, kdo vidí umírat zkázu svého pokolení. Domluvil jsem!“

Otec Klátící se třtiny se ohlédl po ostatních; snad očekával, že s ním projeví hlasitě svůj souhlas. Ale byla to pro něho příliš krutá zkouška. Každý sval jeho bolestně staženého obličje hovořil o pravém opaku toho, co stařec říkal. Chvíli nehybně stál, pak se odvrátil, zahalil se do své pokrývky a tichým, pružným indiánským krokem vyšel z chatrče, přemožen žalem nad ztrátou syna.

Indiáni ho nechali odejít. Potom jeden z nich, aby odvrátil pozornost mladých bojovníků od náčelníkovy slabosti, obrátil se k Maguovi a řekl klidným, zdvořilým tónem:

„Delawaři slídili kolem osady jako medvědi kolem hrnku s medem. Kdo však kdy viděl spát Hurona?“

„Delawaři od jezer?“ odpověděl Magua a jeho hlas se zachvěl utajovanou nevolí. Zamračil se, jeho tvář nabyla tvrdého, sveřepého výrazu.

„Nikoliv. Ti, kteří nosí ženské sukně u své vlastní řeky. Jeden z nich přišel do našich sídlišť.“

„Zmocnili se mladí bojovníci jeho skalpu?“ otázal se rychle Magua.

„Měl dobré nohy, ačkoliv jeho ruce by slušela spíš motyka než tomahavk,“ odpověděl Huron a ukázal na nepohnutou postavu Unkasovu.

Heyward očekával, že Magua se prudce obrátí, aby se podíval, kdo je onen Delawar. Ale Svižná liška podle zvyklostí kouřil dál zamyšleně svou dýmku, aniž se ohlédl. Ani svých druhů se už na nic neptal. Teprve po chvíli, když vysypal popel z dýmky a zastrčil tomahavk za pás, vstal, aby si – jakoby mimochodem – zajatce prohlédl.

Unkasův a Maguův pohled se střetl. Asi minutu stáli oba muži proti sobě, hledíce si pevně do očí. Unkasova postava se ještě víc napřímila, jeho chřípí se chvěla, ale stál hrdě a nepoddajně, zabodával se svýma očima do Hurona.

Maguovy rysy byly klidnější. V jeho tváři se objevil výraz vyzývavé radosti. Z prsou se vydral radostný povzdych.

„Bystrý jelen!“ řekl.

Všichni vyskočili. Na chvíli byly zapomenuty všechny zvyklosti – tak neočekávaně na ně zapůsobilo Mohykánovo jméno, to nenáviděné jméno, které až dosud vzbuzovalo strach. „Bystrý jelen!“ opakovali všichni znovu a znovu, pohlížeje na nehybného Unkase, jenž stál stále stejně bez pohnutí a s kamennou tváří, jako by se ho to vůbec netýkalo.

Po chvíli vzrušení pominulo. Huroni se opět usadili, každý na své místo; pocítili zahanbení, že podlehli svým citům. Jejich tváře zase na sebe vzaly obvyklou vážnost a jen tu a tam zalétl něčí pohled k mladému bojovníku, který přemohl tolik nejlepších mužů jejich kmene.

Unkas se díval pohrdavě na své nepřátele. Jediným posunkem naznačil, že jimi opovrhuje.

Magua si toho všiml, pohrozil vězni rukou, až zachřastily stříbrné náramky na jeho zápěstí, a zvolal:

„Zemřeš, Mohykáne!“

„Léčivá voda nepřivede již nikdy mrtvé Hurony k životu,“ odpověděl Unkas. „Proud řeky omývá jejich kosti. Bojovníci Huronů jsou baby a jejich ženy jsou sovy. Nechť Magua jde a svolá hurónské psy, aby se podívali na bojovníka. Můj čich je uražen, neboť cítí zbabělcovu krev.“

Huroni, smrtelně dotčení a pohanění, vyskočili. Unkasova slova je rozjitřila. Tu Magua poznal, že přišla jeho chvíle. Shodil s ramenou svůj lehký kožený plášť, pozvedl paži na znamení, že chce promluvit, a obrátil se k Huronům.

Vypravoval o útoku na ostrůvku při Glenském vodopádu, líčil smrt hurónských bojovníků a další cestu se zajatými. Pak mluvil o tom, jak je přepadl Dlouhá karabina s Mohykány a jaký to mělo osudný výsledek. Vypočítával jména všech bojovníků, kteří přišli o život, a líčil dojatým hlasem jejich znamenité vlastnosti. Jeden nevycházel nikdy na lov nadarmo. Druhý byl neúnavný, když stopoval nepřitele. Třetí byl nepřekonatelný střelec. Čím dále mluvil, tím nenávistnější byly tváře Huronů.

„Jsou kosti mých statečných bratrů na hurónském pohřebišti?“ hřímal Magua. „Nikoliv – neboť jejich duše odešly směrem k západu slunce a přecházejí přes velké vody k věčným lovištím. Avšak mladí bojovníci odešli bez potravy, bez ručnic a nožů, bez mokašínů. Mají snad tedy vejíti do země spravedlivých jako zženštilí Delawarové či jako ubozí Irokézové? Co si pomyslí naši otcové, že se stalo s Hurony? Temným okem pohlédnou na naše bojovníky a řeknou: »Odejděte, neboť pod jménem Huronů pokouší se sem vniknouti Čipivejové.« Mí bratři nesmějí zapomenout na své zemřelé, neboť rudý bojovník nikdy nezapomíná. Naložíme dary pro mrtvé hurónské bojovníky na hřbet tomuto Mohykánovi, až bude supět a klesat pod jejich tíží. Co jest Angličan? Pobili jsme jich mnoho, a přece země jest bledá. Skvrna na jménu Hurona může být smyta jen krví rudého bojovníka. Nechť tento Delawar zemře!“

Huroni stáli v půlkruhu kolem Unkase a probodávali ho svými nevraživými pohledy. V jejich tvářích se zračila nedočkavá touha po pomstě. Zvláště jeden z bojovníků, který dychtivě sledoval Maguova slova, blýskal nenávistně svýma očima. Když Magua dokončil, pozvedl tento muž sekeru, vyrazil ze sebe divoký výkřik, zatočil zbraní nad hlavou a vši silou ji mrštil proti Unkasovi. Vypadalo to v záři plamene, jako by vypustil ze své ruky blesk. Magua, stojící poblíž, srazil však v

posledním okamžiku Indiánovu pravici a sekera na štěstí minula svůj cíl. Srazila s Mohykánovy hlavy orlí pero a zařala se hluboko do stěny chatrče.

Heyward mimoděk vyskočil, ale vzápětí se jeho hrůza změnila v obdiv. Unkas stál zcela nepohnutě a pevně pohlížel nepřátelům do očí s vyzývacým klidem, který byl povýšen nad každé rozčilení. Jako by litoval, že sekera jej nezasáhla, usmál se pohrdlivě a zašeptal nesrozumitelně několik delawarských slov.

„Mí bratři nechť zachovají klidnou krev!“ řekl Magua, obraceje se k Huronům. „Slunce bude svítit na hanbu Mohykánovu a ženy uvidí, jak se bude chvět jeho tělo. To učiní mí

bratři, neboť jinak se bude pomsta Huronů podobat dětské hře. Nechť mladí bojovníci odvedou nyní Delawara! Uvidíme, zda bude umět spát v poslední noci, jež předchází jitra jeho smrti.“

Několik Huronů přiskočilo a svázalo Unkase lýkovými provazy kolem ramenou.

Odváděli ho za hlubokého, zlověstného mlčení.

Na prahu chatrče se Unkas otočil a naposledy vrhl po Huronech opovržlivý pohled.

Pak se dal klidně odvést pryč.

Huroni seděli v chýši mlčky ještě skoro plnou hodinu. Kouřili dýmky, zírali před sebe do země a tvářili se svrchovaně vážně.

Heyward se neodvažoval ani pohnout, aby v této chvíli zbytečně nevzbuzoval pozornost.

Ale Indián, který ho chtěl odvést k nemocné ženě, na něho nezapomněl.

Když Magua odešel, zvedl se ze svého místa, pokynul Heywardovi rukou a ukázal mu prstem ven před chatrč.

Vyšli. Indián zamířil stranou od ostatních chýší směrem k úpatí mohutného skaliska, které se zvedalo přímo nad vesnicí. Prodírali se úzkou, klikatou stezkou mezi hustým křovím. Z osady sem dopadala odleskem zář táborového ohně. Heyward byl rád, usnadňovalo mu to cestu. Když se vyšplhali až na skalisko, octli se na širé travnaté pláni. Dole v osadě kdosi přiložil do ohně, vzplanuly prudké plameny a osvětlily bílou plochu nějaké skály a postavu, která se objevila téměř přímo před nimi. Indián se na chvíli zastavil, potom před sebe ukázal rukou a pokračoval v cestě. Postava před nimi se podivně kymácela, poskakovala, kroutila se, a jak teď Heyward uslyšel, temně mručela.

„Medvěd!“ ulekl se major.

Indián krácel vedle zvířete, otáčel se po Heywardovi, naznačoval mu rukou, aby šel za ním. Zřejmě z medvěda neměl obav. Heyward věděl, že medvěd často mezi Indiány zdomácňuje, poslechl tedy Huronových pokynů a šel – občas se bojácně ohlížeje – dál. Došli k jakýmsi dvířkům ze stromové kůry a tam u skály se Indián zastavil. Otevřel dvířka a vstoupil. Heyward po chvílce váhání vkročil za ním do temné chodby.

Šli dlouhou skalní rozsedinou, Heyward Indiánovi těsně v patách. Po několika krocích uslyšel major za sebou zasupění, a když se ohlédl, spatřil ke své hrůze, že medvěd se valí za nimi. Zastavilo se mu srdce v těle, chtěl Hurona upozornit na bručící šelmu, ale Indián zrychlil krok a po malé chvíli se před nimi objevilo světélko a octli se v prostorné sluji.

Jeskyně byla rozdělena na několik dílů přepážkami z kamení, větví a kůry. Indián zavedl Heywarda do jedné z nich. Bylo tu lože zhotovené z listí a proutí. Na něm, přikryta pokrývkou, ležela nemocná žena. Indián u ní stanul a ukázal lehkým pohybem ruky na nemocnou. Teprve teď si Heyward k svému nemalému úžasu uvědomil, že u lože ženy stojí David Škála a drží před sebou v ruce svůj zpěvník žalmů.

Major Heyward se naklonil nad nemocnou. Na první pohled bylo zřejmé, že ubožáče není už lidské pomoci. Ležela tu bez vlády, se zavřenýma očima, s propadlými tvářemi, vyhublá na kost a s výrazem nesmírné bolesti kolem koutků úst.

Heywardovi se vlastně ulevilo, když viděl, že své kouzelnické a zaříkávačské umění bude provádět nad člověkem tak jako tak už zasvěceným smrti. Sbíral si myšlenky, přemítaje, jak nejlépe svá kouzla začít, když pojednou se ozval Škálův hlas. Mistr David se vší vážností zanotoval jeden ze svých žalmů.

Indián – snad z úcty k domněle pomatenému – tiše a pozorně naslouchal.

Heyward stál a díval se před sebe. Medvěd se sem dokolébal, k nesmírnému úžasu majorovu se zastavil a začal se neúnavně pohybovat v rytmu Škálůva žalmu, sem a tam, sem a tam, doprovázejе jeho zpěv tichým mručením.

Teprve po chvíli jej spatřil také David. Vytřeštil široce na šelmu oči a okamžitě utichl. Lapl naprázdno po dechu, sklapl svůj zpěvník a otřásl se.

„Čeká na vás! Není daleko,“ vyrazil ze sebe, podíval se zoufale na Heywarda, potom na medvěda a po těch slovech se otočil na patách a vyběhl ze sluje ven.

23

ALICE

Bylo v tom všem cosi směšného i vážného zároveň.

Heywardovi se zdálo, že Davidova slova jsou určena jemu, ale nedovedl pochopit jejich smysl. Koho se mohla týkat? Snad Alice? Ale nic přece neukazovalo na to, že by tu byla někde nablízku. Ostatně o tom major Heyward nemohl dlouho přemýšlet, protože Indián přistoupil k loži nemocné a vyzval ho:

„Nechť můj bílý bratr nyní ukáže svou moc a vypudí zlého ducha!“

Heyward si v duchu vzpomínal na všelijaká indiánská zaříkávání, jichž byl svědkem, a uvažoval, co počít, aby se neprozradil. Postavil se k loži nemocné, pozvedl ruce a vyrazil ze sebe několik výkřiků. Huron se na něho napjatě díval. Medvěd, který kýval stále stejně jednotvárně svým trupem, hlasitě zabručel.

„O –hééé –vuiíí!“
zakřičel Heyward.

Medvěd zabručel
zlobněji a zakýval se
podrážděně, vztyčen na
zadních nohách.

Huron jej pozoroval,
obrátil se k Heywardovi a
řekl:

„Duchové moudrosti
jsou žárliví. Huron
odejde a ponechá bílého
kouzelníka s nemocnou
manželkou udatného bojovníka. Nechť učiní můj bratr vše, co
může, a vyžene zlého ducha, který sužuje tuto ženu.“

Po těch slovech se otočil a zmizel ve skalní rozsedlině,
ponechávaje Heywarda ve sluji s nemocnou a s medvědem.
Hnědý huňáč, jak se zdálo, pozorně naslouchal krokům
odcházejícího Indiána. Jejich ozvěna slábla a slábla, až se ozval
hluk otvíraných a zavíraných dvířek a bylo ticho.

Medvěd se obrátil k Heywardovi, přikolébal se blíž a usedl
před ním na zadní nohy, zpříma jako člověk. Major se začal
ohlížet po zbrani, kterou by se mohl dravci bránit. Ale šelma na
útok zřejmě nepomýšlela. Její tělo se začalo podivně zmítat,
medvěd si nemotorně třel předními tlapami svůj čenich a
najednou Heyward uviděl, že hlava klesá zvířeti na prsa, a před
užaslým majorem se objevila – smějící se tvář Sokolího oka.

„Psst!“ bylo jeho první varovné slovo a přišlo právě včas,
aby zarazilo Heywardův výkřik údivu. „Ti lotři mohou být
blízko a neopatrným výkřikem byste je mohl přilákat.“

„Nemohu věřit svým očím,“ šeptal Heyward. Hlas se mu
rozčilením chvěl. „Prosím vás, do čeho jste to vlezl? K čemu to
zakuklení?“

„Ah! Náhoda znamená někdy víc než rozum!“ řekl lovec. „V
rychlosti vám to vysvětlím. Když jsme se rozloučili, odvedl
jsem Munra a Čingašgúka k bobří zátoce – tam budou tak
bezpečni jako v tvrzi *Eduard*, tady totiž ještě Indiáni bobry ctí.

Pak jsme se vydali s Unkasem do druhého tábora... mimochodem – neviděl jste toho chlapce ve vesnici?“

„Viděl!“ potřásl zarmouceně hlavou Heyward. „Bohužel – má podle hurónské úřady zemřít zítra ráno při východu slunce.“

„Čerti...“ zahučel Sokolí oko. „Poslyšte, Heywarde, Unkas nesmí zůstat v moci Huronů! Proto jsem tady. To víte, Huroni by uvítali, kdyby mohli k mučednickému kůlu uvázat najednou Bystrého jelena i Dlouhou karabinu...“

„Pospěšte si, prosím vás... nemáme času nazbyt, Huroni sem mohou každou chvíli přijít...“ naléhal Heyward.

„Nemusíte mít obavy,“ řekl Sokolí oko. „Každá práce potřebuje svůj čas. A zaříkávač potřebuje k svému obřadu nejméně dvě hodiny... Ale abych vám dopověděl, jak jsme se tu octli. Při návratu jsme se setkali s tlupou hurónských lovců. Unkas se dal strhnout k pronásledování –“

„... a doplatil na to.“

„Bojoval jsem, seč jsem byl,“ hučel lovec. „Dva z těch lotrů jsem poslal do jejich věčných lovišť. Ale jedna karabina na tolik lotrů je přece jen málo... Nu, a pak jsem se vydal sem, k hurónské osadě. Šťastná náhoda tomu chtěla, že jsem se zrovna naskytl k tomu, když se jeden ze zdejších zaříkávačů chystal k nějakému velkému souboji s nečistými duchy. Trochu jsem ho klepl karabinou do hlavy a vypůjčil jsem si tuhle jeho maškarádu...“

„Dělal jste medvěda znamenitě!“ řekl obdivně Heyward. „A nahnal jste mi pořádný strach!“

„To bych byl špatný zálesák, abych nedovedl ani trochu napodobit starého bručouna. Ale řekněte mi – víte už, kde je Alice?“

„Nevím,“ pokrčil rameny zoufale Heyward. „Prohledal jsem snad všechny chatrče v osadě, ale nikde ani sto –.“

„Slyšel jste přece Davida Škálu? *Čeká na vás, není daleko!*“ pravil Sokolí oko.

„To přece měl na mysli tuhle ubohou nemocnou...“

„Pochybují!“ zavrtěl hlavou lovec. „Ta slova neřekl jen tak do větru, třeba to ve strachu trochu popletl. Porozhlédněme se trochu!“

Vydrápal se nahoru na skálu a po chvíli tiše zahvízdal.

„Je zde, majore, skutečně je docela blízko!“ oznámil rozechvěle, když se spustil zpátky do sluje, přemáhaje pokušení, aby radostí vykřikl. „Chodba, kterou jsme přišli, pokračuje dál. Na jejím konci je jiná sluj a tam, jak jsem shora mohl vidět, sedí vaše Alice.“

„Pojďte rychle,“ uchopil Heyward Sokolí oko za ruku. Ale lovec se už ovládl a smál se:

„Majore, tady teče zrovna potůček, radím vám, abyste se trochu omyl ze svých barev. Nevypadáte takhle právě vábně. Jdete přece k ženě...! Já vás pak zase vlastnoručně namaluji.“

Heyward v rychlosti smyl barvy se své tváře. V několika okamžicích stál zde opět tak, jak jej byla Alice zvyklá vídat. Běžel tmavou, úzkou chodbou, tak jak mu to lovec ukázal. Zakrátko se octl v jiné, menší sluji, která zřejmě sloužila Huronům jako skryš. Zde, mezi ukořistěnými zbraněmi, mezi uloupenými předměty z tvrze *Vilém Jindřich*, mezi sekerami, starými ručnicemi a vším možným i nemožným, seděla bleďá, skleslá a unavená Alice, šťastně se usmívajíc vstříc dlouho čekané návštěvě, na kterou ji už předtím připravil David Škála.

„Dunkane!“ zvolala radostně chvějícím se hlasem, sotva uviděla Heywarda na prahu svého vězení.

„Alice!“ vykřikl Heyward a skočil přes truhly, tlumoky a ostatní věci přímo k ní. Stiskl jí ruku a šťasten se na ni usmál.

„Věděla jsem, že mne neopustíte,“ zašeptala.

Rozčilením se celá chvěla, sotva se držela na nohou. Musela se zas posadit, tak se jí točila hlava z toho radostného, dlouho očekávaného setkání.

„Alice,“ šeptal Heyward. „Vzpamatujte se a seberte síly! Váš otec je nablízku, přivedeme vás k němu. Musíte teď být pevná a statečná. Probijeme se mezi Hurony, uvidíte! Už kvůli otci musíte být statečná.“ opakoval.

„Ano, ano... udělám pro otce všechno,“ řekla slabým hlasem Alice.

„A pro mne snad též.“ dodal tiše Heyward a tázavě na ni pohlédl. „Ano, Alice...?“

„Mluvil jste o mně s otcem, Heywarde,“ zašeptala sotva slyšitelně Alice. „Až se k němu vrátíme, pak...“

Nedomluvila. Přímo nad nimi se ozval řezavý, ostrý, hrdelní smích. V téže chvíli Heyward ucítil, jak ho někdo uchopil pevně za rameno. Bleskurychle se otočil – a uviděl před sebou rozšklebený obličej Maguy. Na vteřinu se majora zmocnilo pokušení vrhnout se bez rozmyslu na Hurona a srazit ho pěstí k zemi. Ale ovládl se. Uvědomil si vzápětí, že je beze zbraně. A Huron měl za pasem nůž.

Teprve teď si povšiml Heyward, že proti dveřím, kudy do této části sluje vešel, je ještě jeden východ. Magua k němu teď přivalil mohutný špalek, a zlomyslně se chechtaje, přiblížil se k Alici, kterou Heyward mimoděk objal.

„Co chcete?“ vykřikla Alice stroze, odměřeně, tak jak vždycky ve svém zajetí Huronovi odpovídala.

„Bledé tváře vědí, jak chytat do pastí bobry. Huroni vědí, jak chytat anglické bojovníky.“

„Bestie!“ zařval Heyward zuřivě. „Opovrhují tebou!“

„Bude takto mluvití bílá tvář, až bude přivázána k mučednickému kůlu?“ zeptal se posměšně Magua a jeho oči zablýskly hněvem. „Svižná liška je veliký náčelník. On půjde a přivede všechny mladé bojovníky, aby uviděli, jak statečně se běloch vysmívá mukám.“

Zachechtal se zlobně a obrátil se směrem k východu, kudy přišel před krátkou dobou Heyward.

Ve dveřích se ozvalo temné zamručení. Před Maguou se objevil medvěd. Kolébal se se strany na stranu a Magua, tak jako předtím hurónský náčelník, na něho zkoumavě pohlédl. Byl povznesen nad obyčejné pověry svého lidu, a když poznal zaklínačovo převlečení, mávl rukou a chtěl s chladným pohrdáním přejít kolem. Ale zvíře mručelo tak silně a výhružně, že to Maguu zarazilo. „Blázne!“ zvolal podrážděně. „Jdi a hřej si s ženami a dětmi a vyhni se rozumným mužům!“

Chtěl projít kolem medvěda. Zvíře poněkud ucouvlo, postavilo se zpřímá na zadní nohy a tlouklo zuřivě předními

tlapami. Náhle však, právě když je Magua míjel, rozevřelo tlapy a vrhlo se vpřed. Překvapený Magua byl sevřen v železném obětí šelmy. V té chvíli už tu stál Heyward, a než se Huron nadál, pevně ho spoutal řemeny na rukou i na nohou.

Zápas byl tichý, úporný. Po celou dobu nevydal ze sebe Magua ani hlásku, jako by všechnu svou sílu soustřeďoval jen na zuřivou obranu. Ale když Sokolí oko sundal s hlavy medvědí kuklu a před užaslým Indiánem se objevila tvář Dlouhé karabiny, nedovedl Huron přemoci výraz svrchovaného údivu:

„Uff!“ vykřikl napůl zděšeně a napůl zuřivě.

„Aha, už jsi našel řeč!“ posmíval se mu Sokolí oko. „Ale tím hůř pro tebe! Mohl bys nás prozradit, Hurone! Uznáš proto, že ti musím trochu ucpat ta tvá zlořečená ústa...“

Času nebylo nazbyt. Lovec zavázal Maguovi přes ústa šátek a spoutal ho tak pevně, že bez cizí pomoci se nemohl ani pohnout.

„Kudy se sem ten lotr dostal?“ rozhlížel se lovec po sluji. „Živá duše kolem mne nešla...“

Heyward ukázal Sokolímu oku mlčky druhý vchod.

„Vida! Musíme Alici co nejrychleji vyvést ven...“ zahučel lovec.

„Ale jak?“ zvolal zoufale Heyward. „Omdlela, je v bezvědomí... Nemůže sama udělat krok.“ Vrhla se k dívce a snažil se ji přivést k sobě. „Alice, slyšíte mne, Alice...“ Všechno bylo marné. Dívka ležela bezvládně, bledá, oči zavřené. „Běžte sám!“ vykřikl zoufale Heyward. „Vidíte, že se nevzpamatuje!“

„Každá stopa má svůj konec a každá nehoda může přinést něco dobrého,“ zahuhlal lovec. „Už vím, jak to uděláme. Přehodte přes ni indiánský šat. Tak, ukryjte ji celou – dobrá. A teď ji vezměte do náruče a pojdte za mnou. Na nic se neptejte, nechte všechno na mně.“

Heyward uchopil Alici do náručí. Byla lehká jako pírk. Běželi chodbou do přední části sluje, kde ležela nemocná Indiánka. Minuli ji a prchali dál skalní rozsedlinou, až se zastavili u vrátek, kterými sem hurónský bojovník přivedl Heywarda. Venku bylo slyšet hlasy. Byli to příbuzní a přátelé

nemocné, kteří se seběhli, zvědaví, zda cizí kouzelník uzdraví nemocnou.

„Barvy!“ vzpomněl si v té chvíli Sokolí oko.

Několika tahy vrátil v rychlosti Heywardově tváři její šaškovský vzhled. Vzrušeně při tom šeptal:

„Musíte je oslovit vy, jsou zvědaví na váš zaklínačský úspěch. Řekněte jim, že jsme zavřeli zlého ducha ve slují a že teď neseme nemocnou do lesa, kde ji ještě budeme léčit kořínky a bylinkami. Seberte všechnu svou chytrost a výmluvnost! Záleží teď na vás, jak se odtud dostaneme.“

Vyšli na volné prostranství před slují. Asi dvacet hurónských mužů a žen si zvědavě prohlíželo cizího bílého zaříkávače. Indián, který sem Heywarda vedl, a jakýsi mladý muž, patrně manžel nemocné ženy, vystoupili z hloučku.

„Zahnal můj bílý bratr zlého ducha?“ zeptal se náčelník. „Co to nese ve svém náručí?“

„Nemocnou ženu,“ odpověděl se vši důstojností Heyward a snažil se ze všech sil, aby se jeho hlas nechvěl a zněl klidně. „Nemoc ji opustila a nyní je zavřena ve skále. Odnesu ženu do lesa a tam jí dám okusiti dobrých kouzel, která ji posílí. Ráno až vyjde slunce, uvidí ji mladý bojovník opět ve svém vigvamu.“

Shromáždění Indiáni dali najevo své uspokojení tlumeným zabručáním. Starý Indián blahosklonně pokynul Heywardovi rukou, aby pokračoval v cestě a pospíšil do lesa.

„Nechť to učiní bílý muž co nejrychleji!“ řekl, a obraceje se k shromážděným příbuzným, dodal: „Jsem muž, vezmu tomahavk a přemohu ve skále zlého ducha, aby se již nikdy nemohl vrátit!“

Heyward se ulekl.

„Zbláznil se můj rudý bratr?“ zvolal. „Bude-li se chtít potýkat s neduhem, vstoupí neduh do něho a bude pronásledovat jeho dceru do lesa. Nikoliv! Nechť se moji bratři shromáždí zde před vchodem do jeskyně a vezmou pevně do rukou své sekery. Vystoupí-li zlý duch, aby nás pronásledoval, rudí bojovníci se na něj vrhnou a zničí ho svými sekerami!“ Indiáni se na sebe podívali a pak mlčky, bez jediného slova, seskupili se v polokruh a vytáhli své tomahavky.

Heyward s Alicí v náručí a Sokolí oko v masce medvěda zmizeli potom v lese. Pospíchali, nezbývalo jim teď příliš mnoho času.

„Jsou všichni pověřčiví, ale čert jim věř...“ pobízel k rychlejší chůzi lovec. „Ten chlap patří k náčelníkům a ti spíš pověřčivost trpí, než aby jí sami příliš věřili. Musíme využít náskoku a dopravit Alici co nejdřív do bezpečí.“

Asi po čtvrt hodině se Alice vzpamatovala. Podívala se, že je v lese, a když jí Heyward několika slovy vysvětlil, co se stalo, prohlásila, že dál půjde sama, že se už cítí docela dobře. Lovec je doprovázel až k potoku. Tam se zastavil a řekl:

„Teď se dáte dál podle toku po severním břehu, až přijdete k malému vodopádu. Na pravé straně uvidíte pahorek a na něm ohně. To je vesnice druhého kmene. Jsou to praví Delawaři, nemusíte mít obavy, budete u nich v bezpečí.“

„Neměli bychom se spíš pokusit o útěk...?“ otázal se Heyward, který zřejmě v delawarské Indiány neměl valnou důvěru.

Sokolí oko zavrtěl hlavou.

„Neutekli bychom zde daleko,“ řekl. „Huroní by rychle našli stopu a naše skalpy by se brzy houpaly u jejich chatrčí. Jděte, jděte, každá chvíle je dobrá...“ „A co vy?“ zeptal se Heyward udiven. „Vy zde chcete zůstat?“

„Huroní mají v zajetí pýchu Delawarů, posledního potomka ze vznešené mohykánské krve,“ odpověděl lovec. „Půjdu se podívat, co by se pro něho dalo udělat.“

„Není to až příliš nebezpečná hra?“ pravil Heyward.

Sokolí oko potřásl hlavou.

„Slychal jsem, že muže a ženu spojuje společný cit víc než otce a syna. Může být, já jsem neměl příležitost to posoudit. Byl jsem zřídka tam, kde žijí ženy mé pleti. Ale viděl jsem, že vy jste nasadil pro tuto dívku vše, byl byste pro její záchranu obětoval i život. A já,“ řekl s pohledem upínajícím se někam do dálky, „já jsem Unkase učil zacházet s puškou a bojoval jsem s ním v nesčetných bitkách a šarvátkách. V zimě i v létě, ve dne i v noci jsme druh s druhem bloudili divočinou, jedli jsme společně z jedné misky, a když jeden z nás spal, tu druhý

hlídal... Nevíte, co to znamená pro toho, kdo žije v divočině! A teď bych měl snést i jen pomýšlení na to, že Unkas umřel proto, že jeho přítel ho opustil, že se nepokusil vyrvat ho z nepřátelských drápů? Ne, ne, příteli, ani kdyby se tahle moje věrná puška proměnila ve zpěvákovu píšťalu, ani tehdy ne! Nu, dost už o tom! Čas spěchá! Buďte zdraví!“

Sokolí oko položil pravici na Heywardovo rámě, obrátil se a krácel zpět k hurónské osadě.

Heyward a Alice se dívali za jeho vzdalující se postavou. Nehnuli se z místa dřív, dokud lovec nezmizel v temnotě lesa...

24

NOVÁ LEST

Lovec si byl vědom toho, že největší obtíže a nebezpečí teprve nastávají. Po celou zpáteční cestu přemýšlel, jak obelstít Hurony a vyrvat jim Unkase.

Několik desítek kroků od osady se zastavil u bledně vyhlížející chatrče. Opuštěná chýše byla skoro na spadnutí, zejména rozbitá střecha vzbuzovala malou důvěru, ale zevnitř pronikalo skulinami světlo, prozrazující, že tu přece jen někdo bydlí. Lovec v medvědí masce se přikolébal opatrně až ke vchodu a skulinou nahlédl dovnitř. V nuzném baráku seděl na hromadě chrástí David Škála. Opíral si ruce o dlaně a zamyšleně přikládal na oheň větvičky a trsy roští. Nakláněl se tu ve svém podivném obleku nad plameny a jejich odlesk osvětloval bláznovský oblek, doplněný teď navíc o třírohý bobří klobouk, který jediný mu Huroni ponechali.

Sokolí oko obešel chatrč, aby se přesvědčil, že tu je sám. Potom se protáhl dvířky dovnitř a usadil se na zem přímo před Davida Škálu.

Zamyšlený zpěvák ho zprvu nezpozoroval, tak byl zaujat svými myšlenkami. Když po chvíli zvedl hlavu a spatřil před sebou hnědého huňáče, před kterým nedávno prchl ze skalní sluje, zamrkal prudce očima a sáhl ve zmatku po své píšťale. Snad se domníval, že zažene šelmu svými žalmy.

„Potvoro huňatá!“ vykřikl a rozčileně si narovnal na nose brejličky. „Co tu hledáš? Usiluješ-li o můj život, věz, že se rozloučím s tímto světem se zpěvem nábožných žalmů na rtech!“ Medvěd se otřásl a k nesmírnému podivu Davida Škály odpověděl nefalšovanou angličtinou:

„Své žalmy si schovej na vhodnější dobu. Pět jasných anglických slov bude v téhle chvíli prospěšnější než hodina tvého kvákání!“

Zpěvák zalapal po dechu.

„Kdo – kdo jsi?“ vykoktal ze sebe.

„Člověk jako ty!“ odpověděla šelma a sundala si poněkud neohrabaně hlavu.

Na Davida Škálu se smála známá lovcova tvář.

„Jak je to možné? Do čeho jste se to navlékl? Jak jste se sem dostal?“ nechápal zpěvák žalmů a prudce mrkal, jako by se tím chtěl ujistit, že to všechno je pravda, že se mu to nezdá.

„Všechno vám vysvětlím později,“ odpověděl lovec. „Teď mi honem řekněte, kde najdu Unkase.“

„Oh – Unkas!“ zesmutněl David Škála. „Bojím se, že po tom mladíku již sahá smrt. Je zajat!“

„Děkuji, to vím,“ řekl Sokolí oko. „Ale víte, kde je teď? Můžete mne k němu zavést?“

„To mohu... snad,“ zaváhal David Škála. „Obávám se však, že vaše přítomnost mu spíš uškodí, než aby mu nějak prospěla.“

„Uvidíme! Ved'te mne!“ poručil Sokolí oko a nasadil si znovu medvědí masku na hlavu.

Vyšli.

Mířili přímo k chatrči ve středu osady, kde byl Unkas vězněn. Pozdní hodina byla pro ně příznivou výhodou. Indiánští chlapi a ženy i většina bojovníků už odešli spat, skoro celá osada odpočívala. Jen tři nebo čtyři zvědaví Huronové obcházeli Unkasovo vězení, žádostiví vědět, jak se bude Mohykán chovat v poslední noci svého života.

Když uviděli přicházet zpěváka v jeho šaškovském obleku a s ním, jak se domnívali, zaklinače kmene v jeho známém medvědí přestrojení, rozestoupili se ochotně stranou.

Zpěváka pouštěli na kterékoliv místo ve vesnici, ctíce jeho domnělé šílenství. A za zaklínačem se nahrnuli ke dveřím chýše, protože je lákaly jeho tajemné kejkle, které, jak se dalo čekat, bude nad Unkasem provádět.

Už po cestě poučil lovec Davida Škálu, jak mu má pomoci, aby se neprozradil svou neznalostí huronského jazyka. Když se nahrnuli zvědaví Huroni ke vchodu, obrátil se k nim Škála, a ukazuje prstem na jednoho z nich, s kterým za svého pobytu vyměnil k velké Huronově radosti několik lámaných anglických slov, zvolal:

„Delawaři jsou baby! Mí krajané jim namluvili, aby vyhrabali válečné sekery a potřeli své kanadské otce. Oni však zapomněli, že jsou muži. Chce můj bratr uslyšet, jak Bystrý jelen touží po ženských sukních? Chce ho uvidět, jak pláče před všemi Hurony u mučednického kůlu?“

„Uff!“ radostně vykřikl oslovený Indián a k němu se přidali ostatní, volající po něm souhlasně své: „Uff! Uff!“

„Nechť tedy odejde můj bratr stranou!“ vyzval Indiána zpěvák žalmů. „Učený muž bude dýchat na delawarského psa. Řekni to svým bratrům!“

Huroni udělali dva tři kroky zpátky, ale stále zvědavě nakukovali otvorem u vchodu dovnitř.

Medvěd podrážděně mručel.

„Učený muž se bojí, aby svým dechem neovanul huronské bojovníky, takže by mohli pozbyt své odvahy,“ řekl starostlivě David Škála.

To bylo největší neštěstí, které mohlo Indiány postihnout. Spěšně ustoupili od vchodu do uctivé vzdálenosti. Bylo slyšet z dálky jejich vzrušený šepot chatrčí bylo šero a ticho. Zbytky dohořívajícího ohně jen tu a tam vrhaly trochu světla po stěnách chýše.

David, stojící u východu,

dal rukou lovcí znamení, že jsou v bezpečí.

V té chvíli medvěd přestal bručet a ozvalo se ostré zasyčení. Unkas, ležící v koutě s pouty na rukou i na nohou, pozvedl hlavu. Když však před sebou uviděl zaklínače v medvědí podobě, odvrátil lhostejně hlavu a neuznal šelmu za hodnu dalšího pohledu. Opět se ozval sykot. Mohykán zbystřil sluch a rozhlédl se kolem, pátraje ve tmě po hadu. Sykot se opakoval, sílil, zřejmě vycházel z medvědí masky. Unkas se zadíval na šelmu, pak přelétl pohledem chatrč a znovu utkvěl zrakem na huňáči

„Uff!“ zvolal tiše, sotvaže jej bylo slyšet. „Sokolí oko!“

„Přetněte mu pouta!“ pobídl lovec Škála a medvědí pracky se zvedly, aby sundaly dolů medvědí hlavu. David přiskočil a v mžiku zbavil Unkase pout. Mohykán se napřímil, uchopil nůž, který mu Škála podal, a vztáhl obě paže k Sokolímu oku. Ten se právě vysvlékal ze svého medvědího převleku.

„Huroní stojí venku,“ upozornil Sokolí oko tiše Mohykána.

Unkas potřásl hlavou.

„Prchneme,“ zašeptal.

„Kam?“ pravil lovec.

„K Želvám. Jsou to děti mých praotců.“

„Ano, chlapče,“ přikývl Sokolí oko. „Ve vašich žilách koluje táž krev – jenže čas a vzdálenost poněkud změnily jejich barvu... Ale co uděláme s Mingy, kteří stojí před chýší?“

„Je jich pět.“ zašeptl Škála.

„Huroní jsou vychloubači,“ řekl pohrdavě Unkas. „Jejich znakem jest los, ale oni utíkají jako hlemýždi. Delawaři jsou děti želvy, ale předhoni jelena!“

„Pravda, pravda...“ zahučel Sokolí oko. „Ale já bych s nimi nechtěl běžet o závod. Mám víc síly v ramenou než v nohách. Každému tomu lotru bych uměl roztrástit lebku, jenže v běhu bych se jim sotva vyrovnal.“

Unkas stál už u dveří, chtěl vyjít. Ale po lovcových slovech ustoupil zpět do chýše. Opřel se o sloup s rukama založenýma na prsou. Lovec ho pozoroval.

„Proč váhá můj přítel?“ řekl. „Budu mít dost času myslit na útěk, až budou Huroní honit Unkase.“

„Unkas zůstane,“ zazněla tichá, ale pevná odpověď.

„Proč?“

„Aby bojoval s bratrem svého otce proti Huronům.“

„Nechť však Unkas uváží...“ začal lovec, ale pak mávl rukou a odmlčel se. Věděl, že by bylo marné Mohykána přemlouvat, když se jednou už rozhodl. V té chvíli mu bleskl hlavou nápad. Ukázal na medvědí kůži, která ležela před ním na zemi, a pobídl svého indiánského přítele:

„Nechť si můj mladý bratr oblékne kůži medvěda. Bude napodobiti zaříkávače stejně dobře jako já. A dosáhneme lstí toho, co nelze získat mužným bojem,“ dodal rychle.

Unkasova tvář byla kamenně nehybná. Mlčky vklouzl do medvědí masky.

Lovec se obrátil k Davidu Škálovi.

„A teď, příteli, je řada na vás. Bude pro vás jen dobře, když si vyměníte šaty. Dejte mi plášť, svou knihu, brejle... klobouk... A písťalu! Tak! A teď rychle, vezměte si můj plášť, pospěšte si, hned vám všechno vysvětlím.“

V malé chvíli tu stál Sokolí oko ve zpěvákově ústroji. Byli skoro stejně vysocí a teď, když si nasadil brýle, vzal do ruky knihu žalmů a vtlačil si zpěvákův širák nízko do čela, na první pohled by ho byl každý mohl považovat za Škálu. Lovec se po sobě zálibně podíval, spokojeně přikývl a obrátil se k zpěvákovi:

„Poslyšte, Davide Škálo, řekněte mi – máte odvahu?“

„Má mysl je pokojná a klidná, protože mé povolání je pokojné a klidné,“ odpověděl jako vždy obřadně Škála.

„Něco vám řeknu. Můžete volit ze dvou věcí: Buďto půjdete s námi, to znamená, že se asi zamícháte do pěkně krvavé kaše, anebo tu zůstanete, převlečen do šatů, a budete klidně čekat. Nemusíte se bát, Huroni vám nic neudělají. Pokládají vás za šíleného – spíš budou mít o to větší vztek na nás! Co na to říkáte?“

„Zůstanu na místě Delawarově,“ odpověděl důstojným hlasem zpěvák. „Bojoval za mne; je mou povinností, abych tu teď zůstal na jeho místě.“

„Promluvil jste jako muž,“ řekl obdivným, uznalým hlasem Sokolí oko. „Vidíte, začíná z vás být zálesák... A teď pojďte, svážu vás. Nemáme mnoho času nazbyt.“

To bylo dílem okamžiku.

David Škála se octl na místě Mohykánově a lovec s Unkasem rychle vyšli ven před chatrč, rovnou mezi hurónské bojovníky.

Žádný z Huronů nepojal podezření, žádného ani nenapadlo, že by tu bylo něco v nepořádku.

Uctivě se rozestoupili před medvědem, který se kýval a bručel, doprovázen vytáhlou postavou cizince, kterému Veliký duch zakalil rozum. Lovec – jakmile upozoroval, že Huroni na něho hledí – vypjal tělo do výše, rozmáchl se rukou, jako by si udával takt, a spustil příšerný povyk. Křičel, až z chatrčí vybíhali Indiáni. Jeden z nich se k nim přitočil a vykřikl na domnělého zaklinače v medvědí masce:

„Potí se hrůzou delawarský pes a vyje strachem? Uslyší Huroni jeho nářek a pláč?“

Medvěd strašlivě zařval a lovec v té chvíli – – protože se obával, aby ho některý z Indiánů neoslovil – vytáhl píšťalu a začal pronikavě hvízdát, až zaléhaly uši.

Nikdo už je nezdržoval. Všichni se dívali zvědavě dolů k chatrči, kde byl jejich vzácný vězeň.

Za několik minut zmizeli oba přátelé v lese. Unkas shodil přestrojení a teď už pádili pryč přes křoviska a potůčky, jak nejrychleji mohli.

Najednou rozřízl vzduch vysoký, táhlý křik.

„Uff!“ vykřikl Mohykán a na okamžik se zastavil.

„To byl jen výkřik údivu!“ řekl lovec. „Počkej – za chvíli je uslyšíme ještě jednou.“

Sotva to dořekl, otrásl se vzduch novým výbuchem řevu.

„Teď ať jen sledu jí naše stopy!“ řekl lovec. Vytáhl z blízkého křoví dvě ručnice a zásobu nábojů. Jednu z nich podal Unkasovi. „Ale aspoň dva z nich to zaplatí smrtí!“

Unkas mlčky přikývl.

A oba se dali opět do běhu, vstříc neprostupné temnotě lesa.

Huroni se hodně dlouho neodvažovali vstoupit do chatrče. Obávali se dechu zaklínačova. Ale posléze zvědavost přemohla strach a pověřčivost a jeden z Indiánů se odvážil pohlédnout štěrbinou u vchodu dovnitř. Uviděl ve stínu hýbající se spoutanou postavu. Chtěl právě spokojeně oznámit svým druhům, že Unkas se svíjí v poutech, když David, kterého unavovalo jeho postavení, natáhl nohu a rozkopl tím pohybem žhavý popel.

Vyšlehla záře a v tom světle uviděli Indiáni pojednou tvář Davida Škály. Vyrázili ze sebe výkřik údivu – na okamžik se domnívali, že zlý duch jim zmátl zrak – ale potom se vrhli dovnitř a naráz pochopili, že byli obelstěni. Druhý, ještě strašlivější řev, plný vzteku a touhy po pomstě, vybuchl nad celou osadou a nesl se daleko do lesů.

Rozběhli se po chýších, svolávali narychlo starší kmene, zuřivě vyli, kdykoliv se podívali na místo, kde stál David Škála. Přibíhali k němu, hrozili mu pěstí i tomahavky, ale David, který beztoho věřil, že udeřila jeho poslední hodinka, stál a zpíval své žalmy s ještě větší horoucností než kdykoliv předtím. A bylo to tak, jak to předvídal Sokolí oko. Jeho zpěv mu zachránil život. Huroni jej ponechali jeho osudu a narychlo svolaná rada starších zasedla, aby se usnesla, co podniknout dále.

Asi deset bojovníků, kteří se netrpělivě ihned rozběhli k lesu, přivedlo zaříkavače. Nalezli ho spoutaného, omráčeného v křoví. Několika slovy vylíčil radě starších, co se přihodilo, jak byl přepaden a skolen. „Magua! Co tomu praví náš bratr Magua?“ volali Indiáni a tu pojednou s údivem zjistili, že Svízná liška mezi nimi není. Poslali pro něho do chýše, nebyl tam.

Ve chvílích prvního zmatku by se byla jistě vyřítila celá osada do lesa hledat jeho stopu, ale nyní už ovládla Indiány rozvaha. Vyvolili deset bojovníků a poslali je, aby po Maguovi pátrali.

„Bílý muž!“ vykřikl jeden ze starších náčelníků, ten, jehož dceru šel Heyward léčit do skalní sluje, a vyskočil, aby zadržel odcházející skupinu pátračů. „Bílý moudrý muž zde byl a odešel a nevrátil se!“

Několika slovy vysvětlil, co se událo ve sluji. Rada kmene zvolila dalších deset bojovníků, kteří měli jít vypátrat neznámého bělocha. Starý náčelník šel s nimi.

Vydali se nejdříve ke sluji. Váhali chvíli, mají-li se odvážit dovnitř, varování Heywardovo dosud účinkovalo. Pak jeden z nich si dodal odvahy, otevřel vrátka a vstoupil do tmavé chodby. Běželi potom už jeden za druhým, dotýkajíce se rameny.

Když vešli do sluje, zůstali stát, jako by je omráčil. Nemocná ležela na svém místě!

Starý náčelník, její otec, k ní přistoupil a dotkl se jí rukou. Ani se nepohnula. Dotkl se jejího čela. Bylo chladné, studené. Náčelník se obrátil k Huronům:

„Žena mladého bojovníka odešla od kmene Huronů. Veliký duch se hněvá a povolal ji k sobě.“

Všichni stáli v tichém mlčení.

A do toho ticha, jímž uctívali zemřelou ženu, ozval se jakýsi podivný zvuk. Jako by se cosi valilo se skály dolů. Všichni zvrátili hlavu vzhůru. S vrchní stěny sluje se řítila jakási neforemná hmota, podobná svázanému muži, a dopadla přímo před nimi k zemi.

Náčelník pokročil vpřed. Sotva však přihlédl blíže, vykřikl a jeho tvář vyjadřovala nejvyšší údiv:

„Uff! Magua!“

„Uff!“ volali hurónští bojovníci jeden přes druhého a vrhli se k spoutanému Maguovi, aby mu přerežali pouta.

Magua vyskočil, vycenil zuby, vytrhl nejbližšímu bojovníku z ruky nůž a díval se divoce s jednoho Hurona na druhého. Jeho oči hledaly nepřítele; chtěl si na někom vylít svůj zběsilý vztek. Ale neviděl nikoho krom vážných tváří hurónských bojovníků. Zaskřípal tedy bezmocně zuby, uchopil nůž a vztekle jej zabodl do země.

Tu se ozval starý náčelník:

„Nalezl můj bratr nepřítele? Je tak blízko, aby ho mohla stihnout pomsta Huronů?“

Magua se na něho ostře podíval a zahřměl:

„Zabijte delawarského psa!“

Nové významné mlčení bylo přerušeno opět náčelníkem: „Mohykán má rychlé nohy a doběhne daleko. Ale mladí bojovníci mého kmene jsou mu na stopě a dostihnou ho.“

„Unikl?“ zařval Magua. „Unikl...?“ opakoval dutým, hrobovým hlasem.

„Zlý duch dlel mezi námi a oslepil naše oči.“

„Zlý duch...“ řekl Magua posměšně. „Zlý duch, který vzal život už nejednomu Huronu. Ten zlý duch, který vzal skalpy bojovníkům při křivé vodě! Ten, který svázal ruce Svižné lišce!“

„O kom mluví náš bratr?“ pravil udiveně náčelník.

„O psu, který schovává pod svou bledou kůží sílu a obratnost Hurona. O Dlouhé karabině!“

„Uff!“ vykřikli Indiáni a vypadalo to, jako by na chvíli Maguův vztek vjel do jejich těl. Někteří skřípali zuby, jiní bili prudce svými tomahavky do vzduchu a všichni dohromady divoce řvali. Teprve za dlouhou dobu se ztišili a upadli znovu v obvyklou důstojnou vážnost. Tu Magua přerušil ticho:

„Půjdeme k moudrým otcům, abychom se poradili, jak přivést Delawara a Dlouhou karabinu zpátky!“ rozhodl rázně a mávl rukou směrem k osadě.

Nikdo na to neřekl ani slovo. A s tímto mlčenlivým souhlasem se vydala skupina nazpět do poradní chýše. Magua přišel do porady náčelníků se svým vlastním plánem. Neřekl jej hned, chytře napřed poslouchal, co navrhují jiní hurónští válečníci, a čekal na vhodný okamžik.

„Bystrý jelen a Dlouhá karabina vyhledali přátelství Delawarů. Ale jak mohou Delawarové skrývat věci, které jim nenáleží? Vezměme luky a šípy a pušky a vezměme Delawarům, co náleží Huronům, neboť musíme pomstít bojovníky, kteří přišli o své skalpy!“

Tak promlouvali mnozí hurónští náčelníci, roztrpčení nad tím, že podle zpráv zvědů se Mohykánovi a lovci podařilo uprchnout k sousedním Delawarům.

Ale Magua, který chtěl zároveň získat Koru, udržet si byť i chladné přátelství Delawarů, pomstít se Unkasovi a Sokolímu oku a k tomu ještě získat ve svém kmeni dřívější náčelnické postavení, zachovával si chladnou hlavu.

„Nechť mi moji bratři nemají za zlé,“ řekl, když mu shromáždění starších udělilo slovo, „že zrazuji Hurony od toho, aby uchopili do svých rukou tomahavky proti Delawarům. Pochybuje snad Magua o statečnosti hurónských bojovníků? Kdo by to mohl říci, aniž poskvřnil svá ústa lží? Což neosvědčili Huroni mnohokrát zmužilost v trestání urážek svého kmene?“

Což nejsou nejmoudřejším kmenem mezi všemi, tak jako bobří převyšují chytrostí všechna ostatní zvířata? Ale je tu veliký bílý kanadský otec a ten s tvrdostí hledí na své děti kmene Huronů od té doby, co zrudly krví jejich tomahavky. Není moudřejší zmocnit se Mohykána a Dlouhé karabiny lstí, vyrvat je z rukou Delawarů a zapsat do svých srdcí urážku, kterou způsobili Huronům, když poskytli těmto psům přístřeší? Což zítra nevyjde slunce a budou zapomenuty činy Delawarů a žádný z Huronů nebude mít již sílu vytáhnout zbraň a obořit se s ní na delawarské psy? Tak by si mohlo počínat jen dítě, jež zapomene, co dělalo předchozího dne, ne však hurónští mužové. Ti uschovají pomstu ve svých srdcích, a až umučí u svých kůlů Mohykána a zlou tvář bílého lovce, dojdou si pro skalpy Delawarů a ozdobí jimi své chýše.“

Když domluvil, zavládlo mezi náčelníky ticho. Pak vystoupil bělovlasý stařec a vážným hlasem pravil:

„Magua mluvil dobře. Magua má pravdu. Magua povede hurónské bojovníky, aby přivedli nazpět z tábora Delawarů Bystrého jelena i Dlouhou karabinu. Domluvil jsem.“

Víc si Svižná liška ani nemohl přát. Stal se z rozhodnutí rady starších náčelníkem výpravy k

Delawarům, která mu měla přinést pomstu.

A tak ráno, dřív než se rozednilo, shromáždilo se v Maguově chýši dvacet bojovníků. Třebaže nebyli pomalováni válečnými barvami, měl každý z nich pušku, nože a tomahavky. Jako sochy stanuli u vchodu, jak přicházeli jeden po druhém do jeho chatrče, pak vešli a sesedli se kolem ohniště. Když byli všichni, Magua povstal a pravil:

„Moudrá zvířata jsou bobří a moudří jsou bojovníci Huronů. Očekává je zápas, ale bojovníci se vrátí a ženy a chlapi je budou vítat radostným pokřikem, neboť přivedou nepřítele.“

Po těchto slovech se všichni zvedli a mlčky vyšli z chatrče.

Plížili se ze svého ležení ne jako bojovníci, ale jako duchové, sotva se dotýkající země.

25

MEZI DELAWARY

Delawarové měli své ležení nedaleko osady Huronů. Stejně jako jejich sousedé i oni vpadli s vojsky generála Montcalma na území patřící anglické koruně. Ale když přišel rozhodný okamžik útoku na tvrz *Vilém Jindřich*, tu pojednou ze záhadných důvodů, jak se to často u indiánských kmenů stávalo, vzkázali po poslech veliteli Francouzů, že jejich sekery jsou tupé a že je třeba mnoho času k tomu, aby je nabrousili. Montcalmovi nezbylo nic než souhlasit. Bylo mu milejší, když bude mít v zádech třeba nečinné přátele, než aby si Delawary násilným vymáháním pomoci zneprátelil.

Toho rána, když vyšla Maguova skupina z osady Huronů, bylo v delawarském táboře již od samého východu slunce neobvykle živo.

Ženy pobíhaly od chýše k chýši a připravovaly ranní jídlo; bojovníci postávali v táboře po skupinkách, ale hovořili jen málo; všichni vypadali velmi zamyšleně, vážně; tu a tam některý bojovník si prohlížel lovecké zbraně až s příliš

neobvyklou péčí a pozorností. A chvílemi zalétl jejich pohled k veliké chýši uprostřed vesnice.

Slunce se vyhouplo nad obzor a ozařovalo koruny stromů, když se na skalisku nad vesnicí objevila mužská postava. Muž byl beze zbraně a nebyl pomalován válečnými barvami. Jakmile se přiblížil na dohled k delawarským bojovníkům, pozdvihl k obloze pravici a potom si ji položil s výmluvným posunkem na srdce.

Delawaři odpověděli na jeho pozdrav tlumeným zamručením. Opakovali jeho posunek, naznačující, že přijímají mírumilovný pozdrav a že ho zvou dále do svého ležení.

Muž seskočil se skalní plošiny a vážným krokem krácel k Samému středu indiánských chatrčí. Jak se blížil, bylo v tom tichu, které se rozhostilo kolem, slyšet chřestění lehkých stříbrných ozdob na jeho rameni a cinkání zvonečků zdobících jeho mokusíny. K delawarským mužům, kteří se začínali sbíhat, obracel se s posunky vyjadřujícími zdvořilost a úctu. Žen si nevšímal, jako by byl nad ně povznesen, jako by jejich přítomnost vůbec nevnímal. Když přišel až ke skupině, kde byli shromážděni nejvyšší delawarští náčelníci, zastavil se a opakoval svůj mírumilovný pozdrav. Delawaři stáli vážně a mlčky. Po malé chvíli se rozestoupili muži v předních řadách a z jejich středu vystoupil urostlý muž.

„Moudrý Huron je vítán v táboře Delawarů,“ řekl pomalu a důstojně. „Přišel Svižná liška proto, aby pojedl se svými bratry od jezer boby a kukuřici?“

„Delawarský bojovník čte ze srdce Svižné lišky,“ odpověděl Magua, skláněje lehce hlavu na znamení souhlasu. „Tvrdé srdce nechť přijme můj pozdrav.“

Náčelník Delawarů vztáhl ruku, uchopil Maguu za zápěstí, pak pozvedl pravici a opět si ji položil na srdce, vyjadřuje tím své přátelské úmysly.

„Nechť mne můj bratr následuje do mého obydlí,“ řekl a důstojně vykročil směrem k jedné z chýší.

Tvrdé srdce, Svižná liška a tři nebo čtyři další Indiáni zmizeli vevnitř. Ostatní Delawaři se shlukli do kroužku a začali

se mezi sebou horečně dohadovat, jaká je příčina neobvyklé návštěvy huronského bojovníka.

Tvrdé srdce posadil v chatrči Hurona na čestné místo a tvářil se, jako by návštěva Maguy byla tou nejvšednější věcí. Svižná liška pojedl z dřevěných talířů kaši a medvědí maso a napil se z tykvojové láhve vody. Při jídle chválil obratnost delawarských lovců a sám hovořil o loveckých příhodách, které zažil. Když skončilo jídlo, obrátil se delawarský náčelník k Huronovi a otázel se ho obřadně:

„Obrací se tvář mého velikého kanadského otce opět k hurónským dětem?“

„Což tomu bylo někdy jinak?“ odpověděl Magua slavnostně. „Veliký kanadský otec nazývá Hurony svými nejmilejšími dětmi.“

Nebyla to pravda a delawarský náčelník to dobře věděl. Přesto však přikývl vážně hlavou a pokračoval:

„Tomahavky mladých hurónských bojovníků byly velmi rudé.“

„Tak jest. Avšak nyní jsou opět lesklé a tupé, neboť Angličané jsou mrtvi a Delawaři jsou našimi sousedy.“

Tvrdé srdce pokynul vážně rukou, aby potvrdil mírumilovná slova Hurona, ale neřekl nic. Magua se tvářil lhostejně, a jako by si při zmínce o bitce s Angličany na tu věc jen náhodou vzpomněl, otázel se:

„Anglická dívka neobtěžuje nijak mé bratry?“

„Je vítána.“

„Stezka mezi Hurony a Delawary je krátká a otevřená. Obtěžuje-li dívka, nechť můj bratr ji pošle k hurónským ženám.“

„Je vítána,“ opakoval náčelník důrazněji.

První pokus se tedy nezdařil. Magua však to na sobě nijak nedal znát. Tvářil se, jako by mu nezáleželo ani v nejmenším na tom, zda Koraje u Delawarů či u Huronů.

„Nebrání snad moji mladí bojovníci Delawarům lovit na horách?“ zeptal se po chvíli mlčení.

Tvrdé srdce vrhl na Maguu hrdý pohled a odměřeně pravil: „Lenapové jsou pány svých hor!“

„Můj bratr hovoří pravdivá slova,“ souhlasil Magua vlídně. „Mezi rudými muži vládne spravedlnost. Proč by měli rudí bojovníci leštit tomahavky a brousit své nože proti sobě? Což není bledých tváří tolik, co létá zjara vlaštovek? Což oni nejsou největšími nepřáteli Huronů i Delawarů?“

Ozvalo se souhlasné zamručení, ale Tvrdé srdce neodpověděl.

Magua pokračoval:

„Nešlapaly v delawarských lesích cizí mokasíny? Nenašli moji bratři stopy bledých tváří?“

„Až přijde můj kanadský otec,“ odpověděl vyhýbavě delawarský náčelník, „jeho děti jej rády uvítají.“

„Přijde-li veliký náčelník, zajisté bude s rudými muži kouřit dýmku v jejich vigvamech. Také Huroni jej uvítají a řeknou: »Buď vítán!« Avšak Yenguisové, Angličané, mají dlouhé ruce a nohy, které se nikdy neunaví. Mým bojovníkům se zdálo, že viděli stopu Yenguisů nedaleko delawarských obydlí.“

„Yenguisové nenajdou Lenapy spící.“

„Raduji se z toho. Bojovník, jehož oko jest otevřeno, včas uvidí nepřítele,“ řekl Magua. Uvědomil si teď, že takto nepořídí proti Delawaru nic. Rozhodl se proto, že to zkusí jinak. Naladil vlídný úsměv a pravil přátelsky: „Přinesl jsem svému bratru dary. Delawarové ponechali v klidu své tomahavky, ale jejich přátelé na ně nezapomněli.“

Magua povstal a rozložil před mlčícími Delawary několik šperků nepatrné ceny a různé tretky a drobnosti, které většinou Huroni ukořistili na Angličanech v bitvě u tvrze *Vilém Jindřich*. Chytře nabídl náčelníkovi ty věci, které měly největší cenu, a ostatními podělil zbývající muže. Dovedl při tom hovořit tak lichotivě, že všichni byli na výsost spokojeni s neočekávanou štedrostí huronského náčelníka. Usmívali se teď na Maguu, hostitelská vážnost se proměnila v srdečnější projevy, všichni se snažili být vlídní. Tvrdé srdce si prohlížel dlouhou dobu s indiánskou pozorností a důkladností náramek, který dostal, a když se dost vynadíval, prohlásil důrazně:

„Můj moudrý bratr je veliký náčelník. Buď vítán!“

Magua se snažil rychle využít příznivého okamžiku. „Huroní milují Delawary jako své bratry,“ pravil důstojně. „Jedno slunce osmahlo jejich kůži a jejich spravedliví mužové budou po smrti loviti v týchž lovištích. Rudí bojovníci by měli být přáteli a měli by hledět otevřenýma očima na bílé tváře. Neviděl můj bratr podezřelé stopy v lesích?“

Ted' Tvrdé srdce se už netvářil tak stroze a odmítavě. Přikývl hlavou a odpověděl přívětivě:

„Nalezli jsme otisky cizích mokasínů v okolí našich obydlí. Vedly až k našim chýším.“

„Vyhnal můj bratr ony psy?“ otázal se klidným hlasem Magua.

„Nemohlo se to stát, neboť cizinec je vždy vítán dětem Lenapů.“

„Cizinec ovšem,“ odpověděl Huron. „Je-li to však vyzvědač, pak jej Lenapové také vítají jako vzácného hosta?“

„Což jsou ženy Yenguisů vyzvědačkami? Neřekl hurónský náčelník, že zajal ženy v bitvě?“

„Řekl to a nelhal,“ přisvědčil Magua. „Ale Angličané vyslali zvědy k Huronům. Byli v jejich vigvamech, nenašli však nikoho, kdo by je přivítal. Uprchli tedy k Delawarům, neboť říkají, že Delawaři jsou jejich přáteli. Říkají, že mysl Delawarů se odvrátila od jejich kanadského otce.“

Na tvářích Delawarů bylo vidět, že Magua ťal do živého. Přijali Maguova slova se zjevným znepokojením, s nelibostí, ba s úlekem. Věděli dobře, že na sebe uvalili podezření, když odmítli pomoci Montcalmovi při bojích před *Vilémem Jindřichem*. Byli v nebezpečí, že každý jejich čin příznivý Angličanům bude vyvolávat u Francouzů podezření.

„Nechť se podívá veliký otec do mé tváře,“ řekl rozvážně Tvrdé srdce, „a uvidí, že je táž, jaká byla. Mladí bojovníci netáhli do bitvy, ale oni milují přesto bílého náčelníka.“

„Bude však *on* tomu věřiti, až uslyší, že Delawaři hostí ve svém táboře děti jeho nepřátel? Co řekne, až se dozví, že Angličan kouří s nimi dýmku a že bílý lovec, který pobil tolik synů bílého náčelníka, prochází se mezi obydlími Delawarů a žertuje s jejich dětmi?“

„Kdo je onen Yenguis? Jak se jmenuje tento nepřítel mého velkého otce?“

„Dlouhá karabina,“ řekl Magua stručně.

Delawaři sebou trhli, když uslyšeli známé jméno. Dva nebo tři se nezdrželi a vyrazili ze sebe své: „Uff!“ Z udiveného výrazu jejich obličejů bylo jasně patrné, že se nepřetvařují. Teprve teď se dověděli, koho vlastně mají mezi sebou.

„Jaká slova slyší mé ucho od huronského bojovníka?“ řekl Tvrdé srdce nedůvěřivě, důrazně, hlasitěji, než bylo zvykem, jako by pochyboval o slovech Maguových.

„Huron nikdy nelže,“ odpověděl chladně Magua. „Nechť se Huroni podívají na své zajatce! Najdou mezi nimi jednoho, jehož kůže není ani rudá, ani bílá.“

Nastalo rozpačité mlčení.

Tvrdé srdce a ostatní náčelníci se mezi sebou radili a nakonec poslali dva muže, aby přivedli další bojovníky ke společné poradě.

Jeden za druhým přicházeli delawarští bojovníci a každému z nich oznámil náčelník zprávu, kterou přinesl Magua. „Uff! Uff! Uff!“ ozývalo se z delawarských úst a všechny tvářejevily výraz největšího překvapení. Po celém táboře se rozlétna zvěst o Huronově novině. Ženy nechaly své práce a obcházelvolem náčelnické chýše, aby pochytily aspoň slůvko z toho, co se mluví uvnitř. Chlapci si přestali hrát a zevlovali plni nedočkavosti před poradní chýší, aby se první dověděli úradek starších. Celé ležení bylo na nohou, všech se zmocnilo nebývalé vzrušení. Čekali netrpělivě na rozhodnutí náčelníků.

Porada netrvala dlouho. Náčelníci rozhodli, aby byl svolán celý kmen. Šlo o bezpečnost i čest celého kmene.

A tak asi za půl hodiny nato, když se dotklo slunce svými paprsky temene hory, u níž Delawaři měli svůj tábor, začal se podle prastarých zvyklostí scházet kmen Lenapů k poradě, k jaké svolávali náčelníci své Delawary jen zřídka kdy a jen v nejvážnějších případech.

Stáli tu zaliti paprsky stoupajícího slunce všichni mužové svého rodu. Starší náčelníci vrásčitých tváří, kteří si zjednali v nesčetných bitvách a loveckých výpravách nejvyšší úctu kmene. Mladí chlapci, kteří teprve nedávno získali své jméno. Stateční bojovníci, jejichž těla zdobily četné jizvy, utržené v otevřených bojích s nepřítelem. A všichni s vážnými tvářemi hleděli k chýši, která stála poněkud osaměle stranou.

Pojednou projel mezi shromážděným kmenem neklid. Ve dveřích chýše se objevili tři mužové a zvolna se blížili k poradnímu prostranství. Všichni tři byli velmi staří, ale prostřední z nich, který se opíral o ramena svých průvodců, převyšoval svým věkem všechny. Jeho kdysi vysoká a štíhlá postava se skláněla pod tíží téměř sta let. Vrásčitá, scvrklá tvář byla vroubena hustým šedivým vlasem, který spadával starci až na ramena. Šel těžce, pomalu, krok za krokem.

Jak se přibližoval, bylo lépe vidět jeho slavnostní šat. Měl na sobě plášť z nejvzácnější kůže, na které byly zobrazeny jeho velké válečnické činy z dávno minulých dob. Prsa byla pokryta několika medailemi, většinou stříbrnými, dvě nebo tři se však třpytily leskem ryzího zlata. Jeho ruce zdobily stříbrné

náramky a kruhy a ve vlasech, v nichž se blyštěl stříbrný pás s diadémy, měl zatknuta tři orlí pera. Jak tak pomalu kráčel, se zavřenýma očima, jako by nechtěl pohlédnout kolem sebe, bylo vidět, že za pasem se mu houpe stříbrný tomahavk a že jeho třesoucí se ruce drží veliký nůž se zlatou rukojetí.

„Tamenund! Tamenund! Tamenund!“ začali si mezi sebou šeptat Delawaři, když se stařec pomalým krokem blížil k jejich shromáždění. A Tamenund, veliký, moudrý, spravedlivý Delawar, jehož pověst sahala široko daleko, po lesích i po prériích, kráčel pomalu k vyvýšenému místu, kde jej jeho průvodci uctivě posadili, sklánějíce se před ním, před nejstarším a nejmoudřejším mužem kmene.

Zavládlo na chvíli vážné ticho. K starci přistoupili nejstarší náčelníci a jeden po druhém si kladli jeho ruce na svou hlavu, sklánějíce se před ním, aby mu tak projevíli svou lásku a úctu. Mladší bojovníci se tísnili v prvních řadách, šťastni, že se mohou dívat do starcovy moudré tváře nebo že se jim dokonce podařilo dotknout se rukou jeho pláště. S hlubokou láskou hleděli Delawaři na Tamenunda a jejich tváře nabyly ještě slavnostnějšího a vážnějšího výrazu.

Všichni očekávali se zatajeným dechem, co bude následovat.

Tvrdé srdce se obrátil k dvěma bojovníkům, kteří mu stáli po boku, a řekl:
„Přiveďte zajatce!“

Soud TAMENUNDŮV

Alice a Kora stály – objímajíce se – v první řadě zajatců. Vedle nich Duncan Heyward a krok za nimi Sokolí oko. Když je přivedli, rozšumělo se to v řadách Indiánů, které jako by na okamžik přemohla nedočkavá zvědavost. Jeden z těch, kdo přivedli Tamenunda, utišil pohybem ruky shromáždění a hlasitě se otázel dobrou angličtinou:

„Který z mých zajatců se jmenuje Dlouhá karabina?“ Nikdo ze zajatých neodpověděl. Lovec vrhl pohled do zástupu a setkal se s očima Maguy, který tu stál opodál, čekaje na výsledek delawarského rokování. Také Heyward jej zpozoroval. Zdálo se mu, že Huronovou tváří škulbl zlomyslný posměšek. Rozhodl se v mžiku, že bude svého přítele chránit.

„Dejte nám naše zbraně,“ řekl Heyward a vystoupil z řady, „a odveďte nás do lesa! Naše činy promluví za nás.“

„To je tedy onen bojovník, jehož jméno se dotklo našich uší“ řekl starý náčelník a zkoumavě si Heywarda měřil přísným okem. „Co přivedlo bílého muže k Delawarům?“

Heyward na okamžik zaváhal. Nebyl si jist, jak nejlépe odpovědět. A nežli si rozmyslel, co dál udělat, vystoupil z řady Sokolí oko.

„Poctivý muž se nestydí za své činy,“ řekl, rozhlížeje se kolem, „a já se nestydím za své jméno, které mně dali Delawarové od řeky. Jsem Sokolí oko. Nechci však slyšet přezdívkou, kterou mi dali Mingové, neboť ona nemluví pravdu. Nenosím karabinu, má puška je čistě vrtaná. Ale jméno, které vyslovil delawarský náčelník, náleží mně.“ Oči Indiánů, hledící až dosud zvědavě na Heywarda, otočily se k statné, mohutné lovcově postavě.

Náčelník se zarazil, chvíli se radil potichu s ostatními a pak se obrátil k Maguovi:

„Můj bratr pravil, že do ležení Delawarů se vplížil had. Který z nich to jest?“

Huron ukázal mlčky na lovce.

„Což uvěří moudrý Delawar vytí vlka?“ zvolal Heyward, který byl přesvědčen o nejhorsích úmyslech Maguových a chtěl stůj co stůj lovce chránit. „Pes je věrné zvíře, ale hledal někdo někdy přátelství u vlka?“

Maguovy oči zableskly hněvem. Ale hned si uvědomil, že před Delawary se musí ovládat, má-li dosáhnout svého cíle. Odvrátil se tedy lhostejně stranou a řekl klidně:

„Nechť se tedy mí bratři přesvědčí sami.“

Náčelníci se opět chvíli radili a po malé chvíli pravil delawarský náčelník Maguovi:

„Nařkli mého bratra Maguu a pravili o něm, že lže. Delawaři se proto pohoršili. Dokážou, že mluví pravdu. Rozhodli, aby bílé tváře dostaly pušky. Nechť dokážou, kdo z nich je Dlouhá karabina.“

Magua se tvářil, jako by to považoval za lichotku, ačkoliv to byl ve skutečnosti projev nedůvěry k jeho tvrzení. Přikývl a se zájmem sledoval, jak Delawaři přinesli pušky a nařídili oběma přátelům, aby vystřelili na hliněnou nádobu, která stála náhodou na starém pařezu asi na tři sta kroků odtud.

Heyward se musel v duchu usmát při pomyšlení, že má závodit ve střelbě s lovcem. Ale byl pevně odhodlán, že dohraje svou roli až do konce, dokud nepozná, co má Magua za lubem. Pozvedl tedy svou pušku, namířil s největší opatrností a vystřelil.

Kulka se zaryla do dřeva jen několik málo centimetrů vedle nádoby. Ozvaly se pochvalné výkřiky.

„Uff! Uff!“ volali Delawarové, projevující tak uznání obratnému střelci.

Sokolí oko pokývl hlavou, jako by chtěl říci, že to byl lepší výstřel, než jaký mohl očekávat. Stál tak chvíli, opřen o ručnici, jako člověk, který je zcela zabrán do svých myšlenek. Tu se ho zeptal mladý Indián, jeden z těch, kteří mu přinesli zbraně, dotýká se ho rukou:

„Dovede to bledá tvář?“

„Ach, ty Maguo!“ vykřikl lovec, jako by se najednou vytrhl ze svých myšlenek, a zahrozil puškou směrem k Huronovi. „Teď bych tě mohl jedinou ranou poslat tam, kam patříš – nikdo na světě by mně v tom nemohl zabránit. Mohl bych ti prohnat kulku hlavou, a přesto to neudělám. Není to v mé povaze... abych se mstil tam, kde by za mou pomstu mohli trpět nevinní!“

„Je-li bílá tvář bojovníkem, za kterého se vydává, ať střelí do označeného terče,“ zasáhl náčelník, který si chtěl zjednat co nejrychleji jasno.

Lovec se hlasitě zasmál – Heyward měl dojem, že jeho smích v té chvíli byl velmi nepřírozený – a přehodil si pušku do

levé ruky. Vzápětí třaskla rána – a střepy nádoby se rozletěly na všechny strany.

První dojem z lovcova výstřelu byl veliký. Pak se však ozvalo mezi Indiány šeptání, utvořily se skupinky, které se mezi sebou vzrušeně dohadovaly – zřejmě jedna část Delawarů se domnívala, že zásah byl jen dílem šťastné náhody. Heyward to postřehl a rozhodl se rychle využít toho ve svůj prospěch.

„To byla náhoda!“ zvolal. „Nikdo nemůže střílet a zasáhnout bez míření.“

„Jaká náhoda!“ vykřikl rozzlobeně Sokolí oko. „Náhoda...“ opakoval už mírněji a se smíchem vrtěl hlavou. Chtěl nyní stůj co stůj prokázat svou totožnost a nic nedbal na posunky a znamení, která se mu tajně snažil dávat major.

„Zopakuj vám tu náhodu, kdykoliv si budete přát! Podívejte se tam na tu tykvovou láhev, co visí na stromě! Jestli jste střelec, jaký má být, zkuste s ní seškrábnout slupku!“

Heyward pohlédl na terč. Byla to malá nádobka, u Indiánů obvyklá, a visela, přivázaná řemenem z jelení kůže, nějakých sto kroků odtud na smrkové větvičce. V té chvíli byla Heywardova ctižádost vyhrát střelecký souboj tak mocná, že skoro zapomněl na jeho pravý účel. Snad ani tehdy, kdyby byl na jeho výstřelu závisel jeho život, nebyl by mířil Heyward pečlivěji než tentokrát. Dlouho a rozvážně sledoval muškou cíl a pak stiskl kohoutek. Za několik okamžiků asi čtyři Delawaři, kteří se rozběhli ke stromu, hlásili s obdivným jásotem, že koule se zaryla do stromové kůry téměř u samé tykvové láhve.

„Nu, to není tak špatné,“ řekl Sokolí oko a zasmál se spokojeně. „Ale kdyby má puška měla po každé střílet takhle, běhala by po lese ještě leckterá kuna, jejíž kožich zdobí dneska rukávnick kdovíjaké slečny ve městě. Doufám, že tahle láhev není jediná, kterou tu mají. Obávám se, že se z ní už nikdo nenapije...“

Lovec natáhl kohoutek, poodstoupil, chvíli pozoroval cíl a pak pomalým, stejnoměrným pohybem začal zvedat pušku od země. Když se úplně vzpřimil, zůstal na okamžik jako vytesán z kamene – bez jediného pohnutí. V té chvíli bleskl z ručnice oheň. Mladí Delawaři vyskočili a hnali se ke stromu. Když se

vrátili, prozrazovaly jejich zklamané tváře už z dálky, že nenalezli stopy po kulce.

„Odejdi!“ řekl starý náčelník. „Jsi vlk v psí kůži. Chci hovořit s Dlouhou karabinou Angličanů.“

„Nechť Delawaři hledají tam, kde mají hledat,“ odpověděl delawarský lovec. „Kulku dobrého střelce je třeba hledat v terči, a nikoliv okolo něho!“

Rozběhli se znovu ke stromu. Po malé chvíli se ozvaly výkřiky úžasu a obdivu. Vraceli se s tykvovou lahví, vyzdvihovali ji do výše a ukazovali díрку v jejím dně.

Všechny zvědavé oči, které až do této chvíle se upíraly na majora, obrátily se k Sokolímu oku. Trvalo to hezkou chvíli, než náčelník utišil hluk a šum hlasů.

„Proč jsi chtěl oslepit můj zrak?“ obrátil se náčelník k Heywardovi. „Což jsou Delawaři blázni, aby nedovedli rozeznat mladého pardála od kočky?“

„Delawaři záhy poznají, že Huron je cvrlikavý ptáček,“ odpověděl Heyward, napodobuje způsob indiánského vyjadřování.

Delawarský náčelník se obrátil k Maguovi:

„Nechť promluví můj bratr Magua. Delawaři poslouchají.“ Huron přešel pomalým, důstojným krokem do středu shromáždění. Vyjádřil posunkem svou úctu k delawarským náčelníkům, potom si změřil nenávistným pohledem zajatce. Heywarda si prohlížel nejdéle a zřejmě s největší nenávistí. Konečně se otočil k prostým bojovníkům, chvíli bloudil očima po jejich nehybných tvářích, rozvažuje zřejmě, jak na ně nejvíce zapůsobit, a pak zvolna, odměřuje slovo od slova, začal svou řeč:

„Veliký duch, který je otcem všech lidí, dal svým dětem různou barvu kůže. Někteří z nich jsou černí jako medvěd, ti pracují jako bobři, a když zavane jižní vánek, tu je slyšeti jejich naříkání, které je hlasitější než řev buvolů. Jiným dal kůži bledší než lesní hranostaj, ti jsou osadníky, a jsou to psi svých žen a vlci svých otroků. Veliký duch dal jim potomstvo četnější, než je listí na stromech, a chuť tak velikou, že by snědli celou zemi. Dal jim i hlas, který je jako falešné mňoukání kočky, a

králičí srdce a telecí chytrost a ruce delší, nežli jsou nohy losů. Svým jazykem obloudily bledé tváře srdce rudých mužů. Oni hromadí poklady země a chtějí pohltnout všechnu zemi od břehů Slané vody až k ostrovům Velikého jezera. Nenasytnost je jejich chorobou, neboť Veliký duch jim dal mnoho, oni však chtějí více, oni chtějí všechno. Takové jsou bledé tváře.“

Magua se rozhlédl po shromáždění. Tváře Indiánů byly kamenně nehybné. Huron ukázal vzhůru k slunečnímu kotouči, jehož paprsky se prodíraly mlhami nad obzorem.

„Avšak svým nejmilejším dětem dal Veliký duch kůži rudější a lesklejší, než je záře slunce, a dal jim tuto zemi s mnoha lesy a s bezpočtem zvěře. Vichr mýtil jejich lesy a ovoce uzrávalo v slunci i v deštích a přicházely sněhy, aby učily rudé lidi vděčnosti za sluneční paprsky. K čemu oni potřebovali širokých cest? Aby po nich cestovali? Oni viděli skrze pahorky! Když bobři pracovali, leželi ve stínu a dívali se. V létě je ochlazoval vánek a v zimě kožešiny. Jestliže uchopili proti sobě válečnou sekeru, činili to jen proto, aby dokázali, že jsou muži. Byli udatní, byli spravedliví, byli šťastní.“ Magua se odmlčel. Zraky Indiánů se upíraly na jeho ústa, jejich chřípí se vzrušeně chvělo. V očích Delawarů plálo vzrušení a touha pomstít příkon a bezpráví, učiněná celému rodu.

„Jestliže Veliký duch dal rudým dětem různé jazyky,“ pokračoval tichým, klidným, trochu smutným hlasem Huron, „pak to učinil proto, aby jim rozuměla všechna zvířata. Některým určil, aby obývaly zemi se sněhy, kde se prochází strýc medvěd na pláních; jiné usadil blízko západu slunce a dal jim rozsáhlá loviště; a svým nejmilejším z nejmilejších daroval k obývání krajiny kolem Slaného jezera. Vědí moji bratři, kdo jsou děti, které Veliký duch miluje nejvíce?“

„Lenapové! Lenapové!“ ozvalo se z několika desítek hrdel současně.

„Ano, to byli Lenni-Lenapové!“ odpověděl Magua a sklonil hlavu, jako by tak vzdával čest a úctu někdejší slávě Delawarů. „Kmenové lenapští! Slunce vycházelo nad vodou, která je slaná, a zapadalo do té, která je sladká, a rudým mužům nic nechybělo. Ale ptám se, proč já, Huron, mám připomínat

moudrému kmeni jeho slávu, jeho udatnost, jeho blaženost? A k čemu bych měl hovořit o jeho porážkách, o jeho bídě a o jeho neštěstí? Což není zde mezi Delawary ten, kdo toto vše viděl a kdo může dosvědčit, že moje ústa hovoří pravdu? Jsem u konce, Delawaři. Můj jazyk umlká, neboť mé srdce je těžké jako olovo. Mé uši však jsou otevřeny.“

Magua se odmlčel. Zraky delawarských mužů se obrátily k Tamenundovi, který tu seděl na svém vyvýšeném místě jakoby bez života, aniž pohnul brvou. Zdálo se, že neví, co se děje kolem, že k jeho uším doléhala Maguova slova sotva v těch chvílích, kdy hovořil zvýšeným hlasem. Když však Huron začal líčit slávu delawarského kmene, zachvěla se jeho víčka a jeho pohled přeběhl po shromáždění. Pozvedl těžce ruku na znamení, že chce povstat, a dva jeho průvodci jej podepřeli. A tak tu stál, chvěje se slabostí, ale plný důstojnosti.

„Kdo probouzí děti Lenapů?“ zeptal se do hlubokého ticha dutým, sevřeným hlasem. „Kdo mluví o minulosti? Proč vypravuje Delawarům o jejich minulosti? Cožpak se nevylihne z pupy červ a z červa moucha, která také ve světě zahyne? Lépe je děkovat Velikému duchu Manittuovi za to, co nám ponechal! Kdo mluví takovým jazykem k Delawarům?“

„Přítel Tamenundův!“ odpověděl Magua a přistoupil blíž k vyvýšenině před starce.

„Přítel?“ opakoval starý muž a jeho tvář zpřísněla, zachmuřila se a všechny vrásky se ještě víc prohloubily. „Jsou snad Mingové vládci této země? Proč sem Huron přichází?“

„Proto, aby zde hledal spravedlnost. Jeho zajatci jsou u jeho delawarských bratrů a on si je chce odtud odvést.“

Tamenund sklonil hlavu, zadíval se na chvíli na Hurona a odměřeně pravil:

„Spravedlnost je zákonem Velikého ducha Manittua. Mé děti daly cizincům najíst. Nechť si Huron vezme, co mu náleží, a odejde.“

Stařec se posadil a zavřel opět oči. Zdálo se, že upadl zase do svého snění, vzdálen všemu, co se zde dělo. V jeho svrasklé tváři se nepohnul ani jediný rys, seděl ztrnule, podoben kamenné soše.

Několik Delawarů
pokročilo vpřed,
uchopilo lýkové
houžve a v několika
vteřinách tu stál
Heyward s lovcem s
pouty na rukou.

Magua mlčky
pohlédl na Koru, pak
uchopil drsně Alici za
ruku, a ohlížeje se
výsměšně zpět po
Koře, táhl ji za sebou.
Byl přesvědčen, že
Kora – tak jako v
bitce – nebude chtít
nechat svou sestru v jeho rukou a že půjde za ním. Ale
přepočítal se.

Kora v tu chvíli se s výkřikem vrhla k nohám starce.

„Spravedlivý a ctihodný Delaware!“ vykřikla
vzrušeně. „Utíkám se k tvé moudrosti a prosím o milost!
Odvrať se od toho lstivého netvora, který otrávil tvůj sluch
samou lží, aby ukojil svou krvelačnost! Ulehči tvoru, kterého
stihlo neštěstí!“ Oči starcovy se rozevřely. Tamenund pohlédl
unaveně na zástup Delawarů. Potom jeho pohled sklouzl dolů k
ženě klečící u jeho nohou. Pozoroval ji chvíli, výraz jeho tváře
se znenáhla měnil, zdálo se, jako by se jeho tvář vyjasnila, jako
by v jeho očích šlehl plamínek někdejšího ohně
nejznamenitějšího delawarského bojovníka. Povstal sám, bez
cizí pomoci a na pohled i bez námahy, a silným, zvučným
hlasem, jenž udivil všechny kolem, pravil:

„Kdo jsi?“

„Žena. Žena z nenáviděného plemene, chceš-li: Angličanka.
Ale žena, která nikdy žádnému Delawarovi neublížila a která tě
žádá o pomoc.“

Tamenund se obrátil k Indiánům a chrlativě řekl:

„Povězte, mé děti, kde měli Delawaři své stany?“

„V Irokézských horách za čistými prameny Hurikánu!“ ozvalo se několik desítek hlasů.

„Mnohá léta přešla a minula od té doby, kdy jsem pil vodu z vlastní řeky,“ promluvil vážně stařec. „Angličané však žíznilí a ponechali si ji pro sebe. Což nás pronásledují až sem?“

„Nikoho nepronásledujeme, nic nechceme,“ odpověděla Kora. „Já i má sestra jsme se sem dostaly proti své vůli. Prosíme tě jen o dovolení, abychom mohly v pokoji odejít. Což nejsi Tamenund – otec – soudce tohoto kmene?“

„Jsem Tamenund a nad mou hlavou přešlo mnoho dnů.“

„Je tomu asi sedm let, kdy se dostal jeden z mužů tvého kmene do moci bílého náčelníka. Řekl, že pochází z krve spravedlivého Tamenunda. Co učinil náčelník? Odpověděl mu: »Jdi, pro jméno tvého velkého otce tě propouštím!« Pamatuješ se na jméno onoho Angličana?“

Tamenund potřásl těžce hlavou.

„Pamatuji se,“ pravil tiše, „že když jsem byl malým chlapcem, stál jsem na břehu mořském a viděl jsem, jak se od východu slunce blíží veliký člun s perutěmi bílými jako křídla labutě a širšími než perutě nejmohutnějšího orla...“

„Nemluvím o době tak vzdálené, mluvím o události, která se stala takřka včera...“ řekla Kora.

„Bylo to včera, kdy děti Lenapů byly pány své země; ryby ze Slaného jezera, ptáci, zvěř i Mingové je zvali moudrými – *Sagamory*.“ odpověděl stařec temným, vzdáleným hlasem.

Kora zklamaně svésila hlavu. Chvilí zápasila sama v sobě s pocitem, že je vše ztraceno. Pak se ještě tiše zeptala starce:

„Je Tamenund otcem?“

Stařec se pokusil o úsměv, a rozhlédnuv se po shromáždění, pravil:

„Je otcem celého kmene!“

„Sama pro sebe nežádám nic,“ pokračovala vzrušeně Kora. „Avšak tam stojí dívka, která je dcerou starého, chřadnoucího muže, jehož dny jsou téměř sečteny. Je mnoho těch, kteří ji milují. Je mnoho těch, kterým je sluncem života. Nedopusť, spravedlivý Tamenunde, aby se stala obětí podlého člověka!“

„Bílí mužové jsou hrdé a chtivé plémě. Chtějí pro sebe uchvátit celou zemi. I nejnižšího člověka své pleti mají za lepšího, než je nejstatečnější bojovník rudé kůže. Vrány a psi jejich kmene by štěkali a krákali, kdyby bledé tváře měly do svých vigvamů přijmout ženu, jejíž kůže by neměla barvu sněhu. Ale nechť se nechlubí příliš hlasitě před tváří Velikého ducha Manittua. Vešli do země za východu slunce a mohou z ní odejít při západu. Viděl jsem mnohokrát, jak kobylinky okusují listí stromů, avšak vždycky přišla doba květu.“

„Ano, je tomu tak...“ řekla Kora tiše, těžce oddychujíc. Její tvář byla bledá, v jejích očích se zatřpytila slza. „A nesluší se, abychom se nyní ptali proč. Ale než propustíš Hurona s kořistí, kterou jsi mu přiřkl, vyslyš ještě jednoho muže, který má kůži stejně rudou jako kdokoliv z vás.“

Stařec se váhavě rozhlédl.

„Kdo je tu ještě?“ zeptal se.

„Had, rudoch, sloužící Yenguisům,“ zvolal Magua.

„Nechť předstoupí,“ pravil Tamenund, pokynul pravicí a poklesl zpět do svého sedadla.

Nastalo ticho, tak hluboké, čiré ticho, že bylo slyšet listí, jež se chvělo pod dotyky větříku v blízkém lese.

27

ROZHODNUTÍ

Ticho trvalo sotva několik minut.

Dav Delawarů se začal pomalu rozestupovat a uličkou mezi shromážděnými Lenapy kráčel Unkas. Oči všech, které až dosud utkvívaly na velebném Tamenundovi, obrátily se rázem k urostlé, hrdě vzpřímené, pružné postavě Mohykána. Šel zvolna, důstojně, rozhlížel se kolem, nevšímaje si nepřátelských pohledů a volání chlapců, kteří se mu posmívali. Zastavil se před Tamenundem a tu jeho zrak utkvěl dlouze na starci, který seděl nepohnutě na sedadle, ponořen opět do svých snů.

„Jakou řečí mluví zajatec k Velikému duchu Manittuovi?“ zeptal se Tamenund, když průvodci po jeho boku jej upozornili, že zajatec byl předveden.

„Tou řečí, kterou hovořili jeho otcové. Řečí Delawarů.“ Do zástupu jako by udeřil blesk. Delawarové začali temně, divoce hučet. Tamenund pozvedl ruku, zastínil si jí oči, jako by nechtěl vidět tak hanebného člověka, a potom opakoval: „Řečí Delawarů... Dožil jsem se pohledu na kmeny Lenapů, zahnané od jejich poradních ohňů a rozptýlené jako stádo jelenů mezi hory Irokézské. Spatřil jsem, jak sekery cizinců porážejí stromy, které ušetřil vítr. Viděl jsem, jak zvířata běžící po horách žijí v lidských vigvamech. Nikdy v životě jsem však neviděl tak podlého Delawara, aby se vplížil do ležení svého kmene jako zrádná zmije.“

„Ptáci zpěváci otevřeli své zobáky a Tamenund naslouchal jejich zpěvu,“ řekl Unkas. Stařec sebou trhl, naklonil hlavu, jako by naslouchal komusi neviditelnému, a zavřel oči. Chvilí bylo zase hluboké, nikým nepřerušované ticho.

„Zrádný Delawar se zachvěl, když uslyšel Tamenundova slova,“ řekl po krátké době jeden z průvodců starcových. „Je to pes, který vyje, když mu Angličan ukáže stopu.“

Unkas se vztyčil, ukázal kolem sebe na delawarské bojovníky a pravil:

„A vy jste štěnata, která kňučí radostí, když jim Francouz hodí vnitřnosti jelena.“

Ve vzduchu se rázem zalesklo asi dvacet nožů a několik bojovníků vytrhlo od pasu tomahavky. Temné mručení se neslo celým zástupem a tváře delawarských mužů se hněvivě stáhly.

Tamenund je uklidnil jediným posunkem ruky.

„Delaware,“ řekl pomalu, „ty nejsi hoden svého jména. Muži lenapští nepoznali už dlouho jasných paprsků slunce. Avšak bojovník, který opouští svůj kmen, když šedé mraky zakalí jeho jas, je dvakrát zrádcem. Zákon Manittuův je spravedlivý a bude tomu tak, dokud potekou řeky a dokud hory budou stát na svých místech a květy pučet na větvích stromů.“ Stařec se na chvíli odmlčel. Pak dodal tlumeně, sotva slyšitelně: „Nechť bojovníci Delawarů naloží s tímto mužem podle spravedlnosti.“

Naráz se zvedla divoká bouře pokřiku, jáсотu, volání, nejprudší v okamžiku, kdy jeden z náčelníků oznámil, že zajatec bude umučen u mučednického kůlu. Indiáni vyskakovali, mávali nad hlavou noži a tomahavky, divoce posunkovali rukama a všichni do jednoho vyrazili radostné skřeky. Heyward se rval se svými strážci, lovec cosi nesrozumitelného volal, Alice byla blízko mdlobám a Kora se opět vrhla k nohám Tamenundovým. Jediný Mohykán tu stál klidně, dívaje se bez vzrušení na všechno, co se děje kolem.

Jeden z divoce ječících Indiánů přiskočil k Unkasovi, drapl chtivě a divoce po cípu jeho lovecké haleny a jedním škubnutím ji strhl s jeho plecí. Chtěl ho uchopit za ruku a odvléci ke kůlu, který už připravovala jiná skupina Delawarů pro mučení, ale v tom okamžiku náhle, jako by nějaká nadpřirozená síla zadržela jeho pravici, ustrnul, vyvalil oči, jeho ústa se rozevřela a on celý ztrnul. Pak zdvihl zvolna ruku a beze slova ukázal na zajatcova prsa. Indiáni se shlukli kolem něho a užaslí, ohromení stejně jako jejich druh, zírali němě na

malou želvu, která byla modře vytetována na Unkasových prsou.

Dav se ztišil.

Unkas tu stál hrdý, mlčící, vznešený. A potom se ozval do ticha jeho zvučný, klidný hlas:

„Mužové lenapští! Můj kmen vládne zemi! Váš kmen stojí na mé půdě. Který Delawar je s to, aby podpálil oheň, jehož plameny by měly strávit tělo syna mých otců? Krev mého kmene by uhasila vaše plameny. Můj rod je praotcem národů.“

Tamenund povstal.

„Kdo jsi?“ zeptal se slavnostně.

„Jsem Unkas, syn Čingašgúkův,“ odpověděl Mohykán a sklonil se na znamení úcty před Tamenundovým stářím. „Jsem synem Veliké želvy.“

Tu stařec zvedl ruce k nebi a dojatě zvolal:

„Poslední hodina Tamenundova se blíží! Po noci nadchází konečně den. Děkuji ti, veliký Manittue, že přišel ten, kdo zasedne na mé místo u poradního ohně. Unkas, syn Unkasův, je nalezen. Dopřejte oku umírajícího orla, aby pohlédlo na vycházející slunce...“

Pokynul rukou, a tu Mohykán vystoupil nahoru k němu na vyvýšeninu a Tamenund mu položil ruku na rameno a dojatě se zadíval do jeho hrdé tváře. Na Tamenundových rtech se objevil malý úsměv. Snad v té chvíli uviděl před sebou sebe sama ve dnech svého mládí, snad mu Unkasova přítomnost přivolala vzpomínku na minulé slavné dny indiánských kmenů.

„Tamenund je opět chlapcem!“ zvolal vzrušeně, „či snad snil po tolik zim, že rudí mužové jsou rozptýleni jako písek a že Angličané jsou početnější než listí na větvích? Šíp Tamenundův by již nepolekal ani koloucha, jeho rameno je vyschlé jako zchradlá větev uschlého dubu. Ale Unkas stojí před ním jako kdysi, když šel do bitvy proti bledým tvářím. Unkas, pardál svého kmene, nejstarší syn Lenapův, nejmoudřejší Sagamor Mohykánů! Nechť řeknou Delawaři Tamenundovi – spal snad sto zim?“

Užaslý zástup mlčel. Nikdo se neodvážil odpovědět. Všichni s napětím v tvářích čekali, co bude dál.

A tu Unkas pohlédl do starcovy tváře s úctou a láskou a odpověděl tichým hlasem:

„čtyři náčelníci kmene Tamenundova žili a zemřeli od té doby, kdy Unkas, jeho přítel, vedl naposled svůj kmen do bitvy. V žilách mnoha předních bojovníků proudila krev želvy, ale všichni se již odebrali do země, z které vyšli, kromě Čingašgúka a kromě jeho syna.“

„Vzpomínám, vzpomínám.“ řekl těžce stařec. Záblesk vzpomínky ozářil jeho trpký úsměv. „Často říkali naši moudří otcové, že dva bojovníci ryzí krve žijí v horách Angličanů. Ale proč byla tak dlouho prázdná jejich místa u poradního ohně Delawarů?“

Unkas pozvedl hlavu. Jeho hlas zazněl nyní pevně a jasně. „Kdysi jsme spávali tam, kde bylo slyšet hučení vod Slaného moře. Tehdy jsme byli hrdými Sagamory a vládli jsme své zemi. Když se však objevila u našich potoků bledá tvář, následovali jsme jeleny k řece svého národa. Tak Mohykáni zmizeli. Zůstalo jen několik bojovníků, kteří pili z milovaného proudu. Tehdy řekli moji otcové: »Zde budeme lovit. Vody této řeky se vlévají do Slaného moře. Jdeme za zapadajícím sluncem a najdeme řeky, které se vlévají do Velikých jezer sladké vody. Tam nechť zemře Mohykán jako jezerní ryba v čistém prameni. Až Veliký duch Manittu zvolá: „Pojďte!“ tu půjdeme po řece k jezeru a vezmeme si nazpět, co nám patří.« To jest, Delawaři, víra dětí Veliké želvy. Naše oči jsou obráceny k východu, nikoliv k západu slunce. Neboť víme, odkud slunce vychází, nevíme však, kam jde. Domluvil jsem.“ Lenapové naslouchali s pověřčnou úctou jeho řeči. Z jejich tváří zmizel hněv a nenávist, stáli tu tiše, shromáždění kolem Tamenunda, který měl stále na rtech svůj šťastný úsměv.

Když skončil, rozhlédl se Unkas po Delawarech a přistoupil k spoutanému lovcí. Jedním rozmachem paže – s hněvivým výrazem v tváři – přetl jeho pouta, vzal Sokolí oko za ruku a předstoupil s ním před vyvýšeninu, kde seděl Tamenund.

„Otče,“ řekl, „pohleď na tuto bledou tvář! Je spravedlivý a je přítelem Delawarů.“

„Je to Yenguis?“ vydralo se ze rtů Tamenundových. „Nikoliv! Je to bojovník, kterého znají Angličané a kterého se obávají Maquajové.“

„Jaké jméno si zasloužil svými činy?“

„Delawaři mu říkají Sokolí oko, neboť jeho oko se nikdy nemýlí. Mingové znají jeho pušku, která poslala mnohého z nich do věčných lovišť. Proto mu říkají Dlouhá karabina.“

„Dlouhá karabina!“ řekl Tamenund zvolna a podíval se přivřenými víčky dlouze na lovce. „Můj syn nečiní dobře, když jej nazývá svým přítelem...“

„Nazývám jej svým přítelem, protože své přátelství dokázal v boji,“ odpověděl pevně Unkas. „Je-li Unkas vítán mezi Delawary, pak i Sokolí oko je u svých přátel.“

„Bílá tvář vzala život mladým lenapským mužům. Jeho jméno proslulo ranami, které jim zasadil.“

Tu se ozval Sokolí oko. Uklonil se před Tamenundem, a ukazuje směrem, kde ležela hurónská osada, pravil:

„Jestliže šeptal taková slova Mingo do uší Delawarů, dokázal, že je cvrlikavým ptákem. Nezapírám, že jsem zabil nejednoho z Mingů, a nezapřu to ani u poradního ohně. Nepozvedl jsem však nikdy ruku s puškou, abych poslal smrtící ránu za Delawarem, neboť jsem jejich přítelem. Miluji je.“ Mezi Delawary se ozvalo pochvalné zamručení.

„Kde je Huron?“ řekl Tamenund. „Zacpal si snad uši? Neslyší, co o něm povídá bílý bojovník?“

Magua stál zamračen stranou. Vítězství, které měl na dosah ruky, nezadržitelně unikalo.

„Spravedlivý Tamenund si neponechá, co mu Huron pouze zapůjčil,“ řekl drsně.

Stařec od něho odvrátil tvář a vztáhl pravici k Unkasovi: „Řekni mi, synu mého bratra, má tento muž nad vámi práva vítěze?“

„Nikoliv!“ odpověděl Unkas. „Pardál se může chytiti do léčky, kterou nastražili chlapci, ale je silný a umí se z ní vyprostit.“

„Má snad Huron ta práva nad mužem, kterého nazývá Dlouhá karabina?“

„Dlouhá karabina se směje Mingům. Odejdi, Hurone, ať ti baby dají medvědí houni!“

„A co praví můj bratr o bílé tváři a o dívce, která s ním přišla do ležení Delawarů?“

„Nechť mají svobodu!“

„A druhá dívka, kterou zanechal Huron u mých bojovníků?“ Unkas neodpovídal.

„A druhá dívka, kterou Mingo přivedl k Delawarům?“ opakoval vážně Tamenund.

„Je moje!“ vykřikl Magua divoce a zamával vítězně proti Unkasovi pravicí. „Mohykán ví dobře, že je moje!“

„Můj syn mlčí,“ řekl Tamenund. Zadíval se do tváře Unkase, který tu stál, odvraceje se stranou.

Posléze zašeptal:

„Huron má pravdu.“

Tamenund mlčel. Unkas se díval k zemi. V tvářích Delawarů se zračilo napětí. Tu a tam některý z bojovníků vrhl podmračený pohled po Maguovi. Kora zděšeně sepjala ruce. Všichni čekali na starcova slova.

„Odejdi, Hurone,“ řekl konečně Tamenund a pozvedl hlavu.

„Má Huron odejít tak, jak přišel, spravedlivý Tamenunde?“ tázal se Magua. „Anebo jeho ruce budou naplněny, neboť důvěřoval Delawarům a svěřil jim svou kořist? Vigvam Svižné lišky je prázdný. Potěš, spravedlivý Tamenunde, Hurona tím, co mu náleží!“

Stařec se nachýlil kupředu a řekl:

„Je tento Mingo náčelníkem?“

„Je prvním ve svém kmeni!“ odpověděl Magua.

„Co chceš, bílá dívko?“ řekl Tamenund, obraceje se ke Koře. „Veliký bojovník si tě vezme za ženu. Jdi, tvé pokolení nezahyne!“

„Byla bych tisíckrát raději, kdyby zahynulo!“ vykřikla Kora.

„Hurone, srdce bílé dívky patří otcovským stanům. Dívka, která nejde dobrovolně s mužem do vigvamu, neučiní ho šťastným,“ pravil Tamenund.

„Ona mluví jazykem svého kmene,“ odpověděl Magua, dívaje se posměšně na Koru. „Chce smlouvat o svůj vlídný

pohled. Ale já o to nedbám. Tamenund nechť vyřkne svůj soud.“

„Vezmi za ni výkupné a naše přátelství,“ řekl Tamenund vážně.

Magua zavrtěl hlavou:

„Magua si přeje odvést odtud to, co sem uschoval.“

Tamenund se rozhlédl po shromáždění. Potom sklonil hlavu a pravil:

„Pak tedy si vezmi, co ti náleží, a odejdi! Veliký duch Manittu zapovídá, aby Delawar byl nespravedlivý.“

Magua přistoupil ke Koře a uchopil ji za ruku. Delawaři ucouvli a mlčky se rozestoupili.

„Počkej!“ vykřikl v této chvíli Heyward. „Hurone, měj slitování! Dostaneš za dívku výkupné, které tě učiní nejbohatším mužem tvého kmene.“

„Rudý bojovník nepotřebuje perly od bledých tváří.“

„Dostaneš zlato, stříbro, střelný prach, všechno, co potřebuje bojovník, všechno, co má mít velký náčelník. Dostaneš všechno, oč si řekneš!“ naléhal major.

„Svižná liška je velice silný bojovník. Nyní dosáhl své pomsty,“ odpověděl Magua a drze se podíval Heywardovi do očí.

„Spravedlivý Tamenunde, prosím tě o milost pro tuto dívku!“ vykřikl Heyward, obraceje se k starci.

Ale ten potřásl slabě hlavou, přivřel oči a klesl na sedadlo.

„Tamenund promluvil. Muž neříká svá slova dvakrát.“

Magua uchopil znovu Koru za ruku.

„Stůj!“ vykřikl lovec. „Než udeří bojovník svého protivníka tomahavkem do hlavy, rozváží, zda nemůže získat větší výhodu, ponechá-li ho na živu. Hurone, rozmysli si, nebude-li lépe, když namísto této ženy povedeš jako zajatce do své vesnice mne, Dlouhou karabinu!“

„Dlouhá karabina chce položit život za tuto ženu?“ otázal se Magua spěšně a pustil Kořinu ruku.

„Tak jsem to nemínil,“ odpověděl Sokolí oko. „Chtěl jsem říci, že propustíš-li tuto ženu, přijdu já sám do vašich příbytků nejpozději šest týdnů předtím, nežli se změní listí. Přijímáš?“

Magua zavrtěl hlavou a pokynul rukou Delawarům, aby mu ustoupili z cesty.

„Dám ti za tu dívku svou pušku!“ vykřikl zoufale Sokolí oko. „Nenajdeš lepší zbraň v celé zemi!“

Magua znovu mávl pohrdavě rukou. Delawaři stáli dosud v půlkruhu kolem něho a Kory. Snad doufali, že přece jen přijme aspoň některý z návrhů bílých tváří, když odmítl Tamenunda. Ale Magua byl rozhodnut provést svou věc až do konce. Učinil netrpělivý posunek po Delawarech; toužil, aby ho už propustili.

„Počkej ještě!“ zvolal Sokolí oko. „Co je komu souzeno, tomu neujde. Nu, co se dá dělat! Huron si je vědom své výhody a nepustí ji z ruky.“ Otočil se k Unkasovi: „Chlapče, pojď sem, rozloučíme se. Nalezl jsi teď přátele mezi svými, kéž by ti byli tak věrni jako ten, kdo v sobě nemá krůpěj indiánské krve. Mám-li umřít dřív nebo později, co na tom? Stejně není, kdo by mne oplakával... Unkasi, miloval jsem vás oba, tebe i tvého otce, třebaže se někdy lišila nejen barva naší kůže, ale i naše mínění. Vyřiď mu, že jsem na něho ani v nejtěžší chvíli nezapomněl... Pušku najdeš na místě, kde jsme ji schovali – vezmi si ji, budeš mít na mne vzpomínku. Nu, to je vše. Hurone, přijímám tvou nabídku! Propust' dívku, jsem tvým zajatcem!“

Kolem dokola to tiše zašumělo. „Uff! Uff!“ volali tiše Indiáni. Magua se zastavil a chvíli v rozpacích přemítal. Potom pohodil pohrdavě hlavou a řekl:

„Svižná liskaje veliký náčelník a rozhoduje se jen jednou.“ Položil ruku Koře na rameno a pobídl ji: „Pojď! Huron není tlachal.“

„Nedotýkejte se mne!“ vykřikla Kora. „Jsem ve vaší moci, musím vás následovat, vím to; násilí však k tomu není zapotřebí.“ Obrátila se k Sokolímu oku se slzami v očích: „Jste tak dobrý... děkuji vám ze srdce za všechno! Prosím vás, mohu-li vás ještě o něco prosit, postarejte se o Alici! Doved'te ji k otcí a do bezpečí. Věřte, že si už nic jiného nepřeji.“ Zajíkla se, ale hned se přemohla a stiskla ruku Heywardovi. „Dunkane, buďte na Alici hodný... je to krásná a čistá dívka, však vy to víte. A... buďte sbohem! Buď sbohem, Alice!“

Kora políbila napůl omdlávající Alici, rychle se otočila a kráčela k Maguovi. Zastavila se před ním a vznešeně a na výsost chladně řekla:

„A teď, pane, je-li vám libo, půjdu za vámi...“

„Delawarové mají své zákony, Maguo, ale já jsem svobodný muž,“ vykřikl Heyward. „Půjdu za tebou!“

„Lesy jsou otevřené,“ odpověděl posměšně Magua. „Otevřená ruka to může udělat, má-li dost odvahy...“

„Hurone!“ ozval se jasný a pevný Unkasův hlas, který podle indiánských zákonů se až do tohoto okamžiku zdržoval stranou. „Hurone! Spravedlnost Delawarů řídí Manittu. Pohlédni na slunce! Svítí nyní na dolení větve sosny. Tvá cesta je volná. Až spatříš slunce nad stromy, půjdou již po tvé stopě bojovníci!“

Magua se zašklebil a posměšně se zachechtal:

„Slyším krákat vránu! Kde jsou sukně Delawarů? Ať vyšlou své šípy a vystřelí své koule proti Huronům! Budou mít zvěřinu k jídlu a obilí k okopávání! Psi, králíci, zloději – pliju na vás!“

Magua uchopil Koru a vyrazil rychle kupředu k lesu.

Delawaři, ruce na svých nožích a tomahavcích, zamračeně se dívali do země v pochmurném mlčení.

Každý z nich by byl nejraději po Huronovi skočil a na místě ho ztrestal za urážky, ale nezrušitelné indiánské zákony Hurona chránily až do chvíle, kdy se objeví slunce nad stromy.

ROZHODNÝ BOJ

Dokud měli Delawaři Maguu a jeho oběť na očích, stáli mlčky, nehnutě, jako by Huron přimrazil každého na jeho místě. Sotva však zmizely obě postavy v lese, naráz propukl všechen nashromážděný vztek.

Unkas stál na vyvýšeném místě a díval se za Korou k lesu, dokud se jeho očím neztratil poslední cípek jejího závoje. Pak sestoupil a mezi zástupem Delawarů, divoce křičících a poskakujících, prošel zcela mlčky až k chatrči, odkud byl povolán před Tamenunda. Byl jediný klidný mezi tolika rozlícenými Lenapy. Ale jeho oči byly v tu chvíli tvrdé jako nikdy předtím; planul v nich nesmiřitelný hněv a nenávist.

Zanedlouho se objevil mladý delawarský bojovník. Vystoupil z chýše a vážným krokem se blížil k malému, zakrslému smrčku, který vyrůstal v trhlíně ve skále. Mlčky, s nesmírně vážnou tváří s něho sloupal kůru a beze slova se vrátil nazpět do chýše. Po nějaké chvíli odtud vyšel druhý bojovník, který ulámal smrčku všechny větve, až z něho zbyl jen holý peň, a stejně vážným krokem se vrátil do chatrče. A potom se objevil třetí muž a ten nabarvil olámaný peň temně rudými pruhy. To bylo znamení, že delawarští muži vyhrabali válečnou sekeru.

Konečně vystoupil z chýše sám Unkas. Byl po pás obnažen, jeho krásná tvář měla nesmírně vážný výraz a byla do polovice pomalována hrozivě černou barvou. Volným a důstojným krokem došel Unkas až k obarvenému kůlu. Začal jej obcházet dlouhými, odměřenými kroky, které se podobaly nějakému starodávnému tanci. Zároveň se ozval smutný, naříkavý zpěv, Unkasova válečná píseň. Chvillemi zněla jako teskný hlas raněného ptáka, pak se náhle proměnila v drsné, kvílivé výkřiky, zněla vábně a zase příkře, vyjadřovala stesk a smutek i odhodlání a touhu po boji.

*Manittu! Manittu! Manittu!
Tys velký, tys moudrý, tys dobrý!
Manittu, Manittu!
Tys spravedlivý!*

*V nebesích, v mracích, oh, vidím,
oh, mnoho skvrn, rudých a temných, vidím.
Manittu, na nebi vidím,
mnoho, ach, mnoho mraků.*

*V lesích, ve vzduchu, oh, slyším,
oh, velký ryk, shon a křik, slyším.
Manittu, od lesů slyším
veliký, drsný křik.*

*Manittu, Manittu, Manittu!
Jsem slabý, tys silný a moudrý a dobrý!
Manittu! Manittu!
zbav mne slabosti!*

Tříkrát za sebou opakoval Mohykán tento zpěv a Delawaři, kteří se shromáždili kolem, mlčky mu naslouchali. Když skončil, přidal se k němu jeden z delawarských náčelníků. Tančil s ním kolem kůlu, začal pobrukovat melodii, kterou Unkas zpíval, hlasitěji a hlasitěji, až začal zpívat tak hlasitě jako předtím Unkas. Po něm se přidali další, zpívalo a tančilo jich kolem pomalovaného rudého sloupu čím dál tím víc a každý vzýval svými slovy Velikého ducha Manittua. Hlasy se prolínaly, ruce se vztahovaly k nebi, zpěv sílil a slábl, černě namalované tváře se míhaly jedna vedle druhé.

Najednou zazněl výkřik. To Unkas vytrhl od pasu svůj tomahavk a mohutným rozmachem jej zasekl do smrkového pně na důkaz toho, že chce být vůdcem této válečné výpravy.

Jako by tento úder probudil všechny vášně v srdcích delawarských bojovníků, vrhli se všichni ke pni, představujícímu teď nenáviděného nepřítele, a mocnými údery tomahavků jej roztřístili na tisíc kousků. Znovu a znovu útočili na pomyslného nepřítele, tančili na třískách roztříštěného kůlu, rozsekávali každý úlomek tak divoce, jako by měli před sebou Hurony.

Pak se pojednou naráz všechno změnilo. Ve chvíli, kdy slunce se dotklo horních větví sosny, vyrazil ze sebe Unkas mohutný výkřik: příměří s Maguou skončilo. Všichni zanechali tance i zpěvu. Ozbrojení a pomalovaní válečníci ztichli. Jejich tváře vzaly na sebe opět svůj kamenně klidný výraz. Teď začaly vybíhat z chatrčí ženy a zazněla jejich píseň, v níž se mísila radost se žalem, nářek s hrdostí nad bojovníky kmene...

Sokolí oko znal příliš dobře zvyky Indiánů, než aby se zajímal o jejich válečné zpěvy a tance. Ještě před začátkem obřadů poslal asi patnáctiletého chlapce pro svou a Unkasovu pušku. Ukryli je včerejšího dne v houští před táborem, aby se objevili před Delawary beze zbraní, jako cizinci, kteří opravdu žádají o pomoc a o přístřeší. Chlapec se cítil poctěn důvěrou, ochotně splnil lovcovo přání, a když se vrátil, vypravoval skoro radostně, že po něm stříleli ze zálohy Huroni.

„Nejsi zraněn?“ obával se Sokolí oko.

Chlapec mu hrdě pohlédl do očí a neodpověděl. Ale Sokolímu oku neušlo, že jeho rameno lehce krvácí.

„Co to vidím!“ zvolal. „Ti lotři tě postřelili! Nu, buď klidný, trochu rozmačkaného olšového listí bude dělat zázraky. Začínáš s válečným řemeslem trochu brzy, chlapče! Nu, jdi, jednou budeš jistě náčelníkem a slavným bojovníkem!“

Chlapec byl hrdý na svou ránu, vykračoval si s obvazem po ležení a všichni jeho druzi ho obdivovali a tajně mu záviděli.

Když skončily obřady, svolal Unkas bojovníky, aby rozdělil úkoly. Řekl, že Sokolí oko je veliký náčelník, který mnohokrát osvědčil v boji svou věrnost i obratnost, a proto mu svěřil dvacet bojovníků. Heywardovi, který mezitím odvedl Alici do úkrytu v lese poblíž tábora, kam delawarské ženy odvedly Tamenunda a odnesly cenné věci, chtěl Unkas svěřit stejný oddíl, ale major odmítl. Řekl, že bude v oddílu lovcově jako řadový bojovník.

Porada a rozdělení bojových úkolů bylo rychlé. Vkrátku se vydalo na válečnou stezku přes dva tisíce delawarských mužů.

Do lesa se dostali bez překážky, nikde nepotkali živé duše a krom svých vlastních zvědů nenarazili na ozbrojeného muže.

Unkas hořel netrpělivostí. Povzbuzoval své bojovníky, pobízel je k většímu spěchu, už už chtěl změřit zbraně s nenáviděnými Hurony a vyrvat jim Koru.

Byli už poblíž huronského tábora, když Mohykán vydal rozkaz, aby se zastavili. Hlídky, které se plížily vpředu, hlásily, že se objevil nepřátelský zvěd.

„Nechte ho projít, zajmeme ho a dovíme se aspoň něco o tom, jak se Huroni připravují,“ navrhl Sokolí oko.

Mohykán němým přikývnutím projevil souhlas.

Po chvíli před sebou spatřili neznámého Hurona. Šel docela bezstarostně, zamyšlen, v ruce držel nějakou podivnou věc, kterou Delawaři nemohli dobře rozeznat.

„Uff! Huronovy oči dlí na jiných stezkách a jeho prsty si hrají s podivnou trubičkou,“ řekl Delawar, který spolu s lovcem pozoroval huronského zvěda.

Lovec držel pro všechny případy připravenou svou pušku, ale tu najednou, jak se díval skrze listí, spustil hlaveň zbraně k zemi a dal se do svého tichého smíchu.

„Už po druhé považuji tohoto muže za Minga,“ řekl. „Mí bratři z krve Delawarů záhy poznají, kdo je ten muž!“

Za několik okamžiků stál David Škála, pln nesmírných rozpaků, mezi Delawary.

„Kam tak spěcháte, mistře Škálo?“ oslovil zpěváka Sokolí oko. „Procházíte se tu, jako byste byl v zámecké zahradě...“

„Odcházím od Huronů,“ odpověděl David. „Ti pohané od dnešního poledne vyjí a řvou, že mi to může utrhnout uši. Zdá se mi, že mají v úmyslu něco nekalého. Řekl jsem si tedy, že raději odejdu k Delawarům do jejich tichého tábora.“

„Hm...“ řekl Sokolí oko. „To byste si příliš nevyměnil. Ale řekněte nám, kde jsou Huroni a kolik jich je?“

„Jsou v lese. A je jich tolik, že byste udělali nejlíp, kdybyste se otočili a rychle šli zpátky.“

Unkas se rozhlédl po svých bojovnicích a pravil:

„Delawaři se nevracejí z cesty, která je spravedlivá. Ví můj bílý přítel, kde je Magua?“

„Je mezi Hurony,“ odpověděl nevrle Škála. „Přivedl slečnu Koru, zavřel ji do sluje nad vesnicí a potom – nu, potom si počíнал jako pomínutý vlk. Bůh sud, co ho tak rozlítilo.“

„Říkáte, že Koru odvedl do sluje?“ vpadl Heyward. „To je výborné, víme, kde je, můžeme se ihned pokusit ji vyrvat z jejich drápů!“

Unkas pohlédl významně, tázavě na lovce:

„Co praví Sokolí oko?“

„Dejte mi dvacet pušek a já půjdu vpravo podél řeky. Až uslyšíte mé znamení, udeříte z druhé strany a poženete Hurony proti nám. A já vám přísahám při dobrém jménu starého hraničáře, že je přivítáme, jak náleží. Budou před námi prchat jako javorové listí, které před sebou žene prudký víchř!“

„Souhlasím,“ řekl krátce Unkas a obrátil se k Delawarům, aby podrobně rozdělil úkoly v nastávající válečné srážce.

Potom se bojovníci tiše rozešli.

Les byl ponořen do hlubokého ticha. Jen tu a tam zatřepetal ve větvích buku křídly pták, anebo se ozval dutý úder ořechu, který upustila veverka, poskakující v koruně stromu. Ale pak bylo zase ticho, smírné, konejšivé ticho, rušené jen šuměním staletých kmenů...

Sokolí oko šel v čele oddílu. Nevěřil té klidné tváři pralesa, věděl ze zkušenosti až příliš dobře, že v tichých houštinách nebo za nehybnými trsy křovin se může skrývat zrádný nepřítel se zbraní připravenou v ruce.

Dobrou míli postupovali proti proudu bystřiny. Příkrý břeh a husté křoví je chránilo před zraky nepřátel, ale Sokolí oko přesto dbal nejvyšší opatrnosti. Každý z bojovníků, i David Škála, který se k nim přidal, spíše se plazil nežli šel, a co chvíli se zastavoval, aby se ujistil, že se neozývá kolem nic podezřelého. Při soutoku bystřiny s hlavním proudem potoka se zastavili a zkoumali půdu. Heyward hleděl na mraky, plující nad jejich hlavami v dlouhých, širokých pruzích.

„Počasí nám přeje,“ zašeptal Heywardovi lovec. „Je jasný den a vítr fouká směrem od nás. Bude vracet Huronům jejich znamení a my budeme mít jasno po každém výstřelu, protože kouř půjde proti Huronům. Ale teď musíme být dvojnásob opatrní; ochrana, kterou nám poskytoval les, tady končí. To je práce bobrů – vidíte, tady rozhodali všechny stromy ke stavbě svých hrází...“

Potok tu byl nestejně široký. Zužoval se v úzké skalní soutěsce a o kus dál se rozléval po bahnité rovině a vytvářel malé rybníčky. Všude podél břehů ležely rozhlodané kmeny stromů. Jak kolem nich kráčeli, ucítili pach hniјícího dřeva.

Lovec postupoval první s úzkostlivou pozorností. Věděl, že hurónská osada je vzdálena sotva nějakých pět set šest set kroků, a znepokojovalo ho, že nikde dosud nenašel nejmenší stopy po nepříteli. Několikrát se ho zmocnilo pokušení dát povel k útoku na osadu, ale včas si vždy připomněl nebezpečí, které bylo spojeno s takovým nepředloženým přepadem. Chvillemi se zastavoval, zkoumal, neuslyší-li nějaký hluk nebo znamení z té strany, kudy postupoval k hurónské vesnici Unkas

se svými bojovníky. Ale neozývalo se nic, jenom ve větvích stromů se dál honil divoký vítr.

Došli až k úžlabině ústící na volné prostranství. Shromáždili se v divoké křovině, stáli mlčky jeden vedle druhého. Lovec ukázal rukou směr, kudy budou postupovat, a tiše vykročil. Jeden za druhým vstupovali všichni do lovcových stop, takže se zdálo, že tu kráčel jediný muž.

Sotva vystoupili na volné prostranství, zapráskaly výstřely z pušek. Jeden z Delawarů se vysoko vymrštil, chytil se za bok a všecek zakrvácen klesl k zemi.

„Ach – jdou na nás zezadu!“ vykřikl Sokolí oko. „Kryjte se – a palte!“

V několika vteřinách se delawarští bojovníci rozptýlili. Jejich pušky zarachotily. Sokolí oko skákal od stromu ke stromu. Schován za kmeny bez ustání pálil po ustupujících Huronech.

Bylo jasné, že na ně zaútočil oddíl, který měl za úkol vlákat Delawary do pasti blízko huronského ležení. Střelba se teď ozývala ze dvou stran, Huroni se po prvních ranách Delawarů vzpamatovali a vytrvale pálili ze svých ručnic. Bylo to zlé, stísněné postavení. Ze dvou stran útočili Huroni, na třetí byla hurónská osada – zbývala tedy jen jediná cesta. Ta, kterou přišli, ústup.

Sokolí oko už váhal, nemá-li se aspoň na nějakou dobu stáhnout zpátky do hloubky lesa, když se najednou ozval z opačné strany divoký pokřik.

„Unkas!“ vykřikl Sokolí oko.

Dole se hnali Unkasovi Delawaři s divokým křikem na Hurony. Byli tam v zřejmé přesile. Huroni ponechali k obraně osady jen menší oddíl, protože chtěli patrně svými hlavními silami zničit především skupinu Sokolího oka. Teď se jim to nevyplatilo. Zakolísali na chvíli, část jich přebíhala na pomoc.

„Palte! Střílejte!“ volal Sokolí oko na své bojovníky.

Nemusel je ani dvakrát pobízet. Stáli ukryti za stromy anebo v houštinách a pálili vytrvale po Huronech. Ale ti po počátečním zakolísání se vzpamatovali a odpovídali stejně

hustou palbou. Krutý boj trval už hezkou chvíli; žádný z Delawarů sice nebyl mrtev, ale raněných bylo dost.

„Majore...“ křikl Sokolí oko na Heywarda. „Jste voják, řekněte, co byste nařídil v téhle chvíli svým královským střelcům?“

„Chceme-li prorazit a pomoci Unkasovi, pak jediné útok na bodák,“ řekl Heyward.

„V divočině se příliš nedoporučují takovéhle výpady; tu musíte šetřit lidi... ale – máte asi pravdu. Chceme-li přispět na pomoc Unkasovi, nezbyvá nic jiného.“

Obrátil se k Delawarům, křikl na ně cosi a v několika vteřinách se všichni lenapští muži vyřítili ze svých úkrytů za stromy a v křovinách.

Zarachotily proti nim výstřely z hurónských pušek. Tři čtyři Delawaři padli s výkřikem k zemi, ale ostatní pádili jako pardálové ohromnými skoky vpřed proti Mingům. Sokolí oko se řítíl mezi prvními mávaje puškou a povzbuzoval své bojovníky výkřiky.

Ve chvíli se Delawaři a Huroni promíchali a rozvinul se boj muže proti muži. V ruce bojovníků se zaleskly nože, mnozí se oháněli pažbami pušek, útočili tomahavky.

Pomalou, krok za krokem, ale s hroživou pravidelností ustupovali Huroni k houštinám na druhém návrší před osadou, kde se chtěli zachytit a uspořádat znovu své řady. Bitva ještě nebyla rozhodnuta. Mingové se bili houževnatě jako dravci bojující o holý život.

A v tomto osudném okamžiku třeskla pojednou rána z opačné strany – na boku Huronů, směrem od bobří mytiny.

Hned nato se ozval pronikavý válečný pokřik.

„Čingašgúk! , , vykřikl radostně Sokolí oko. „Teď je máme sevřené ze tří stran!“

Huroni zakolísali. Rázem si uvědomili, že nejsou odnikud kryti, a rozprchli se v několika okamžicích po mýtině. Delawaři zůstali v první srážce vítězi.

„Veliký had rozhodl bitvu svým včasným zásahem,“ pravil Sokolí oko, vítaje Sagamora i starého generála Munra. „Veliký náčelník Mohykánů nechť nás dále vede proti Huronům!“

Mohykánský náčelník to přijal s hrdou důstojností. Obrátil se k Delawarům, kteří skalpovali své nepřátele v okolních houštinách a odklízeli vlastní mrtvé, a oznámil rozhodně:

„Moji bratři půjdou za Hurony a zničí zrádcovské plémě.“

Bojovníci, unavení vysilujícím bojem, stáli teď na malé rovině, pod níž spadal svah příkře dolů do lesnatého údolí, tam, kde bojoval Unkas s druhou částí hurónských bojovníků. Mohykán vedl své muže až na okraj srázu a tam poručil zastavit. Chvilí tu naslouchal, pátral po ozvěně zuřivého boje. Několik vyplašených ptáků vzlétlo ze svých hnízd a tu a tam se objevil nad korunami stromů obláček dýmu. Tam někde stáli v ohni Unkasovi Delawaři.

„Bitva postupuje po svahu vzhůru,“ ukázal Heyward na obláčky kouře před sebou dole. „Nejsme však příliš vzdáleni? Budeme moci přijít Unkasovi na pomoc?“

„Spustíme se tam do toho úvozu a tak se dostaneme Huronům do boku,“ odpověděl Sokolí oko roztržitě. Sledoval pozorně bojiště před sebou. Otočil se k Mohykánovi: „Můj bratr Čingašgúk má svrchovaný čas, chce-li vést své bojovníky do boje. Nechť vyrazí válečný pokřik! Já, třeba jsem bílé pleti, budu bojovat po jeho boku. Ani jeden Huron, jenž pozvedne svou zbraň, nebude ušetřen.“

Čingašgúk ještě váhal. Bitva se blížila. Rány z ručnice zněly * z nevelké dálky, tu a tam zasvištěla zbloudilá kulka. Lesní ozvěna opakovala výstřely, které teď burácely a práskaly ze všech stran. Tu a tam se objevil na kraji lesa hurónský bojovník, který prchal, proběhl a řítil se dál. Čingašgúk stál ukryt za skálou a pozoroval vše klidným, ocelově chladným očima.

„Je na čase, aby se Delawaři vrhli do boje!“ znepokojil se Heyward.

„Bud'te bez obav!“ uklidňoval ho lovec. „Až Čingašgúk pozná, že přišel pravý čas, udeří s plnou silou. Hled'te,“ přerušil se, „tamhle se rojí Huroni jako včely... ty by teď věru zasáhl každý –“

Nedopověděl. V téže chvíli se otrásl vzduch válečným pokřikem, který vyrazil Čingašgúk a po něm jeho Delawaři. Třeskly rány z pušek. Dvanáct Huronů kleslo se smrtelnými ranami k zemi. Ostatní odpověděli divokým zavytím.

Delawaři teď útočili na Hurony ze dvou stran. Rozdělili své nepřátele na dvě části a obě křídla zatlačovali vzhůru úbočím do lesa.

Bojovalo se po skupinách. Tu útočilo pět či šest Delawarů svými noži na skupinu desíti Huronů, jinde pronásledoval hlouček lenapských mužů rozptýlené prchající Mingy, celý les se stal bojištěm a pod korunami stromů se nesl křik, volání, divoký jek i výkřiky hrůzy.

Jen jedna skupina Huronů se nevzdávala a nepomýšlela na ústup. Bylo to asi dvacet bojovníků, shromážděných kolem Maguy; ti se bili vytrvale, tvrdošíjně, zarputile. V jednom okamžiku, kdy zpozorovali Unkase, který se v žáru boje oddělil od svých bojovníků a bojoval osamoceně, vyrazili dokonce k útoku, aby se zmocnili Mohykána – ale na štěstí to bylo zrovna ve chvíli, kdy se objevil v lesní úžině Sokolí oko, Heyward a několik dalších mužů. Rozprášili skupinu Huronů teprve po tvrdém boji, když asi pět nebo šest z nich padlo. Zbytek se dal na útěk.

Když Unkas uviděl, že Magua prchá, pustil se za Huronem tak rychlými skoky, že zanechal své přátele daleko za sebou. „Měj se na pozoru, měj se na pozoru!“ volal za ním Sokolí oko. „Drž se zpátky!“ Ale Mohykán pádil za nepřítelem, svíraje v jedné ruce pušku a v druhé svůj tomahavk. V mžiku jim zmizel s očí. „Za ním!“ křikl lovec a rozběhl se, doprovázen Heywardem, mezi stromy k hurónské osadě.

Naposled se tu postavil Magua se svými muži na odpor. Ale jejich bojovnost již byla podlomena, bránili se zoufale, avšak

marně. Delawaři byli nemilosrdní. Půda byla vkrátku pokryta mrtvolami hurónských bojovníků. A Magua, který viděl, že vše je ztraceno, dal se na úprk vzhůru směrem ke sluji nad huronskou osadou. „Není pochyby: běží ke Koře, kterou tam uvěznil,“ uvědomil si zoufalý Heyward.

Unkas, který Maguu sledoval po celou bitvu jako stín, první postřehl jeho úmysl a jal se Hurona pronásledovat. Lovec a major Heyward se hnali v patách za ním. V několika málo minutách se octli v tmavé chodbě vedoucí do sluje. Unkas byl někde před nimi, lovec a Heyward spěchali v jeho stopách, ale postupovali přece jenom opatrněji. Za každým balvanem anebo skalním výstupkem mohl být skryt Magua se smrtící zbraní. Pojednou uviděli, jak před nimi cosi bíle zasvítilo.

„To jsou Kořiny šaty!“ vykřikl Heyward.

„Kora! Kora!“ zvolal Unkas vpředu a letěl dál jako vystřelený šíp.

„Už jdeme! Pomůžeme vám!“ sípal uhnáný lovec. „Za ním!“

Běželi co možná nejrychleji, poháněni touhou vysvobodit nešťastnou dívku a zmítání strachem před pomstou Maguovou, až dospěli k té části sluje, kudy vedl druhý východ z jeskyně

ven. Těsně před ním zahledli dva Hurony a Maguu, kteří vlekli Koru. Cesta teď vedla do vrchu po skalním srázu, byla úzká, velmi nebezpečná.

„Ti lotři se Korou kryjí, abychom nemohli vystřelit!“ mumlal Sokolí oko a skřípal vztekle zuby.

Unkas se již šplhal vzhůru za prchajícími.

„Stůj, ty hurónský pse!“ křičel za Maguou. „Volá tě delawarská baba! Pojď s ní změřit své síly, umíš-li bojovat nejen slovy!“

V tu chvíli se Kora vzepřela svým únoscům. Vytrhla se z rukou Hurona a skočila na balvan trčící tu nad hlubokou propastí.

„Nepůjdu dále!“ vykřikla. „Chcete-li mne zabít, zbavte mne života, ale já neudělám už ani krok!“

Dva divoši zvedli své tomahavky a divoce se zašklebili. Ale Magua srazil jejich pravice, vyrval jim zbraně z rukou a odhodil je na skálu. Pak sám vytrhl od pasu nůž a vrhl se ke Koře.

„Ženo!“ zařval. „Můžeš teď volit. Buďto vigvam Svižné lišky, anebo jeho nůž!“

Kora místo odpovědi pozvedla oči k nebi.

„Ženo,“ zařval znovu Magua jako smrtelně zraněné zvíře. „Ještě máš čas, vol!“

Kora však jako by ho neslyšela, stála tu hrdá, beze slova odpovědi, rozhodnuta raději zemřít než se podvolit.

Huron pozvedl paži s nožem, zamával jí nad Kořinou hlavou, rozmáchl se, ale pak, jako by se náhle rozhodl jinak, jako by jej něco zmátlo, spustil paži zvolna k tělu. V té chvíli se nad ním ozval strašlivý, pronikavý výkřik – to Unkas se vrhl mohutným skokem se skály dolů. Magua jako blesk uskočil stranou a na vteřinu ztratil s očí Kora. Nový srdceryvný výkřik rozrazil vzduch. Nad Korou se skláněl jeden z Huronů a jeho nůž byl až po rukojeť ponořen v hrudi nešťastné dívky. Magua se vrhl jako tygr po vrahu dívky, který už prchal dál. Ale napřažená zbraň Maguy zasáhla někoho jiného. Unkas, syn Čingašgúkův, tu ležel na zemi s Huronovým nožem v zádech. Vykřikl strašnou bolestí, vztyčil se jako poraněný pardál, který se v posledním smrtelném zápase vrhá na nepřítele. Z posledních sil se ještě

vzepjal a srazil Maguu k zemi. Pak sám klesl na kolena a Huron se nad ním vztyčil se zakrvaveným nožem v ruce.

„Hurone! Buď milosrdný! Buď milosrdný a my také budeme milosrdní!“ křičel shora se skály Heyward.

Magua zvrátil hlavu, vyrazil ze sebe divoký výkřik radosti a třikrát za sebou ponořil nůž hluboko do srdce Unkasova.

„Ničemo!“ zahřměl v té chvíli z druhé strany skály hlas Sokolího oka. Lovec tam stál a držel u líce pušku.

Teď se Magua dal na útěk. V šíleném strachu přeskočil skalní proláklinu a začal se drápat obratně jako kočka vzhůru mezi balvany. Chyběl mu už snad jen poslední metr, aby se vymrštil nahoru a ukryl se za vystupujícími skalisky. Ale dřív než skočil, obrátil se, zvedl pěst proti lovcovi a vykřikl:

„Bledé tváře jsou psi! Delawaři jsou baby! Magua je ponechává na skále krkavcům –“

Zachechtal se a vymrštil se k zoufalému skoku.

Zachytil se však jenom těsně pod vrcholkem za křoví na samém kraji skály. Okamžik tak visel, soustřeďoval síly, chtěl j* se znovu vyšvihnout nahoru.

A v té chvíli lovec pomalu., pozorně pozvedl pušku, zamířil a vypálil jedinou ránu.

Huronovy paže povolily, jeho tělo kleslo nazad, kdežto kolena měla ještě tolik síly, že na

* vteřinu udržovala tělo na skále. Vrhł pohled plný nenávisti po lovcovi, pohnul rukou, jako by ještě chtěl posunkem něco naznačit

– a tu ho opustily síly a jeho tělo se řítilo
střemhlav dolů, drtilo cestou řídká křoví,
strhávalo zvětralé kusy skal a roztříštilo se
posléze dole v hluboké skalní rozsedlině...

POSLEDNÍ MOHYKÁN

A vzešlo ranní slunce nad tábor Lenapů...

Stará nenávist byla ukojena, tomahavky a nože byly zastrčeny za pasy Delawarů, u nichž visely skalpy poražených Mingů, a nad místy, kde bývala osada Huronů, se skřekem se slétala v černých hejnech sta a sta krkavců.

Vítězství Delawarů bylo dokonáno.

A přece vycházející slunce je zastihlo ve smutku.

I poslední bojovník se vrátil z výpravy, aby odložil zkrvavené zbraně, ale neoddal se vítěznému zpěvu u táborového ohně; připojil se k těm, kdo zpívali smutnou píseň nad smrtí Unkase, posledního Mohykána.

Všechny chýše byly prázdné. Bojovníci, ženy, děti i starci se shromáždili ve středu tábora.

Šest delawarských dívek s černými vlasy, které jim splývaly volně po ramenou, sypalo vonné byliny a lesní květy na lůžko pokryté vzácnými indiánskými látkami a vystlané vonnou trávou. Ležela na něm Kora. U nohou mrtvé seděl generál Munro, shrbený ve svém němém, bezbřehém zoufalství, a svíral bezmocně spánky. Po jeho boku stál David Škála se svou knihou žalmů v ruce, ale tentokrát němý zoufalstvím nad osudem krásné Kory.

Naproti loži bílé dívky seděl opřen o skálu, jako by byl živ a jen si chtěl na chvíli odpočinout, Unkas. Na znamení úcty měl v hlavě bohatá pera, náramky na rukou, kruhy z vzácných kovů na krku, všechno nejnádhernější, co měl kmen Lenapů. Před mrtvolou Unkasovou seděl Čingašgúk, Veliký had, beze zbraní, bez barev ve tvářích i na těle, jen s jediným znakem modré želvy na svých nahých, odhalených prsou. Po celou tu dobu, co stáli shromáždění Delawarové v tiché úctě před mrtvolou Unkasovou, neodvrátil očí od chladné tváře svého padlého syna. Čingašgúkova tvář byla tak nehybná jako tvář jeho syna. A byl-li v rysech mrtvého zapsán klid, pak tvář jeho otce mluvila o hluboké, nezhojitelné bolesti.

Nedaleko náčelníka se opíral o svou karabinu lovec, vážný a přísný, a na vyvýšenině, podpírán náčelníky, seděl stařec Tamenund.

Den se chýlil k poledni, ale kmen Lenapů tu stál dosud v stejném pohnutém tichu jako při východu slunce. Jen tu a tam bylo slyšet zavzlyknutí anebo hluboký vzdech – jinak nikdo ani nehlesl, nikdo se ani nepohnul, kromě dívek, které se střídaly u posledního lože Kořina. Jen Indiáni mohli vydržet v této tuhé nehybnosti, kdy se zdálo, že každý z nich se proměnil v kámen.

Konečně povstal Tamenund ze svého křesla, znaveně, jako by od včerejšího dne uplynulo století, rozevřel ramena, a podpírán náčelníky, oslovil shromáždění těžkým, dutým hlasem:

„Mužové lenapští!
Tvář Manittuova je
zastřena mraky, jeho
oko se odvrátilo od
nás, jeho uši nás
neslyší, jeho ústa nám
neodpovídají.
Nevidíte

ho. Avšak jeho rozsudek je před námi. Nechť jsou vaše srdce otevřena a lež nechť nesplyne z vašich rtů. Mužové lenapští! Tvář Manittuova je za oblaky.“

Tamenund zmlkl. Zdálo se, že ticho kolem je ještě hlubší a tváře a postavy Delawarů ještě nehybnější. I zemřelý Unkas vypadal živější než truchlící zástup kolem něho.

Potom se ozval zpěv. Tiché ženské hlasy zanotovaly měkkou, žalostnou píseň. Nebyla to souvislá, pravidelná píseň. Střídal se v nápěvu, když jedna skončila, začala druhá, a každá po svém projevowała svůj stesk a žal. Občas přerušilo zpěv hlasité zabědovávání, hlasitý nárek a tu dívky strhávaly s Kořina lože květy a vonné byliny, jako by zešilely zármutkem. A pak se jejich nárek utišil a dívky zas kladly na lože znovu tyto symboly čistoty a dívčí něžnosti.

Pak vystoupila jiná dívka a ta počala vychvalovat vlastnosti zemřelého bojovníka. Byla to květnatá indiánská řeč, plná poesie a zvláštních dojímavých obrazů. Nazvala Unkase „pardálem svého kmene“. Vypravovala, že jeho mokasíny nesetřely ani rosu, že jeho chůze se podobala krokům mladého kolouška, že jeho oko bylo jasnější než noční hvězdy a jeho hlas v bitvě že byl hlasitější než hrom Manittuův. Připomínala matku, která ho zrodila, a líčila, jaké blažené štěstí musí cítit ta, která má takového syna. Prosila ho, aby jí řekl, až se sejdou v lovištích Velikého ducha, že delawarské dívky prolévaly slzy nad hrobem jejího dítěte a že jí blahořečily. Když skončil její zpěv, přišly jiné dívky a ty zpívaly něžně o cizí dívce, která opustila lesy a vody této země současně s Unkasem, jako by Veliký duch tím chtěl naznačit, že patří k sobě. Napomínaly Unkase, aby k ní byl vlídný a shovívavý, a opěvovaly její krásu a ušlechtilou mysl.

Potom se obrátily ke Koře. Tichým, měkkým zpěvem jí domlouvaly, aby byla dobré mysli a nebála se o svoje blaho. Slibovaly jí, že Unkas ji ochrání před každým nebezpečím. Líčily jí, že její cesta bude lehká a její břímě příjemné, a varovaly ji, aby netoužila po přátelích svého mládí, neboť pozná, že blažená loviště Lenapů mají stejně krásná údolí,

stejně čisté proudy a stejně vonné květiny jako nebesa bledých tváří.

Pak začaly všechny zpívat o Unkasovi, o jeho dobrých vlastnostech. Nazývaly ho ušlechtilým a udatným, chválily jeho věrnost a stálost a zpívaly o tom, že měl všechny ctnosti, jež přísluší bojovníku a líbí se dívkám. Pak šetrně naznačily, že delawarské dívky nenalezly obluby v jeho očích, které se rády dívaly na bílou dívku. Chválily znovu Koru, poněvadž ukázala, že umí snášet nebezpečí lesního života. Nyní bude dívka s Unkasem navždy blažena.

Nato změnily hlas i nápěv písně a zmínily se o dívce se zlatým vlasem, která pláče v chýši. Přirovnávaly ji k sněhové vločce, tak čisté, bílé a zářící, že taje v horku léta. Zpívaly o tom, že je milá oku mladého náčelníka, jehož kůže i bolest se podobají její kůži i bolesti. Třebaže se jim nezdála tak dokonalá jako dívka, kterou oplakávaly, přece i pro ni měly slova chvály. Přirovnávaly její kadeře k vinným úponkům a její oči k modré klenbě nebes.

Delawaři naslouchali jako očarováni písni dívek a z jejich tváří bylo zřejmo, jak hluboký a upřímný je jejich zármutek. David Škála skláněl dojatě hlavu a naslouchal s uctivou pozorností zvláštnímu, citlivému zpěvu dívek. A lovec se svou přísnou

tváří tu stál po celou dobu obřadu se svěřenou hlavou, snad ve vzpomínkách na to, co všechno s Unkasem prožil.

Jediný Čingašgúk, jak se zdálo, nevnímal zpěv dívek. Po celou tu dobu neodvrátil oči od tváře svého syna a v jeho obličejí se nepohnul ani sval i ve chvílích, kdy dívky naříkaly nejdojatěji. Jako by nebylo nic jiného než vychladlé tělo Unkasovo, jako by si chtěl tím posledním pohledem navždy vtisknout do paměti každý rys obličeje, od kterého měl být nyní navždy odloučen.

Když ženy skončily svůj pohřební zpěv, vystoupil ze zástupu jeden z vysokých náčelníků, posadil se nedaleko Unkase a oslovil ho, jako by jeho uši ještě mohly vnímat jeho slova:

„Proč jsi nás opustil, pýcho Vapanačků? Dostoupil jsi vrcholu jako slunce, jež se vznese nad pahorky. Odešel jsi, ale stovky Huronů ti připravují cestu a utrhávají trny, aby ses nezranil. Kdo by byl uvěřil, když tě viděl v bitvě, že můžeš zemřít? Tvoje nohy byly jako perutě orla. Tvé rámě bylo těžší než padající kmen smrku. Tvůj hlas byl jako hlas Velikého ducha Manittua, když hovoří v oblacích. Hlas lenapského náčelníka je slabý a jeho srdce je těžké. Proč jsi nás opustil, pýcho Vapanačků?“

Zmlkl a po něm přicházeli další náčelníci a bojovníci se svými žalozpěvy, v kterých velebili ctnosti zemřelého. Vždy znovu a znovu bylo slyšet naříkavě hlasy Delawarů, uctívajících památku syna Veliké želvy.

A potom bylo opět ticho.

A do toho ticha zazněl náhle hluboký temný zvuk, jako by se odkudsi z dálky blížila neznámá hudba. Z počátku ani nebylo, možno rozeznat, odkud přichází, než se dotkly uší posluchačů první výkřiky a pak první slova. To počal zpívat svou píseň rozloučení Čingašgúk, Unkasův otec. Nikdo k němu neobracel svou tvář, ale bylo vidět, že všichni mu naslouchají plni soustředění, neboť v této chvíli prožívali všichni do jednoho otcovu bolest, jako by Unkas byl synem každého z nich. Rty Čingašgúkovy se chvěly a zakrátko jeho píseň slábla, až konečně ustala, jako by ji odnesl někam do dálky vítr. A

Sagamor tu
zůstal sedět s
očima upřenýma na
syna, nehybný jako socha,
ztrnulý, s tváří plnou
zármutku.

Nyní pokynul jeden z náčelníků dívkám, které stály kolem Kořina posledního lože; dívky zvedly máry a pomalým, odměřeným krokem za zpěvu jemné, žalostně znějící písně je odnášely k nízkému pahorku nedaleko ležení. Za průvodem se bral vážným krokem zlomený Munro, za ním David Škála, který před sebou držel svůj zpěvník žalmů a zpíval k počtě mrtvé truchlivý žalm, pak Sokolí oko a za nimi tlumeně naříkající delawarské ženy a dívky.

Dívky s márami se zastavily u skupiny smrčků a tiše a pozorně tam složily své břímě. Lovec, který jediný znal indiánské zvyklosti, vystoupil místo nejbližších příbuzných zesnulé a řekl dívkám: „Moje dcery učinily dobře. Bílí mužové jim děkují.“

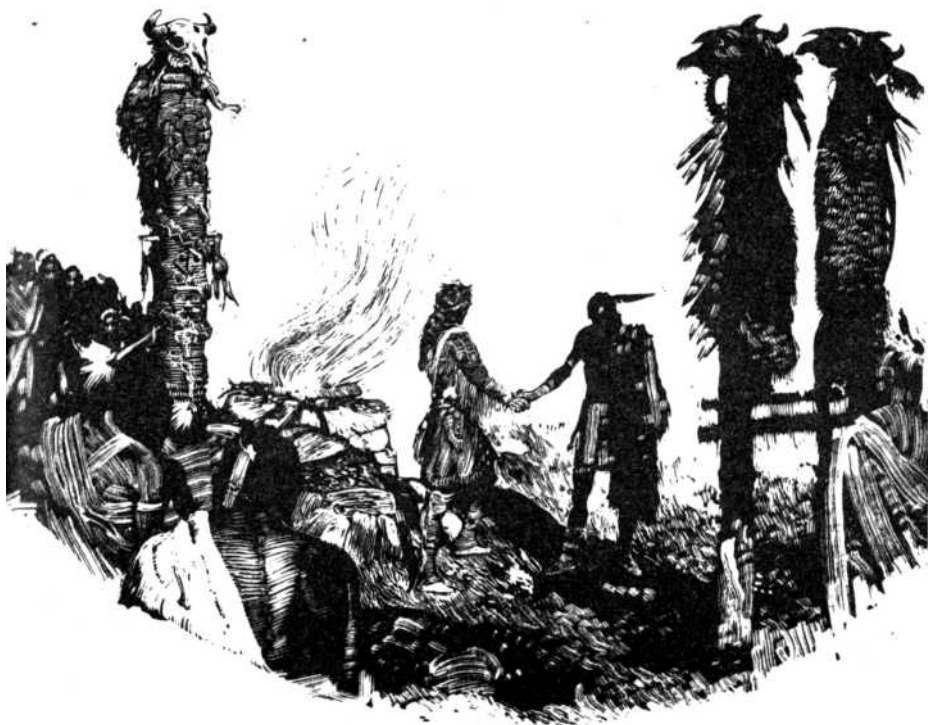
Potom dívky položily mrtvolu do rakve z březové kůry a spustily ji do země.

Naházely na hrob vrstvu hlíny a pokryly pahrbek listím a květy.

„Dívky učinily dosti pro zemřelou dívku,“ obrátil se Sokolí oko znovu k indiánským ženám. „Bílé tváře nepotřebují ani oděv, ani potravu na poslední cestu. Bílý zpěvák se rozloučí nyní s mrtvou po způsobu bílých tváří.“

Delawarky odstoupily tiše stranou a v tichém soustředění očekávaly, co bude dál. Tu vystoupil David a naposled zazpíval svůj žalm nad hrobem zesnulé. Jeho hlas se třásl hlubokým dojetím a byl pln něžné vroucnosti a indiánské ženy tu stály a pozorně, s vážnými, smutnými tvářemi mu, naslouchaly, jako by rozuměly každému jeho slovu.

Dozněl poslední tón zpěvákovy žalozpěvu. Dívky se obrátily čelem k Munrovi – zdálo se, že od něho cosi očekávají. Munro

potřásl smutně svou šedivou hlavou, rozhlédl se po němém zástupu, který ho obklopoval, a tiše pravil lovcí: „Řekněte těm dobrým, šlechetným dívkám, že stařec, kterého zlomila bolest nad ztrátou toho, co měl nejdražšího, jim vzdává dík. Řekněte jim, že nejvyšší bytost, kterou všichni ctíme, jim odplatí skutek dobrého srdce.“

Lovec zvolna zavrtěl hlavou:

„Kdybych jim to řekl, bylo by to, jako bych jim vyprávěl, že sníh nepadá v zimě a že slunce pálí nejvíc, když se stromů opadalo listí.“

Obrátil se k indiánským ženám a řekl jim prostě:

„Bílý muž děkuje ženám Delawarů. Jsou jeho sestrami.“ Potom přivedli bělochům koně. Mlčky se rozloučili. Heyward znovu a znovu tiskl v němém pohnutí ruku Sokolímu oku. Alice, bledá, blízka mdlobě, tiše a usedavě plakala. A David Škála podpíral chvějícího se generála.

Zakrátko zmizeli očím Sokolího oka v temné zeleni pralesa. Postál tu ještě chvíli a pak se zamyšlen vrátil nazpět do ležení. Delawaři už zahalovali tělo Unkasovo do jeho posledního obleku z koží. Tak jako předtím shromáždil se celý kmen Delawarů a s truchlivým zpěvem doprovázel bojovníka na jeho poslední cestě. Tělo bylo položeno do hrobu tváří k východu slunce a po jeho bok uložili zbraně lovecké i válečné. V rakvi ponechali malý otvor, aby se duch zemřelého – podle indiánských představ – mohl vracet k tělu, v němž přebýval. Pak zasypali hrob a zajistili jej proti dravé zvěři. Zpěv a tlumený nárek ustal.

Čingašgúk vystoupil před zástup a rozhlédl se po shromážděném kmeni. Věděl, že je na něm, aby v tomto okamžiku pronesl potěšující a poučující řeč. Přísná tvář se pozvedla a pevně sevřené rty promluvily. Ozval se pevný hlas:

„Proč truchlí moji bratři? Proč naříkají mé sestry? Proto, že odešel mladý bojovník do blažených lovišť? Proto, že skončil život v květu svých sil? Byl dobrý a statečný a dělal vždy to, co přikazovala povinnost. Kdo to může popřít? Manittu, Veliký

duch, potřeboval takového bojovníka, a proto povolal Unkase k sobě. A já, syn a otec Unkasův, jsem jako oloupaný smrk na pasece bílých tváří. Můj rod odešel od břehů Slaného jezera a neprochází už po vrcholcích delawarských pahorků. Kdo však může říci, že had kmene zapomněl na svou moudrost? Jsem sám „„Nikoliv, Veliký had není sám,“ přerušil ticho Mohykána Sokolí oko. Soucit ho přemohl, nebyl už s to se zdržet. „Naše kůže je různé barvy, ale stojíme oba na jedné stezce. Nemám člověka své krve a nemám svého národa – tak jako Sagamor. Byl to tvůj syn a měl tvou krev a tvou barvu kůže, ale zapomenu-li někdy na chlapce, který sedal a spal po mém boku a procházel se mnou lesy i skalními úžlabinami, nechť na mne zapomene ten, kterého ty nazýváš Velikým duchem Manittuem. Unkas nás opustil navždy, ale ty, Sagamore, nejsi opuštěn!“

Čingašgúk uchopil pevně pravici, kterou mu lovec podával nad čerstvým hrobem. Stáli tak dlouho, mlčky, se skloněnými hlavami, a slzy, které jim kanuly z očí, padaly jako krůpěje rosy na Unkasův hrob.

A do toho ticha, které se neodvážil porušit žádný z celého shromážděného kmene Delawarů, pozvedl svůj chvějící se hlas stařec Tamenund:

„Skončeno! Děti Lenapů, odejděte, hněv Manittuův se neutišil. Proč by zde déle prodléval Tamenund? Bledé tváře jsou pány země a čas rudých mužů se dosud nevrátil. Moje dny byly příliš dlouhé. Za ranního květu jsem viděl syny Želvy silné a šťastné. A přece ještě než nastala noc, doprovodil jsem ke hrobu posledního Mohykána.“

OBSAH

Válka dobyvatelů	5
Přátelé	12
Zrada	19
Úkryt ve skalách	27
Hlas ve tmě	33
Boj začíná	40
Osudný obrat	47
V zajetí	54
Výslech	58
V pravý čas	66
Muž proti muži	76
Nocleh ve srubu	83
Shledání	89
Vzdejte se!	96
Krvavý útok	108
Po stopách únosce	117
Noční příhody	125
Přes jezero	132
Nové stopy	139
Starý známý	146
Mezi Hurony	152
Medvěd	162
Alice	172
Nová lest	181
Mezi Delawary	194
Soud Tamenundův	202
Rozhodnutí	212
Rozhodný boj	223
Poslední Mohykán	238

Pro čtenáře od 11 let

KNIHY ODVAHY A DOBRODRUŽSTVÍ

Řídí Jindřich Hilčr a Aloys Skoumal

Svazek 20.

*James Fenimore
COOPER*

POSLEDNÍ MOHYKÁN

Podle klasického románu volně vypráví Vítězslav Kocourek. Ilustroval
a obálku navrhl Zdeněk Burian.

Vydalo jako svou 1086. publikaci Státní nakladatelství dětské knihy, n. p.
v Praze roku 1957. Odpovědný redaktor Karel černý. Výtvarný redaktor
Zdeněk Mlčoch

Z nové sazby písma Baskerville s 46 obrázky v textu vytiskla rotačním
ofsetem Svoboda, grafický závod, n. p. v Praze. Formát papíru 86 x 122
80 g. 13,18 AA (text „35, ilustr. 1,83), 13,23 VA, HSV 41822/56/SV2
D-565602

Náklad 25 000 výtisků. Thematická skupina 14/4. 1. vydání v SNDK.

Brožovaný výtisk 11,95 Kčs
56/VII-10